

SERXWEBÛN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 6 / HAZİRAN 1982 / 2 DM.

SÖMÜRGECİ FAŞİST CUNTANIN DİYARBAKIR ZİNDANLARINDAKİ KATLİAMLARI DEVAM EDİYOR

ARALARINDA PKK ÖNDER KADROLARINDAN FERHAT KURTAY'IN DA BULUNDUĞU ALTI DEVRİMCİNİN DAHA CENAZELERİ, AİLELERİNE TESLİM EDİLDİ.

Askeri faşist cuntanın her türlü engelleme çabalarına rağmen, Nisan ayı başlarında, hem ülke içinde, hem de ülke dışında kamuoyu tarafından yaygın bir şekilde duyulan ve büyük bir tepki doğuran Diyarbakır zindanlarındaki toplu katliam olayını gazetemiz, 5. sayısında duyurmuştu. Olayın dünya basın-yayın organlarında geniş yankı bulması ve yurtsever, devrimci, demokratik kamuoyunun olay karşısında artan kin ve nefret duyguları ile yükselen protesto sesleri, eli kanlı cellatları ürküttüğünden faşist katiller yalan beyanlarla olayı örtbas etmeye ve cinayetlerinin, kendilerini sürüklediği bataktan, halkımızı kahreden sinsi uygulamalarla çıkmaya çalışmaktadırlar.

Diyarbakır zindanlarındaki bu katliam olayı ilk defa PKK-MK üyesi Mazlum DOĞAN'ın ölüm olayını açıklamak zorunda kalmaları ile ortaya çıktı.

PKK Diyarbakır davalarında siyasi savunma yapan, bu nedenle de hemen tüm grup davaları ile birlikte mahkemeye çıkan Mazlum DOĞAN, Kürdistan halkı tarafından çok iyi tanındığı ve yakın bir destek ve ilgi gördüğü, ayrıca davalar dolayısı ile uluslararası kamuoyunun da durumundan haberdar bulunduğu için, ailesi ile sıkı bir diyalog içinde bulunan böyle bir kişinin ölümünü uzun süre gizlemeleri mümkün olmamış ve bununla beraber olay açığa çıkmıştı.

Mazlum DOĞAN'ın cenazesinin ailesine teslim edilmesiyle birlikte peş peşe, geçen sayıda isimlerini verdiğimiz devrimcilerin cenazesi de ailelerine teslim edilmişlerdi. Ancak çoğunluğunu PKK'lilerin teşkil ettiği 40'a yakın

Devamı S: 23'te

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ KURULDU

Ortak bir platform etrafında bir araya gelerek, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ile Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketinin ittifakı temelinde Faşizme Karşı Birleşik bir Direniş Cephesi örgütleme kararı alan PKK, Dev-Yol, SVP ve TEP örgütlerin yetkililerinden oluşan Örgütlendirme Komitesinin, birkaç aydan beridir yürüttüğü faaliyetler diğer devrimci örgütlerden gelen olumlu cevaplar üzerine, daha genişletilmiş bir toplantıda, TKEP, TKP (ML), Acilciler, Devrimci Savaş ve "İşçinin Sesi" örgütlerinin de katılımıyla 1 Haziran 1982'de dağıtılan bir bildiri ile FKBDC'nin kuruldığu ilan edilmiştir.

Bu bildiriyi aynen yayınlıyoruz. Bu toplantıda onaylanan ortak platform ve acil talepler belgesini ise Cephe'ye ilişkin gazetemizin değerlendirme yazısı ile birlikte özel sayı olarak yayınlayacağız.

TÜM SİYASAL HAKLARI GASPEDİLMİŞ, KENDİ KADERİNİ TAYİNDEN YOKSUN, EMPERYALİST SÖMÜRÜ VE BASKI ALTINDAKİ HALKLARIMIZI, HOLDİNGLERİN, BANKALARIN VE ONLARIN MÜTTEFİKİ TOPRAK AĞALARININ ÇİFTLİĞİ HALİNE GETİRİLMİŞ ÜLKEMİZİ, MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ ADLI ASKERİ-FAŞİST CUNTANIN ESARETİNDEN KURTARMAK VE DEMOKRATİK HALK İKTİDARINI GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ KURULMUŞTUR.

Bugün ülkemiz halklarımızın rızası ve isteği dışında emperyalistlerin, bir avuç işbirlikçi sömürücünün ve onların NATO'cu generallerinin çizmesi altındadır. 12 Eylül 1980'de faşist katliam ve suikastlerin ardından iç barış bahanesiyle iktidara elkoyan generaller kliği ülkemizi faşizmin en derin karanlıklarına sürüklemiştir. Yurdumuzun dört bir yanında halka karşı sistemli bir saldırı ve terör uygulanmaktadır. Demokratik haklar ve en temel özgürlükler yok edilmiş, en basit yaşam olanaklarımız elimizden alınmıştır. İnsanca yaşayabilmek, demokratik haklarımızı elde edebilmek, bu sınırsız sömürüye son verebilmek ancak baskı, zulüm ve teröre dayalı faşist rejimin yıkılmasıyla mümkündür.

Cunta vasıtasıyla ve emperyalizmin mali ve askeri kurumlarının vesayetinde işbirlikçi tekelci sermaye bu kez iktidarı tümüyle tekeline almıştır. Ülkemizde hüküm süren devlet terörü ve zulüm büyük sermayenin artan sömürüsünün ve varlığının temel dayanağını oluşturmaktadır. Ekonomik ve siyasal zulüm bu düzenin birbirinden ayrılmaz parçalarıdır. Ancak halka karşı azgın bir saldırganlıkla tekelci sermayenin bunalımı dindirilebilmekte ve onların Türkiye Kürdistan'ındaki tabanı toprak ağalığı yaşatılabilmektedir. Ekonomik kriz'in bütün yükü çalışanların sırtına bindirilmekte, halk yığınları yaygın bir ekonomik ve sosyal yıkıma sürüklenmektedir. Tekelci sermaye kârına kâr katarken ekonomik kriz derinleşmekte işsizlik çığ gibi büyümektedir. Siyasal ve ekonomik kriz ortamında düzen partileri daha kapatılmadan önce iflas etmişlerdi. Bugün faşist diktatörlük ancak zora dayanarak ayakta durabilmektedir. Devletin bütün siyasal ve hukuksal yapısı değiştirilerek halkın yasal muhalefeti dahi yasaklanmaktadır. İşçilerin, köylülerin ve tüm çalışanların tüm örgütleri dağıtılmış, ilerici, devrimci siyasal örgütlere karşı azgın bir yoketme kampanyasına girişilmiştir. Türkiye Kürdistanında gelişen ulusal demokratik uyanış ulusal baskı sistemine ve Kürdistan'daki işbirlikçilerine dayanılarak ezilmektedir. Yüzbinlerce yurtsever zindanlardadır. Faşist rejim halklarımıza karşı topyekûn bir

Devamı S: 23'te

PKK ELAZIĞ GRUBU DAVASI BAŞLADI

YILDIRIM MERKİT

Soruşturma safhası üç yıldan (!) beri devam eden ve PKK'nin büyük davalarından biri olan Elazığ grubu, 3 Mayıs 1982 günü, Diyarbakır iki numaralı askeri mahkemesinde başladı.

136 kişinin yargılandığı bu davada, askeri savcı tarafından, 24 kişi hakkında idam; 22 kişiye, 20 yıldan fazla; 39 kişiye, 10 ile 20 yıl arasında; 51 kişi için ise, 5 ile 10 yıl arasında ağır hapis cezaları istenildiği bildirilmektedir.

PKK Elazığ grubu davasından yargılanmakta olanların, sosyal dağılımı hakkında da açıklamalarda bulunan (!) sıkıyönetim komutanlığı şu bilgiyi vermiştir.

Yargılananların 19'u öğretmen, 31'i öğrenci, 21' işçi, 9'u serbest meslek sahibi, 53'ü ise işsizdir.

Hakkında idam talebinde bulunanlar ise şunlardır.

Yıldırım MERKİT, Selim ÇÜRÜKKAYA, Hamili YILDIRIM, Şadi BATMAZ, Aksüt POLAT, Hüseyin MORSÜMBÜL, Bülent ÖZGÜN, İsmail ÖZAKÇA, Süleyman TEPE, Ali Hıdır TACİM, Celal YAŞAR, Cafer CENGİZ, Ali GÖNGÜR, Memili GÜNGÖR, Nihat HÜLOĞLU, Orhan MANTAROĞLU, Cevdet INAK, Haydar ATEŞ, Cemal COŞKUN, Şahin DÖNMEZ, Selahattin DEMİR, Nihat EMEL, Ali GÜNDÜZ, Rıza SARIKAYA.

Devamı S: 23'te

FAŞİST CUNTANIN TÜRKİYE VE TÜRKİYE KÜRDİSTANI'NINDAKİ İŞKENCE, İDAM VE KATLİAMLARINA KARŞI

AÇLIK GREVİ

BİRKOM (Serxwebûn, Devrimci-İşçi, Emekçi, Kıvılcım, İşçinin-Sesi, Devrimci Savaşçılar), Partizan ve ilk haftadan sonra Birlik-Yolu ile Cephe taraftarlarının da katılımı ile; Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ında faşist cuntanın idam, işkence ve katliamlarına karşı;

1- "Diyarbakır Askeri Cezaevinde Mart ayı sonlarında 10'un üzerinde devrimci katledilmiştir. İsmini öğrenebildiklerimiz Mazlum Doğan, Önder Demirok, Tahir Şahin, Cemal Kılıç, Gerabet Demirci.... dir.

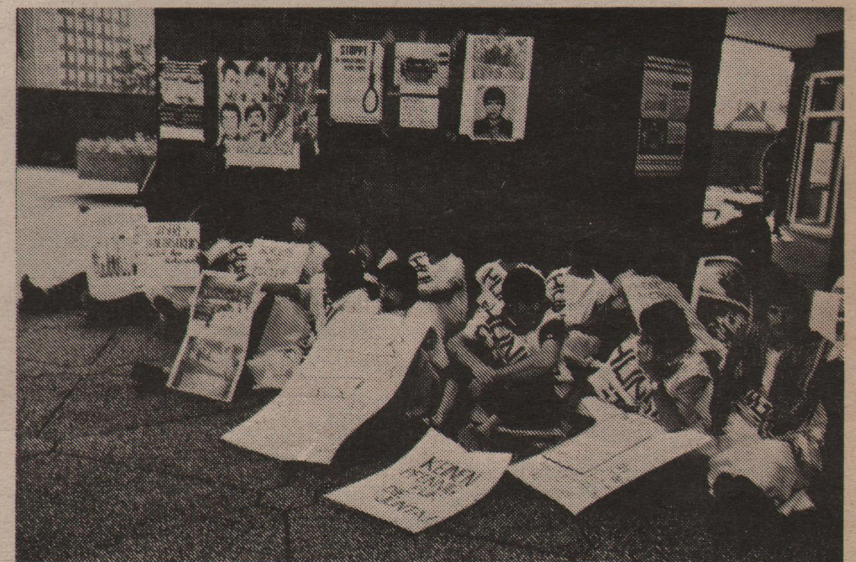
Ocak ayında İstanbul-Alemdağ Askeri Cezaevinde Hakan Mermeroğlu, Bahadır Dumanlı, Şerif Sar katledildi.

Almanya hükümetinden konuya ilişkin olarak cuntadan açıklama isteyip basına açıklaması;

2- Bağımsız bir heyetin oluşturulması ve Diyarbakır, Mamak, Metris cezaevlerini ziyaret etmeleri;

3- Uluslararası hukuk kuruluşlarının 4.000 üzerinde idam talebinde bulunulan kitlesel davaları izlemeleri;

4- Almanya Parlamentosunda Türkiye aleyhine insan haklarının çiğnendiğinden dolayı tartışma açılması" nı talep eden; Almanya Fransa, Hollanda, İngiltere, İsviçre, Belçika, İsveç, Avusturya'da 24 Mayıs'tan itibaren toplam 23 şehirde yaklaşık 338 kişinin katıldığı süresiz açlık grevlerine başlandı.

Bilindiği gibi Diyarbakır Cezaevindeki katliam, faşist cuntanın devrimciler ve halk üzerindeki teröründe nitelik bir sıçramaydı.

Her türlü ekonomik reçete iflas etmiş; Türkiye Devrimci Hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi yok edilememiş; işkence idam ve toplu katliam cezaevlerindeki direnişi teslim alama-

Devamı S: 2'de

AÇLIK GREVİ

Baştarafı S: 1'de

mış. Üstelik cuntaya karşı, devrimci güçlerin birliğe yönelmesi cuntayı çılgına çevirdi. Bundan dolayıdır ki, cezaevlerinde devrimci direnişin doruk noktasında olduğu yerlerden biri olan Diyarbakır Askeri Cezaevinde; toplu idamların yaratacağı tepkiyi iyi hesaplayan cunta kendisi için en baş tehlikelerden biri olarak gördüğü Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin, tutuklu önderlerine yönelik toplu bir imha hareketine girişti.

Her özgür halk gibi, özgürce bir yaşam arzu eden Kürdistan halkının önderlerine karşı girişilen katliam hareketine ilerici dünya kamuoyunun tepkisi büyük oldu. Bunun karşısında cunta olaya ilişkin uyduruk bir açıklama yapmak zorunda kaldı.

Hiç şüphesiz böylesi bir olaya karşı Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ından devrimci güçler de seslerini yükselttiler ve cuntanın yalanını, insanlık dışı cani karekterini sergilemek için açlık grevlerine başladılar.

Açlık grevleri Avrupa'nın ilerici demokrat güçleri ile Ortadoğu ve Latin Amerika devrimci güçlerinin büyük desteğini aldı.

Açlık grevlerindeki gelişmeleri kısaca şöyle özetleyebiliriz.

ALMANYA

Berlin, Hamburg, Bremen, Hannover, Wuppertal, Duisburg, Köln, Frankfurt, Mannheim, Nürnberg, Stuttgart ve Münih'te başlayan açlık grevleri Lübeck ve Flensburg'un katılımıyla 14 merkezde devam ediyor.

Greve ayrıca Münster, Bochum ve Hanau desteklemek amacıyla süreli açlık grevleri ile katıldılar ve katılıyorlar.

Eylemin basın ve kamuoyundaki yankıları oldukça yüksek. Grevleri şimdiye kadar birçok radyo, tv. ve gazete verdi. Bunları şöyle sıralayabiliriz: Frankfurter Rundschau, Die Zeit, Süddeutsche Zeitung, die Tageszeitung, Frankfurter Algemeine, Bild....vb. Almanya çapında gazeteler ile 40'a yakın yerel gazeteler birçok kere yazdılar. SFB (Berlin radyosu) NDR (Kuzey Almanya radyosu) WDR (Batı Almanya radyosu) SWF (Güney-Batı radyosu) HR (Hessen eyaleti radyosu) SR (Güney Almanya radyosu), Deutsche Welle (Kısa dalgadan dünyaya yayın yapan Almanya'nın sesi) radyolarından ayrıca WDR ve HR'nin Türkçe yayınları birden fazla olarak verdiler. SFB, WDR, NDR,SWF, Bremen, HR tv'si ile ZDF Türkiye Mektubu Türkçe yayınında tv'da yayınlandı.

Destekleyen örgüt ve kişiler: Amnesty International (Uluslararası Af Örgütü), DGB -bazı eyalet ve şehirler- (Almanya Sendikalar Birliği), GEW -bazı eyalet ve şehirler- (Eğitim Bilimcileri Sendikası) IG-Metal -bazı eyalet ve şehirler- (Metal İşçileri Sendikası), ESG (Protestan Öğrenciler Cemiyeti), SPD Schleswig Holstein, Bremen, Bayern Eyaletleri, SPD milletvekillerinden Walter Mote, Rudolf Dresler, Renate Schmidt, Jurgen Bursak, Michael Texawa, Brigitte Grube ile Bremen Sosyal İşler senatörü Henning Scherf, FDP milletvekili Helga Schuhart, Bağımsız milletvekili Manfred Copik ve SPD'li Bremen Belediye başkanı, Grüne (Yeşiller Partisi), FDP (Hür Demokrat Parti) -bazı şehirlerde-, JUSO (Genç Sosyalistler), SDJ (Sosyalist Alman Gençliği), DKP (Alman Komünist Partisi), ASTA (Üniversite Öğrenci Birlikleri), KB (Komünistler Birliği), 10 Haziran Barış Yürüyüşü Koordine Komitesi ve sayısız ilerici, demokrat, anti-faşist grup, örgüt, komite ve demokratik örgütler tarafından desteklendi.

Bunun yanısıra yapılan birçok önemli destek eylemlerini şöyle sıralayabiliriz:

Grüne (Yeşiller) tarafından Bonn Türkiye Büyük Elçiliği önünde yapılan eyleme, Grüne'lerin merkezi tarafından yazılan bir protesto metni eliçiliğe verildi. Ayrıca cuntanın caniliğini sembolize eden kan döküldü.

Köln açlık grevcileri WDR binasında oturma grevi yaptılar ve yayın hakkı aldılar. Yine aynı grevciler Bonn'da Parlamento binası önünde SPD parlamento grubu toplantısında taleplerinin görüşülmesi için oturma grevi yaptılar. SPD milletvekili Volker Neumann ve Klaus Thüsing grevcilerle görüşerek konuyla ilgilenecek-lerini belirttiler.

Köln, Hannover, Stuttgart, Hamburg, Nürnberg, Franfurt Türk konsoloslukları önünde, siyah çelenk koyma, kan dökme ve çeşitli protestolar yapıldı.

Ayrıca,

Sendika, parti, radyo, basın ve belediye binaları önünde oturma grevleri, geceler ve yürüyüşler düzenlendi.

Grevciler, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ından tüm devrimci ve demokrat güçlerin de katılacağı 10 Haziran'da Bonn'da NATO Zirve toplantısına karşı yapılacak olan büyük yürüyüşe katılacaklar ve bir sözcü konuşacak.

İSVİÇRE:

Zürich ve Cenevre şehirlerinde 1 Haziran'dan itibaren başlayan açlık grevleri büyük ilgi gördü.

Grevi, PDA (İşçi Partisi), SP (Sosyalist Parti), İlerici Hukukçular Birliği, Hıristiyan Sendikalar Birliği, İsviçre Sendikalar Birliği, Bağlantısız Doktorlar Birliği, Demokrat Hukukçular, Asya-Afrika halkları dayanışma örgütü, Dünya Sendikalar Birliği, Uluslararası İnsan Haklarını Koruma Komisyonu, destekliyor.

İsviçre televizyonu Fransızca, Almanca, İtalyanca yayın yaptı. La Suisse Moreredi, Tages Anzeiger, Neue Burcher Zeitung, Volksrecht, Vorwärts, La Tribune de Genevre, Voi Ouvriere, Le Courrier, Journal de Geneve gazeteleri açlık grevi haberini verdiler.

FRANSA

24 Mayıs'ta Paris'te başlayan açlık grevi 5 Haziran'da başarıyla sona erdi.

Fransa Sosyalist Partisi ve Uluslararası Af Örgütü birer komisyon yollamayı kabul etmiş bulunuyorlar. İnsan Hakları Komisyonu, Fransız Sendikalar Federasyonu, Fransız Komünist Partisi ve işkencelere karşı kurulmuş olan ACAT örgütünün desteğini alan açlık grevi Fransız radyo ve tv.sinde, ayrıca Le Monde ve Le Humanita gibi dünyaca tanınmış gazeteler tarafından yayınlandı.

HOLLANDA

Amsterdam ve Rotterdam şehirlerinde 24 Mayıs'ta başlayan açlık grevleri başarıyla devam ediyor.

CDA (Hıristiyan Demokrat Parti) PSF (Pasifik Sosyalist Partisi) PPR (Radikal Parti) FNV (Hollanda Sendikalar Birliği) ve Avukatlar Birliği ile çeşitli anti-faşist ilerici güçler açlık grevini destekliyorlar. PSF ve FNV komisyona katılacaklarını belirttiler. Sorun ayrıca parlamentoda tartışıldı ve bir kez daha tartışılacak.

Açlık Grevi haberini Volks Grand, Algemeine Dagblatt, Paroll, Dwaarheid, News Wann, De dag Hetvrije Volk gazeteleri; Hollanda radyoları ve televizyonu ile Türkçe yayın yapan bir radyo verdi.

BELÇİKA

Haselt şehrinde süren Açlık Grevi büyük ilgi gördü. Sosyalist Partisi ve eski Ticaret bakanı Willy Clas sorunla bizzat ilgileniyor. Bonn ve Paris Hükümetleri ile bu konuda ilişkiye geçti. Uluslararası Af Örgütü, Kızıl Haç, Sosyalist Partisi ve Kiliseler Birliği destekliyor.

Eylem tv. radyo gazeteler tarafından kamuoyuna duyuruldu.

İNGİLTERE

Londra'da başlayan Açlık Grevi devam ediyor. Komünist Partisi, Sosyalist Partisi, Mühendisler Sendikası, Konfeksiyon İşçileri Sendikası ve bir İşçi Partisi milletvekili eylemi destekliyorlar.

Eylem gazete, radyolar tarafından yayınlandı.

İSVEÇ

Stokholm'de başlayan Açlık Grevi Uluslararası Af Örgütü, VPK Partisi tarafından destekleniyor. Çeşitli gazeteler ve radyolar haberi verdiler.

AVUSTURYA

Viyana'da başlayan Açlık Grevi, basın tarafından duyuruldu. Çeşitli ilerici kuruluşlar tarafından destekleniyor.

Böylesine geniş ve birçok siyasal gücü kapsayan uzun süreli ortak bir eylem Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ından örgütlerce ilk defa yapılıyor. Açlık Grevleri enternasyonal bir ortam içinde geçiyor. Halklarımız yıllardır özlemini duydukları devrimcilerin birliğini bu eylemde yaşıyorlar ve çevresinde kenetlenerek canla başla görev alıyorlar.

Eylemin diğer bir özelliği, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ından hemen hemen tüm ilerici, demokrat, devrimci güçlerin desteğini almış olması. Bu güçleri şöyle sıralamak mümkün:

ATİF, Dev-Sol (sempatizanları), TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun, Fidef, TKP-MK, TKP-B (sempatizanları), Komkar'a bağlı bazı dernekler, Proleter Dayanışma, Kurtuluş sempatizanları....

Açlık Grevini destekleyen Ortadoğu ve Latin Amerikalı örgütler, Filistin Demokratık Cephesi, Filistin Halk Cephesi, Halkın Fedaileri, Halkın Mücahitleri, Iraklı Öğrenciler Birliği, Eritreli Öğrenciler Birliği, IKP (İtalya Komünist Partisi), PASOK (Yunanistan Sosyalist Partisi), Şili MIR örgütü, Şili Sosyalist Partisi, Şili Komünist Partisi, Nikaragua ve El Salvador'luların içinde yeraldığı çeşitli grup ve komiteler.

Uluslararası alanda bu kadar desteği alan Açlık Grevleri başarıyla sonuçlanacaktır. Şimdiye kadar hastalanıp veya hastahaneye kaldırılanların dışında Açlık Grevlerini devam ettirenler eylemi sonuna kadar götürmekte kararlı olduklarını, bunun her demokrat, yurtsever ve devrimcinin en başta gelen görevi olduğunu belirtmektedirler. Özellikle Diyarbakır Askeri Cezaevinde ikinci bir katliam ile İstanbul Metris Cezaevinde devrimcilerin açlık grevleri, eylemi sürdürenlerin azmini bilemektedir.

ZAFER TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ OLACAKTIR!
KAHROLSUN SÖMÜRGECİ-FAŞİST CUNTA!
YAŞASIN TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ!

Okuyucu Mektupları

Elimizdeki yazıların çokluğu nedeniyle, okuyucu mektuplarının tümünü yayınlayamadık; gelecek sayılarımızda yayınlamaya devam edeceğiz.

Serxwebûn Yazı Kuruluna
12.5.1982

İzinden yeni döndüm. Kürdistan'daki izlenimlerimi size yazmayı görev bildim. Kürdistan'da halen yaşanılan baskılara, acılara, katliamlara biraz daha açıklık getireceğine inanıyorum.

Kürdistan'da, bilindiği gibi yeni sömürgecilik ilişkileri içerisinde sömürgeci kapitalizmin taşınılması sonucu modern sınıf ve tabakalar doğdu. Bu temelde gelişen Kürdistan Bağımsızlık mücadelesi ve Türkiye halkının iktidar mücadelesini engellemek ve emperyalizmin bölge ve dünya ölçüsündeki çıkarlarını kollamak amacıyla soluğu faşist darbede alan Türk tekelci burjuvazisi öncelikle Kürdistan'da katliamların dozunu arttırarak onun önder gücü PKK'yi yok etmeyi gündeme getirdi. Onun savaş esirlerini daha yargılama safhasındayken toptan yoketme plânları uygulayan sömürgeci faşist cuntanın 21 Mart Newroz gecesi, Kürdistan halkının en seçkin önderlerinden Mazlum DOĞAN ve çok sayıda PKK'li savaş esirini öldürmesi bunun en açık kanıtıdır.

Kürdistan'da baskıların en yoğun uygulandığı yörelerden biri de Pazarcık'tır. 21 Aralık 1978'de sömürgeci Türk devletinin plânlı olarak yaptığı Maraş katliamı ile Kürdistan'ın 19 ilinde sıkıyönetim uygulamasının başlatmasından bu yana, Pazarcık halkı üzerindeki baskılar alabildiğine yoğunlaşmış bulunmaktadır. Cuntanın başa gelmesiyle bu baskılar daha da ağırlaştığı gün gibi ortadadır. Yörede aydın, gençlik, işçiler ve köylüler arasında büyük bir desteğe sahip olan PKK hareketinin varlığı sömürgecileri daha da çılgına çevirmiş, en uzman işkenceci, asker, ajan ve muhbirlerini burada görevlendirmiştir. Şöyle ki C.P. köyü ortaokulunda görevli 7 yurtsever öğretmen ve köyden çok sayıda PKK'li tutuklanarak en korkunç işkencelerden geçirildiler. Bunların bir kısmı halen Mersin cezaevinde işkence altındadırlar. PKK'li oldukları iddiası ile savunmaları için avukat bulunamamaktadır. Görüşmelerin 5 dakika kadar az bir zaman olması, tutuklu arkadaşlardan ne gibi sorunların olduğu bir türlü öğrenilememektedir. Ayrıca tutuklu aileleri büyük maddi sıkıntı içerisindedirler. Edinilen bilgiye göre, bölgede görevli ajan öğretmen Süleyman Karakaya'nın köy halkından kimin devrimcilerle ilişkisi olduğunu rapor ederek, kandırılmış saf bir köylü A.E. vasıtasıyla Pazarcık başçavuşuna gönderdiği, bu mektuplardan birinin köylüler tarafından yakanlanmasıyla ortaya çıkmıştır. Bunu duyan ögr. Süleyman Karakaya köyü hemen terk ederek bu sefer de bölge köylerde yapılan operasyonlara asker elbise giyerek katıldığı öğrenilmiştir. Ayrıca daha önce çeşitli cezalara çarptırılan ve daha sonra serbest bırakılan PKK'li Y. B.Y. ve birçok arkadaş daha tekrar gözaltına alınarak işkenceye tabi tutulmuşlardır. Bu tutuklanan arkadaşların çoğunun ailelerine verilen emir veya meydan dayağıyla, kendilerini hiçbir ziyarete gelmemelerini ve uslanmalarını söylemektedirler. M.B. adındaki PKK'li arkadaş köy yakınında silahlı çatışmada yakalandıktan sonra bir cemsenin arkasına bağlanarak yarı ölü halde köye getirilip halka gösterilerek kimin devrimcilere yardım ettiğini öğrenirsek sizin de haliniz bu olur deyip tutuklu arkadaş alınıp götürülmüş o günden bu yana kendisinden hiçbir haber alınamamıştır.

Devamı S: 19'da

CUNTA SÖMÜRÜ VE RÜŞVETİ ARTTIRIYOR

Cunta iktidara geldiği günden şimdiye kadar Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ve onun önder gücü PKK hareketini bastırabilmek için dünyada eşi ve benzeri ender görülen baskı ve katliamlara devam etmektedir. Cunta Türk ordusunun yarıdan çoğunu Kürdistan'a taşıyarak şehir ve köyleri, motorize askeri güçleri ve en iyi eğitilmiş komandolarıyla yeni baştan işgal ederek Kürdistan'ın her tarafını taradı. Sardığı şehir ve köylerde günlerce giriş çıkışları engelledi, halk arasında her türlü ilişki ve ulaşımı kesti; mahalleleri, evleri bir bir didik didik ederek kontrolden geçirdi; halkın malını ganimet kaparcasına yağma ve talan etti; namusa gözdikerek en alçak hareketlere girişti. Sokakta, evde uykuda "dur emrine" uymadıkları gerekçesiyle yüzlerce insanı katletti. Geri kalanları da çoluk-çocuk, genç-ihtiyar, kadın-erkek demeden, okullara, camilere doldurarak akla, hayale sığmaz işkencelerden geçirdi. Diğer bir kesimini de gözaltına alarak sakat ve takatsız bırakarak cezaevlerine tıkadı.

Bu baskı ve işkencenin yanında cunta, güçlerini yağma ve talanda, rüşvet ve sömürüde serbest bırakarak saldırıya geçirtti. Köylülere silah aldırılarak teslim ettirildi. Silah alamayanlardan yüzbinlerce liralık rüşvet aldı. Arama ve taramalar esnasında halkın yükte hafif, ama değerli mallarına elkoydu yada çaldı; taşınamayanları da tahrip ederek kullanılmaz hale getirdi. Arabalara zorla elkoyarak ordunun hizmetine aldı. Öte yandan ulusal kalkınma ve hayır kurumlarına yardım adı altında milyonlarca lira topladı, vergi diye halkın cebindeki son kuruşa kadar el uzattı. Rüşveti körükleyerek en büyük geçim kaynağı haline getirdi. Devrimci aileler ve gözaltına alınanların aileleri abone hale getirilerek, her ay vergi ödercesine rüşvete bağlandı. Halkın en değerli eşyalarını kolluk kuvvetlerine hibe diye vermek zorunda bıraktı. Bürokrasi takımını da yeniden harekete geçirdi. Böylece sömürü ve rüşvet kervanına bir yenisini ekledi. Eskiden mahrumiyet bölgesi diye görev yapmak istemeyen bürokrasinin en üst kesimi hazine keşfedercesine ceplerini şişirmek için Kürdistan'daki "ulusal görevine"

Devamı S: 19'da

KARAKOÇAN YURTSEVER ÖĞRENCİ GENÇLİĞİ "ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI" GÖSTERİLERİNE KATILMAYI REDDETTİ

40'a Yakın Liseli Genç Gözaltına Alındı

Gazetemize ulaşan bilgilere göre Karakoçan lisesi öğrencileri 19 Mayıs 1982 "Atatürk'ü anma, gençlik ve spor bayramı,, gösterilerine katılmayı, okul ve ilçe yöneticilerinin bütün baskı ve tehditlerine rağmen reddettikleri için askerlerin saldırısına uğramış ve içlerinden 40'a yakın öğrenci "elebaşları" oldukları iddiası ile gözaltına alınmıştır.

Elazığ'da işkence merkezi olarak bilinen 1800 Evlere götürülen bu 40 öğrenciden halen haber alınamadığı bildirilmektedir.

Sömürgeci faşist ideolojinin, gençlik arasında, yaygınlaştırılması ve pekiştirilmesi amacını güden bu "bayram"lara karşı, Kürdistan'ın bir çok merkezinde direnişlerle karşılaşan cunta, bu gelişmelerin kamuoyuna yansımasını engellemek için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

Karakoçan Lisesinde cuntanın bu uygulamalarına karşı ortaya çıkan direnişin önemi, cuntanın yöre üzerinde sürdürdüğü azgın terör ve değerli birçok devrimci ile yurtseverin katli ile sonuçlanan cinayetlerine, son olarak da bu yöreden olan, PKK-MK üyesi Mazlum DOĞAN'ın hunharca katledilmesi ile kitle üzerinde yaratılmak istenen pasifikasyona rağmen, Karakoçan yurtsever-devrimci gençliğinin, çoğu kendileri gibi bu Lise'de öğrencilik yapmış olan, Mazlumların, Delillerin, Bakilerin anısına ve direniş ruhuna bağlı kalarak teslimiyet ve uşaklığı reddetmelerinden ileri gelmektedir.

★ ★ ★

METRİS CEZAEVİNDEKİ DEVRİMCİ TUTUKLULAR DİRENİYOR

2.300 DEVRİMCİ AÇLIK GREVİNDE

Askeri faşist cuntanın Türkiye Devrimci-Demokrat Hareket'ine karşı açtığı savaş, her alanda ve alabildiğine kızışarak alabildiğine devam ederken, bu savaş daha çok cezaevleri ve mahkemelerde yoğunlaşmaktadır.

Bu güçlere karşı açtığı toplu siyasi davalarla, onları mahkum ve toplumdan tecrit etmeyi amaçlayan cunta amaçlarına ulaşa bilmek için, tutuklular üzerindeki baskı ve işkencelerini alabildiğine arttırmış, tezgahladığı bir takım oyunlarla onları teslimiyete zorlamak için hukuk kurallarını hiçe sayarak açıktan kaba kuvvete başvurmaya başlamıştır.

İşte bu nedenlerle, devrimci tutuklular, Mayıs ayı ortalarında, büyük bir başarı ile hemen tüm devrimci ve ilerici tutukluların birliğini sağlayarak 2300 kişi ile bir açlık grevi başlatmışlar ve bu eylemlerini sürdürmektedirler.

Devrimci tutukluların bu eylemi hem yurt içi hem de yurt dışında büyük bir yankı yaratmıştır.

★ ★ ★

PKK-MK ÜYESİ M. DOĞAN'IN DİYARBAKIR ZİNDANLARINDA KATLEDİLMESİ ÜZERİNE EL SALVADOR FPL (FMLN) CEPHESİ İSVEÇ TEMSİLCİLİĞİNİN PKK'YE GÖNDERDİĞİ BAŞSAĞLIĞI MESAJI

Değerli Yoldaşlar,

Kürt halkının Türkiye'deki kahramanca mücadelesi hakkında El Salvador halkına haber iletildi. Ve biz Türkiye'deki askeri cuntanın vahşetini biliyoruz.

Salvador halkı ile Kürt ve Türk halkı arasında bir fark yoktur. Biz sömürü, baskı ve terörden acı çekiyoruz. El Salvador ve Türkiye'deki askeri cuntalarının Amerikan emperyalistleri tarafından desteklenmesi tesadüfi değildir. Onlar dünyadaki devrimci ve demokratik hareketleri ezme çabası içindedirler, katil rejimlere silah temin ediyorlar ve askeri donatımlarını yetkinleştiriyorlar.

Şimdiye dek El Salvador'da 40.000 kişi öldürüldü, 600.000 kişi komşu ülkelere kaçmak zorunda kaldı. Amerika'ya sığınan binlerce kişi tekrar El Salvador'a geri gönderilerek öldürüldü. Bunlar Reagan yönetiminin "barış" sağlama planının sonuçlarıdır. 1981'de özenle hazırlanmış olan bu planın iki amacı vardır: Birincisi, ilk elde devrimci silahlı hareketi ezmek, ikincisi devrimin sosyal temelini tahrip etmekti. Bu amaçların hiçbiri başarıya ulaşamamıştır. Biz ise her zamankinden daha güçlüyüz. Halkımız yürüttüğü soykırım politikasından dolayı Amerika emperyalizminden nefret ediyor. Müdahale dışında başka bir çözüm yolu bulunmadığını söyleyen ABD emperyalizmi, başarısızlığını ifade ediyor. Bunun için, böyle bir maceraya ödünç olarak giren Latin Amerika diktatörlüklerinin yardımlarını almaya çalışıyor. Daha ilerdeki bir ABD müdahalesi (ve onun ittifakları) halkımız için çok büyük kurbanlar verme anlamına gelecektir, ama biz zafere ulaşacağımızdan eminiz.

Amerikan emperyalizmine karşı yürüttüğümüz mücadele koşullarında, dünyadaki diğer kardeş halkların cesur mücadelelerinden de haberdarız. Örneğin Türkiye' deki Kürt ve Türk halkları gibi. Biz Türkiye'deki soykırımcı faşist cuntayı, PKK'li arkadaşlara karşı Kürdistan'da uyguladığı idamlardan dolayı ve en sert biçimde kınıyor ve Kürt halkına en sıcak dayanışma mesajımızı iletiyoruz.

Yaşasın Salvador Ve Kürt Halkı!
Amerikan Emperyalizmine Ölüm!
Türkiye Ve El Salvador Cuntalarına Ölüm!
Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

FPL, (FMLN) Farabundo Marti Cephesi üyesi

YAKINLARI TUTUKEVİNDE OLAN BİR KÜRT KADINI, BASKI ve KATLİAMI ANLATIYOR

Bir Kürt kadının açıklamaları olduğu gibi yayınlıyoruz. Okuyucu anlatım yetersizliğini hoşgörü ile karşılamalıdır.

S.

SORU- Diyarbakır Cezaevi hakkında bilgi verebilir misiniz?

CEVAP- Çok baskı var. Çok işkence yapılıyor. Hem halkımıza, hem de içerdeki arkadaşlara çok işkence yapılıyor. Anneler, babalar, bu işkenceye karşı, dışarda direniyorlar. Bilhassa, Mazlum DOĞAN'a yapılan işkence çok korkunç. Ayağına çivi bile çakmışlar. Ona ve annesine yan yana işkence yapmışlar. Annesinin karşısında işkence yapmışlar Mazlum DOĞAN'a.

SORU- Tutuklular aileleriyle görüştükleri zaman sömürgecilerin tutumu nasıl oluyor? Görüşme durumu nasıl oluyor? Görüştürüyorlar mı onları?

CEVAP- Görüşme hiç yoktur. Görüşme günü bizi, aileleri sıraya koyuyorlar. Daha sonra "haydi oğlunuz yoktur" diyerek tekrar sırayı bozuyorlar. Yani halkımızı burda, iki asker içerde tutukluların yanında onlar yalnız "anne nasılsın" biz de, "iyiyim, oğlum" diyebiliyoruz. O kadar. Daha başta birşey için konuşmamızı bırakmıyorlar. Bir de görüşmeye getirdikleri zaman vuruyorlar. Ailelere de baskı yapıyorlar. Öyle yapıyorlar ki, aileler onlarla görüşmeye gitmesin. Çocukların aramasınlar. Çocukları o halleriyle öldürsünler. Fakat aileler üzerinde ne kadar baskı olsa da onlar çocuklarını aramaktan vazgeçmiyorlar.

Bilhassa şimdi birşey daha çıkarmışlar. Bir tutuklunun bacısı, yengesi, ya hanımı görüşmeye giderse, kimliğini alıp onlara göste-riyorlar, ve diyorlar ki; "siz de namus varsa söyleyin akrabanıza, gelmesin" ona karşılık yine de anneler, babalar görüşmeye gidiyor. Sömürgeciler istiyorlar ki görüşmeyi yasak etsinler. Ama yine de halkımız gidiyor. Görüşmelerini eksik bırakmıyorlar. Ama tabii çok kötü baskı vardır. En ajan, yani en kötü askerlerini getirmiş, oraya koymuşlar.

SORU- İçerdeki arkadaşlar direndikleri zaman, onlar bu direnişler kırmak için ne tür yöntemlere başvuruyorlar?

CEVAP- Sömürgeciler mi?

-Evet

CEVAP- Şimdi, bizim arkadaşlar altı ay direnişe katıldılar. Altı ay. Sömürgeciler herşeye başvurarak, bu direnişi kırmak istediler. Hatta halkı yakalıyorlardı. Onların gözleri önünde işkence yapıyorlardı. Ya bacılarını, yahut içerdeki bayan arkadaşlarımızı işkenceye şey ediyorlardı.

Kızlar bile bir ay kadar direnişe katıldılar. Arkadaşlar, haber göndermiş, demişler "o kadar direniş yeterlidir, sizin için." Fakat bizim erkek arkadaşlarımız altı ay direnişe katıldılar. Kimliklerini bile hakimin karşısında söylemediler. Hakim "niye" dedi. Mazlum DOĞAN hakime dedi ki, "Hakim bey, şimdi sen askerlerini götürüp onlara yemek yedireceksin. Ama sen bizim halimizi sormuyorsun. Altı aydır biz, aç, susuz hücrelerdeyiz. Ama sen bizim ne durumda olduğumuzu dinlemek bile istemiyorsunuz." Hakim ona ne cevap versin! Dedi ki, "oğlum, ben ona karışmıyorum." Sonra Mazlum DOĞAN dedi ki, "sen kimliklerimizi soruyorsun. Kırkbeş arkadaşlarımız serumun altında olduğunu bilmiyor musun? Neden "o arkadaşlarınız nerde" diye sormuyorsun. "Kimliklerinizi gösterin" diyorsun. Biz nasıl kimlikleri göstereceğiz size? Sonradan gitti, işkenceyle o kırkbeş arkadaşlarımızı getirdiler. Onlar bile kimliklerini tesbit ettirmediler. O zincirli, hastalıklı, serumlu halleriyle getirdiler hakimin karşısına. Ama onlar ne kadar da şey yapsalar, arkadaşlarımız direnişten vazgeçmiyor.

SORU- Bu arkadaşlarımızı direnişten vazgeçirmek için tutuklu ailelerine yaptıkları baskı çeşitleri nelerdir?

CEVAP- Mesela; tutuklu aileleri cezaevine gidiyor, "hani oğlumuz?" diye soruyorlar. Onlar da "oğlunuz yoktur" diye cevap veriyorlar. Tabii aileler de dışarda direnişe katılıyor, direniş yapıyorlar. Mesela, nasıl yani? "Oğlunuza söyleyin, direniş yapmasınlar" diye. Hatta bazen yalvarıyorlar bile. "Gelin" diyorlar, "çocuklarınıza söyleyin yeter direniş yaptıkları" yine halkımız ve içerdeki arkadaşlar direnişten vazgeçmediler. Altı aya kadar direnişleri sürdü. Arkadaşlar ölüm orucuna bile girmişlerdi, kırkbeş arkadaşımız. Mazlum DOĞAN'ın ailesi, Hayri DURMUŞ'un, Şükrü GÜMÜŞ'ün, Mehmet ŞENERİN, Ferhan TÜRK' ün ailesi, bir de bütün arkadaşların anneleri, Mehmet ZENGİN'in babası, hepsi bunun için başvurdular. Onları türlü işkence yaptılar. Yine de birşey elde edemediler. Ondan sonra arkadaşlar kendileri kimliklerini verdiler.

SORU- Köylerdeki baskı çeşitleri hakkında biraz bilgi verir misiniz? Köylerde ne gibi baskı yapıyorlar? Hangi köylerde?

CEVAP- Köylerde, daha çok saba karşı baskın yapıyorlar. Bütün etraf önce sarılıyor. Sonradan askerleri köylerin içine salıyorlar. Kadınları bir yana, erkekleri bir yana ayırıyorlar ve askerlere diyorlar ki; gidin, kadınlara ne yaparsanız yapın. Askerler de kadınlara diyor ki; "şimdi bakın biz, size ne yapmak istesek yapabiliriz. Fakat yine de biz yapamıyoruz." Yani halkımızı bu dereceye kadar eziyorlar. Sömürgeciler, o erkeklere karşı, kadınlara işkence yapıyorlar. Kadınlar yine de buna karşı direniyorlar. Sömürgecilerin oyununa gelmiyorlar. Birşey elde edemiyorlar. Yani, herzaman baskı vardı. Mesela, Derik'in bir köyünde iki tane arkadaşımız tuvalete girmişler. Panzeri getirmiş, o tuvaleti onların başına yıkmışlardı. Yani acayip işkence var. Her türlü işkence orda var. Hem halka, hem içerdeki yoldaşlarımıza, hem de dışardaki arkadaşlarımıza, tâ, cop şeyini kullanıyorlar. Onların kulaklarını bile kesiyorlar. Çivi çakıyorlar. Yani, her türlü işkenceyi yapıyorlar.

Bir bayan arkadaşımız vardır mesela içerde. A. adında bir arkadaşımız. Kendisi hastadır, rahatsızdır, ona demişler "gel, seni doktora götürelim." Ama arkadaşımız gitmemiş. İkinci sefer gelmişler, "gel doktora götüreceğiz." O da onlara inanarak doktora gitmiş. Onu bayıltmışlar. Ve ona her türlü pisliği, işkenceyi yapmışlar. Dedi, "bir uyandım. Masanın üstünde anadan doğma çıplağım. Her türlü şeyi yapmışlar. Onları konuşturmak için buna varana kadar her şeyi yapıyorlar. Ama gene de arkadaşlarımız konuşmuyor.

SORU- Diyarbakır hapishanesindeki katliamla ilgili olarak bildiklerini anlatır mısınız?

CEVAP- Mazlum DOĞAN'ın hücresi yarım metre uzunluğunda, yarım metre genişliğindeydi. Bir defa o hücrede Mazlum'u altı ay tuttuklarını duydum. Onu babasıyla görüştürmüyorlardı pek. Birgün babası görüşmesine gidiyor. Askerler de tabi komutanlardan emir almadan onu babasının karşısına getiriyorlar. Babası bakıyor ki Mazlum kördür, gözlerini kaybetmiş. Babası diyor "oğlum ne oldu gözlerine, gözlerini kör mü ettiler?" Diyor, "baba, birşey olmaz. Biz onların oyununa hiçbir zaman gelmedik, gelmeyeceğiz de." Bunu haber alan yüzbaşı kızmış, demiş, "siz nasıl oğlunu bu halde getirdiniz, ona gösterdiniz?" yani kendi pisliklari açığa çıktığı için, kendi askerlerine kızmış.

Mazlum'u dört ay kimseyle görüştürmediler. Tâ ki Mazlum tekrar görmeye başladı.

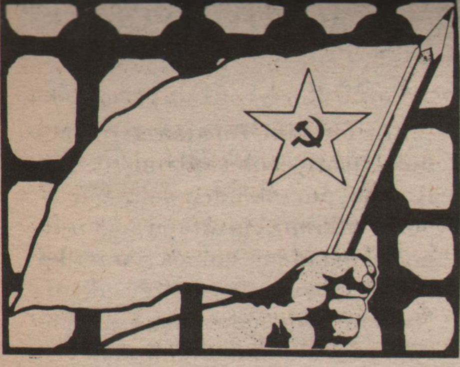
Ona yüksek voltajda elektrik vermişlerdi, kendisini ise ıslak bir şey içine oturtmuşlardı.

Mazlum'u son defa babası ile görüşmeye çıkardıklarında askerler her iki koluna yapışmış, ne onun babası ile konuşmasına, ne de babasının onunla konuşmasına müsaade etmemişler. Üstelik babasını dövmeye başlamışlar.

Babası bir dahaki sefere görmeye gittiğinde onu öldürmüşlerdi. Ona her türlü işkenceyi yapmış ve onu ameliyat etmişlerdi. Buna da kendi yaptıkları açığa çıkmasın diye başvurmuşlar herhalde. Cesedini yalnız babasına göstermişler ve onu tehdit ederek kimseye birşey söylememesini tembih etmişler. Orada hiç kimse onun cesedine bakamadı, bırakmadılar. Askerler cenaze ile tâ mezara, köyüne kadar geldiler. Böylelikle olayın açığa çıkıp, halk tarafından duyulmasını engellemeye çalışıyorlar.

Bu yüzden, yani ölenleri kimseye göstermedikleri için ödürülenin kim olduğunu çoğu zaman cenazeyi teslim ettikleri insanlarımız bilmiyor, yada şüpheye düşüyor. Ama onlar açılıp bakılmasına kesinlikle izin vermiyorlar ve hatta çoğu zaman, mezara bile onlar gömüyor.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

"KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR"

2

(Baştarafı Geçen Sayıda)

DURUŞMA HAKIMI- PKK'nin benimsediği usul ne?

SANIK- PKK, şu yada bu belirli biçimi kullanma yada kullanmama gibi anlayış içerisinde değildir. PKK önüne görevler koymuştur, hedefler koymuştur.

DURUŞMA HAKIMI- Nedir bu görevlerin hedefi?

SANIK- Müsaade ediniz ben anlatacağım.

Mutlaka hedeflere varabilmek için uygun araçlar gerekiyor. Örneğin, ben eğer önüme Avrupa kıtasından Amerika'ya geçme görevini koymuş isem, herhalde at, merkep yada bilmem başka araç kullanamam; ya gemiyi kullanmak zorundayım, ya da uçağı. Yani hedefe uygun araç gereklidir.

Partimiz, önüne yüce görevler koymuştur. Bunlar, azami olarak sınıfsız toplum yaratmak, yani sınıfları ortadan kaldırmak, her türlü sömürü ve zulme son vermek göreviyle, asgari olarak ülkenin bağımsızlık ve demokrasiye ulaştırılma görevidir.

Elbette, kullanacağı araçlar bu hedeflere uygun araçlar olacaktır ve bu hedeflerle çelişen araçları kullanması mümkün değildir. Yani makya velist araçlar benimseyemez, bu, partinin yüce amaçlarıyla çelişir.

Çünkü yüce amaçlar, büyük hedefler, kendisine uygun araçları gerektirir, yüce amaçlara varabilmek için çirkin araçlar kullanılamaz.

Ben daha sonra partiye, yine bazı suçlamalar kısmında değineceğim.

Şimdi, bu görevler de her partinin, her organizasyonun içinde bulunduğu tarihi koşullar, ve ülkenin koşulları tarafından belirleniyor.

Yani parti ülkenin koşullarını dikkate alarak uygun araçları ve yöntemleri seçebilir. Bu araçlar içerisinde basın vardır, yayın vardır, eline geçebilirse, oluşturabilirse bir radyo vardır, işçilerin ve köylülerin örgütlendirilmesi vardır. Bu araçlar içerisinde -tabii önemlidir- silahlı zor kullanmak, bir silahlı zor örgütü oluşturma da vardır. Yani bayağı bir askeri örgütlenme yaratmak da vardır.

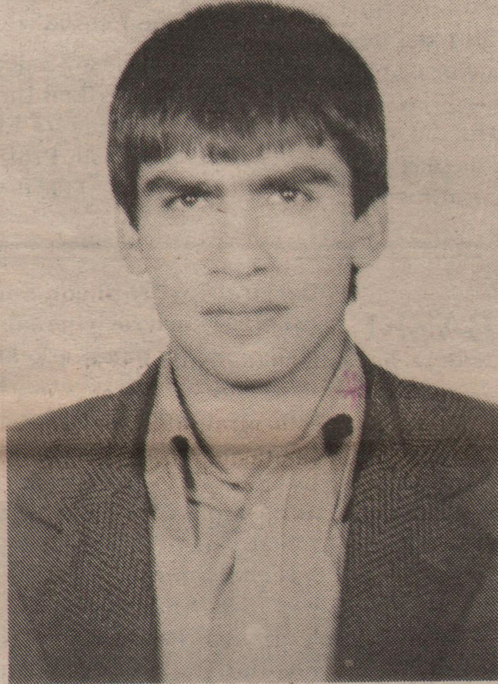
Kısacası, parti bir çete gibi gösterilmek isteniyor. Böyle bir şey sözkonusu değildir. Ama partinin hedefleri arasında bir cephe yaratmak, bu cepheye bağlı bir ordu örgütlemek vardır; bu doğrudur. Bunlardan haberdarım, özellikle bu partinin ideolojik görüşlerini bilen bir kişi olarak.

Evet, bir noktaya daha değinmek istiyorum, genel şeylere ek olarak. O da, daha önce buraya gidip geliyorduk. Ben diğer grupla beraber gelip gittim.

Biz, 168. maddenin temel alınarak diğer 30'a yakın madde sayılıyor. Elimizde bir kanun kitabı falan olmadığı için bu maddelerin ne anlama geldiğini bilmiyorum, şaahsen ben bilimiyorum. Hatta biraz tuhaf kaçacak ama sık sık geçiyor, bazı terimler falan geçiyor. Biz hukuk falan okumadığımız için kavrayamıyoruz. Öyle bir "aparat" terimi geçiyor. Polislerin kullandığı bir terim mi, hukuki bir terimmidir, biz bilemiyoruz. Bu aparattan ne anlaşılıyor, birbirimize sorup duruyoruz. Bunun gibi başka terimler de geçiyor. Ama bildiğimiz kadarıyla 30'a yakın madde var. Bu maddeler sayılıp gidiyor, biz de ne istenildiğini bilmiyoruz.

Fakat bizim incelemelerimizde daha önce gelmişti, 168, 125. maddelerin ne anlama geldiğini oradan çıkarabiliyoruz. 168. madde bildiğim kadarıyla çeşitli amaçlarla çete kurmak oluyor ve bu amaçla siyasal amaçlı çeteler oluyor.

125. madde de vardır, bizim ilk kâğıtlarımız geldiği dönemde, bunu da o zaman bir yasa kitabı vardı, orada bakmıştık; "Devletin hakimiyeti altındaki topraklardan bir kısmını devletin yöresinden ayırmak, bir başka sebeple ilhak etmek amacıyla, veya bağımsız bir devlet kurmak amacıyla veya başka amaçla; yani devletin hakimiyeti altındaki topraklardan bir kısmını devletten koparma eylemi yapmak ve bunun suçunun cezası idamdır."

PKK-MK üyesi
MAZLUM DOĞAN

Benim kanaatıma göre, ister 168, ister 450, ister 170 veya başka maddeler olsun -bunların hangi anlama geldiğini bilmiyorum da- bizim hakkımızda uygulanan madde 125. maddedir ve bize göre hüküm buna göre verilebilir diye düşünüyor idik ve bunu burada söyleyecektik. Fakat yani bilmiyorduk 125. maddeye göre yargılanma ihtimalimiz de var. Ama bunu bilmememize rağmen bizim hakkımızdaki hüküm 125'e göre verilecek kanaatinde idik. Yani 168, şu, bu, ordu falan gibi gösterme aslında gerçekle bağdaşmayan hukuki gerekçedir. Çünkü bizim yargılanmamız hukuki şeyden çok, benim kanaatime göre, siyasal yani ağır basan bir yargılamadır, siyasal bir yargılamadır. Zaten bildiğim kadarıyla 125. madde de siyasal suçları, yanı siyasal nitelikli bir suçu içermektedir. Sıradan bir adli, sıradan bir polisiye vakayı ilgilendiren bir madde değildir, öyle olmasını gerektirir. Hukuk konusunda pek fazla bilgim olmadığı için elimde usul yasası ya da kanuni yayınlar olmadığı için ben bu konuda daha fazla bilgi sahibi değlim.

Bir şeye daha dokunmak istiyorum, aslında sizin de isteyebileceğiniz, diğer sanıkların da pekçoğunun aydınlığa kavuşturabilecekleri, tarihsel olarak da pekçok gerçeği açığa çıkarabilecek bir ifadenin verilmesi mümkün olabilirdi.

Eğer elimize sözkonusu istihbarat dökümanları -istenmiştir- geçebilseydi, ifadelerimizi yazılı olarak verme imkânımız olsaydı, yasa kitapları elimizde olabilseydi geniş açıklamalarda bulunabilecektik. Ama ben burada elime sırf iddianameyi alarak hemen -elektronik beyin değilim, super zeki bir insan da değilim, normal bir insanım- bütün bildiğimi, tüm duyduğumu mahkemeyi de aydınlatacak tarzda anlatabilecek durumda değilim. Bu nedenle ancak partiye yönelik genel şeyler hakkında bu kadar genel bir toparlama yapabildim, ama şu var, partiye yönelik bazı suçlamalar var, iddiaları yine de cevaplayacağım. Bunların içerisinde partinin halka karşı zorbalık yaptığı, zor kullandığı biçiminde bir şey var. Eğer halktan işçiler, köylüler, aydınlar, gençler ve diğer yurtseverler anlaşılıyorsa bu doğru değildir; ama çeşitli feodal güçler, gericiler, ajanlar falan anlaşılıyorsa doğrudur. Bunlara karşı hareket, kendisini korumak için zor uygulamıştır.

Yalnız ben açık yüreklilikle şunu da tesbit edeyim; hareketin safında olan veya ona destek sağlayan, onunla beraber kavga eden insanların hepsinin siyasal bilinç düzeyi, ideolojik bilinç düzeyi, meseleleri kavramaları bir değildir, bu mümkün değildir. Yani insanlar aynı kalıptan çıkmaz. Bu insanlardan bir kısmı parti adına ya da hareket adına çeşitli kişilere karşı kaba da davranabilir, zor da kullanmış olabilir veya belli baskılar da yapmış olabilir; ama bu, partinin çizgisini, ideolojisini yansıtmaz. Böyle bir şey yoktur. Yani parti kendisini halkın içinden çıkmış kabul ediyor. Ve onun kavgasını veriyor. Bu işçi sınıfının örgütü, işçi sınıfı temeline dayanıyor ve sınıf olarak işçi sınıfı temeline dayandığı halde kitlesel temel olarak kendisine geniş halk kitlelerini, emekçi kitleleri almış. Gene emekçi kitlelerine dayanan, ondan güç alan bir siyasi organizasyonun onlara karşı baskıcı, onlara karşı zorbacı olması kendi kendisini tüketmesidir.

Bunun ışığında bazı iddialara dokunmak istiyorum. Ben şunu da tesbit edeyim: Bizim sorgulamamız esnasında yanımızda bir de kız arkadaş vardı. Burada harekete ilişkisinin olmadığını söyledi. Aslında bir sempatizanımızın eşidir. Ben kendisini o zamana kadar gerçekten tanımıyordum. Fakat sorgulamamız esnasında, dönüşte ben istihkâm cezaevindeydim, o 1 No'lu cezaevine götürülmüştü. Daha sonra ben 1 No'luya geldiğimde kendisiyle görüştüm ve bana aynen şunu söyledi: Dedi ki, "Orada bana zorla iki kâğıt imzalatıldı." İmzalamasaydın, dedim. "Bana tecavüz ettiler, bana cop soktular, ben de imzalamak zorunda kaldım." dedi. Ben bunu bugüne kadar hiçbir yerde söylemedim, kimseye açıklamadım; ama gerçek de bu.

Yani, şudur; işkence, baskı, zor aslında devletin öteden beri resmileşmiş politikasıdır. Siz bile burada sorgulama yaparken savcıdaki ifadeyi veya hakimdeki ifadeden bahsederken, "bu baskı altında olmayan ifadenizdir" diye belirtiyorsunuz. Yani poliste işkence yapıldığını, baskı yapıldığını zımnen de olsa kabullenmiş oluyorsunuz.

Partinin bazı sempatizanları, bazı taraftarları kendileri yoksul, emekçi kökenli olabilirler, sırf sınıf kinleriyle hareket edebilirler. Bu nedenle bazılarına karşı hoş olmayan, kaba davranışlarda bulunmuş olabilirler, yanlış davranışta bulunmuş olabilirler; fakat bunlar partinin politikası, partinin ideolojisinin gerektirdiği şeyler değildir, olmamıştır. Bu kişiler parti tarafından cezalandırılır; hafif bir şekilde kınanır veya uyarılır. Ben devleti örnek olarak bunun için verdim.

Şimdi kendimle ilgili bazı şeylere değineceğim.

Benimle ilgili bazı suçlamalar var, isterseniz bunlara cevap vereyim, isterseniz baştan başlayayım, bayağı yaşam hikayet biçiminde anlatayım.

1974-75 senesinde ben üniversite sınavında Hacettepe'yi tutturmuştum puan olarak. Hacettepe'ye kaydımı yaptırdım. Daha önce de ben sol eğilimliydim. çeşitli sol yayınlar, gazeteler, dergiler, kitaplara kadar okuyordum. Marksizme, Leninizme sempati duyuyordum. Yüksekokula geldikten sonra o sıralar başlangıçta ADYÖD vardı. Bir iki defa ADYÖD'e, bir iki sefer DGB'ye ve TSİP'e gittim; ama orada pek fazla kişiyle tanışmadım, tanımıyordum. Daha sonra ADYÖD kapatıldı. Bu arada Hacettepe Derneği v.b derneklere gidip gelmeye başladım. Buralarda devlet konusunda, demokrasi konusunda, faşizm konusunda, parti örgütlenmesi konusunda, mücadele konusunda çeşitli kişilerle konuşur, tartışırdım.

Benim gibi konuşup tartışanlardan biri de Şahin Dönmez'di ve Şahin Dönmez'le biz aynı sınıftaydık Hacettepe'de, hazırlıktan beri beraberdik. Şahin Dönmez 1975'ten sonra, herhalde ortalarından itibaren sık sık ulusların kaderlerini tayin hakkından bahsetmeye başladı. O sıralar Şahin Dönmez dışında da aslında bu konu konuşuluyordu. Özellikle TKİP tarafından, "TKİP davasında işçi köylü sorunu" falan diye broşürler falan vardı. Başkalarının milli mesele hakkında fikirleri olmamakla, ulusların kaderini tayin konusunda bilgi sahibi olmamakla suçluyorlardı. Ben onu falan da okudum. Zaten aslında bende bir açgözlülük var. Ben ne kadar kitap, ne kadar dergi, gazete falan çıkıyorsa hepsini alıp okumak istiyordum. Bir kısmını okuyabildim, bir kısmını okuyamadım. Bu ayrı bir sorun; ama hepsini sıralıyordum.

Bu konuda o zaman benim gibi Ankara'da öğrenci olan kız kardeşim vardı. Aynı zamanda da okula devam ediyordu, maaşını da alıyordu. Sıkıştırıyordum, para buldukça alıyordum. Araştırıyordum, okuyordum.

Kendi araştırma, incelemelerimde, zaten kendim Türkiye'nin başka illerinde okumuştum. Daha önce Eskişehir'de, Balıkesir'de falan okumuştum. Ben devrimci sempatizan olduğum sıralar, devlet konusunda, demokrasi konusunda bulduğum her türlü kitabı milli mesele konusu dahil okuyordum. Marksizmin-Leninizmin bütün temel konularla ilgili görüşlerini kavramaya çalışıyordum. Bu arada Şahin'le milli mesele, ulusların kaderini tayin hakkı konusunda konuşuyorduk. Şahin'in net, kesin ve doğru görüşleri henüz gelişmiş değildi. Bilmiyordu doğru dürüst; ama sağdan, soldan öğrendiği kadarıyla konuşuyordu. Sonradan çıkardığım kadarıyla veya anlaşılıyor ki, demek ki bu konuyla uğraşan veya bu konuda konuşan başka insanlarla ya temas halindedir ya da onlarla belirli bir tartışma içerisinde falan bulunmakta bu nedenle bunları sık sık gündeme getirmektedir. Beraber oturduğumuzda, çay içtiğimizde, yemekhaneye falan gittiğimizde sürekli konuşmalarımızda milli meseleyi ön plana çıkarır, bu konuda görüş beyan etmemizi isterdi. Bizim bu konuda araştırma yapmamızı isterdi. Tabii o sıralarda başka kişiler tarafından da konuşuluyor, tartışılıyor, araştırılıyor, üzerinde duruluyordu. Ben milli mesele konusunda kitap araştırmaya, bulduklarımı okumaya başladım. O dö-

»

nemlerde henüz "ulusların kaderini tayin hakkı" Lenin'indir bu eser. Stalin, Marks'-ın milli mesele vs. gibi eserler piyasaya çıkmamıştı. Başkalarından araştırdık, aradık, taradık. Bulamadım ben pek fakat diğer çeşitli siyasi grupların veya dergilerin, çevrelerin bu konudaki görüşlerini de öğrenmeye çalıştım. Bulduğum kitapları okumaya çalıştım.

1976 yılına doğru artık milli mesele hakkında ben de birkaç kitap okumuş, bazı şeyler biliyordum; ama elbette daha sonraki kadar gelişmiş, net, kesin görüşlerim henüz yoktu. Yalnız bu arada Şahin'le yine ara sıra konuşmalarımız devam ediyordu. Şahin dışında başka kişiler vardı. Onlar daha sonra bu harekette falan yer almadılar. Onlar da milli mesele konusunda falan görüş beyan ediyor, ileri sürüyorlardı, fikirler belirtiyorlardı.

Ben DDKD kuruluş toplantısının yapıldığı zaman DDKD'ye gittim. DDKD'yi ve DDKD'lileri sevmezdim. DDKD ve DDKD'lileri burjuva milliyetçi olarak görüyordum ve kesinlikle daha baştan beri ben onlara karşıydım. Oraya gittim. Oradaki konuşmalarını falan beğenmedim. Ben kendimi enternasyonalist çizgide bir Marksist ve Leninist görüyor veya öyle olmaya çalışıyordum. Onları da milliyetçi olarak görüyordum, bu nedenle kendilerine pek bir yakınlık duymuyor, onlarla pek fazla konuşmuyordum bile. Çünkü kendilerinin zaten Marksizm hakkında pek görüşleri yoktu.

Bir ara başka bir arkadaş beni Haki ile tanıştırdı. SBF yurdumuydu, yahut Hukuk bahçesi miydi iyi hatırlayamıyorum. Haki bana milli mesele hakkındaki görüşlerini de dahil çeşitli konularda görüşlerini söyledi. Bu arada DDKD'yi de benden daha sert, daha kıyasıya eleştirdi ve burjuva milliyetçisi olduklarını, çalışma yöntemlerini, anlayışlarını, ideolojilerini eleştirdi, bu benim hoşuma gitti. Daha sonraki dönemlerde de yine bu kişiyi bulmak onunla konuşmak istedim; ama sık sık kendisiyle karşılaşamadım, konuşamadım. Ama kendisine karşı bir hayranlığım sözkonusu idi ve giderek bu hayranlık, onlarla beraber hareket etmeye, ideolojilerini benimsemeye kadar gitti. Yalnız, kişinin kendisine hayranlıktan çok, anlattığı düşünceler benim de düşüncelerime denk geliyor, uygun geliyordu. Ben bu kişilerin bir grup mu, bir hareket mi veya şey mi olduğunu bilmiyordum; ancak kendileri tarafından tasvip edilmek, kendileri tarafından görevlendirilmek falan istiyordum, bayağı da heyecanlı idim bu konuda. İşte memlekete geldiğimde, kardeşim de dahil, pek çok kişiye, o arkadaştan, Haki'den ve yine Haki'nin arkadaşlarından daha sonra benim de arkadaşlarım oldu Cemil gibi Turan gibi; öğrendiklerimi hemen anlattım. İşte Ortadoğu'da bir ekonomik, siyasal ve sosyal huzursuzluk sözkonusudur. Ortadoğu, dünyada ekonomik bakımdan çok büyük öneme sahiptir. Bugün dünya ekonomisine sahip olabilmek için Ortadoğu petrolüne sahip olmak gerekmektedir. Çağlar boyunca Ortadoğu hep siyasal bakımdan çok önemli bir merkez olmuştur. Dünyaya hakim olmak isteyenler, işte ilk çağdaki emperyalist devletler olsun daha sonraki feodal dönemde olsun hatta kapitalist dönemde olsun Ortadoğu'ya sahip olmak istemişlerdir. Ortadoğu bugün kapitalizmle sosyalizm arasındaki çekişmenin odağını oluşturuyor. Ortadoğu'da Kürdistan çok stratejik bir yerde yeralır. Kürdistan'ın jeopolitik önemini iyi kavramak gerekir. İşte eğer Ortadoğu'da emperyalizm kovulmak isteniyorsa, Ortadoğu emperyalist-kapitalist bloktan koparılmak isteniyorsa, mutlaka Ortadoğu'nun gericiliğin yoğunlaştığı merkez olan Kürdistan'da devrim yapmak gerekiyor. Bu da Kürdistan devrimi, Kürdistan devriminin önderliğini burjuvaziye, burjuva milliyetçilerine bırakmak, proletarya önderliğindeki bir devrimle mümkün olabilir. Kürdistan'da bağımsız bir proletarya partisi oluşturmak, proletarya önderliğinde işçileri, köylüleri, esnafı ve diğer yurtsever sınıf tabakaları örgütlemek gerekiyor. İşte bu konuda Kürt aydınlarına, Kürt gençlerine görev düşer. Bize görev düşüyor, biz bu konuda faaliyet yürütelim falan benzeri konularda o dönemde arkadaşlar tarafından savunulan bize de anlatılan görüşleri ben de çevreme anlatmaya çalıştım. Hatta 1976 yılı Haziran ayı falandı her halde o dönemde, Suruç'ta bir Suruçlu bir genç öldürülmüştü, adını hatırlamıyorum Hacettepe'de bizim okulun öğrencisiydi, bu kişinin cenaze törenine bazı arkadaşlar gelmiş katılmışlardı Ankara'dan, Hayri ve Kemal de bunların içindeydi, bunlar yakalanmışlardı Suruç'ta, Diyarbakır'da cezaevine getirilmişlerdi. Ben bu arkadaşlarla henüz fazla sıkı ilişkim olmadığı halde Karakoçan'dan çıktım bunları ziyarete geldim. Her halde hatırladığım kadarıyla bilmiyorum 1200 mü ne de para, harçlık verdim. Yani oldukça yakınlık duyuyordum ve beraber faaliyet yürütmek istiyordum. Daha sonra, diyelim bir genç tanıdıysam, ya da bir insan tanıdıysam herhangi bir bölgeye gitmek, ona hareketin görüşlerini anlatmak istiyordum. 1976 sonları mıydı, 1977 başları mıydı kesin hatırlamıyorum, ama o dönemde ben okulu bırakmak, artık tümüyle kendimi hareketin ideolojisi doğrultusunda faaliyet yürütmeye vermek istedim, ona adamak istedim. Böyle bir örgütlenme veya bir görevlendirme falan söz konusu değildi. Yalnız bu arkadaşlar henüz kendi görüşlerini kavramadığım için bana pek o sıralar güven duymuyor, bu tür görevler falan vermiyorlardı. Örneğin bir görüşler falan konuşulacaksa idelojik olarak kendileri konuşurlardı, ben de yanlarına oturup dinliyordum. Benim bu isteğim kabul edildi. Ben kendim dedim işte gideceğim, yani para mara falan istemiyordum, zaten yoktu da, o sıra çok ilginç yöntemlerle biz para buluyorduk, örneğin ben aileme başvuruyor, diyordum ki, bir takım elbise alacağım diye dayatıyordum veriyordu 1000, 800, 900, 600 lira para; ben onu götürüyordum ya Haki'ye veriyordum, ya Cemil'e veriyordum ya kitap alıyordum ya da diyelim benim Ankara'da ya da İstanbul'da bir yerde tanıdığım bir arkadaşım var Diyarbakırlıdır, duyuyorum işte ailesinden falan adresini araştırıyordum, yanına geliyordum; yahu işte sen nesin, ne düşünüyorsun, ona hareketin görüşlerini anlatarak taraftar bulmaya çalışıyordum. Yani tek tek kişilerle bile uğraşıyorduk. Bir adamı ben bilmem Batman'da tanıyorsam, onun peşinden gidip mümkünse onu kazanmak, onun vasıtasıyla orada bir çevre edinmek çabası içerisine giriyordum. Batman o dönemde olduğu gibi şimdi de büyük bir işçi kentidir. Batman'da genç bir kitle temeli oluşturabilmek, her siyasi organizasyonu özellikle, ben işçi sınıfını temsil etme iddiasındayım diyenlerin arzusudur, amacıdır. Bir ara benden önce Haki arkadaş Batman'a gelmiş; fakat Kürtçe bilmediği için ve Batman'daki burjuva milliyetçileri tarafından da bu Türktür burada ne arıyor, işte bu hem Türktür hem Kürtçülük yapıyor biçimindeki suçlama ile karşı karşıya kaldığı için Batman'ı terketmek zorunda kalmıştı. Daha doğrusu Batman'ı terketmeden önce bana Kürtçe bilen bir arkadaş falan yok mu yanıma gelsin biçiminde bir arzu belirtmişti. Ben bunu duydum, çırpındım illa Haki'nin yanına gideceğim, beni bırakın gideyim falan diye; fakat Haki kendisi Batman'ı terk etti. Ben Haki'ye söyledim işte beni gönder dedim, yalnız o da henüz yeni olduğum, tecrübesiz olduğum için hem ağır olabilecek bir görevin altına, bir sorumluluğun altına girip ezilmemden korkuyor, hem de şevkimi, heyecanımı kırmak istemiyordu, "sen bilirsin" dedi. Ben 76 sonlarına doğruydu valizimi topladım, ailemden kopardığım parayı da alarak o zaman pek fazla sayılmazdı her halde 500 lira paraydı, Güney illerine geldim. Duyuyordum Ceylanpınar'da ne olacak, işte faşizm konusunda bir seminer verecek, ben arabaya atlıyorum Ceylanpınar'a gidiyordum, kahvede oturuyordum birinin yanında işte, yahut TÖB-DER'de oturuyordum. Bazı kişilerle bireysel ahbaplık, dostluk kurarak, mümkünse evinde yatmaya çalışıyordum. Ertesi gün seminere katılıyor, bildiğim görüşleri savunuyordum. Böyle turist gibi geziyordum. 1977'ye doğru artık ben Batman'da kalmaya, başladım. Sık sık Batman'a gidiyordum, bir hafta kalıyordum, 3 gün kalıyordum, 5 gün kalıyordum.

DURUŞMA HAKİMİ- Nerede kalıyordunuz kimde kalıyordunuz?

SANIK- Bazen dışarda kaldığım da oldu, yani yaz aylarına doğru, Nisan ayına doğru yatacak ev bulamıyordum, yemek de bulamıyordum; ne yapıyordum, dışarıda yatıyordum. Ama diyelim ben TÖB-DER'e gidip oturuyorum, ya da Lis-Der var gidip oturuyordum, akşama doğru oluyor bir genç, bir delikanlı "ağabey bu gece bizim eve gidelim" diyorsa, hiç fırsatı kaçırmıyor, direkt onların evine gidiyordum. Ertesi gün davetsiz olarak gittiğimde oluyordu. Yani zar zor idare ederek kalmaya, propaganda yapmaya çalışıyordum. Diyelim ki, bir genç beraber oturuyoruz, beraber çay, sigara içiyoruz, ben ona hemen herhangi bir konu falan açarak hareketin görüşlerini götürmeye, onun tasvibini almaya çalışıyordum. Bu konuda Batman grubundan bir kısım insan buradadır, bunlar tanık olmuşlardır, benim dışarıda yattığımı da bir kısmı bilir, aç kaldığımı, perişan kaldığımı da bilir.

Kısacası aslında halkın misafirperverliği sözkonusuydu, gençlerin, bu tür davetlerini falan hiç kaçırmıyorduk. Hatta bir kısmı diyelim elbiselerimiz kirli, bu evde kalıyoruz, sabahleyin bize temiz giyecek elbise, gömlek de veriyorlardı, gömleğimizi falan da değiştiriyorduk. Bu yalnız benim için değil, başka arkadaşlar için de sözkonusu yani, biz belli oluşmuş bir fon veya bir merkezden veya bir şeden gelen bir para ile ya da şuyla, buyla geçinmiyorduk. Bir köye, bir kasabaya, şuraya, buraya bir yere oturuyorsak bu kimisi hemşehrilikten olabilir, uzaktan bir tanıdıktan olabilir, bir merhabadan olabilir, biriyle diyelim bir yerden bir yere otobüsle yolculuk ediyor, kendisini şahsen tanıyorsak veya konuşuyorsak, nereli olduğunu öğreniyorsak daha sonra peşini bırakmaz gider onu arar bulur, onun vasıtasıyla orada iş yapmaya, bazı kişileri tanımaya, hareketin ideolojisini, görüşlerini götürmeye çalışırdık.

1978'in sonlarına kadar bu böyle sürdü.

DURUŞMA HAKİMİ- Batman'da mı kaldınız?

SANIK- Hayır. Benim faaliyetlerim 1978 ortalarına kadar, Ağustos'una kadar, Temmuz'una kadar hep böyle bu tarzda sürdü.

Burada bazı sanıklara propaganda ile ilgili şeyler sorulurken, hangi eylemlerin propagandasını yaptın? Onlar da şu şu eylemin propagandasını yaptım diyorlar. Ben şahsen hiç, eylem propagandası yapmadım, hiç yapmadım. Ben, Marksizmin, Leninizmin propagandasını yaptım. Ben Kürdistan devriminin propagandasını yaptım. Ben, Marksizmin devlet hakkındaki, Marksizmin demokrasi hakkındaki, Marksizmin örgütlenme hakkındaki, Marksizmin ulus hakkındaki, Marksizmin ulusal kurtuluş mücadelesi hakkındaki, Marksizmin askerlik hakkındaki konular üzerinde konuştum, bu tür konular üzerinde tartıştım. Ben işte şurada şu eylemin, burada bu eylemin propagandasını yapmadım; ama eylem propagandası hiç mi yapmadım? Yaptım. Örneğin, bir yerde, bir köyde oturduysam diyelim ki, Süleymanlarla ilgili 1978'den sonra, Süleymanlılarla bir çatışma var, böyle bir aşiretçi feodal-çete ile. Bir köye gidip oturdum, ne yapıyorum; Süleymanların gerici niteliğinden, onların ajan niteliğinden, onların halka baskı uyguladığından, hareketin buna karşı mücadele ettiğinden, bunun doğru olduğundan bahsediyordum, benim gibi başkaları da bahsediyor.

Burada propaganda yaptık diyenlerin pek çoğuna, hangi eylemlerin propagandasını yaptın diye soruluyor? Onlar da şunun propagandasını yaptık dediler. Aslında onlar da benim gibi, devletin, demokrasinin, Kürdistan'ın içerisinde bulunduğu durumu, ekonomik, sosyal, siyasal durumu hakkında kendi bildikleri kadar, doğru veya yanlış oluşmuşlardır yani, tek propaganda şeyi, mutlaka şu eylemin propagandasını yapmak biçiminde somutlaştırılamaz. Hele ben şahsen daha çok ülkenin içerisinde bulunduğu durum ve nasıl kurtarılabileceği, nasıl bir mücadele anlayışının gerektiği, hangi tür araçların kullanılması gerektiği hakkında konuştum, daha çok da konuştuğum aydın kişilerdi, benim söleyeceklerimi kavrayabilecek, ya da araştırabilecek, öğrenebilecek kişilerdi.

Bu şu anlama gelmez. Hiç köylülerle, hiç işçilerle, hiç sıradan insanlarla konuşmadım. Onlarla da konuştum. Gerektiğinde beni seven, köyüne davet etmek isteyen bir genç olduysa hiç fırsatı kaçırmadım, köylerine kadar da gittim yani, kitlelerle nasıl ilişki kurulabilirse, bunun yeri neresiyse, ister kahve, ister dernek, ister sendika, ister köy, ister yol, sokak olsun bunu kaçırmadım, bundan yararlandım, propaganda işlevini bireysel olarak kendi başıma sürdürdüm, takıldığım konular olduysa hareket adına belirtemeyeceğim görüşler olduysa ya geçiştirdim, ya da benim gibi hareketin propagandasını yapan başka insanlarla karşılaştığımda onlara sordum, bu konuda ne diyeyim? Örneğin, diyelim örgütlenme konusunda, neyi savunayım, hangi görüşü ifade edeyim üzerinde konuştum, tartıştım, onlarda aldığım bilgileri taşıdım, kitlelere kadar götürme mücadelesi verdim.

Bu tür faaliyetim 1978'in Haziran'ına kadar mıdır, Mayıs sonu mudur iyi bilemem oralara kadar sürdü yani, genel olarak ben çeşitli yerlerde sözlü propaganda yaptım.

Diyarbakır'da bir olayda benim adım verilmiş, ben ilk defa karşılaştım. Ali Dursun'un kaçırılması olayında, bu doğru değil, kesinlikle doğru değil. Zaten ben böyle eylemlere falan hiç katılmadım, en fazla 1-2 defa kuryelik yaptım; yani bir yerden bir yere eşya götürdüm. Diyelim ki, Diyarbakır'dayım, herhangi bir toplantı için, ya da bir tartışma için, bir konuşma için, ya da bir kişi ile bir yerde tanışmış, konuşmuşum, onunla ilişkileri sürdürebilmek, onu kazanabilmek için, Batman'a gideceğim, ya da Bismil'e gideceğim, benim gideceğim yerde, burada ne yaparım?.. Bir kitaptır, gazetedir, ya da dergidir veya bir afiştir, ben onu da beraber götürüyorum. En fazla yaptığım budur. Eylemlere falan katılmadım.

O dönemde zaten ben Diyarbakır'da da değildim. Bahsettiğim şeyi, yani Ali Dursun'un kaçırılması olayını ben gazeteden öğrendim. Hatta gazetede yanlış yazılmıştı, şöyle yazılmıştı, iyi hatırlıyorum: "İşte Ali Dursun kaçırıldı arkadaşları tarafından, öldürüldü" biçiminde, "polisten alınan bilgiye göre arkadaşları tarafından öldürülmüş" biçiminde yazılmıştı. Ben böyle duydum o zaman.

Bu arada çok ilginç bir noktaya daha değinmek istiyorum, o da şu: Halk mahkemeleri, bu halk mahkemeleri yalnız Hilvan ve Siverek için geçiyor, başka hiçbir bölgede geçmiyor. Bu halk mahkemeleri konusunda konuşmak istiyorum. Halk mahkemeleri demokratik bir yargılama biçimidir, halkın bizzatihi kendisinin yargı yetkisini kullanmasıdır. Bu parti programı, parti hedefleri içerisinde vardır; ama parti, hakimiyeti altında olmayan bir alanda, yönetim kuramadığı bir alanda nasıl halk mahkemeleri kurulabilir?.. Kendisinin hükmü geçmiyor ki. Eğer hükmü geçse; yani eğer diyelim bir alanı kurtarmış olsa, orada elbette yargılamasını kendisi yapacak, idaresini kendisi kuracaktır; ama bugün Kürdistan Türkiye devletinin denetimi altındadır, onun idaresi altındadır, onun hukuk kuralları geçerlidir, onun tarafından herşeye hükmedilmektedir. Yani, halk mahkemeleri falan diye bir şey yok. Eğer olsaydı, ben de duyardım. Hilvan'da olduğum dönem içerisinde herhangi bir yargılamayı falan duyardım. Derler ki, efendim işte biz şu adamı yargıladık, şu kadar şey verdik. Hatta, halk mahkemeleri hakkında çok ilginç şeyler var.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

TÜRK BURJUVAZİSİNİN ZOR SİSTEMİ KEMALİZM VE 12 EYLÜL (3)

(Baştarafı Geçen Sayıda)

kısaca, Türk burjuvazisinin bu politikası, Kurt hakim sınıflarına karşı sertlik, cezalandırma yerine, daha önce uygulanan bu politikanın başarısı temelinde, artık bunları Türk burjuva ulusal yapısının ayrılmaz bir parçası olarak görme, Türk ulusal birliği ve bütünlüğünün, Kürdistan'ı da bu hakim ulusal yapı içinde eritme politikasının muhafızları, bekçileri olarak bu egemen kesimi halk içinde tutma, kendi ulusal politikasını, baskı, asimilasyon ve sömürü politikasını bunlar arcılığıyla sürdürme biçimindedir.

Bu dönemde Kürdistan'da şekillendirilendirilen ve ağalardan, şeyhlerden, aşiret reislerinden ve özümsenmiş bazı burjuva aydınlarından oluşan bu kesim, dünyanın diğer yörelerindeki işbirlikçi kesimlerden daha farklı bir yapıyı yansıtmaktadır. Kürt halkının ulusal değerleriyle her türlü ilişkisini koparan ve tüm ulusal değerleri inkâr eden, Kürdistan'da Türk ulusunun egemenliğini meşrulaştıran, bu egemenliğin ayrılmaz bir parçası olan, Türk ulusu içinde erimeyi gönüllü olarak kabul eden, Türk burjuvazisinin ulusal baskı sisteminin ve sömürüsünün sağlam temsilcisi olan bu kesim, Kürdistan'daki ulusal sınıf ve tabakalardan değil,düpedüz hakim ulustan sayılacak ve onun Kürdistan'daki azgın temsilcileri olarak görülecek bir noktaya gelmiş bulunmaktadırlar. Türk burjuvazisinin askeri zor politikasının Kürdistan'da başarıya ulaşması temelinde hakim sınıfların her türlü gücünün ezilmesiyle, onlardan oluşturulan ve tamamen ajan nitelikte olan bu kesimin, asimilasyonu da gönüllü olarak kabul ettiği, Türk burjuva egemenliği altında ve Türk ulusu içinde ancak sınıfsal çıkarlarını sürdürebildiği, halk üzerindeki sömürüsünün ancak Türk devletinin varlığıyla mümkün olabildiği, Türk devletinin varlığı olmadan bunların da yaşama hakkının ve yerinin olamayacağı, kısaca bunların sınıfsal varlığının tümüyle Türk devletinin, Türk burjuvazisinin varlığına bağlı bir hale geldiği, kaderlerinin binbir ilmekle Türk burjuvazisinin ekonomik, politik, kültürel gücüne bağımlı olduğu görülmektedir.

Bütün bunlar göstermektedir ki, bu dönemde Kürdistan'da, ekonomik alanda sömürgeci kapitalizmin sınırlı olarak gelişmesi, ama daha çok da sosyal ve siyasal alanda böylesine olumsuz ve karanlık bir yapının oluşması vardır. Dünyanın diğer ülkelerinde ikinci dünya savaşından sonra burjuvazinin de içinde yeraldığı ulusal kurtuluş hareketleri hızla gelişirken, Kürdistan'da tersine bir sürecin işlemesi, egemen sınıfların değil böyle bir ulusal kurtuluşa kalkma; yenilgi ve teslimiyet temelinde hakim ulus içinde erime sürecine girmesi, ulusal değerlerin bu dönemde daha hızlı bir şekilde imhaya uğraması, ulusal baskının askeri hakimiyet temelinde güçlü bir siyasal egemenliğe kavuşması ve Kürdistan'da kendisine güçlü bir sosyal dayanak yaratması, toprak ağaları, kompradorlar ve uşak aydınlardan oluşan bu hain sosyal gücün aşiretçi-feodal ideolojiyle,din ideolojisiyle toplum üzerindeki egemenliğini güçlendirmesi vardır. Türk kapitalizminin uluslararası tekellerle, Türk burjuvazisinin emperyalizmle ilişkilerinin güçlenmesiyle birlikte böyle bir gelişmenin daha da hızlandığı, bu politikanın emperyalizmin Türkye'ye uyguladığı yeni sömürgecilikle de uyum gösterdiği, onunla çelişmediği, tersine bir bütünlük arzettiği görülür. Dolayısıyla bu dönemde, her tarafta ortaya çıkan ulusal kurtuluş hareketlerindeki yükselmeye karşılık Kürdistan'ın daha çok bir durgunluğa ve karanlığa itilmesi, genelde dünya halklarının ulusal kurtuluş yönündeki atılımına karşılık Kürdistan'da ulusal değerlerin daha çok imhası ve ulusal yapının büzülmesi sözkonusudur.

Bu dönemde, Kürdistan'ın halk güçleri çok zayıftı ve atılım yapabilecek bir durumda değildi. Kürdistan'da sömürgeci kapitalizmin gelişmesi çok cılızdı; ancak stratejik alanlardaki hammade kaynaklarının değerlendirilmesi, sömürgeciliğin askeri ve siyasi çıkarlarına göre bazı kolonilerin oluşturulması, ve bunun için bazı kentlerin seçilmesi sözkonusuydu. Yani Kürdistan'ın halk güçlerinin atılım yapmasına elverecek bir kapitalist gelişme henüz yoktu ve eski durgun feodal toplum yapısının çözülmesi henüz çok sınırlıydı. Yüzyıllardan beri olduğu gibi mezhepçilik ve tarikatçılık biçimindeki din ideolojisi aşiretçilik toplum üzerinde egemendi. Yine Türk burjuvazisinin ulusal asimilasyon uygulaması hızla geliştiriliyordu ve kentleşme, çok sınırlı aydınlanma ancak bu asimilasyon temelinde oluyordu. Ekonomik,sosyal ve siyasl alanlarda böyle olumsuz gelişmeler ve güçlenen sömürgeci egemenlik altında, halk güçlerinin uyanması, kendi öz sınıfsal ve ulusal çıkarları doğrultusunda bir politika ve mücadele içine girmesi mümkün olmuyordu. Ortaya çıkan tek tek aydınlar da daha çok uşaklaşmış, özümsenmiş egemen sınıftan geliyordu ve bunlar, ulusal kurtuluşçu politikaya ve mücadeleye en ufacık bir itibar etmiyorlardı.

Bu nedenlerle bu dönem, Kürdistan'da karanlığın, durgunluğun ve suskunluğun egemen olduğu bir dönemdir. Türk burjuvazisinin tarihinde bu döneme, Kürdistan'da askeri hakimiyet temeli üzerinde siyasi egemenliğini kurduğu, buna yerli bir sosyal dayanak yarattığı, Kürdistan'ı emperyalizme bağlama, uluslararası tekellerle bütünleşme temelinde Kürdistan'da kapitalizmi geliştirmeye ve ekonomik sömürgeciliğe açmaya hazırlanma dönemi denir. Bu dönemi, Türk ve Kürt egemen sınıfları açısından ekonomik sömürgeciliğe hazırlanma dönemi, halk güçleri açısından da sosyal ve siyasal planda gelişmesinin şartlarının hazırlandığı ya da olgunlaşmaya başladığı dönem olarak değerlendirebiliriz. Bu dönem, böylece sessiz geçmesine rağmen, daha ileri gelişmelere temel hazırlamış, bu temelde ekonomik, sos yal, siyasal tüm alanlarda gelişen Türk sömürgeciliği, Kürdistan'ın toplumsal yapısında belli değişmelere yolaçmış, bunun üzerinde halk güçlerinin atılımı, ulusal kurtuluşçu bir politika ve mücadele ortaya çıkmıştır.

1960-Günümüz Dönemi

Ikinci dünya savaşından sonra hızla yükselen ulusal kurtuluş hareketleri karşısında eski sömürgecilik biçimlerini yaşatamayan emperyalizmin, yeni tip bir sömürgeciliğe yöneldiği, gelişen bilimsel ve teknik temeline uygun olarak eski bilimsel ve teknik kazanımlarını, yani fabrika, vb. üretim araçlarını yeni sömürgelere monte etmeye çalıştığı, emperyalizme bağımlı bir sanayi kapitalizmi geliştirilmesinin ABD'nin yeni sömürgeciliğinin temel ekonomik özünü oluşturduğu, bu temelde uluslararası tekelci burjuvazisinin uzantısı biçiminde yeni sömürgelerde gelişen işbirlikçi sanayi burjuvazisinin hızla öne çıkarıldığı, ekonomide ve devlette bu kesimin önderliğine ağırlık verildiği, bu kesimin ekonomik alanda tekelciliği geliştirdiği, siyasal alanda faşizme yöneldiği, dışta da emperyalist politikanın en uygun bir dayanağı haline geldiği daha önce belirtilmişti. Işte Türkiye'de de, 1950'lerden itibaren başlayan ve 1960'larda ise belli bir sıçrama yapan böyle bir ekonomik ve sosyal gelişme vardır. Emperyalizme bağımlılık temelinde, Türkiye'de, 1950'lerden itibaren geliştirilen dışa bağımlılık ve montaja dayalı kapitalizm, aynı temelde 1960'lardan itibaren giderek tekelleşmiştir. Bu gelişmeye bağlı olarak sosyal yapı da değişmiş, burjuvazinin kendi içinde ayrışması hızlanmış, 1960'lardan sonra oluşan işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ekonomide ve devlette etkinliği giderek gelişmiştir. Bu durum, genel olarak emperyalizmin ve özel olarak da ABD emperyalizminin bu dönemdeki politikasının Türkiye'ye yansıtılmış bir biçimidir.

1950-1960 Döneminde Türk kapitalizminin büyümesine bağlı olarak burjuvazi içinden bir kesim de büyümüş, gelişen sanayi temelinde bir sanayi burjuvazisi oluşmuş, orta ve küçük-burjuvazi ayrışmış, emekçi sınıfların gelişimi hızlanmış ve bütün bu gelişmeler, devlette etkinlik kurma savaşımına, sert sınıf mücadelesine yolaçmıştır. Işte 27 Mayıs darbesi, bu mücadelenin bir sonucu, Türkiye'deki sınıf çelişkilerinin bu aşamadaki bir yansıması, patlamasıdır. 27 Mayıs darbesi, devlette etkinliğini geliştiren ve diğer kesimlerin çıkarlarını sınırlayan komprador, vurguncu, büyük burjuvazi ve ticaret burjuvazisine karşı, eski etkinliğini korumak isteyen orta ve küçük-burjuvazi ile etkinlığini geliştirmek isteyen sanayi burjuvazisinin bir tepkisi olarak gelişmiştir. 1961 Anayasası, devlet içinde etkinlik kurma doğrultusundaki bu boğuşmanın ta kendisi, onun hukuki çerçevesidir. Ancak darbeden en çok yararlanan kesim, uluslararası tekellerin bir uzantısı olarak gelişen Türk sanayi kapitalizmini temsil eden burjuva kesim olmuş, darbeden kısa süre sonra gelişmenin yönü bu kesimin çıkarları doğrultusuna girmiştir. AP olayı, bunun parti düzeyine yansıtılmış biçimidir. Ama Türkiye'de bu kesimin henüz zayıf olmasından ve daha hızlı gelişimin başlangıcında bulunmasından dolayı devlette etkinliklerini belli ölçülerde sürdüren ticaret burjuvazisine, orta ve küçük-burjuvaziye karşı, emperyalizme bağımlı sanayi kapitalizmi geliştikçe nicelik ve nitelik olarak hızla gelişen işçi sınıfına ve tarımda kapitalizm geliştikçe oluşan tarım proletaryasına ve yoksul köylülüğe karşı, devlette ve ekonomide etkinliğini kurabilmek için sert savaşım vermesi, bir kısmıyla, kendine en yakın olanlarıyla belli dönemler ittifak kurarak onları kendi yörüngesine çekerken, kendinden uzak olan güçleri de sert uygulamalarla baskı altına alması gerekiyordu; ve 1960'tan sonraki uygulamar da hep bu yönlü oldu.

Yeni sömürgeciliğin, ABD emperyalizmiyle bağımlı ülkelerin egemen sınıflarının bir suç ortaklığı olduğu, esas özünün ve anlamının, bu ortaklığın, halklara karşı, onların ulusal kurtuluş hareketlerini boğmak için yönelttikleri gerici şiddet uygulaması olduğunu ilk bölümde belirtmiştik, yeni sömürgeciliğin bu esas niteliği, denilebilirki dünyada en açık ve en tam kimliğine, ABD emperyalizmi gibi dünyada bu işin mimarı olan güç ile, Türk burjuvazisi gibi kendisini bir zor olayı olarak doğuran, bir zor olayı olarak örgütleyen ve bu özelliğini sürekli geliştiren gücün birliğinde, Türkiye'de kavuşmuştur. Ekonomik ve toplumsal temelini bulamadığı için faşizm olamayan Kemalizm ve Kemalist diktatörlük, 1960'dan sonra emperyalizme bağımlılık temelinde gelişen ve tekelleşen işbirlikçi kapitalist temele kavuştukça faşizme dönüşmüş; bu kapitalizmin egemen gücü olan işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin ideolojik ve politik eğilimi faşizm olmuştur.

Kendi başına tekelleşemeyen ve emperyalist bir güç olamayan Türk kapitalizmi (esas eğilimi emperyalist bir güç olmak olmasına karşın, tarihi, somut, uluslararası koşullar buna imkân vermemiştir.), emperyalizme bağımlılık içinde tekelleştikçe oluşan ve gelişen işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi elinde, Kemalist ideoloji ve politika, faşist ideoloji politikaya dönüşmüş, bu sınıf elinde 1960'dan sonraki gelişmeler devletin faşistleştirilmesi biçiminde olmuştur. Bu sınıf, diğer sınıf ve tabakaları ekonomik planda zayıf düşürmek isterken, aynı zamanda bu güçleri sosyal ve siyasal planda da baskı altına almak istemiştir, ya da ekonomideki egemenliğini bu yolla gerçekleştirmeye yönelmiştir. İşte, 1960'lardan itibaren MHP biçimde sivil kanatlı faşist gücün ortaya çıkarılması, öte yandan ordu içinde "özel harp dairesi" biçiminde faşist mihrakların örgütlenmesi bu nedenledir. Bu durum, yeni sömürgecilik uygulamalarıyla ortaya çıkan işbirlikçi kesimlerin önderliğindeki politikaların diğer sınıf ve tabakalara zorla kabul ettirilmesi, bunun için de anti-komünist, halk düşmanı, kanlı terörcü faşist mihrakların şiddet temelinde ortaya çıkarılması, bu politikaya karşı gelişecek her türlü toplumsal, siyasal muhalefetin ezilmesi biçiminde dünya genelindeki uygulamanın artık Türkiye'de somutlaşmasıdır. Ve bütün bunların planlanması, daha çok ABD'de, Pentagon'da yapılmıştır.

Esas ve ağırlıklı olarak bu gelişmeyi ortaya çıkarmış olan 27 Mayıs darbesinin ve bu darbe sonucunda oluşturulan Anayasanın, küçük ve orta burjuvazinin bir kesiminin de çıkarlarını ifade eden bazı "demokratik" görünümlü maddeler içermiş olması, dönemin bu esas gelişme özelliğini örtbas edemez. Bu tali ve aldatmacalı noktalar,Türkiye'de 1960'lardan itibaren demokratik bir gelişme içine girildiği, demokratik anayasal hakların kullanıldığı, artık demokrasinin sınırlarının genişlemeye başladığı anlamına gelemez. Türkiye'nin özelliklerinden kaynaklanan ve eskiden beri devlet içinde bazı kesimlerin çıkarlarını dile getiren bu maddeler, gelişmenin gerçek, hakim yönünü belirmekten uzaktır. Ve daha çok bunlar, esas olan zor politikasını, ABD yanlısı sivil ve askeri faşist kliklerin geliştirilmesi politikasını örtbas etmenin araçları olma rolünü oynamışlardır. Ama gerçek böyle olmasına rağmen gelişen halk hareketinin önderliğini ele geçirerek 1920'lerden sonra burjuva gericiliğine ve halk düşmanı karekterine dönüştüren Kemalizmi allayıp pullayarak kuyruğuna takılan "sol" un devamı olan Türkiye "sol" u, bu dönemde de aynı yanılgısını sürdürmüştür. Yeni sömürgeciliğe karşı, onun gerçek yüzünü, toplumda ve devletdeki eğemen yanını görerek buna göre bir mücedeleye hazırlanma ve böyle bir mücadele geliştirme yerine, "anayasal hakları kullanma" adı altında hareket etmiş ve bu "hakları genişletme" uğrunda bir mücadele içine girmiştir. Bu dönemde Türk solunun, örnekleri Küba ve Vietnam'da görüldüğü gibi bir halk savaşımını Türkiye'de geliştirme yerine, hiç bir güvencesi olmayan sözde anayasal demokratik haklarını kullanma ve genişletme mücadelesi içine girmiş olması, küçük-burjuvazinin tam bir dar görüşlülüğü idi ve bu temelde verilen sol mücadelenin de halkın gerçek çıkarlarını dile getirmesi beklenemezdi. Halk mücadelesini geliştirme, devrimci halk savaşının araçlarını oluşturma, bunu hazırlama ve böyle bir savaşım içine girme yerine, solun, bu sözde anayasal hakların kullanılması çerçevesinde bir mücadele içine girmesi ve bunu tercih etmesi, anti-emperyalist devrimci-demokratik mücadele içinde tam bir sapmaydı. Daha sonra,

»

12 Mart ve 12 Eylül'de Türkiye solunun güçlü darbeler yemesinde, bu sapkın anlayışın payı büyük oldu.

Türkiye'de 1960'lardan 1980'lere doğru esas yönü faşizmin güçlendirilmesi, bunun ekonomik ve sosyal temelinin yaratılması olan bir gelişme vardır. Ve bu gelişme, emperyalist sistemin dünya genelindeki bunalımı, bu bunalımın 1950 ve 60 sonlarında iyice derinleşmesi, emperyalizme bağımlılık altında tekelleşen Türk kapitalizminin bunalımını daha da yoğunlaştırması ortamında olmuştur. Emperyalist bunalımların Türkiye'ye yansıması böyle ekonomik ve sosyal gelişme ile birleşince, Türk kapitalizminin çürüme, can-çekişme sürecinin daha hızlı bir şekilde bu yıllarda başladığı görülecektir. Bir yandan böyle bir bunalımlı ortamın sürekli geliştiği öte yandan bundan zarar gören halk yığınlarının gelişen muhalefetinin ciddi boyutlara ulaştığı 1970 başlarında, bilinen 12 Mart faşist askeri darbe deneyi vardır. Bu darbe, finans kapitalin Türkiye'de tam hakimiyet kurma savaşımının önemli bir parçası ve atılımıdır. 1964'lerden 1971'lere kadar süren AP iktidarı, finans kapitali ekonomide ve devlette biraz eliştirmişti. Ama böyle bir iktidar altında hem egemen sınıflar içindeki çelişkinin yoğunlaşması ve hemde iktidara karşı halk muhalefetinin artması ve sertleşmesi, finans kapitali böyle bir darbeye itti. Bu darbe ile, ekonomide tekellerin egemenliği gerçekleşirken, devlette de faşistleşme belli bir atılım kaydetti.

Ama henüz zayıf olan halk muhalefetinin kolayca ezilebilmesi, egemen yapıdaki çelişkilerin de finans kapitalin çıkarları doğrultusunda kısmen çözülebilmesi, buna rağmen CHP, MSP gibi güçlerin temsil ettiği ticaret burjuvazisinin, orta ve küçük-burjuvazinin bazı kesimlerinin tümüyle susturulamaması sonucunda,finans kapital bu kanlı diktatörlüğünü uzun süreli kılamayarak, egemen sınıflar içinde yeni bir uzlaşmaya gidildi ve bu durum kendisini 1973 seçim olayında yansıttı. Bu tarihten itibaren 1980'lere kadar Türk egemen sınıflarının siyasal yönetimi, bir yandan CHP, MSP gibi işbirlikçi-tekelci sermayenin belli bir kesimi ile orta sermayenin belli bir kesminin çıkarlarını yansıtan güçlerin koalisyonu, öte yandan AP, MHP gibi tamamen işbirlikçi-tekelci sermayenin çıkarlarını yansıtan faşizm yanlısı güçlerin koalisyonu ile sürdürüldü.

Bu dönem, bir yandan "özel harp dairesi" biçiminde ordu içinde örgütlenen faşist güçlerin eliyle, diğer yandan MHP gibi sivil faşist güçler tarafından daha sonraki diktaya bir hazırlık dönemidir. Aynı dönemde, üçüncü bunalım evresinin en derin en genel ve sürekli bir bunalım dönemine giren emperyalist sistemi ayakta tutabilmek için, ABD'nin, içte siyasal gericiliği alabildiğine geliştirirken, uydularında da askeri faşist diktalara yöneldiği, her alanda azgın gerici zor politikasını uyguladığı bilinmektedir. İşte buna paralel olarak Türkiye'de de, ABD emperyalizminin çıkarı doğrultusunda, buna bağımlı olarak gelişen ve yaşanılan bunalımdan en şiddetli bir biçimde etkilenen Türk kapitalizmini yaşatmak için askeri-faşist diktaya hazırlanılmış, CHP ve MSP örneğinde görüldüğü gibi katıksız finans kapital politikası önünde zaman zaman sınırlı engeller çıkaran güçlerden kurtulunmak istenmişti. Ayrıca uzun bir süreden beri ABD yanlısı sivil kliklerin aşınması, bu güçlerin toplum üzerinde artık etkinliklerinin ve itibarlarının kalmaması, daha otoriter bir yönetimin ancak askeri kliklerle yürütülebileceğini ortaya çıkarıyordu. Zaten Türkiye tarihinde ve toplumunda ordunun itibarının yüksek olması, Kemalizm hamuruyla yoğrulmuş olan Türk ordusunun her türlü gericiliği içinde barındırarak faşist gelişmeye açık olması, MHP'nin yarattığı terörle tabanda sağladığı karmaşa temelinde ordudan gelen faşist bir darbenin kolayca egemen olması gibi durum vardı. Ve Türkiye'de esas olarak faşist gelişmeyi ordu temsil ediyordu. Bu durum, hem dünya genelinde emperyalizmin yeni sömürgeler için benimsediği politikaya, hemde finans kapitalin ekonomiyi, toplumu ve devleti tümüyle katıksız kendi zora dayalı sınıfsal diktatörlüğü temelinde geliştirebilmesi için uygundu.

1980'lere doğru gelindiğinde, bir yandan dünya genelinde sürmekte olan emperyalist bunalımın şiddetle etkilemesi ve öte yandan hızla gelişen Türkiye devrimci-demokratik mücadelesi ile Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sarsması sonucunda çürüme ve dağılma sürecinde olan Türk kapitalizmi ve Türk burjuva egemenliği dağılma noktasına gelmiş ve Türkiye, dünyanın en çok bunalımlı ülkelerinden birisi olmuştur. Bütün bunların sonucunda, iflas eden burjuva partileri, burjuva parlamentosu ve sivil yönetimlerle artık toplum yönetilemez hale gelmişti. Bu koşullarda, eğer 1960'lardan itibaren çürümeye başlayan Türk kapitalizmi yaşatılmak isteniyorsa, bunu askeri-faşist diktatörlükten başka yapabilecek hiç bir güç kalmamıştı. Bu güç, aynı zamanda, büyük bir "tehlike" haline gelen Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketini de ezebilecek ve burjuva kesimler arasındaki çelişkiyi ya uzlaştırabilecek yada zorla halledebilecek tek güçtü. Ve bu durum emperyalizm ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi tarafından daha 1975'lerde anlaşılmış, bunun planlanmasına geçilmişti. Bu doğrultuda, 1978 ve 79 yıllarında askeri yönetim adım adım geliştirilerek, 1980'de son derece planlı ve programlı bir biçimde 12 Eylül faşist-askeri darbesi gerçekleştirildi. 12 Eylül faşizmi, bu tür gelişmelerin doğal bir sonucu, uluslararası ve ulusal planda böyle bir temeli bulunan uzun süreli gelişmenin bir ürünüdür.

Türkiye'nin ekonomik, toplumsal ve siyasal böyle bir gelişme içinde bulunduğu bir ortamda, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin egemenliğini, askeri-faşist diktatörlükten başka bir yönetim ile sürdürmek mümkün değildi. Bu, bir yandan emperyalist sistemin içinde yaşadığı derin bunalım ortamında, onun yeni sömürgeleri elde tutabilmesi açısından böyle olduğu gibi, öte yandan, daha ağırlıklı olarak, çürüme sürecine çoktan girmiş olan Türk kapitalizminin, 1970'lerden itibaren hızlanan iç bunalımı ortamında devrimle yıkılmasını engelleyebilmek açısından da böyleydi. Ekonominin, toplumun ve devletin faşizme doğru kesin bir biçim değiştirmesine ihtiyaç vardı. İşbirlikçi-tekelci Türk kapitalizminin gelişmesinin bu aşamasında, artık can çekişme, çürüme yıkılma aşamasında, bu kapitalizmi faşizmden başka bir yönetimle yaşatmak imkansızdı. Buna birde Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci güçlerindeki gelişme eklenirse, esas olarak Türkiye'ye böyle bir rejimin oturtulmamasına insan şaşırırdı.

Böylesi iç ve dış gelişmelerin sonucunda ve planlı bir şekilde tezgahlanan 12 Eylül faşist-askeri darbesiyle biçim değiştiren Türk burjuvazisinin zor sisteminin dayanaklarına ve özelliklerine geçmeden önce, bugünkü faşist-askeri rejimin geleceği hakkında bazı kısa belirlemeler yapmak gerekir.

Konuya girerken farklı kesimlerden kaynaklanan ama biribirine çok benzeyen iki anlayışı, iki eğilimi anmadan geçmek mümkün değil. Bunlardan biri, cuntanın kendisinin planıdır ve onlar, "demokrasiyi kurtardıklarını " söyleyerek, "çok kısa sürede partili, parlamentolu, seçimli demokratik rejime geçileceğini ya da geçeceklerini " vaadetmektedirler. Ellerini canice en namuslu insanların kanına ve canına bulayan, ABD emperyalizminin ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin en güvenilir adamlarının, bu aldatmacaları, anlaşılır şeylerdir. Ama ikinci anlayış, bu kanı akan güçlerin içinde çıkan bazılarının eğilimi, "askeri rejim ara bir rejimdir, kısa sürede demokrasiye tekrar dönülecektir, usulca bunu beklemek gerekir "diyerek akıtılan kanlara sahip çıkmama ve niyet ne olursa olsun objektif olarak kan dökenleri destekleme anlayışı anlamsızdır; ve düpedüz mücadele kaçkınlığının bir ifadesidir. Bunlara karşı gerçeği şöyle açıklıyoruz ve bu güçlere bir cümleyle şunu diyoruz: Emperyalizmin çıkarlarının ve Türk kapitalizminin geldiği bu aşamanın bir gereği olarak "demokrasiye dönüş" ya da "demokrasinin geri geleceği" söz ve anlayışları, cuntacılar açısından,tam bir aldatmaca ve diğerleri açısından, tam iki yüzlülüktür; askeri yan yeniden maskelenebilse de Türkiye'de faşist rejim, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi yıkılana kadar sürekli olacaktır ve olmak zorundadır.

Gerçek burjuva demokrasisinin hiç var olmadığı Türkiye'de işbirlikçi tekelci kapitalizm temelinde şekillenen ekonomik ve toplumsal yapının içinde bulunduğu çelişkileri, ancak finans kapitalin kanlı diktatörlüğü zorla bastırmaya çalışabilir; bu çelişkilerin, egemen sınıfların eski yönetim biçimleriyle, siyasal partilerin koalisyonlarla iktidar olması yöntemleriyle frenlenmesi ve etki altına alınması mümkün değildir. Buna birde emperyalizmin bölgedeki sıkışık durumu ve çıkarlarını korumak için karşı-devrimci faaliyetleri eklenirse, Türkiye'de ABD yanlısı faşist bir diktatörlüğün zorunlu olduğu kolayca anlaşılır. Aşılması mümkün olmayan bunalımı içinde tamamen işlemez ve dağılmakta olan Türk kapitalizmini biraz daha yaşatmak ve gelişen devrimci mücadeleler karşısında emperyalist çıkarları korumak için, Türkiye'de faşist bir rejimin oturtulması ve yaşatılması zorunludur. Buna karşılık, önümüzdeki dönemde askeri-faşist rejim, askeri yüzünü maskeleyebilecek, sivil faşist klik olarak kendisini örgütleyebilecektir. Her şey önceden planlanmış ve sonuçları önceden belirlenmiş bazı sahte seçim oyunlarıyla, sahte parlamento oyunlarıyla kendisini maskelemeye çalışacaktır. Ama bütün bunların hepsi tamamen sahte bir oyun olacak ve bu durum, rejimin faşist karekterini hiç bir zaman ortadan kaldırmayacaktır. Bugünkü gelişmelerin yönü tamamen bu durumu doğrulamaktadır. Askeri-faşist cunta elinde, ekonomiden kültüre, hukuka kadar tüm alanlarda rejim kendisini yeniden örgütleme, faşist biçime dönüştürme çabasında ve kesin kararındadır.

Faşist cunta tarafından, ideolojik planda Kemalizmden çok söz edilmekte ve en doğrusunu söylemek gerekirse, konuşmadan hareket tarzına kadar Mustafa Kemel karikatürize edilmektedir. Kemalizmin özelliklerini günümüzde layık olduğu yere varması, aradığı temele artık kavuşması sözkonusudur. Kemalizmin temelden tavana kadar bünyesinde taşıdığı gerici özellikleri, karşı-devrimci, ve halk düşmanı, anti-demokratik,şöven ve ulusal-inkarcı, militarist azgın bir sömürücü ve sömürgeci olma özellikleri, günümüzde faşist Kenan Evren'in şahsında, yani "ikinci Atatürk"ün şahsında ve onun yönetimindeki cuntada tam bir karikatürünü bulmuştur. Daha iyi anlamak gerekiyorsa, Fransa'nın II. Napolyon'unun, Bismarkcılıktan doğan Almanya'nın Hitler'in bir benzerini, Türkiye'de Kemalizmden doğan Kenan Evren'de–değişik koşullar ve yapı hesaba katılarak- görmek mümkündür. Adeta ortalıkta Mustafa Kemal'in hayaleti kol gezmektedir. Mustafa Kemal'in o tarihi dönemde Türkiye'de kapitalizmi belli oranda geliştirebilme şansı, günümüzde "II. Atatürk" ün şahsında tam bir kördüğüme, tam bir hayelete, tam bir tükenmişliğe dönüşmüş. Türk kapitalizminin ve toplumsal yapısının daha o dönemdeki zayıflıkları günümüzde tam bir çürümeye ve dağılmaya dönüşmüş; Kemalizmin o dönemde örtülebilen ayıpları günümüzde hiç bir süslü lafla ve aldatmacayla örtülemez, kemalizm o dönemde toplumda bulduğu etkinliğini artık günümüz toplumunda bulamaz hale gelmiştir.

Berrak bir beyinle ve bilimsel bir zekayla düşünebilirsek göreceğiz ki, kemalizmin buraya varması ve esas özün bu biçimde görüngü kazanması kaçınılmazdı. Bu durum, tarihi gelişmenin, sosyal ve siyasal somut durumların bilimsel bir yöntemle iyice incelenmesi sonucunda çok rahatlıkla anlaşılabilecektir. Tarihin o kritik evresinde, Türkiye'de kapitalizmin bu biçimiyle geliştirilmesi mümkün olabilecektir. Ve böyle şeytani, ayıplı, aldatmacalı yolları ustaca kullanarak sağlanan bu kapitalist gelişme, ancak bugün safrasındaki gerçeği dışa dökebilecek ve böyle bir kapitalizmin yıkılış koşulları günümüzde hazırlanabilecekti. Eğer tarihi, yanılgılı görüntülerden ve süslü laflardan yola çıkarak izah etmeyeceksek, tersine onu belirleyen ekonomik ve toplumsal durumu irdeleyerek açıklıyacaksak, şuna varmamız gerekir ki, Kemalizmin içeriğini oluşturan özellikleri günümüzde böylece gerçek biçimini almıştır. Ve bugünkü rejimin kendisini tam bir Kemalist ilan etmesi bundan dolayıdır. Bu aynı zamanda, Kemalizm adıyla yükselebilen Türk burjuvazisinin, ölümününde bu ad altında olabileceğini, yine bu adla öleceğini göstermektedir. Kısaca, bu ad altında, böyle bir politikayla gelişen bu varlığın, ancak bu adla mezara gömülebileceği, bu karikatürize olaydan anlaşılmaktadır. Devlette ve toplumda bu kadar etkin olan ve her alandaki gelişme ve şekillenmede kendi damgası bulunan Kemalizmin bu aşamada faşizm biçiminde yansıması, karikatürünün eli kanlı bir faşizm olarak karşımıza çıkması, onun gerici özünün akibetidir. Onun bünyesinde taşıdığı gerici özelliklerinin böylece açığa çıkması, özünü dışa yansıtan bir rejimin kendi çöküşünün arefesinde olması gerçeğinden dolayı-faşizme dönüşmüş Kemalizmin artık çöküşünün eşiğinde olduğunu gösterir. Bugünkü rejim, tüm tarihsel silahları kuşanarak, tüm uluslararası gericiliğie dayanarak, yinede bu ad altında yaşamak istemektedir. bu- Acaba şu soruyu cevaplamak gerekir: Acaba bugünkü rejimi, üzerinde yükseldiği iç ve dış dayanakları yaşatabilecekmidir? Yada onu normal bir rejim yapabilecekmidir?

Her şeyden önce, bugün askeri-faşist diktatörlük olan ve bir toplumsal devrim gerçekleşene kadar da faşist diktatörlük olma niteliğini koruyacak olan işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin zor sistemi, içte, emperyalizme bağımlılık içinde gelişip tekelleşen kapitalizmin belirlediği oldukça çarpık, bunalımlı, işlemeyen, çürüme ve dağılma sürecinde olan bir ekonomik yapı ile, kendi içinde ayrışması önemli boyutlara ulaşmış egemen sınıflar ve gelişmesi önemli boyutlara varmış emekçi sınıflardan oluşan, kendi içinde şiddetli sınıf savaşımına sahne olan bir toplumsal yapı üzerinde yükselmektedir. Bu zor sisteminin, faşist diktatörlüğün, üzerinde yükseldiği ekonomik temelin içinde bulunduğu bunalımlı yapıdan kurtulması, onun oluşum özelliklerinden dolayı imkansızdır. (bu daha önce inceledik) ve bu yapı, bugünkü bunalımı ve tükenmişliği içinde ancak zora dayanılarak biraz daha yaşatılabilir. Böyle bir ekonomik yapının egemen sınıfı ve faşist diktatörlüğün sosyal dayanağı olan işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, doğuşu ve gelişmesini daha önce incelediğimiz Türk burjuvazisi içinden bir kesim olarak, tamamen emperyalist burjuvaziye işbirlikçilik içinde, vurgunculuk ve talanla oluşmuş, daha çok zor uygulamasıyla devlet gücüne dayanarak ekonomik gücüne kavuşmuş, ancak bu özelliklerinden dolayı daha doğarken ömrünü doldurmuş, oldukça zayıf, asalak, toplum içinde çok küçük bir kesimden oluşan ve şiddetli karşıt sınıf mücadelesiyle karşı karşıya bulunan bir sınıftır. Böyle bir azgın faşist bir diktatörlükle muhaliflerini ezerek ve ekonomik temelini zorla yaşatarak ancak kendi ömrünü uzatabilen bu sınıfın iktidarının normal bir burjuva diktatörlüğü olması beklenemez.

İkinci olarak, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin zor sistemi faşist diktatörlük, tarihte hep zor olayı olarak varlık bulmuş olan Türk egemen sınıflarının bu tarihi geçmişine, tecrübesine ve özelliklerine dayanmaktadır. Daha ilkel topluluk düzeninin son aşamasında Türk boy beylerinin bir askeri güç olarak örgütlendiği, feodal dönemde Türk egemen sınıflarının siyasal yapısının ağırlıklı bölümünü askeri yapının oluşturduğunu ve bu güçlerin, bu örgütlenmelerine dayanarak gerçekleştirdikleri yağma ve talanla kendilerini yaşatıp geliştirdiklerini daha önce

Devamı S: 8'de

Baştarafı S: 7'de

...KEMALİZM VE 12 EYLÜL

belirtmiştik. Aynı şekilde, Türk burjuvazisinin, normal bir burjuva sınıf olarak değil, tersine önce siyasal gücüne kavuştuğunu ve ağırlıklı olarak militarizmden oluşan bu güce dayanarak belli bir ekonomik ve sosyal güç haline geldiğini, ancak bir yandan emperyalizme bağlanarak ve öte yandan bu zor sistemini sürekli geliştirerek bu güne kadar yaşayabildiğini izah etmiştik. Bu günkü uluslararası ve ekonomik, sosyal somut koşullar ortamında, dünya genelinde iki toplumsal sistem arasında ve içte farklı sınıflar arasında şiddetli bir sınıf savaşımın sürdüğü bu ortamda, eski özelliklere dayanarak ve böyle milliyetçiliği geliştirerek toplum üzerinde eğemenlik sürdürmek eskisi gibi kolay olmamaktadır. Böylesi normal olmayan tarihi siyasal gelişime dayanan bu günkü rejimin, bu çürüme ve tükenme koşullarında sürekli olağanüstü bir özellik taşıyacağı açıktır.

Üçüncü olarak, Türk burjuvazisinin eğemenlik sistemi, yanlızca Türkiye üzerinde değil, Kürdistan'ın da yarıdan büyük parçası üzerinde ve Kürt feodal ve aşiret reislerinin desteğini alarak kurulmuştur. Bu eğemenliğin Kürdistan'dan her zorlanmasında Türk burjuva rejimi olağanüstü bir rejim haline dönüşmüş ve askeri karekteri sürekli öne çıkarmıştır. Yine Türk burjuvazisi, devlet kapitalizmi temelinde sağladığı belli bir gelişim ve emperyalizme bağımlılık sonucunda Kürdistan'ı kapitalist sömürüye açmış, tekelleşmesinde Kürdistan'da yapılan sömürü önemli bir rol oynamıştır. Kürdistan'da uyguladığı klasik sömürgeciliği esas olarak kendi zor sistemine dayanarak sürdürürken, Kürdistan'ı da içine alan çerçeve üzerinde eğemenliğini sürdürmede kendisine tamamen ajanlık bağlarıyla bağladığı Kürt hakim sınıflarına dayanmayı ya da onları kullanmayı da ihmal etmemiştir. Kürdistan'da 1960'lardan sonra gelişen ekonomik ve sosyal temelde, artık Kürt hakim sınıfları halk üzerindeki denetimlerini eskisi gibi sürdüremezken, bu yeni temele dayalı olarak gelişen ulusal kurtuluş hareketi, Türk burjuva eğemenliğini 1979'lardan itibaren tehdit eder duruma gelmiştir. Bu tehdit sürdükçe ve hele hele de geliştikçe, Türk burjuvazisinin zor sisteminin sürekli olağanüstü bir durum yaşaması, askeri karekterini öne çıkarması ve bu yeni ekonomik, sosyal temeline uygun olarak azgın bir faşist diktatörlük olması kaçınılmazdır.

Dördüncü olarak, Türk burjuva eğemenliği ve bugünkü askeri-faşist diktatörlük, dışta dünya gericiliğine, en başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperya list sisteme ve Ortadoğu gericiliğine, dayanmaktadır. Herşeyiyle ABD emperyalizminin bir yeni sömürgesi haline gelen Türkiye'de, askeri-faşist yönetim, zaten ABD'nin Ortadoğu' daki çıkarlarının bir gereği olarak işbaşına getirilmiştir. Biz, birinci bölümde, genel olarak emperyalist sistemin ve özel olarak da ABD emperyalizminin durumunu inceledik ve içinde bulunduğu derin bunalımlı yapıda kendisini yaşatmak için nasıl geçici zora başvurduğunu, yeni sömürgelere faşist rejimleri nasıl oturttuğunu belirttik. Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarları istikrara kavuşamayacağından, sosyalist sisteme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir sınıf muhafızı olarak ABD, Türkiye'de sürekli bir faşist rejimi yaşatmak istiyecektir ve istemektedir de.

Ortadoğu'daki yapı içinde, faşist Türk yönetimi, ABD emperyalizmini ve kendi sınıf çıkarlarının gereği olarak, bir yandan İsrail, Pakistan ve kendisinden oluşan azgın gerici bir topluluk ve öte yandan Suudi Arabistan, Mısır, Irak gibi güçlerden oluşan görünüşte ılımlı ve özde yine aynı gerici kapıya çıkan bir topluluk örgütleme çabasındadır. Bu doğrultuda ABD'nin Ortadoğu politikasının tam bir aletidir ve gönüllü olarak bu rolü birincil planda oynamak istemektedir. Böylece de Ortadoğu gericiliğinden sağladığı ekonomik destekle kendisini yaşatabileceğini umut etmektedir. Ama Ortadoğu'da sosyalizmin etkisi yayılmakta, her alanda gelişen ulusal kurtuluş hareketleri gericiliği tehdit etmekte, bölgede devrimle karşı-devrim güçleri arasındaki mücadele yer yer silahlı düzeyde sürmekte ve bu durum daha da gelişmektedir. Gelişen halk mücadeleleriyle her an yıkılma tehdidi altında bulunan Ortadoğu gericiliğinin, uzun süreli Türk faşist yönetimine güçlü destek sağlama olanağı yoktur. Bu durum, yani sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleri karşısında Ortadoğu gericiliğinin zayıf konumu, hem emperyalizmin ve hemde onunla kader birliği yapmış işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin çıkarları açısından Türkiye'de faşist bir diktatörlüğü zorunlu kılmaktadır.

İçte dağılan ve işlemeyen bir ekonomik temel üzerinde yükselen, Kürdistan üzerinde çağdışı klasik sömürgeciliği sürdüren, tarihte oynadığı gerici rolle övünen, ve dışta başta ABD olmak üzere dünyanın en gerici güçlerine dayananişbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin siyasal sistemi, yüzüne hangi maskeyi takarsa taksın özünde faşist olacak ve bu gerici, yıkılan dayanaklar onu uzun ömürlü yapamayacaktır. Bunalımlar içinde her gün yeni bir sorunla karşılaşan ve böylece daha da çok işlemez hale gelen ekonomik temel, ancak şiddetli sınıf savaşımına yol açabiliyor; başta ABD olmak üzere emperyalist sistem, gelişen işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleri karşısında sürekli geriliyor, yeni halkalarını kaybediyor ve içinde bulunduğu derin bunalım sürekli ağırlaşıyor; bugünkü ulusalararası ve ulusal somut koşullarda çağdışı klasik sömürgecilik artık sürdürülemez ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi bu duruma uygun olarak sürekli gelişiyor; palavralar ve tarihi övüngü, bu günkü somut koşullarda işleri haletmeye ve toplum üzerinde denetimi sağlamaya yetmiyor ve bütün bunlar, artık Türk burjuvazisinin geleceğinin olmadığını göstermektedir.

Tarihte hemen hemen hep gerici rol oynamış olan Türk eğemen sınıflarının bu özelliğine dayanan ve bunu günümüzde azgın bir karşı-devrimciliğe dönüştüren, imha edici -katliamcı ve asimilasyoncu-, şoven ve sömürgeci olan, tarihte aldığı tamamen yağmacı ve talancı özelliği bu gün yarı-yağma ve talanla sürdüren, ve ana özellikleri böyle olan Türk burjuvazisinin zor sistemi, günümüz koşullarında kendisini, ülkeyi ve toplumu satarak yaşamaya çalışmaktadır. Ülke kaynaklarını -bununla birlikte Kürdistan'ı da emperyalizme peşkeş çektiği yetmiyormuş gibi, altıyüzbinden fazla insanı silahlandırıp milyonlarcasını da yedek olarak hazırlayıp emperyalizmin emrine koşarak, beş milyondan fazla insanı Avrupa'dan Amerika'ya ve Afrika'ya kadar hemen her alana modern köleler olarak satıp dünya gericiliğinin hizmetçiliğine koşarak, devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelede stratejik konumunu pazara sürerek bütün bunların karşılığında sağladığı gelirle kendisini yaşatmaya çalışmaktadır. Bu gün bu rejim, "devrimi bastırmada kendimi nasıl iyi bir biçimde satabilirim, Ortadoğu'da karşı-devrimi en iyi ben nasıl örgütleyebilirim, ben bu işlerin en büyük ustası nasıl olabilirim? " hesabını yapmakta ve kendisini buna yöneltmektedir. Ortadoğu'da devrimci, ilerici gelişmeleri önlemekte ABD'nin bile acemi olduğunu söyleyerek, bu işlerde kendisine danışılmasını istemektedir. Bu doğrultuda, emperyalizm tarafından, Ortadoğu'da karşı-devrimin, durgunluğun, emperyalizm yanlısı statükonun sürdürülmesinin mimarı ve güvencesi olarak Türk burjuvazisi düşünülmekte ve böyle bir rol verilmektedir. Bu durum ancak, Türk burjuvazisinin karşı-devrimcilikte ne kadar ustalaştığını gösterebilir.

Bugün Türk bujuvazisi, gerek sosyalist ülkelere karşı ve gerekse Ortadoğu halklarının ulasal kurutuluş hareketlerine karşı emperyalist çıkarların bekçiliğini yapmakta ve bu doğrultuda en gerici bir rol oynamaya hazırlanmaktadır."İslam Ülkeleri Konferansı", "İslam Yatırım Bankası" gibi oluşumlarda oynamaya çalıştığı rol ve bu doğrultuda Pakistan'dan başlamak üzere en gerici devletlere yapılan geziler, bu politikanın bir somutlanışıdırlar. Ortadoğu'da geliştirilmeye çalışılan emperyalizm yanlısı merkezileşme politikalarının temelinde, Türk burjuvazisinin ve onun zor sisteminin etkin bir yeri ve rolü vardır. ABD emperyalizminin dünyada karşı-devrimi geliştirebilmek ve Ortadoğu gibi kritik bir bölgede karşı-devrimci rejimleri yerleştirebilmek için büyük çaba harcadığı, özellikle günümüz ABD yönetiminin kendini tümden böyle bir politikaya verdiği bir dönemde, Türkiye'de ABD emperyalizminin en sadık yandaşlarından ve kuklalarından birisi olan askeri-faşist diktatörlüğün ortaya çıkışı bir rastlantı değildir. Bu durum, bugünkü Türk burjuva yönetiminin, dünya genelinde karşı-devrim faaliyetleri içindeki yerinin ne kadar önemli olduğunu; emperyalizm açısından bir ölüm kalım sahası olan Ortadoğu'da karşı-devrimciliğin gelişmesinde, Ortadoğu'nun emperyalizmin çıkarına olan bir statüko içinde tutulmasında, faşist Türk cuntasının ne kadar önemli bir köşetaşı olduğu açıkça gösterir. ABD emperyalizmi, böyle bir yönetimi ayakta tutmak için ekonomik, siyasal ve askeri her türlü yardımı yapmakta en ufak bir itiraz bile ileri sürmemekte, bilakis böyle bir yönetimin ayakta kalmamasını isteyen her türlü itirazı engellemek istemektedir. Uluslararası bu durum, bugünkü Türk burjuva rejiminin karşı-devrimci özünü, uluslararası karşıdevrimdeki yerini ve rolünü açıkça yansıtır.

Yine en sinsi, en usta bir gericilik olan Kemalist diktatörlük olarak doğan Türk burjuvazisinin zor sisteminin, gelişen bugünkü ekonomik ve toplumsal koşullarda faşist diktatörlüğe dönüştüğünü, içte de bu kanlı faşist politikanın tüm kurumlarıyla dayatılmak istendiği, finans kapitalin dört başı mamur bir diktatörlüğü için ne lazımsa onun yapıldığını, bu kesimden de ancak faşizmin kaynaklanabildiğini, toplumun her alanını bu gücün zehirlediğini bütün bunların "Kemalizme tam dönüş" diyen faşist bir klik eliyle yönetildiğini belirtmiştik. Bu dış ve iç konumu, Türk burjuva rejiminin ne kadar azgın bir gericilik haline geldiğini açıkça göstermektedir. Bütün bunlara, zindanlarda yıllarca süren işkenceleri, günlük uygulamalarda kendisini Kürdistan'da katliamlara hazırlayan bir ordunun faaliyetlerini eklemeyi gereksiz görüyoruz; işsizliği, açlığı, sefaleti ve bunların her gün katbe kat arttığını belirtmeyi gereksiz buluyoruz. Bütün bunlar, bu rejimden beklenencek en doğal sonuçlardır.

Türk burjuva rejiminin geleceğiylede yapacağı şeyler bunlardır. ve bu rejimin hedefi şudur: "Ben öleceğim, ama kapitalist-emperyalist sistemle birlikte ölmeliyim". Daha açık olarak, Vietnam'da başıma gelen, Küba'da başıma gelen, Türkiye'de başıma gelmemelidir" diyor yeni sömürgecilik! İşte cuntanın her gün avaz avaz bağırdığı "Amerika ile tarihi dostluk bağlarına sahibiz" sözünün gerçek anlamı bu!

Aslında rejimin çağdaşlaşma dediği, ne pahasına olursa olsun kapitalizmini böyle emperyalist eğilimlerle yaşatmaktır. Dışa ihracat adı altında emperyalist eğilimler gösterme ve uluslararası sömürüye katılma isteği! Bu istek gerçekleşmezse bile, rejimin, ömrünü emperyalist devletlerin ömrüyle özdeşleştirme çabasını yansıtmaktadır. Mustafa Kemal'in bile, "Muasır medeniyet seviyesine ulaşma" biçimindeki parolası, özünde bunu ifade eder. Bu, proletarya devrimlerinin bir parçası olmak değil, kapitalist-emperyalist sistemin bir parçası olmak ve onun içinde kalmak anlamına gelir. Medeniyet dediği kapitalizmdir ve onunda başını günümüzde ABD medeniyeti çekmektedir. Rejimin tüm politik özü en uzun vadeli istemi budur: Türk kapitalizmini dünya kapitalist-emperyalist sistemi içinde tutmak, ömrünü bu sistemin ömrü kadar uzatabilmek!

Burda önemli olan, ona bu olanağı, bu şansı tanımamaktır. Amerikan kapitalizmi, Batı Avrupa kapitalizmi bir süre daha yaşayabilir. Bu kapitalizm, üretimde, bilimde, teknolojide harikalar yaratmıştır. Uzun bir tarihi geçmişleri ve toplumsal gelişmede oynadıkları tarihi rolleri vardır. Kapitalizmin çöküş çağında doğarak ciddi hiç bir gelişmeye yol açmayan, yarı-talan ve yarı-üretime dayanan ve daha çok dış destekle yaşayan Türk kapitalizmi bugünkü iç ve dış özellikleriyle Asya ve Afrika'daki yeni sömürgeler kadar bile yaşama hakkına sahip değildir. Bir zor sistemin yaşaması, o zor sistemin dayandığı ekonomik, toplumsal temele bağlıdır. Ve yine uluslararası alanda ve toplumsal gelişmede oynadığı role bağlıdır. Eğer bugün Türkiye'de uygulanan egemenlik, yani faşist diktatörlük, dünya genelinde karşı-devrime oynuyorsa, dünya halklarının kurtuluşu önünde engelse, yine içerde çöküşe giden bir kapitalizmi ve toplumsal sistemi zorla ayakta tutmak istiyorsa, bu zor sisteminin fazla yaşama hakkı ve şansı yoktur. Ordusu ne kadar güçlü olursa olsun, ne kadar iyi donatıma sahip bulunursa bulunsun, bir zor sisteminin, eğer toplumsal gelişmede oynadığı rol olumsuzsa, onun devrilmesi kaçınılmazdır.

Bugün insanlarını sürekli aç, işsiz ve baskı altında tutan, yine insanlarını dışarıya köleler gibi satan, halkın elindeki her şeyi zorla, talanla gaspeden, dışarda ise sadece karşı-devrime oynayan Türk burjuva zor sistemi, ne kadar güçlü görünürse görünsün, toplumsal gelişme karşısında fazla uzun ömürlü olamaz. Bu durumu çok iyi bilen işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi ve onun politik gücü, uluslararası karşı-devrimde oynayacağı rolü iyi hesaplayarak, bunun için, içinde bulunduğu bölgenin, bu bölge içinde Türkiye'nin ve egemen olduğu Kürdistan'ın stratejik coğrafi konumunu, bölgedeki gelişmelerin önemini iyice anlayarak, sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı ileri bir karakol olduğunu öne sürerek ve böylece kendisini emperyalist sistem için çok çekici bir merkez haline getirip, bunun karşılığında emperyalizm ve bölge gericiliğinden sağladığı ekonomik ve politik desteğe dayanarak kendisini yaşatmaya çalışmaktadır. Böylesi bir yaşama isteği, çok azgın bir gericiliğe tekabül etmektedir ve bu politikanın geleceği yoktur. Bu, son derece güncel, ince hesaplara dayanan ve sadece günü kurtarmayı amaçlayan bir politikadır. Zaten bizzat rejimin başının, çok kurnaz ve sinsice günlük uygulamaları karışması, ticaretten, tarımdan, turizmden, hayvancılıktan, herşeyden sözetmesi, onun uzun vadeli bir politikaya yönelmediğinin açık ispatıdır. Halkı yanıltmak için günlük manevralara girişmesi, onun uzun vadeli yaşama ve bunun için uzun vadeli planlar geliştirme gücünden yoksun olduğunu gösterir. Kısaca Türkiye'deki rejim, uzun vadeli bir politika stratejiden yoksundur; onun bütün stratejisi, dönüp dolaşıp gücünü kurtarmak ve emperyalist sistem içinde ömrünü uzatmaktır.

Sonuç olarak, ne kadar güçlü görünürse görünsün, işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin zor sistemi faşist diktatörlük, çürümüş temelleri ve en gerici dış dayanaklarıyla, kendisini ancak her türlü zor uygulaması ve faşist terörle yaşatabiliyor. Türk burjuvazisinin tarihi olarak aşılmış olan ekonomik ve toplumsal sistemini, diyalektik gelişim önünde hiç bir zor sistemi, artık yaşatamaz. Bir zor sistemi, ekonomik ve toplumsal temelleri ne kadar çürümüş olursa olsun, toplumsal gelişme önünde tümden engel haline gelmiş bulunursa bulunsun, yıkmadıkça kendiliğinden yıkılmaz. Ekonomik ve toplumsal temelleriyle tümden çürümüş olan Türk burjuvazisinin zor sistemini de, ancak devrimci bir zor uygulaması, Türkiye devrimci-demokrat hareketiyle, Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketi yıkacaktır. Bu devrim güçleri vurdukça, ne kadar askeri güç toplarsa toplasın ve hangi barbarlığı uygularsa uygulasın, Türk burjuvazisinin bu karşı-devrimci zor sistemi parçalanacak, yıkılacaktır. Ve böylece, bugün var olan ve sonuçta da var olacak olan karikatürün ay-yıldızlı apoletleri bir bir söküldüğünde esas cismin tunçtan heykelleri de gümbür gümbür devrilecektir.

* * *

Faşist Cuntanın Sınır Boylarındaki

Sömürü Ve Baskı Çarkının İçyüzü

Kürdistan dört parçalı sömürge statüsüne tabi tutulmaya çalışıldığı dönemde 1921 Ankara antlaşmasıyla, Kürdistan'ın küçük bir kesimi Fransızlara bırakılarak daha önceki tarihlerde Almanlar tarafından yapılan demiryolunun Kürdistan'ı çizen kesimi sınır olarak kabul edilmişti (Kilis'ten batıya doğru ise daha sonraki tarihlerde çizilmiştir.) Herhangi bir toplumsal etmene dayanmaksızın rastgele çizilen demiryolu sınır olarak kabul edildiği için bugün sınır bir çok aşireti, kabileyi ve aileyi ikiye bölmüştür.

Genellikle sınırın her iki tarafı birbirine yakın akraba olup günümüzde bile birbirleriyle sıcak ilişkileri olmakta ve sınırın bu tarafından diğer tarafa kadın alıp vermelere, düğünlerine davet etmelere rastlamak mümkündür. (Tabii ki, cunta bu ilişkileri kesmiştir ve bu ilişkiler ancak pasaportla sürdürülmektedir. Hatta akrabaları Suriye kesiminde olan yurtsever unsurlar kovuşturmaya tabi tutulmakta ve pasaport verilmemektedir).

Türkiye kesiminde sınır boyunca 15-20 km. genişliğindeki alanda oturan insanların tipik bir şekillenmesi vardır. Bu alandaki köylülerin yapısı Kürdistan'ın diğer köylerinde yapı olarak değişiklik arzetmektedir. Sömürgeci Türk burjuvazisinin en çok baskı, katliam ve sömürü uyguladığı alanlardan birisidir bu sınır köyleri. Özellikle sınırın çizilmesinden bu yana bu yöredeki halkın üzerinde her türlü baskı ve despotluk yöntemleri süreklileşerek devam edegelmiştir. Türk burjuvazisinin yönetim biçimlerinin her döneminde bu baskı ve katliam durmak bilmeyen bir hızla sürekli artmıştır. Kürdistan'da askeri ve siyasi işgalin gerçekleştirildiği Kemalist diktatörlük döneminde yörede herhangi bir ayaklanma olmadığı halde insanlık dışı uygulamalara girişilmiş, çok partili döneme geçişle beraber uygulanan bu insanlık dışı uygulamaları yeterli bulmayan Türk burjuvazisi (DP dönemi) bu baskıların dozunu daha da arttırarak 1958-1959 yıllarında sınıra boydan boya mayın döktürülmüştür. Bu mayınlar sınır köylülerinin 1/3'ünün sakatlanmasına ya da ölümüne neden oldu. Çok cüzi ve göstermelik de olsa diğer alanlarda, var olan bazı demokratik haklar ve sivil yönetim olan kaymakamlık, muhtarlık vb. yönetim biçimleri hiçbir zaman burada geçerli olmamıştır. Sürekli yasak bölge ve resmi olmayan, ama bugünkü faşist yönetimi bile aratmayacak cinsten olan sıkıyönetim uygulmaları geçerli olmuştur.

Herşey bölgeye tayin edilen bir bölük komutanın (üsttegmen veya yüzbaşı) insiyatifinde olup, o kişi istediği uygulamayı ve istediği işi yapmakta serbest olmakta, tüm köylülerin korkulu rüyası haline gelmektedir. Örneğin, o komutan isterse, gece köyden adam isteyebilir, sınıra getirip öldürebilir, evini yakabilir, köyün tümünü yıkıp göç ettirebilir, arabaları varsa yakabilir veya elkoyabilir, yani akla gelen her şeyi yapabilir. Tüm bunları yapmıştırda. Hem şimdiki dönemde değil bu saydıklarımız her dönemde yapıldığı gibi 1977-1978 sıkıyönetimsiz CHP döneminde de hergün olan şeyler idi. Şimdiki faşist yönetimde ise nasıl olabileceğini herkes düşünebilir. Ayrıca bunu izah etmeye gerek yoktur.

İşte, bu sürekli baskı ortamında acaba yöredeki insanlarının yapısı nasıl şekillenmiştir? Türk burjuvazisinin buradaki sömürüsü nedir ve bu insanlık dışı çabaları neye yöneliktir?

Kürdistan'a sömürgeci kapitalizmin sokulmasıyla beraber tüm Kürdistan'da olduğu gibi sınır köylerine de kapitalist araçların girmesiyle, eski feodal yapı üstten gerici bir tazda dönüşümlere uğrayarak köylülüğün eski yapısı dağılmıştır. Artık feodal toprak ağaları kapitalist araçları kullanıp kapitalistleşirken diğer yandan yığınla işsiz kalan köylüler için başka bir geçim kaynağı ve iş alanı yaratılmadığından işsizleşen köylüler açlık ve sefaletle karşı karşıya kalıp bir kesimi metropol kentlerine göç ederken, köyünden ayrılmak istemeyen büyük kesiminin elinde geçim kaynağı olarak kala kala bir tek kaçakçılık kalmıştır. Tüm sömürgeci vahşet ve feodal-kompradorların oyunlarına rağmen yurt özlemini çekmemek için ve bir parça ekmek için her şeyi göze almak zorunda kalmışlardır. Kaçakçılık ve getirdiği olumsuzlukların yöre halkının iliğine kadar işlemesi bundandır. Zaman zaman dayanılmaz baskılar baş gösterip kaçakçılık biraz kesildiğinde halk açlıkla karşı karşıya kalarak Antep, Adana ve metropolün diğer kentlerine göç etmek zorunda kalmıştır. Ama durumların biraz düzelmesiyle çoğu tekrar geri dönmüştür. Çünkü gittikleri yerde de yoksulluk ve açlık yakalarını bırakmamış, yaşamak için canlarını tehlikeye atıp, her türlü devlet baskısını göze almak mecburiyetinde kalmışlardı. Genç insansanlar boş yere, ya 50 kilo çay getirdiği için öldürülüyor ya da aynı şey için bir mayının ayağında patlamasıyla hayat boyu sakat kalıyorlar. Tüm bunların yanında hemen hemen her gün köy baskınları zorla adam götürmeler, işkenceler ve tutuklamalar zaten yöre halkının yaşamında adeta hayatın bir parçası olmuş, halk bu tip insanlık dışı şeylere artık alıştırılmış gibidir. Yöre halkı bütün bunların maddi temelini araştırmaktan, düşünmekten çok uzak olup, adeta uyuşturulmuş, herşeyi normalmiş gibi kabul edip günlük yaşamını kurtarmayı herşeye yeğ tutmuştur. Türk devletinin kendilerine ne kadar düşman olduğunu biliyorlar, çünkü, hergün, işkenceden geçiriliyorlar, öldürülüyor ve sınırda saatlerce onlarla çatışıyorlar. Ama kaçakçılık onları herşeyden önce kendi kişisel çıkarları doğrultusunda düşünmeye itmiştir. (Kapitalist ilişkilerden de etkilenince bu günlük çıkarcılık doruğuna varmıştır.) Geleceklerinin ne olabileceğini bilen veya düşünen yok, aydınlar genellikle bu kesimde çok azdır. Kaçakçılık pazarlarıyla uğraştıklarından, dar köylü anlayışını nispeten aşmışlardır. Ama, çıkarcılığı ön planda tuttuklarından, bunun için her türlü uşaklığı yapabilecek soysuz bir tip oluşturmuşlardır. Kaçakçılık birçok aileyi yiyip bitirmiştir. birinci gün kardeşi ölen kişi, aynı işe ikinci gün kendisi de gitmek zorundadır.

Çünkü üstten dönüştürülmüş feodalizmle karışık, toplumu her yönüyle yok etmeyi amaçlayan sömürgeci kapitalizmin yanında, bir de ticaret benzeri kaçakçılığın aşırı ölçüde geliştirdiği para hırsı, kişileri, toplumsal üretimden kopuk lumpen bir yaşantıya sevkederek, beyinlerini günlük kişisel çıkarlarını düşünmeye göre biçimlendirmiş yöre halkını uyuşturarak maddi yaşamlarına böyle bir yön vermiştir.

İşte böyle bir yapı içerisinde bulunan sınır köylüleri, Türk devletinin en zorba baskılarına maruz kaldıkları halde ve sömürgeciliğin açık yüzlerini hergün en derin acılarla gördükleri halde bu kesimde, yurtseverlik ve devrimcilik fazla gelişmemektedir. Buna rağmen yıllardan beri hergün varolan baskılar karşısında teslim olmuş da değildirler. Özellikle geceleri silahı ellerinde olduğunda teslimiyeti hiçbir zaman kabul etmezler. İşkencede yine, inanılmayacak bir biçimde direnirler. Ama çıkarları sözkonusu olduğunda -özellikle kaçakçılıkla fazla ilgilenenler- hemen devletle işbirliğine girerler.

Şimdi sömürgecilerin, sınır köyleri üzerindeki sömürü ve amaçları üzerinde kısaca duralım. Bu, cunta öncesi ve cunta sonrası şeklinde ele alınabilir. Çünkü işbirlikçi tekelci Türk buruvazisi faşist askeri diktatörlüğü işbaşına getirdikten sonra diğer alanlarda olduğu gibi sınırlar konusundaki politikasını da bir hayli değiştirmiştir.

Faşist askeri diktatörlükten önce sınırla ilgili politikası şöyleydi; sömürgeci Türk burjuvazisi sınır üzerindeki politikası bir tek amaca yönelikti. O da bu kesimdeki Kürdistanlılar üzerinde kaçakçılık bahanesiyle yoğun bir baskı ve katliamı gerçekleştirerek onları sindirmek, güçten düşürüp ajanlaştırmak ve Kürdistan'ın diğer parçalarıyla ilişkisini kesip doğal olarak parçalanmasını sağlamak ve böylece Kürdistan üzerinde denetimini sağlarken diğer taraftan sömürü ve vurguna ortam hazırlayıp rüşvet ve bizzat kaçakçılıkla palazlanmaktı. Yoksa sınırdaki faaliyetleri kaçakçılığı önlemeye yönelik değildir. Eğer kaçakçılığa yönelik olsaydı bunu çoktan kesebilirdi. Ama onun amacı sınırdaki bu küçük çaplı kaçakçılığı önlemek olmayıp bizzat bunu körüklemektir. Bunun çok yönlü nedenleri vardır. Sınırda yapılan kaçakçılık çok küçük çaplı olup yöre halkının bir geçim aracı durumuna gelmişti. Her kişi aç kalmamak için çoluk çocuğuna bir parça ekmek parası kazanmak için, tüm rizikoları göze alıp her seferinde 40-50 kilo çay getirip satar bundan çok cüzi kâr elde ederdi. En çok mal getiren en büyük kaçakçı grubu ya bir iki köyün birleşmesinden ya da 20-30 kişinin birleşmesinden teşkil ediliyordu. Diyelim en çok getirebilecekleri bir kamyon mal ise yine kişi başına 50 kilo çay değerinde bir hisse düşmektedir. Sınırdaki tüm kaçakçılık bundan ibaret olup, büyük kaçakçı şebekeleri, uluslararası kaçakçı tekelleri ve mafiaları kesinlikle yoktu. Belki bir kaç feodal kompradorun kaçakçılık şebekeleri vardır. Onlar da Türk subaylarıyla anlaşarak yaparlar. Türk devletininin kaçakçılığı takip ediyorum dediği şey, 50 kilo çay getiren köylüleri takip etmektir. Büyük kaçakçı tekelleri zaten iktidarın ortağıdır. Bunların da Türkiye'ye kaçak mal sokma yerleri gümrük kapıları ve deniz yollarıdır. Bunu Türk devlet yetkilileri tamamıyla bilmekte bunlardan bir çoğu da (yüksek rütbeli generaller, bakanlar ve hatta zaman zaman başbakan dahildir) bu büyük tekkelere ortak bulunmaktadırlar.

İşte bunun için, bir yandan kendi kaçakçılığını sınır vasıtasıyla gizlerken diğer yandan sınırdaki Kürt köylüleri üzerinde sindirme amacını gerçekleştirip sömürüsünü yapmaktadır. Deniz yollarından ve gümrük kapılarından da içeriye sokulan kaçak mallar piyasayı allak bullak ederken kamuoyunu yanıltmak amacıyla devletin en yetkili ağızlarından "tüm bunlar sınırdan sokulmaktadır" yaygarası yapılarak "onun için de sınırlar üzerinde duralım" denilmektedir. "Daha çok asker götürelim, mayın yerleştirelim, daha çok işkence ve tutuklama yapalım. Çünkü bunlar ekonomimize zarar vermektedir. Onun için acımayalım, bunlar her türlü vahşeti hak etmişlerdir" gibi demogojilerle ikinci bir kez kamuoyu yanıltılarak, Kürdistan köylüleri üzerindeki insanlık dışı uygulamalarına gerekçe göstermektedirler. Aşırı baskılar sonucu, o, açlıktan ölmemek için yapılan küçük çaplı kaçakçılık kesilince, bu sefer de kaçakçı tekellerini kamufle edecek bir şey kalmadığından, sınıra gönderilen gözde bir subay vasıtası ile kaçakçılığa teşvik etmektedirler. Elbette ki bunu bir subay kendi başına yapamaz. Başta Narkotik ve MİT olmak üzere, bölgenin en yetkili feodal ağaları, bölgenin kaymakamı, savcısı, hakimi, valisi, tabur, alay ve tugay komutanları da bu işten haberdar olmalı, vurgundan paylarını almalıdırlar. Bu örgütlenme ağı içinde herhangi bir subay, savcı vb. bunu kabul etmeyip zorluk çıkarıyorsa derhal tayini başka yere kaldırılmalıdır. Bu iş sistemli olur, birinci gün uşak kompradorlarla anlaşılıp büyük bir kaçakçılık yapılmışsa ikinci gün geniş bir operasyona girişilir. Rastgele işkenceye alma bazı köy evlerini yıkma, birçok kişiyi tutuklama hareketi başlar. Bu tutuklananlar genellikle bırakılmazlar, ancak ailesi tarafından 100-150 bin lira getirildikten sonra bırakılır, bunu süregenleştirirler. Evet tüm bunlar el birliğiyle sömürülerini sürdürüp rüşvetçilikle palazlanırken, büyük kaçakçı tekllerini kamufle etmiş. Kürdistan köylülerine de kan kusturmuş olmaktadırlar. Bu elbette ki Türk sömürgeciliğinin Kürdistan üzerindeki merkezi politikasından soyut değildir, tam tersine onun Kürdistan üzerindeki politikasının bir gereğidir.

Hem kitleleri açık bir sömürü ve soygunculukla soyup soğana çevirirken hem de yaratmış olduğu gerekçeyle kitleler üzerinde sürekli bir baskı ve zulüm uygulayarak devamlı bir korku ve panik içinde tutup, onları her yönden güçten düşürerek, bu ortam ve ilişkiler içerisinde ajanlığı aşılayıp kişiliksizleştirerek, uşaklığı ve çıkarcılığı geliştirmektedir. Böylece hem istemiş olduğu bir insan tipini bu uygulama ve ortam içerisinde yetiştirirken hem de soygun ve zulmünü gerçekleştirmiş olmaktadır.

Türk, sömürgeci burjuvazisinin bu politikası, cuntayla beraber biraz değişikliğe uğramıştır. Sarsılan iktidarının otoritesini yeniden kurup, dağılan ekonomisini toparlayıp canlandırmak için birçok konudaki eski politikasını bırakıp iktidarda sadece işbirlikçi tekelci burjuvazinin egemenliğini hakim kılan 12 Eylül askeri faşist darbesi, büyük kaçakçı tekellerinin de faaliyetlerini ya engellemiş ya da bunları resmileştirmiştir. Bunun için de sınırın eskiden var olan kamuflaj görevi ortadan kalkmıştır. Çünkü artık iktidarının tehlikeye girdiğini gören işbirlikçi tekelci burjuvazi, iktidarına zarar getirecek birçok yan ürünlerinden vazgeçerek tüm gücünü devrimci hareketleri boğmaya vermiştir. Bu açıdan Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçlerinin Filistin Devrimiyle ve Arap ilerici hareketleriyle ilişkisini engellemek ve Kürdistan parçalarının birbiriyle olan ilişkisini kesip koparmak, birbirlerinden tecrit etmek için tüm gücüyle sınır köylüleri üzerinde en vahşi, en iğrenç yöntemlerle pasifikasyon operasyonlarına başladı. Güçlerinin büyük bir kısmını sınıra dökerek yeni tedbir ve yöntemler geliştirdi. Ne kadar güç biriktirip tedbir aldıysa da tüm bu tedbirlerin boşa çıkarıldığını, işe yaramadığını gören, halk düşmanı faşist generaller çılgına dönerek, daha çok köylüler üzerine ağırlık verdiler. Çok sayıda asker ve araç yığarak denetim kuramayacaklarını anlayan faşist Türk devleti, köylüler üzerinde sürekli bir baskı ve terör estirip, onları teslim alarak ajanlaştırıp denetim kurabileceğini ummaktadır. Herhangi bir kimsenin geçmesi halinde herkesi sorumlu tutup kitleler halinde tutuklamalara girişerek günlerce, aylarca işkencelerden geçirerek onları ajanlaştırıp teslim almak istemektedir. Ajanlaşmayanların üzerinde de bu yöntelerini süregenleştirip geçim araçlarına el koymakta, evlerini yıkmakta, köylerini boşaltıp göçe zorlamaktadır. Özellikle PKK'nin taban olarak güçlü olduğu yerlerde mutlaka ya ajanlaştırmakta ya da göç ettirmektedir. Sınır üzerindeki denetimini şimdi bu şekilde, halkı pasifleştirerek ve onları ajanlaşmaya zorlayarak kurmuş bulunmaktadır. Tabii ki bu da sözde bir denetim olmaktadır. Uygun yöntemlerle gidilirse bu sözde denetimin de ortadan kaldırılması hiç de güç değildir.

* * *

DİYARBAKIR CEZAEVİNDEKİ KATLİAM ÜZERİNE

Sınıflı toplumlar tarihi, ezenler ile kendi emeklerine sahip çıkma uğruna başkaldıran, direnen ve bunun için de her türlü baskı ve şiddete maruz kalıp katliamdan geçirilen ezilenler arasındaki mücadele ve direnme tarihidir.

Kürdistan toplumu sürekli çeşitli sömürgeci güçlerin baskı ve katliamlarına maruz kalmış, gelişmesi zoraki engellenmiş, buna karşılık halkımız hiç bir dönemde teslimiyeti kabullenmeyip ilkel koşullar içinde, kendisinden çok güçlü olan düşmana karşı eşsiz direnmeler yaratarak günümüze kadar varlığını sürdürebilmiştir.

Genelinde tüm direnmelerin kan ve gözyaşı ile bastırıldığı ülkemizde, devrimin objektif koşullarının gelişip, proletarya ideolojisi öncülüğünde örgütlü bir gücün doğması ile birlikte, bu gücün varolmasından telaşa kapılan Türk sömürgecileri de, tüm karşı devrimci güçlerini seferber edip, başta hareketimiz olmak üzere tüm devrimci gelişmeleri katliamlara varana dek, her türlü baskı ve şiddet yöntemleriyle bastırmaya girişmekten başka çareleri kalmamıştır.

Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önderi PKK'nin, sömürgecilerin tüm karşı devrimci girişim ve engellemelerine rağmen varlığını sürdürüp, Konferans ve Konferans sonrası dönemde de tarihi önemi büyük olan gelişmeler göstermesi karşısında; barbar ve katliamcı karekterli Türk sömürgecilerinin sürekli başvurdukları katliamların bir devamı olan ve mücadelemiz açısından farklı tarihi bir role sahip Diyarbakır cezaevindeki savaş esiri yoldaşlarımızın vahşetle katledilmeleri partimizin devrimdeki rolünü ve düşmanın yenilgisini açıkça bir kez daha kanıtlamıştır.

1973'lerden itibaren; toplumsal gericiliğe, sosyal ve siyasal dağınıklığa, teslimiyet ve ihanete, her türlü çağdışı akım ve düşüncelere karşı panzehir olarak; direnmenin, fedakârlığın, kararlılığın, çağdaş toplumsal gelişmenin sembolü olarak doğup gelişen Kürdistan devrimcileri daha embriyon halinde iken Türk sömürgecilerince ortadan kaldırılmak istenmesine rağmen aşamalı olarak direnmeler yaratarak güçlenmiş ve düşmanın korkulu rüyası haline dönüşerek şimdiye kadar varlığını korumuştur.

Hareketimizin ideolojik aşamasından şimdiye kadarki gelişmesine bir göz geçirdiğimizde görülecektir ki, düşmanın vurduğu her darbeye karşılık, hareketimiz kendisini yenileyerek, tüm kadrolarıyla mücadeleye daha kararlıca sarılarak düşmana cevap vermiştir.

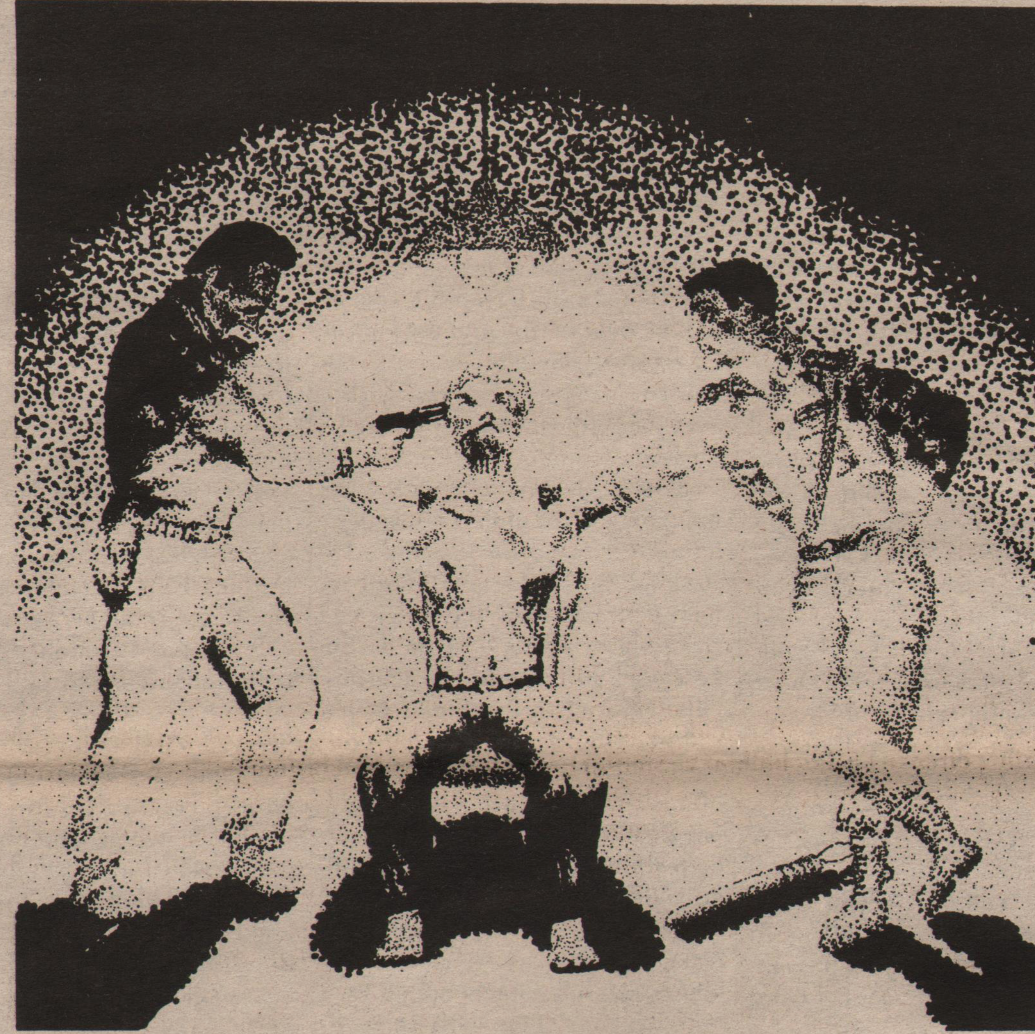
İlk olarak ideolojik gelişmemizden telaşa kapılan Türk sömürgecileri oluşturdukları ajan-provakatörleri vasıtasıyla, enternasyonalist devrimci önderlerimizden Haki KARER yoldaşı katlederek, hareketimizi ortadan kaldırmayı ve mücadelemizi durdurmayı amaçladılar. Haki KARER yoldaşın, fedakârlık, kararlılık, komünist kişiliğinden esinlenerek onun anısına sahip çıkan yoldaşları, cesaret ve devrimci azimlerini kırmadan daha da güçlenip, kısa vadede büyük gelişmeler göstererek, mücadele bayrağını yüceltip ideolojik-politik bir güç haline dönüştüler.

Hareketimizin ideolojik-politik bir güç olarak halk kitleleriyle kucaklaşıp maddi bir güç haline dönüşmesi ve kısa sürede ülke çapında kurtuluşun sembolü olarak varlığını kabul ettirmesi ve önemli gelişmeler göstermesi; ulusal varlığımızı ve halkımızın yaşamını çiğneyen faşist mihraklara, feodal kompradorlara ve ajan-provakatörlere güçlü darbeler indirmesi; sosyal-şoven, ulusal inkârcı ve reformist teslimiyetçi güçlerin maskeli yüzlerini açığa çıkarması karşısında; Türk sömürgecilerinden beklenilecek tek şey, daha evvel yoketmeyi düşledikleri fakat giderek güçlenen Kürdistan devrimcilerini ezmeyi temel almaktı.

Türk sömürgecilerinin, bu gelişmelere karşılık hareketimize yönelmesi tesadüfi değil, aksine bilinçli ve plânlıdır. Yıllardan beri halkımızın özlemini çektiği bağımsızlığın yolunu açan önderleriyle birleşen mücadelesi, ülkenin dört bir yanında gelişmemiz önünde musalat olan güçlere darbeler indirerek ve büyük direnmeler yaratarak; halkın ve ülke devriminin çıkarları uğruna canlarını feda etmekten çekinmeyen, direnmeleriyle kahramanlıklar yaratan ve Kürdistan devrim tarihinde unutulmaz anılar bırakan Halil ÇAVGUN, Salih KANDAL, Cuma TAK ve daha birçok şehidin kanıyla gelişti. Bu düşürüldü ve demokrasi havarisi kesilen parlamentoların iflasına dek mücadelemiz devamlılığını sürdürdü.

Genel olarak bunalımları sürekli bir biçimde yoğunlaşan ABD emperyalistlerinin, gelişen Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci muhalefetin, Türk burjuva devlet otoritesini önemli ölçüde sarsması ve burjuvazisinin ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımlarının had safhaya ulaşması karşısında; Türk burjuvazisi, efendileri ABD'nin plânlarıyla kendilerini ölüm döşeğinden kurtarmak ve devrimci muhalefeti ezmek amacıyla askeri faşist cuntayı gündeme getirmeyi kaçınılmaz buldu.

Devrimi ezmek için bir karşı-devrimci kasırga niteliğinde olan ve tüm devrimci

kayıplar karşısında hiçbir baskı ve şiddete boyun eğmeden, şehit yoldaşların devrimci kararlılık ve kişiliğini, kendi kişiliklerinde somutlaştırarak mücadele ateşini alevlendiren yoldaşlarımız ve halkımız, varolmanın ve gelişmenin ancak zorluklarla aktif mücadele ve direnmeden geçeceğini akıllarından çıkarmadılar.

Düşmanın tüm engelleyici karşı devrimci çabalarına rağmen; kısa vadede kitlelerin kurtuluş umudu haline gelen ve çok sayıda kitleyi saflarında biriktiren Kürdistan devrimcileri, mücadelenin vardığı bu gelişmiş aşamasında, güçlü profesyonel önderlikli bir mücadelenin zorunluluğunu farkederek; Kürdistan tarihinde en önemli bir gelişme olan PKK'yi kurdular.

Doğuştan yokedilmek istenen Kürdistan devrimcilerinin, partili bir gelişme aşamasına ulaşmalarına karşılık; zavallılaşarak kudurganlaşan Türk sömürgecilerinin verecekleri cevap, ya teslim olmak, ya da tüm varlıklarını seferber ederek PKK'yi ortadan kaldırmak olacaktı.

Tüm gerici basın, yayın, ajan-provakatör dayanaklarından tut, her türlü açık baskı ve şiddeti uygulamaya girişen sömürgeciler; bilinçlice Maraş olaylarını yaratıp ve buna dayanarak sıkıyönetim ilan edip, Kürdistan'ı dört başı mamur bir tarzda yeniden askeri işgal ve talan alanına çevirdiler. Özellikle partimizi hedefleyici baskı ve tutuklamalara, gelişi güzel kitle katliamlarına başvurdular. Bu baskılarıyla PKK'yi imha edeceğini zaneden düşmanın çabaları, yeni doğan bir güç olmasına rağmen partimizce her türlü fedakârlıkla boşa çıkarıldı; bu koşullarda da düşmana güçlü darbeler indirerek otoriteleri güçleri açık savaşa davet eden cuntaya karşı, açık savaşa girmenin intihar olacağının bilinciyle hareket eden partimiz; bağımsızlığın bedeli olarak önemli kayıplar vermesine rağmen, bu aşamada da devrimci cesaretini yitirmeden, şehit ve tutukluların kanlarının eseri olan değerlere sahip çıkıp, yeni koşullarda mücadeleyi yürütebilecek örgütsel önderliğin yaratılması amacıyla geri çekilmek zorunda kaldı.

Partimizin, faşist cuntanın gelişinden sonra önemli kayıplar vermekle birlikte, başarılı bir geri çekilmeyi sağladığını söyleyebiliriz. Örgütsel eksikliklerini gidermek, yeni mücadele koşullarına uygun strateji ve taktikler belirlemek, güçlü iç ve dış ittifaklar sağlamak vb. amaçları gerçekleştirmek için geri çekilen partimiz; gerçekleştirdiği I. Konferansla hata ve eksikliklerini tahlil edip, geleceğe yönelik hedefler belirleyip, bunların sırasıyla uygulanması için aktif çabalar gösterdi.

Kısa vadede örgütsel ilişkilerin düzenlenmesi, gazetenin çıkışı, kadro eğitimi, dış ilişkilerdeki gelişmeler, en önemlisi de Türkiye ve Kürdistan devrimi açısından yeni bir dönüm noktası teşkil edecek cephe programının hazırlanması ve anti-faşist birleşik direniş cephesinin pratikte de gerçekleştirilmesinde partimizin önemli rol oynaması gibi gelişmelerin sağlanması devrimimiz açısından yeni bir tarihsel gelişme sayılmaktadır. Bu gelişmelerden de anlaşılacağı gibi; geçmişte hareketimize vurulan her darbe karşısında tam tersine güçlenerek geliştiğimiz görülmektedir. Partimiz I. Konferansla da sömürgecilerin, kökten yoketme ve tarih sahnesinden silme girişimlerine cevap olarak güçlenerek iç ve dış ittifakların oluşmasında önemli adımlar atarak karşılık vermiştir.

Partimiz böylesi bir aşamada şehit ve tutuklu yoldaşlarımızın kanlarının bedeli ve eseri olan değerlere sahip çıkıp önemli gelişmeler gösterirken; mücadeleye katıldıkları andan itibaren tüm zorluklara göğüs geren tutukevlerindeki savaş esiri yoldaşlarımız da, tarihte ender rastlanan direnme ve kahramanlık örneklerini göstererek, parti bayrağını fiziksel yokoluşları pahasına elden düşürmeyerek, işkencehane ve cezaevlerindeki komünist tavırlarıyla kendilerini yargılamakla sorumlu gören Türk faşist cuntasının yargı mercilerini, güçlü bir devrimci bilinç, irade ve direnme ruhu ile adeta yargılayarak onları işlemez hale getirmişlerdir. Özellikle Diyarbakır ceza ve tutukevindeki yoldaşlarımızın gösterdikleri bu tarihsel direnmeler, sömürgeci yargıç ve işkencecileri kahredercesine zavallılaştırmış, dillerine bile almaktan çekindikleri PKK'yi kabul etmek zorunda kalmışlardır. Şehit ve tutuklu yoldaşlarımızın direnmeleri, düşmanın kalbine korku emareleri saçarak, ihanet ve teslimiyetçiliğe asla yer vermemiş, halkımız ve dünya kamuoyu nezdinde örnek alınması gereken ve destanlaşan bir nitelik kazanmış ve PKK'nin otoritesini yüceltmiştir.

Emperyalizme bağımlı işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi, çöküşe gidişinin kaçınılmazlığını önlemek amacıyla, savaş kurallarına dahi sığmayacak bir vahşetle kendisine muhalif olan tüm güçlere karşı amansız bir savaş açarak; kendi ekonomik besleyicileri ve siyasi yöneticileri dışındaki tüm toplumsal sınıf ve katmanlara karşı her türlü faşist baskıyı uygulamakta tereddüt etmemektedir. Oluşumundan beri sınıfsal düzenbazlıkların en tipik karekterini gösteren Türk burjuvazisi, 12 Eylül hareketiyle de bu karekterin en somut biçimini göstermiştir. Emperyalizmin talimatlarına uyarak hareket eden işbirlikçi-tekelci burjuvazinin en gerici kesimi, kendi sınıfsal çıkarlarını tüm ulusun çıkarları biçiminde göstererek proletarya ve emekçi halk kitlelerine karşı yoğun bir saldırıya geçtikten sonra, sırasıyla kendisinin dışındaki tüm sınıf ve tabakalara, (başta orata ve küçük-burjuvazi olmak üzere) ekonomik ve siyasi alanda yönelerek onları da safdışı etti. Böylelikle ekonomik ve siyasi alanda diktatörlük durumuna geldi.

Son uygulamalarıyla da faşist cunta içerde ve dışarda ilerici demokrat kişi ve kuruluşlara yönelmiş, ceza ve tutukevlerindeki katliamlar ve işkencelerin yanısıra; emekçi halk kitleleri üzerindeki insanlık dışı baskı ve yugulamalarıyla, Kenan Evren'in de son konuşmalarında açıkça itiraf ettiği gibi, faşist niteliğini içerde ve dışarda hiçbir kuşkuya yer bırakmadan ispatlayarak, kendisine yönelik güçlü bir muhalefeti de doğurmuştur.

Tarihi direnmelerle dolu olan Kürdistan halkı, sömürgeleştirildiği günden itibaren katliamlara maruz kalmış ve ulusal varlığı adına direnenler sömürgecilerin mahkemelerince yargılanıp idam sehpalarında kahpece katledilmişlerdir. Fakat bu direnmeler sömürgeci mahkemeleri işlemez nitelikte bir mahkemeler ve gibi, modern bir sınıf karekterini de taşımamaktadır.

Ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi uğruna esir düşen yoldaşlarımızın esir kamplarındaki direnmeleri ise; tarihte ilk olarak Kürdistan halkının kendi düşmanlarının yargı organlarını işlemez hale getirmesi ve proleter sınıf ve ulusal kurtuluş nitelikli olması açısından tarihsel bir öneme sahiptir.

Amaçları tutukluları ,mücadeleden vazgeçirmek, ihanete zorlamak ve kendilerine boyun eğen zavallılar durumuna düşürmek olan Türk sömürgecilerinin bu çabaları karşısında, esir kamplarındaki

devrimci direnişleriyle düşmanın mahkemelerini işlemez hale getiren ve yargıçlarını kendi varlıklarına boyun eğen bir duruma düşüren devrimciler açısından ise; esir kampları, yenilgi alanı olmaktan çıkarak, güçlü bir mücadele ve örgütlenme alanı haline dönüşmüştür. Bu nedenledirki, yaşamlarından korktukları için savaş esirlerini katletmektedirler. Bunun açık örneğini Diyarbakır esir kamplarındaki yoldaşlarımızın direnmeleri karşısında acizleşen Türk sömürgecilerinin uyguladıkları katliamdır.

Kısaca değindiğimiz gibi, şimdiye kadarki, pratiğimiz de göstermiştirki, her gelişmemiz karşısında, Türk sömürgecilerinin yeni oyun ve katliamlara başvurduğu ve hareketimizi imha etmeye çalıştığı; buna rağmen hareketimizin yediği her darbeye karşılık kendisini toparlayarak gelişip güçlendiği görülmektedir.

Diyarbakır cezaevindeki savaş esiri yoldaşlarımızın katledilmesinin doğuracağı etkiler ve ortaya çıkabilecek muhtemel gelişmeler:

Türk sömürgecilerinin vahşice başvurdukları bu katliam, hiç bir ülkede böylesi bir aşamada uygulanmış bir katliam değildir. Bir yandan partimizin gösterdiği son gelişmelerle Kürdistan ve Türkiye devrimi açısından önemli bir güç niteliğini kazanması, diğer taraftan tutukevlerindeki yoldaşlarımızın direnmeleri, Türkiye devrimci hareketinin partimizle cephe ittifağına yanaşıp kendisini yenilemesi ça bası, dünya kamuoyunda cuntanın büyük oranda teşhir olması, halk kitlelerinin sessizce gelişen muhalefeti karşısında faşist askeri cunta; basın ve yayın üzerinde sağladığı güçlü denetimine dayanarak bu açıdan emperyalist güçlerin de desteğini kazanarak, gün olarak Newroz'un kendi katliamlarını örtmede propaganda aracı olarak iyi bir ortam olduğunu tespit edip, tek tek idamlarla bitiremeyeceklerini anladıkları yoldaşlarımızı kahpece katledip, bir kez daha barbar yüzlerini açığa çıkararak acizleştiklerini ıspatladı.

Diyarbakır'daki savaş esiri yoldaşlarımızın katledilmeleri, Kürdistan tarihinde ilk olarak komünist önderlerin katledilmesi açısından tarihsel bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Bu olay açıkça kanıtlamıştır ki, Türk sömürgecileri atalarından devraldıkları katliamların en vahşi ve plânlı biçimini bundan sonra da mücadelemizi sürdürdüğümüz sürece uygulamaya devam edeceklerdir. Ayrıca Kürdistan ulusal bağımsızlık özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde, atacağımız her adımınkan bedeli, zorlu ama şerefli ve soylu birmücadele olacağını gelişen bu olay kanıtlamaktadır. Düşmanın her türlü komplo ve entrikalarına karşı, bundan sonra kadrolar olarak, uyanıklık, cesaret ve duyarlılığımızı geliştirmemiz zorunludur. Koşullar ne derece zor olursa, olsun örgütsel varlığımızı güçlü bir şekilde ülkede yaygınlaştırmak, faaliyetlerimizi daha da hızlandırmak zorunluluğu kendisini dayatmıştır.

Diyarbakır katliamı, hazırlık çalışmalarımızın hızlandırılması ve yeni mücadelenin geliştirilmesi açısından bir nokta olarak ele alındığında; direnişi en zor koşullarda geliştiren savaş esirleri, içerde ve dışarda mücadelemizin birer sembolü olarak kalmayıp, bizi mücadeleye iten önemli bir sıçrama tahtası rolünü oynamaktadır. Eşsiz direnme ve fedakârlıklarla bize teslim ettikleri mücadele bayrağını dışarda ve tutukevlerinde sürdürmekle ancak anılarına sahip çıkabiliriz.

Bu direnme hareketimizi kuşkulu değerlendiren ve gelişmemiz hakkında yeterince bilgi sahibi olmayan güçlere bizi tanıtmada önemli bir rol oynayacaktır. Katliam, geleceklerini, cuntanın kendilerine bağışlayacağı demokrasiye bağlayan ve hareketimize goşist diyecek kadar dil uzatabilen reformist-teslimiyetçi görüş, kurum ve kişilerin bu anlayışını yerle bir etmiştir.

Bu olaydan sonra başta esir kamplarındaki yoldaşlarımız olmak üzere, Türkiye'deki devrimci esirlerde genel olarak içerdeki mücadelelerini daha da hızlandıracaklardır. Sömürgecilerin, halkı mücadeleden alıkoymak, devrimcilerle olan bağlarını zayıflatmak ve pasifikasyonu amaçlayan halk kitlelerine yönelik baskı ve katliamları, kitlelerin kin ve öfkelerinin alevlenmesine neden olacaktır. Dışarda mücadelemizi geliştirmekte bir temel oluşturmakla beraber uygun propaganda ve mücadele yöntemleri geliştirilirse; özellikle Avrupa, Ortadoğu ve Kürdistan'ın diğer parçalarında hareketimizin prestiji gelişecek ve yeterince kendisini duyurabilecektir.

Şehitlere sahip çıkmanın yolu, onların bıraktığı mücadele bayrağını yükseltmekle mümkündür. Mücadeleyi geliştirmede başka bir olumlu kıstas olamaz. Fakat, ancak siyasi ortamı çok iyi değerlendirip, nitelikli mücadele yöntemleriyle bu gelişmeyi sağlamak mümkündür. Türk sömürgecilerinin gerici basın ve yayınıyla dünya kamuoyuna gelişmeleri kapalı tutması, öte yandan emperyalist güçlerin kamuoyunun dikkatini hayali savaşlar üzerine (İngiltere-Arjantin) çekerek uygulanan katliamı gizli tutma girişimlerine karşın; ilerici dünya kamuoyunda çeşitli eylem biçimleri (kitle gösterileri, basın toplantıları, yayın faaliyetleri, dahil) olanak dahilinde ülkede, mutlaka yurt dışında geliştirilmeli, düşmanın tüm oyunbazlıkları boşa çıkarılmalı ve yoldaşlarımızın direnmeleri yansıtılmalı ve sahip çıkılmalıdır. Bu görev başta BİRKOM olmak üzere, diğer devrimci örgütlere de düşmektedir.

Yakın çağda yürütülen sınıf mücadeleleri, zengin deneyimler ve örnek direnmelerle doludur. İdeolojilerini geliştirip başarıya ulaşmalarında kadroların direniş ruhu herşeyin üstünde olduğu gibi, zaferin kendisi de direnmenin güçlülüğüne bağlıdır. Bir halkın eğer direnmekten başka bir seçeneği kalmamışsa; varolmak uluslarını ulaştığı en şerefli seviyeye ulaşmak için o denli güçlü direnmeler göstermek zorundadır. Diğer bir gerçekte kurtuluş ideolojisini taşıyan, halka önderlik eden kadroların hayatın her alanında fedakârlıktan kaçınmama zorunluluğudur. Tarihte direnen kişiler, halklar ve sınıflar yenilmemişler, kanlarıyla geleceğe güçlü direnme mirası bırakarak anılarını yaşatmışlardır. Bu anılara sahip çıkılır, öncekilerden daha bilinçli bir şekilde mücadeleye sarılınırsa hiçbir güç bağımsızlık ateşini söndüremez.

Dünya halklarının direniş ailesi içinde sayısız işgal ve ihtilallara maruz kalan Kürdistan halkı ve Kürt insanının direnişleri de az değildir. Binlercesi zindanlarda çürümüş, kurşunlanmış, darağaçlarında can vermiştir. Sınıf bilincine ermiş, sosyalizmin yüce ruhuyla donanmış, ulusal bağımsızlık uğrundaki bilinçli, cesur ve kararlı mücadele ve direnmeleriyle, en yüce ve şerefli görevi yerine getirerek saflarımızdan şehitlik mertebesine ulaşan savaş esiri yoldaşlarımızın direnmeleri, tarihte Kürdistan halkı açısından en önemli direnmelerdendir.

Katliamlar, baskı ve şiddet bizi yıldıramayacaktır, çünkü; Mazlum DOĞAN ve diğer yoldaşlarımızın bize miras bıraktıkları, PKK'nin güçlü bağımsızlık ideolojisine sahibiz. Mücadele azmimizi kıramayacaklardır; çünkü: Savaş esiri yoldaşlarımızın yüce cesaret ve fedakârlık ruhu ile onların kahramanlık örnekleriyle çelikleşmiş iradeleriyle donanmışız. Bizi durduramayacaklardır; çünkü, kayıp ve acılarımız, devrimci kin ve öfkelere bürünerek mücadele azmimiz bilenmiştir:

Parti ideolojisine, halka ve ülke devrimine bağlılıklarıyla, çalışkan, cesur, fedakâr karekterleriyle, güçlü bir bilinç ve irade ile bir komünistin sahip olduğu tüm özellikleri kendi kişiliğinde somutlaştıran Mazlum DOĞAN ve diğer şehit yoldaşlarımız, yaşamlarında mücadeleye karşı olan tüm devrimci görevlerini yerine getirerek, insanlığın en şerefli ve onurlu mertebesine vardılar.

Yaşamlarını ülke bağımsızlığına adayarak ve Kürdistan Devrim Tarihinde unutulmaz anılar bırakarak saflarımızda şehit düşen yoldaşlarımıza sahip çıkmanın yolu: Onların devrimci bilinç, fedakârlık, kararlılık ve direnmelerle dolu mücadele ve kişiliklerini, kendi kişiliğinde somutlaştırıp; eski toplumun tüm zayıflıklarından kendimizi sıyırıp yeni dönemin güçlü iradeli, cesur, çalışkan ve uyanık kadroları olarak, hiçbir zorluk karşısında yılmadan, mücadeleye daha aktif sarılmaktan geçer. Bu aşamadan sonra yapılacak en ufak, bilinçli olumsuzluk, devrime ihanet ve yoldaşlara saygısızlıkla özdeştir.

Oktay, Celal, Kemal, Şevki
3.4.1982

DİYARBAKIR CEZAEVİNDEKİ 21-24 MART KATLİAMI ÜZERİNE

Halkımız yüzyıllardır altında yaşadığı yabancı hakimiyete rağmen varlığını günümüze kadar korumuşsa bunu, yabancı egemenliğe karşı sürekli direnmesine borçludur. Halkımızın bu direnme tarihine, yine bir direnme günü olan 21 Mart ile 24 Mart günleri bir yenisi daha eklendi.

Bu, 21-24 Mart günleri faşist Türk sömürgecileri tarafından Diyarbakır cezaevinde katledilen PKK önderlerinden Mazlum DOĞAN, Kemal PİR, Yıldırım MERKİT ve 30'dan fazla PKK kadro ve savaşçısının katliam karşısındaki şanlı direnişiydi.

Halka, partiye, yüce komünizm davasına bağlılığın, önder-yoldaş ilişkilerinin en iyi örneklerinin sergilendiği bu direnme; bu yönleriyle tarihimizdeki direnmelerin en anlamlısı ve görkemlisidir.

Halkımıza yönelik saldırıların bir parçası olarak gelişen katliam olayını, sömürgeci-faşist Türk devletini bu kadar alçakça bir vahşete zorlayan nedenleri ve olayın bize yüklediği görevleri iyi anlayabilmek için, olayı tarihi, somut iç ve dış koşullar içinde ve bunların karşılıklı bağlantıları ile ele almak gerekir.

Günümüzde emperyalist sistem bir bütün olarak ve her alanda derin bir bunalım içine girmiştir. Dünya çapında gelişen ilerici-devrimci-sosyalist mücadelelerin ezici darbeleriyle ölümü yaklaşan emperyalizm, ömrünü uzatmak için zorbalık ve vahşeti en çıkar yol olarak görmektedir.

Halkların devrimci mücadeleleri karşısında tüm planları suya düşen emperyalizmin saldırı ve komplolarını arttırdığı bölgelerden biri de önemli stratejik-coğrafi konumu, zengin petrol kaynaklarına sahip olan ve köklü siyasi gelişmelerin olduğu Ortadoğu'dur. Emperyalizm, yaşadığı korkulu anı atlatmak için, uzun yıllar bölge halklarının istek ve çıkarlarına ters bir biçimde sürdürdüğü egemenliğini yine devam ettirmek kararındadır. En büyük desteğini bölge gericiliğinden alan emperyalizm, bölgedeki hakimiyetinin aracı olarak daha çok baskı, daha çok zorbalık, daha çok saldırı yöntemlerini esas almaktadır.

İsrail siyonizminin Filistin ve Arap halklarına, Irak'ın İran'a, Afganlı gericilerin Afgan Devrimine saldırtılması, faşist askeri darbeler ve benzeri gerici saldırılar biçiminde somutlaşan bu karşı-devrimci zor yöntemlerine karşı bölge halkları da sessiz kalmamakta ve her alanda mücadeleyi yükselterek kazanımlarını korumakta ve yeni başarılar elde etmeye çalışmaktadırlar.

Emperyalizm ve uşaklarına kafa tutan bir güçte Kürdistan -özellikle Orta-Kuzey-Batı Kürdistan- halkı ve onun önderi PKK' dir.

Uzun yıllar yabancı egemenlik altında tutulan Kürt halkının her direnmesi doğru bir önderliğin bulunmayışı, parçalanmışlık, aşiretçi-feodal çatışmalar, tecritlik ve buna benzer tarihi koşullardan dolayı başarıya gidemedi ve ezildi. I. Emperyalist paylaşım savaşından sonra dörde bölünen Kürdistan'ın Orta-Kuzey-Batı kesiminde yeni kurulan TC'ye karşı gelişen direnmeler de yine aynı nedenlerle ve daha çok da modern bir ulusal kurtuluş mücadelesinin objektif koşulları olmadığı için başarıya gidemeyip ezildiler.

Fakat özellikle 1960'lardan sonra gelişen sömürgeci kapitalizmin doğurduğu; proletarya, burjuvazinin çeşitli kesimleri ve aydın-gençlik gibi modern sınıf ve tabakaların ortaya çıkması, çağdaş bir ulusal kurtuluş mücadelesinin objektif temellerini yarattı. Oluşan Kürt feodal-kompradorlarının uşaklığı, milli burjuvazinin olmayışı ve küçük-burjuvazinin ise Türk sömürgeciliği ve feodal-komprador yapıya olan bağımlılığından kaynaklanan olumsuzluğu yüzünden bu güçler bağımsızlık mücadelesine önderlik edemezlerdi. Ve edemediler de.

Başka ülkelerde sınıfdaşlarının yaptığı gibi Kürdistan'da da ulusal kurtuluş mücadelesine ancak proletarya önderlik edebilirdi. Ülke tarihindeki yenilgilerin nedeni olan olumsuzlukların hepsini olumluya dönüştürecek tek önderlik de yine proletarya önderliği idi.

Daha sonra PKK şeklinde somutlaşan bu önderlik altında gelişen Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı emperyalizm ve Türk sömürgecileri gerici saldırılarında gecikmediler. Daha ideolojik grup aşamasında iken hareketi öndersiz bırakarak ölü doğan bir güce dönüştürmek için önderlerimize yönelik saldırı ve komploların yoğunlaştırdılar. Bu saldırılar sonucu hareketin önderlerinden büyük proleter enternasyonalist Haki KARER yoldaş ajanlar tarafından katledildi.

Emperyalizm ve uşaklarını bu kadar korkutan neydi?

Herşeydan önce uzun yıllar denetimlerinde ve hizmetlerinde tuttukları bir ülkede -Kürdistan'da- sömürgeci tahakküme karşı bir hareket gelişiyordu. Kürdistan'da böyle bir mücadelenin başarıya gitmesi halinde bunun diğer parçaları da kurtuluşa götürmesi mümkündü. Böylece çoğu emperyalizmin uşağı olan dört sömürgeci güce karşı zaferin kazanılması demek -bu mücadeleler ayrıca sömürgeci devlet topraklarındaki mücadeleleri de geliştirecekleri için- emperyalizmin Ortadoğu'dan kovulması demekti.

Emperyalizm ve Türk sömürgecilerinin korktuğu sadece bu da değildi. Hareketimiz, aynı zamanda sosyalist dönüşümü gerçekleştirecek bir hareket olduğu için emperyalizmin varlığını en çok tehdit eden bir hareketti.

Ama emperyalistler ve uşakları yine yanıldılar. Çünkü önderlerine sahip çıkan başka halklar her kayıplarını nasıl ki, büyük gelişmelere dönüştürmüşlerse, Kürdistan halkı ve gençliği de önderlerinin açtığı yolda yüzlerce binlerce saflarda yer alarak boşalan yeri doldurmaya başladılar. Mücadele azmi ve düşmana nefreti daha çok bilenen devrimciler ve halk büyük bir cesaret ve coşkuyla önderlerinin anısına layık bir şekilde mücadeleyi büyük boyutlara vardırdılar. Türk sömürgecileri ve uşaklarının, her türden ajan ve hainin saldırı, komplo ve iftiralarına rağmen gelişen mücadele maddi bir güç haline gelerek PKK'de ifadesini buldu.

Tüm baskı, tehdit ve sıkıyönetim uygulamalarına, ajan-hain saldırılarına, sosyal-şoven ve reformist küçük-burjuvaların yalan ve iftiralarına rağmen PKK önderliğindeki mücadele daha büyük boyutlara ulaştı.

Gelişen mücadeleyi bastırmada artık bu yöntemler ve sivil kurumlar yetersiz kalıyordu. Türkiye'deki devrimci-demokratik mücadelenin de ileri boyutlara vardığı ve ülke ekonomisinin ise derin bir kriz içinde bulunduğu koşullarda faşist bir yönetimi işbaşına getirmekten başka yol yoktu. Ayrıca Ortadoğu'da da özellikle Şahlığın yıkılması ve Afganistan Devriminden sonra bölgedeki konumu iyice sarsılan emperyalizmin başka bir uşağının yıkılmasına tahammülü olmadığı gibi, bölgedeki emellerine ulaşması için bu uşağını -Türk devletini- ayakta tutması ve faşistleştirmesi gerekiyordu.

Tamamen bu amaçlar emperyalizm ile işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin çıkarları doğrultusunda yönetime gelen faşis cunta da kendinden önceki yönetimler gibi, PKK hareketini ve halkımızın mücadelesini ezmeyi önüne ilk görev olarak koydu.

(Devamı Gelecek Sayıda)

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ

(Baştarafı Geçen Sayıda)

BİR PROBLEMİN TARİHİ VE TOPLUMSAL TEMELLERİ

Sınıflı toplum tarihi boyunca Kürdistan ve Kürt halkı, çeşitli güçlerin sayısız işgal ve istilasına uğradı. Feodalizm çağında önce Arapların ve daha sonra da Kürdistan'ı kendi aralarında paylaşan İran ve Osmanlı imparatorluklarının egemenliğini yaşadı. Birinci emperyalist paylaşım savaşında paylaşılmak istenen alanların başında İran ve Osmanlı imparatorlukları, dolayısıyla Kürdistan geliyordu. Ve savaş sonunda Osmanlı imparatorluğu dağılınca Kürdistan için de yeni bir parçalanma dönemi başladı. Savaş içinde Rusya'da zafere ulaşan Ekim Sosyalist Devrimi, yeni bir çağ, proletarya devrimleri çağını başlattı. Bu, aynı zamanda dünyanın ezilen halklarının ulusal kurtuluş devrimlerinin de başlaması demekti. Bu temelde ve bu çağda, emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadelelerinin doruğa ulaştığı bu dönemde, Kürdistan ulusal yapısının durumunu ve ortaya çıkan gelişmeleri toplumsal temellerine bağlı olarak kısaca inceleyelim.

Bu gelişmeleri biribirinden farklı özellikleri olan belli başlı üç dönemde elealabiliriz.

Birinci Dönem:

Bu dönem, birinci emperyalist paylaşım savaşıyla başlar ve ikinci dünya savaşı sonuna kadar sürer. Dönemin belirgin özelliği, daha önce iki merkezi feodal imparatorluk arasında paylaşılmış olan Kürdistan'ın, bu yıllarda kapitalist-emperyalist sistem içinde yeniden bir paylaşıma tabi tutulması, kapitalizme dayalı işgal, istila ve sömürgeleştirme hareketlerinin başlatılması, buna karşılık ortaçağdan kalma toplumsal yapıya dayanan klasik Kürt ayaklanmalarının sonuçlarının ortaya çıkması ve başarı kazanamayarak ezilmesidir.

Birinci emperyalist paylaşım savaşında dağılan Osmanlı imparatorluğunun kalıntıları üzerinde kendi sınıf egemenliğini kuran Türk burjuvazisi, dışta, İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle, Kürdistan'ı yeniden paylaşma savaşımı verirken, içtede, "Misak-ı Milli" sınırları içinde kalan Kürdistan parçası üzerinde, Kürt egemen kesimleriyle bir egemenlik savaşımına girişti. Türk burjuvazisi, Kürdistan üzerinde kendi egemenliğini bağnaz bir şekilde, aynen imparatorluk döneminde olduğu gibi devam ettirmek istiyordu. Ama o sırada dünyayı yeniden bir paylaştırmaya tabi tutan İngiliz ve Fransız emperyalizminin, egemenliğini Kürdistan'ın belli kesimleri üzerinde geliştirmiş olması, buna olanak tanımıyordu. Türk burjuvazisi, her ne kadar Yunanlılara karşı zafer kazandıysa da, bunu kalıcı bir anti-emperyalist savaşıma dönüştürme yerine, o dönemde, emperyalizmin önderliğini üstlenen İngiliz ve Fransız emperyalizmiyle, uzlaşmayı tercih etti. Bu uzlaşma, en çok Kürdistan üzerindeki mücadelede kendini gösterdi. Türk burzuvazisi, daha 1920'lerde Fransız emperyalizmiyle anlaşarak, tüm Suriye üzerinde, bununla birlikte Suriye sınırları içinde kalan küçük bir Kürdistan parçası üzerinde egemenliğini Fransız emperyalizmine bıraktı. Önemli petrol yataklarının bulunduğu Musul ve Kerkük'ün de içine olduğu önemli bir Kürdistan parçasını da, başlangıçta "Misak-ı Milli" sınırları içine almış olmasına karşılık, Kürdistan üzerinde kıyasıya bir mücadele veren ve bu mücadeleden kolay kolay vazgeçmeyen İngiliz emperyalizmine bırakmak zorunda kaldı.

Türk burjuvazisi, kendi egemenliğinde kalan Kürdistan'ın en büyük parçası üzerinde egemenliğini güçlendirme savaşımına girişti. Siyasal egemenliğini kuran ve güçlendiren Türk burjuvazisi, en azgın sınıf sömürüsünü gerçekleştirme ve bir ulusal yayılma alanı olarak gördüğü Kürdistan'da, tamamen kendi çıkarları doğrultusunda bir ekonomik, sosyal, siyasal ve ulusal yapı hakim kılmak istiyordu. Bundan çıkarları tümüyle zarar gören, tüm yaşamları, ulusal ve toplumsal varlıkları tehdit altına giren Kürt halkı ve egemen sınıfları, bu duruma bölgesel düzeyde topyekûn direnmelerle karşılık verdiler. Kürdistan'ın toplumsal yapısı, ortaçağdan kalma aşiretçi-feodal bir yapı olduğundan, ortaya çıkan ayaklanmalar kalsik türden ayaklanmalardı. Bazı milliyetçi aydınlar bu ayaklanmalar içinde bulundularsa da, burjuva milliyetçi etkilenmeler çok sınırlıydı. Türk milliyetçiliği, başka bir deyişle Kemalist hareket, dışta Ekim Devrimi temelinde gelişen Sovyetler Birliği ile ittifaka yönelirken, Kürdistan'daki ayaklanmaların önderliği, aşiretçi-feodal sınıf konumlarının gereği olarak, güçlendikleri takdirde emperyalizmle uzlaşma ve o temelde bir hareket olma gibi bir konumdaydı. Ve yine içte de aşiretçi-feodal çıkarları aşamama, tüm ülke genelinde ulusal bir harekete ulaşamama nedenleriyle bu önderlik, ayaklanma hareketlerinin başarısı önünde daha başlangıçta önemli bir engel olma durumundaydı. Mevcut önderlik, hareketi, klasik isyanlar olmaktan çıkarıp, o dönemde dünyanın birçok ülkesinde görülen modern ulusal kurtuluş programını, modern örgüt ve mücadele yöntemlerini aşiretçi-feodal önderliğin geliştirmesi mümkün olmamaktaydı. Ortaçağdan kalma yöntemlerle ve aşiretçi-feodal bağlarla Kürdistan'daki ayaklanmalara önderlik edilmek istenmesine karşılık, modern bir devleti ve ordusuyla içte ve dışta daha ileri bir konuma sahip olan Türk burjuvazisi, bunlara dayanarak, azgın saldırı ve katliam uygulamalarıyla mevcut direnmeleri kırabilecek durumdaydı.

Türk burjuvazisinin 1920'lerden 1940'lara kadar Kürdistan üzerinde devam eden işgal ve istila hareketleriyle, buna karşı gelişen sürekli ayaklanmalardan oluşan çatışmalı ortam, Türk burjuvazisinin başarısıyla sonuçlandı. Kürdistan'da ise tarihin tanıdığı en büyük yıkımlardan birisi yaşandı. Toplumun yüzyıllardan beridir sahip olduğu ulusal değer birikimi tahrip edildi. Direnen feodal kesim ezilerek, yeni temelde uysal, işbirlikçi bir sınıfa dönüştürüldü. Kürt ulusal değerleri tahrip edilir ve Kürt ulusal bilinçlenmesi durdurulup eritilirken, yerine Türk ulusal değerleri tüm devlet olanaklarıyla hakim kılınmaya ve zoraki asimilasyonla Türk uluslaşması yaygınlaştırılmaya çalışıldı. Yine Türk burjuvazisinin ekonomik ve toplumsal gelişmesi hızlandırılırken, Kürdistan'da feodal yapı zorla ayakta tutulmak istenildi. Feodal toplum yapısının tamamen aşılması için, modern bir toplumsal yapıya dönüştürülmemesi için zoraki bir tecrit ve kapalılık politikası uygulandı. Kürdistan, tarihinde en kapalı, en karanlık, dünyadan en çok tecrit edilmiş bir dönemi, Türk burjuvazisinin egemenliğinin yükseldiği bu yıllarda -1920-40 döneminde- yaşadı. Dünya genelinde bu yıllar ulusal uyanma, bilinçlenme, örgütlenme ve mücadeleye kalkma dönemi iken, tersine Kürdistan'da en karanlık ve en imhacı bir dönem yaşandı.

Türkiye'nin egemenliğindeki Kürdistan parçasında böyle bir durum ortaya çıkarken, İngiliz emperyalizminin egemenliği altında kalan Güney Kürdistan, İngiliz emperyalizminin oyunlarının kurbanı oldu. Her şeyden önce bu parçanın İngilizlere bırakılması, Türk burjuvazisiyle İngiliz emperyalizmi arasındaki Kürdistan'ı paylaşma mücadelesinin bir sonucuydu. Türk burjuvazisiyle İngiliz emperyalizmi arasında 1926'larda varılan antlaşmayla, İngiliz emperyalizminin Küzey-Batı Kürdistan'daki ayaklanmalara karışmaması, bu ayaklanmaların bastırılmasında Türkiye'yi desteklemesi, buna karşılık ise Musul ve Kerkük'ün de içinde olduğu Güney Kürdistan'ın İngilizlere bırakılması kararlaştırılmıştı. Ve o dönemde, bu karar uygulandı.

İngiliz emperyalizminin Irak ve Güney Kürdistan politikası, daha çok egemen Arap azınlığa imtiyaz tanımak, Arap egemen kesimleriyle Kürt egemen kesimleri arasındaki çatışmalı durumdan her iki kesimden de taviz koparak egemenliğini güçlendirecek biçimde yararlanmaktı. Ama daha çok Arap işbirlikçi azınlığa dayandı ve onlara imtiyaz tanıdı, çünkü tüm Arap alemi üzerindeki İngiliz çıkarları içinde bu kesimin konumu uygundu. Bundan çıkarları bozulan Kürt hakim sınıfları, -aynen Kuzey-Batı Kürdistan'da olduğu gibi-, daha 1918'lerden itibaren İngiliz emperyalizmini de hedeflemek üzere bir ayaklanmalar dönemi başlattılar. Şeyh Mahmut Berzenci önderliğinde başlayan ve 1930'larda Barzani kardeşlerin devreye girmesiyle daha da gelişen bu ayaklanmalar, 1946'lara kadar devam etti. Bu ayaklanmalar, her ne kadar aşiretçi-feodal önderlikli olsalar da, İngiliz emperyalizminin sömürgeciliğine karşı olmaları itibarıyla ilerici bir niteliğe sahiptirler. Böyle bir özlerinin bulunmasına karşın daha güçlü olan İngiliz emperyalizmi ve dayanağı Arap işbirlikçi kesimi, (Kuzey-Batı Kürdistan'daki gibi olmasa da) bu ayaklanmaların gelişmesini sürekli engellemeyi ve sonunda dağıtmayı başardılar. Ama buna rağmen, sürekli bir ayaklanma ve çatışma durumu yaşandığı için gelişen işgal, istila ve sömürgeleştirme hareketleri pek fazla kurumlaşma sağlayamadı. Kürt hareketleri de modernleşme yönünde fazla bir gelişme gösteremedilerse de, Kürdistan'da sürekli bir ayaklanma durumu olduğu için buradaki denetim her zaman bozulmaya ve zayıflamaya yatkındı. Daha açık söylemek gerekirse, ne İngiliz emperyalizmi ile işbirlikçi Arap hakim sınıflarının tam bir egemenliği ve ne de Kürt hakim sınıflarının tam bir egemenliği sözkonusuydu; daha çok çatışmalı bir dönem yaşandı. Bu nedenle Irak'ta kapitalist gelişme zayıf olduğu için Güney Kürdistan'da, Kuzey-Batı Kürdistan'da olduğu gibi, aşiret reislerinin, toprak ağalarının ve din adamlarının toplum üzerindeki etkinlikleri tamamen kırılamadı ve kapitalizme dayalı sömürgecliğin fazla gelişme ve kurumlaşması olmadı. En son, 1946'da M. Barzani önderliğinde girişilen ayaklanmanın ezilmesiyle ve Sovyetler Birliği'ne uzun yürüyüşün yapılmasıyla Güney Kürdistan'da bu dönem kapandı. Burada şunu da belirtmekte yarar var. Güney Kürdistan'da kapitalist sömürgeciliğin fazla gelişmemesi ve klasik direnme öğelerinin tamamen ezilememiş olması, kısa bir durgunluk döneminden sonra ortaya çıkan ulusal harekette klasik güçlerin varlığını etkin olarak duyurmasına, klasik ve modern öğelerin birarada bulunmasına ve 1975'lere kadar klasik direnme biçiminin yaşanmasına yol açmıştır.

Güney Kürdistan'da yaşanan durumun bir benzeri, Fransız emperyalizminin egemenliği altındaki küçük Kürdistan parçasında da yaşandı. Ancak Fransız emperyalizminin Suriye'deki Arap ulusal hareketini engellemek ve Türkiye ile olan çeliş kisini buradan dengelemek istemesi, Kürt hakim sınıflarına bazı avantajlar vermesini gerektirdi. Ama Kürt hakim sınıflarının bir ulusal hareket geliştirme gücünden yoksun bulunmaları ve ayrıca burasının çok küçük, Kürtlerin azınlığının yaşadığı bir alan olması nedeniyle fazla gelişme sağlanamadı. Her ne kadar Hoybûn örneğinde görüldüğü gibi bazı Kürt örgütlenmeleri burada kurulduysa ve Türkiye'ye yönelik hareketler buradan yönetildiyse de fazla başarılı bir sonuç alınamadı. Emperyalizme bağımlı bir Kürt hareketinin gelişme şansının olmadığı bir kez daha burada da görüldü. Suriye'de kapitalizmin fazla gelişememesi nedeniyle Kürt toplumunda da feodal etkinlik ikinci dünya savaşı sonuna kadar ağırlıklı olarak devam etti.

Bu dönemde, İran egemenliğindeki Doğu Kürdistan'da, bazı yönleriyle Kuzey-Batı Kürdistan'dakine benzer bir durum yaşandı. Savaş sonunda dağılan feodal imparatorluğun yerine, Rıza Şah, 1925'lerde yarı-feodal, yarı-kapitalist bir temelde merkezi bir devlet oluşturdu. Bu nedenle feodal imparatorluk dönemindekine kıyasla merkezi otoritenin daha çok güçlenmesi, Doğu Kürdistan'da tepkilere yol açtı. Simko ayaklanmasında görüldüğü gibi, 1920'lerden itibaren Doğu Kürdistan'da bir ayaklanmalar dönemi başladı. İkinci dünya savaşında Şahlığın dağılması ve kuzeyden Kızıl Ordunun etkisinin artması sonucunda, Doğu Kürdistan'da yeni bir Kürt hareketi gelişti. Burjuva milliyetçiliğinden de esinlenen bu hareket, 1946 yılında bir cumhuriyet ilan ettiyse de, emperyalizmin İran Şahlığını yeniden örgütlendirmesi karşısında tutunamayarak kısa sürede kolayca ezildi. Doğu Kürdistan'da klasik direnme öğeleri (aşiretçi-feodal hakim güçler), Kuzey-Batı Kürdistan'daki kadar ezilmediyse de, sürekli egemen olan bir merkezi otoritenin bulunması sonucunda Güney Kürdistan'dakinden daha fazla darbe yediler.

Sonuç olarak, bu dönemde Kürdistan hem daha çok parçaya bölünmüş ve hem de her parça üzerinde farklı ulusal ve toplumsal güçlere dayanan baskı sistemleri geliştirilmeye başlanmıştır. Bu, Kürdistan açısından eski dönemlerden daha elverişsiz bir durumu ifade eder. Bölgenin güçlü ulusları olan Türk, Arap Fars uluslarının, İngiliz ve Fransız emperyalizmine de dayanarak Kürdistan'da geliştirmeye başladıkları kapitalist işgal ve istilaların, daha önceki tarihsel döneme nazaran daha çok yıkıcı sonuçlar getireceği açıktır. Daha üstün ekonomik, toplumsal ve siyasal oluşumları sağlayan bu ulusların hakim sınıfları, daha önceden işbirlikçi bir temelde kendilerine bağlamış oldukları Kürt hakim sınıflarının direnenlerini ezerek ve diğerlerini de büyük oranda kendilerine uşak haline getirerek, bu dönemi böyle en kötü bir biçimde kapatmayı sağlamışlardır. Coğrafyası dengesiz bir biçimde parçalanan Kürdistan'ın çeşitli parçaları arasındaki ulusal ve toplumsal farklılaşma, temellerini ağırlıklı olarak bu dönemden alır. Dengesiz coğrafi parçalanmaya, dengesiz bir toplumsal ve ulusal gelişme eşlik eder. Kürt uluslaşması zorla engellenerek ve tahrip edilerek, yerine üç hakim ulusun uluslaşma süreci gelişmeye başlar. Çeşitli parçalara bölünen Kürt halk kesimlerinde oluşması gereken ulusal birlik zorla engellenir. İkinci dünya savaşı sonrasında baskı altında tutulan uluslar dünya çapında hızlı bir uyanış, bilinçlenme ve ulusal kurtuluş mücadelesine yönelirken, parçalanmışlık, geri toplumsal yapı ve farklı güçlerin egemenliği gibi nedenlerle Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesi engellenir. Ayrıca egemen devletlerin kendi aralarında Kürdistan üzerinde uzlaşmaları, gizli olarak anlaşmaları sağlanmış durumdadır. Kürt hareketlerinin bu devletler tarafından ortaklaşa ezilmesi sözkonusudur. Elverişsiz toplumsal yapı, çok parçalanmışlık, toplumsal ve ulusal farklılaşma egemen devletlerin ortaklaşa hareketiyle de birleşince bütün bunlar savaş sonrası dönemde Kürt hareket-

PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

lerinde neden hızlı bir gelişme dönemi değil, bir durgunluk döneminin ortaya çıktığını kolayca izah eder.

İkinci Dönem :

Bu dönem, ikinci dünya savaşı sonunda başlar ve her parçada bu süreç ayrı ayrı işlemekle birlikte, genel olarak 1970'li yıllara kadar sürer. Dönemin belirgin özelliği, klasik Kürt ayaklanmalarının sona ermesi ve bunun yerini ağırlıklı olarak sessizliğin, durgunluğun, karanlığın almasıdır. Toplumun egemen gücü olan aşiret reisi, feodal bey ve din adamları önderliği ağırlıklı olarak yenilmiş; bu güçlerin direnenleri ezilmiş ve diğerleri de işbirlikçi statü içine alınmıştır. Bu nedenle, savaş sonrası dönemde bunların kapitalist sömürgeciliğe bağlı olarak gelişen ulusal baskıya karşı direnmeleri mümkün değildir. Daha çok bu ulusal baskı sistemlerinin basit bir aracı, bir ajanı durumuna dönüşmeleri, çıkarlarını egemen devletlerin varlığıyla bütünleştirmeleri, tüm ekonomik, toplumsal ve ulusal alanda bu hakim güçlere bağlanmaları ve onların Kürdistan'daki temsilcileri haline gelmeleri, feodal toplumdan dönüşümlerini, egemen uluslardaki kapitalist dönüşüme bağlı kılmaları sözkonusudur. Öte yandan Kürt toplumunun ezici çoğunluğunu oluşturan Kürt halkı, henüz modern bir gelişimi yaşamadığı için, modern sınıfların ortaya çıkış sürecinin henüz başlangıcında olduğu ve çok zayıfça bu durumu yaşadığı için, egemen sınıfların bu ihanetine karşılık kendi önderliğini, sert ulusal baskı sistemlerine karşı kendi direnmesini yaratamamaktadır. Bu nedenle, dünya savaşı sonrası dönemde tam bir durgunluk hakimdir. Kuzey-Batı Kürdistan'da Dersim ayaklanmasının ezilmesi, Güney Kürdistan'da Mustafa Barzanî önderliğindeki ayaklanmanın 1974'lerde yenilmesi ve Doğu Kürdistan'da Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılmasıyla başlayan bu dönem, bu genel özellikleri yanında her parçada ayrı ayrı gelişme gösterir.

Türkiye'de özellikle devletçilik temelinde ekonomik gelişmesini de belli oranda sağlamış olan Kemalist burjuvazi, ikinci dünya savaşından sonra dışarda emperyalizmle, özellikle bu dönemde dünya emperyalizminin jandarması durumuna gelen ABD emperyalizmiyle ekonomik, siyasal ve askeri alanda ilişkilerini geliştirmeye koyuldu. Bu temelde Türkiye, daha hızlı bir kapitalist dönüşümü ve gelişmeyi yaşadı; daha hızlı bir sermaye birikimi sağladı; ve daha güçlü bir askeri destek ve siyasal ittifaklar sağlamayı başardı. Eskiden Sovyetler Birliği ile sağlanan sınırlı ittifakın ortadan kalkması ve yerini tam olarak emperyalizmle ittifakın alması emperyalist sisteme dayalı bir dış politikayı egemen kıldı. Türkiye'deki bu kapitalist gelişmeye bağlı olarak Kürdistan üzerinde 1925-40 yılları arasında gerçekleştirilen yeniden askeri işgal ve siyasal egemenlik temelinde ekonomik ve kültürel bir hakimiyet geliştirildi. Kürdistan Türk burjuvazisi tarafından yoğun olarak ekonomik sömürgeciliğe açıldı ve asimilasyona tabi tutuldu. Ve bu dönem, aşağıyukarı 1945'lerden 1970'lere kadar devam etti.

Kuzey-Batı Kürdistan için bu dönemin ana özelliği, ekonomik, sosyal, siyasal ve ulusal her alanda Türk burjuvazisinin çıkarlarının sürekli gelişmesi ve Türk burjuva egemenliğinin her düzeyde güçlenmesidir. Bu gelişme temelinde Kürt hakim sınıflarının, Kürt uluslaşması sürecine sahip çıkması değil, tam tersine, Türk burjuvazisiyle her alanda bir kader birliği içinde olarak, onların Kürdistan'daki bir maşası, bir aleti durumuna getirilmesi, adeta onları, Kürdistan'da tamamlayan bir araç durumuna dönüştürülmesi sözkonusudur. Kürdistan'da geliştirilen uluslaşma, Kürt uluslaşması değil, Türk uluslaşmasıdır. Devlet kapitalizmi temelinde geliştirilen kapitalizm, Kürdistan için milli olmayan Türk kapitalizmidir ve bu gelişmeyle oluşan hakim sınıf, Türk burjuvazisinin bir uzantısı durumundadır. Ortaya çıkan kentleşme ağırlıklı olarak Türk ulusunun etkilerini taşıyan ve bu etkilerle birlikte oluşan kentleşmedir.

Bütün bunlara karşılık Kürt halkı üzerinde azgın bir askeri baskı ve siyasi denetimin uygulanması, diliyle, kültürüyle her alanda Kürt ulusal değerlerinin zorla imha edilmesi, eritilmesi, ulusal değerlerden toplumun soyutlanması, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının talânı ile birlikte emek gücü üzerinde de geliştirilen azgın bir sömürü, Kürdistan'ın ucuz emek gücünün Türk toplumunun en tortu işlerinde çalıştırılması, ırgat yapılması sözkonusudur. Ve Kürdistan'da işte bu temelde bir kapitalist dönüşüm sağlanması olayı vardır. Bu dönüşüm, dışarda emperyalizmin sadık bir işbirlikçisi haline gelen Türk burjuvazisine, Kürt hakim sınıflarının teslim olması temelinde sağlanan bir dönüşümdür. Bu dönemde ve bu temelde Kuzey-Batı Kürdistan'ın feodal toplum yapısı, yarı-feodal toplumsal yapıya dönüşür, giderek yabancı Türk kapitalizmi ağırlık kazanır ve Kürdistan'da modern sınıflar işte bu temelde oluşurlar.

Kuzey-Batı Kürdistan'da böyle karanlık bir dönem yaşanırken, 1946'lardan 1958'lere kadar Güney Kürdistan'da da benzer bir biçimde durgun bir dönem yaşandı. Dışarda İngiliz emperyalizmine dayanan ve içerde ise yarı-feodal, yarı-komprador Arap hakim sınıflarının çıkarlarını temsil eden krallık rejimi, Kürt işbirlikçilerini de yedeğine alarak Güney Kürdistan'da durgun, karanlık bir toplumsal yaşamı egemen kıldı. Farklı olarak bu rejim, Türkiye'deki gibi gelişen bir burjuva rejim değildi; Arap burjuvazisiyle de çelişkileri olan, hem Arap burjuvazisinin ve hem de Kürt burjuvazisinin gelişmesini engelleyen, emperyalizmin kuklası bir rejimdi. Dolayısıyla, çelişkileri daha çok ve daha ağır olan bu rejimin nispeten kolay yıkılması sözkonusuydu. 1918'lerde Osmanlı sultanlarının yıkılmasına benzer bir durum, 1958'de Irak'ta gerçekleşmekteydi. Gerileyen İngiliz emperyalizmine dayanan ve dünya çapında tutunamaz durumda olan bu tür rejimlerin, Irak'ta da yıkılabileceği açıktı ve 1958 devrimiyle bu gerçekleşti. Ama Kürt hakim sınıflarıyla Arap milli burjuvazisi arasında başlangıçta bir ittifak sağlanmış olmasına karşılık, denge daha çok Arap burjuvazisinden yanaydı; devrimin gelişmesinde etkin rol oynayan ve hakim durumda olan Arap milli burjuvazisiydi. Bu nedenle devrim sonrasında egemenliği kendi tekeline alan Arap milli burjuvazisi, sınıf karekterinden ötürü Irak'a ve Kürdistan'a kendi otoritesini hakim kılmak istedi. Adeta, Türk burjuvazisinin 1925'lerden itibaren Kürdistan'da başlattığı işgal ve istila süreci, 1960'lardan itibaren Güney Kürdistan'da yaşanmaya başlandı. Bundan çıkarları zarar gören Kürt toplumu, tüm sınıf ve tabakalarıyla, bu işgal ve istila hareketine karşı bir direnme geliştirmek zorunda kaldı.

Bu direnme, bazı farklılıkları da olsa, Kuzey-Batı Kürdistan'daki ayaklanmalara benzer ve onların gecikmeli tekrarı biçiminde bir ayaklanmaydı. Her ne kadar ayaklanma içinde burjuva milliyetçiliğinin etkisi daha fazla idiyse de, yine ayaklanma aşiretçi-feodal önderlik altında gelişti; önderliğin sınıf konumundan dolayı ayaklanma yine kapitalist-emperyalist sistem içinde soruna bir çözüm aradı; ve yine Arap burjuva rejiminin dışarda ilişkilerini daha çok sosyalist ülkelerle geliştirmesine karşılık, ayaklanmanın önderliği emperyalizmle ilişkiye yöneldi. Bu yüzden de ayaklanmanın zafere ulaşma olanakları böylece tıkandı. Gelişen Arap burjuva milliyetçi iktidar, giderek otoritesini arttırıp daha ileri bir konuma ulaşırken, Kürt halkının direnmesindeki önderlik giderek daha da tutuculaştı, ve içerde anti-demokratik, dışarda emperyalizm yanlısı bir politikaya yöneldi. Bunun sonucunda, dışarda sosyalizmden ve ulusal kurtuluş hareketlerinden tecrit olma, içerde halkın çıkarlarına karşı durma ve bölgede Şahlık gericiliğine sığınma gibi bir durum ortaya çıktı ki, bu nedenlerle ayaklanma ezildi. Ayrıca önderlik, doğru bir siyasal perspektiften, gelişmiş bir siyasal program önermekten, Irak için demokratik bir iktidar ve Kürdistan için ulusal demokratik bir hareket geliştirmeyi hedeflemekten uzaktı. Bütün bunlar birleşince, adeta tarihin 1925-40 yılları arasında Kuzey-Batı Kürdistan'da işleyişi, 1960-75 döneminde Güney Kürdistan'da, daha değişik özelliklerle ama benzer bir biçimde tekrarlandı. Ve bu tarihte, klasik Kürt ayaklanmalarının sonuncusu olan Barzanî Hareketi, ezilmekten kendini kurtaramadı.

Güney Kürdistan'daki 1960-75 dönemi, her ne kadar klasik Kürt ayaklanmalarının sonuncusuna sahne olmuşsa da, bu hareket, içinde, modern kurtuluş güçlerini de ihtiva etmektedir. Zaman zaman hareketin içinde küçük-burjuva milliyetçileri ve hatta komünizme yakın unsurlar da bulunmuştur. Bu nedenle, Kuzey-Batı Kürdistan'daki 1925-40 ayaklanmalarından farklı özellikleri bünyesinde taşır. Adeta klasik ayaklanma öğeleriyle, modern direnme öğeleri içiçe yaşamaktadır. Ama modern eğilimi temsil eden güçlerin, proleter değil, daha çok küçük-burjuva kökenli olmaları ve bunların da ağırlıklı olarak feodal yapıdan kaynaklanmaları ve etkilenmeleri sonucu daha başlangıçta hastalıklı doğmaları nedeniyle, modern eğilim hareket içinde bir türlü öne çıkamamıştır. Buna bir de komünistlerin doğru bir çözüm getirememeleri eklenince, modern eğilim, yani hem komünistlerin ve hem de küçük-burjuva milliyetçiliğinin temsil etme durumunda olduğu eğilimler gelişememiş, ağırlıklı olarak önderliği elinde bulunduran klasik aşiretçi-feodal güçler, sınıf yapıları gereği hareketi yenilgiye götürmüştür. Bu nedenle, özellikle 1960'lardan itibaren modern Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketinin gelişmesinde bir temel teşkil edebilecek olan bu alan, olumsuzluğun bir kaynağı haline gelmiştir. Kürdistan'daki ulusal demokratik baş kaldırının dayandığı bir alan değil, tersine engellendiği, ilkelliğin ve olumsuzluğun aşılandığı bir alan haline gelmiştir.

Önemi bakımından kısaca özetlersek. Bu dönemde Güney Kürdistan, karanlık ve durgunluk yıllarıyla, buna karşılık gelişen bir uyanma ve bilinçlenme yıllarını birlikte yaşamıştır. Irak'ta krallık gibi çağdışı ve çok zayıf bir rejimin bulunması, bundan önceki dönemde klasik Kürt direnme öğelerinin tamamen eritilememiş olması ve Arap milli burjuvazisi gibi yönetime muhalif etkin bir gücün bulunması gibi nedenler, kısa sürede krallık rejiminin yıkılmasını ve bundan dolayı Kürdistan'da da durgun, karanlık yılların sona ermesini ve yeni direnme yıllarının başlamasını getirmiştir. Ancak bu direnme hareketinde, modern güçler etkin olamamış, önderliği elde eden klasik güçler hareketi yenilgiye götürmüş bu nedenle bu direnme yılları, Kürdistan ulusal hareketinde yeni bir dönemin başlangıcı olamamıştır. Burada klasik ayaklanma öğeleriyle modern direnme öğeleri karmaşık bir biçimde bir arada bulunmuşlar ve ne tam bir durgunluk, ne de başarıya giden bir direnme dönemi yaşanmıştır. 1946'lardan 1958'lere kadar süren durgunluk dönemi, bu tarihten sonra, içinde yeni özellikler de taşıyan eski tür bir direnmeye yerini bırakmıştır. Bu açıdan Güney Kürdistan'daki bu durum, durgunluk döneminden modern direnme dönemine bir geçişi ihtiva etmektedir. 1960-75 yılları arasındaki dönem, böylesine bir geçiş evresi olarak da adlandırılabilir.

Bu ikinci dönemde Suriye'deki gelişmeler Irak'taki gelişmelerin bir benzeri olduğu gibi, Kürt toplumlarındaki gelişmeler de biribirine benzer. Fransız emperyalizminin işbirlikçisi olan rejim, Suriye Arap burjuva ve küçük-burjuva milliyetçiliği tarafından yıkılınca, genel olarak bir hareketli dönem başlar. Özellikle Güney Kürdistan'da ortaya çıkan direnme hareketinin de etkisiyle ve ona bağlı olarak, Suriye egemenliğindeki Kürt toplumu içinde 1960'lı yıllar boyunca bir bilinçlenme ve örgütlenme süreci gelişir. Ancak Suriye'deki burjuva milliyetçi yönetimin kapitalizmi geliştirmesi çabalarıyla ekonomik güçlerini büyük ölçüde yitiren Kürt hakim kesimleri, 1975'de Güney Kürdistan hareketinin yenilgisiyle siyasal güçlerini de büyük oranda kaybederler. Daha önce hareket içinde var olan modern güçler, bu dönemde harekette etkin olmaya başlarlar.

Doğu Kürdistan'da da 1946'dan 1978'lere kadar böylesine karanlık ve durgun bir dönem yaşandı. Mahabat Kürt Cumhuriyeti'ne önderlik eden KDP, ağır darbeler alarak adeta bir parti olmaktan çıkartıldı. 1953'de Musaddık hareketinden ve 1958'de Irak Devriminden yararlanılarak Doğu Kürdistan'da bazı kıpırdanmalar olduysa da, bunlar durgunluğu bozabilecek hareketler olmaktan uzaktı. ABD emperyalizmine sırtını dayayan Şahlık rejimi, İran'da olduğu gibi Doğu Kürdistan'da da denetimini güçlendirdi. Tarımda kapitalistleştirme ile rejimi güçlendirmeyi amaçlayan "Ak Devrim" hareketiyle Doğu Kürdistan'da kapitalist gelişme içine alınmak istenildi. Böyle bir gelişme içinde ulusal ve toplumsal yapıya egemen olan Fars hakim sınıflarıydı. Ekonomik ve toplumsal temellerinde biraz farklılıklar bulunsa da, Türkiye'dekine benzer bir rejim yürürlükteydi. Ve Doğu Kürdistan'da egemen olan böyle bir rejim altında ekonomik, sosyal, kültürel her alandaki gelişme milli nitelikte değil, daha çok yabancılaşmaya yol açacak nitelikteydi.

Bu dönemde Kürdistan'ın tüm parçalarındaki durum, genel özelliğiyle şöyle formüle edilebilir: Kürdistan'ın klasik feodal toplumsal yapısı değişim içine alınmıştır. Ama bu, hakim ulusların sağladığı kapitalist gelişmenin ulusal ve toplumsal her türlü baskısı altında, kendi çıkarları doğrultusunda, tepeden inme ve dıştan gelme yöntemlerle sağlanan ve fazla güçlü olmayan bir kapitalist dönüşümdür. Böyle yabancı bir kapitalist gelişme temelinde milli nitelikli bir burjuva sınıfı gelişmesi değil, daha çok işbirlikçi kesimlerin oluşması mümkün olmaktadır. 1940'lara kadar ağırlıklı olarak tam bir feodal toplumu yaşayan Kürdistan, dünya savaşından sonra başta Kuzey-Batı Kürdistan olmak üzere, en gerici, en ulusal inkârcı ve en çarpık bir tarzda kapitalist dönüşüm içine alınmıştır. Tabii, bu, ulusal değerlerden soyutlanarak, ağır bir sömürü ortamında halk kitleleri iliklerine kadar sömürülerek sağlanan bir dönüşümdür. Ve ağırlıklı tam bir kapitalist dönüşüm değil, ancak yarı-feodal bir toplumsal yapıya ulaşacak kadar gerçekleştirilen bir dönüşümdür. Bu dönüşümün uluslaşma sürecine, Türk, Fars ve Arap uluslarının gelişme süreçleri hakimdir.

Yabancı kapitalizmin Kürdistan kaynaklarını sömürüye açması, talân ve gasp olayı biçimindedir. Or-

Devamı S: 14'te

KÜRDİSTAN ULUSAL KURUTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

Baştarafı S: 13'te

taya çıkan ucuz emek gücü ırgatlaştırılmış ve özellikle hakim ulus alanlarında yoğunlaştırılmıştır. Sanayileşme çok cılızdır ve ticareti ağırlıklı olarak hakim ulus burjuvazisi ele geçirmiştir. Hakim ulusların bünyesinde geliştirilen kapitalizmin çok çok gerisinde olan böylesine bir kapitalist dönüşüm, Kürdistan halkının ulusal ve toplumsal çıkarlarını geliştiren, ilerici nitelikte bir kapitalist dönüşüm değildir. Genel olarak kapitalist dönüşüm, birçok ülke ve ulus için ilerici bir rol oynarken, Kürdistan'da daha başlangıçtan beri ağır bir ulusal imha ve geriye itme özelliği taşımaktadır. Kürdistan'da milli bir kapitalistleşme yerine, hakim ulusların kapitalist gelişmesi geçerli olmakta; gerek sınai ve gerekse ticari alanda, hakim ulusların kapitalizmi egemen kılınmaktadır. Kürdistan'ın her parçasında işte bu temelde kapitalist sömürgecilik geliştirilmiş ve derinleştirilmiştir.

Kürdistan'da gerçekleştirilmekte olunan böyle bir kapitalist dönüşüm, milli nitelikli bir burjuvazi ve devrimci küçük-burjuvazinin oluşmasına olanak tanımamakta, daha başlangıçta bu alanlar hakim ulusların burjuvazisi tarafından doldurulmakta, küçük-burjuvazi ve aydınlar, ağırlıklı olarak, hakim ulus egemen sınıflarına dayalı bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Kürt hakim sınıflarının en ufak istemleri zorla kırılmakta ve teslimiyet, uşaklık, ulusal değerleri inkâr etme temelinde, işbirlikçi ve ajan bir tabaka hakim kılınmaktadır. Modern sosyal sınıflar, böyle bir egemenlik temelinde ve ağır bir yabancılaşma içinde, adeta hakim ulusların toplumsal yapısının bir uzantısı biçiminde ortaya çıkmaktadır. Bu durum, sosyal alanda geliştirilen sömürgeciliğin derinliğini gösterir.

Kürdistan'da bu ekonomik ve sosyal dönüşüm, azgın bir askeri işgal ve siyasi egemenlik altında gerçekleştirilmektedir. Kürdistan'da ordusu ve bürokrasisiyle hakim ulusların siyasal yapısı egemendir ve bu egemenlik, üstyapıda ortaçağdan kalma değerlerin itinayla yaşatarak, onlarla uzlaşmaktadır. Bu durum, Kürt ulusunun çıkarları doğrultusunda bir üstyapının oluşumunu engellemekte, bu doğrultudaki girişimler katliamlarla bastırılmaktadır.

Kürdistan'da böylesi yabancı ekonomik, sosyal ve siyasal gelişim temelinde Kürt ulusal değerleri tümüyle tahrip edilirken, hakim ulusların ulusal değerleri zoraki asimilasyonla egemen kılınmaktadır. Bu yapı altında Kürdistan'da uluslaşma süreci yerine, ulusal imha süreci işletilmektedir. Adeta Kürdistan'da farklı üç ulusun gelişim olayı vardır. Giderek zayıflayan, eriyen Kürt ulusal değerleri yanında, giderek güçlenen Türk, Fars, Arap burjuva uluslaşmaları sözkonusudur. Bu durum, dünya genelinde klasik sömürgecilik tasfiye edilirken, tersine Kürdistan'da kalsik sömürgeciliğin ekonomik, sosyal, siyasal ve ulusal her alanda, daderinleştirildiğini göstermektedir. Ve böylesi gelişmelerin olduğu bu dönem, Kürdistan tarihinde en karanlık, en durgun ve en olumsuz evrelerden birisidir.

Klasik sömürgeciliğin derinleştirildiği yıllar olan bu ikinci dönemde, Kürdistan'ın çeşitli parçaları arasındaki ulusal ve toplumsal farklılaşma daha da çok artmıştır. Türkiye egemenliğindeki Kürdistan parçası daha ileri düzeyde bir kapitalist sömürgeciliğin içine alınırken, bu durum Doğu'da ve Güney'de daha farklı düzeyde olmuştur. Bu temelde, çeşitli parçalar arasındaki toplumsal farklılaşma derinleşmiş, ulusal farklılaşma yanında, toplumsal farklılaşma da, halkın birliğinin zayıflatılmasında ve dağıtılmasında önemli bir etken olmuştur. Bir parça feodalizmin ağır bastığı yarı-feodalizmi yaşarken, diğer bir parça kapitalizmin ağır bastığı yarı-feodalizmi yaşar bir durumagelmiştir. Bütün bunlar, Kürt halkı arasındaki sosyal bağların zayıflaması, birliğin parçalanması ve farklı toplumsal yapıların oluşmasını doğurmuştur.

Çeşitli parçalar arasındaki farklılaşmanın en ağır ve en olumsuz olduğu alan ulusal yapıdır. Birinci dönemde farklı siyasal egemenlikler altına alınan Kürdistan parçaları arasında, bu dönemde ulusal farklılaşma derinleştirilmiş ve özellikle buna ekonomik içerik de kazandırılmıştır. Artık bu yıllarda her parçadaki Kürt halkı, kendi dilinden zorla kopartılmaya, kültürü imha edilmeye ve bunların yerine Türk, Arap, Fars dilleri ve kültürleri hakim kılınmaya çalışılmıştır. Kürdistan'ın her parçasında böyle farklı bir yabancı uluslaşma geliştirilirken Kürt uluslaşması dumura uğratılmış, zaten zayıf olan Kürt uluslaşması daha da zayıflatılmıştır. Özellikle ortaçağdan kalma, feodal, aşiretçi ve dinsel değerlerin de baskısı altında hızlandırılan bu yabancı ulusal gelişme karşısında, artık Kürtlüğün birleştirici bir bağ olma özelliği iyice zayıflamıştır.

Kürdistan'ın coğrafya olarak parçalanması ve her parçanın farklı siyasal ve ulusal yapıların egemenliği altına alınması, aradaki birliğin daha da zayıflamasına yol açmıştır. Toprak birliğinin farklı siyasal yapılar arasında parçalanması, giderek Kürdistan ülkesinin tanınmaması, ülke birliğinin inkâr edilmesi, sadece düşmanları tarafından değil, Kürdistan öz toplumsal güçleri tarafından da önemli ölçüde tanınmaması sonucunu doğurmuştur. Çok zengin olan Kürt dilinin, ulusal bir dil olarak gelişmesi yerine, bir yandan lehçeler çok güdük bir tarzda bırakılırken, öte yandan hakim ulusların dilleri neredeyse resmi ulusal dil haline gelmekte, ve böylece kabul görmektedir. Mevcut lehçelerden birinin ulusal bir dil haline gelemeyişi, dil birliğinin gelişmesini engellemekte, bu da Kürt halkı arasındaki anlaşmazlığı ve parçalanmışlığı daha çok derinleştirmektedir. Aynı şey, kültür için de sözkonusudur. Hakim ulusların kültürel yapısı içinde şekillenen aydınlar, giderek bu temelde oluşan diğer sosyal kesimler, kendi ulusal kültürlerini geliştiremedikleri için, parçalar arasındaki kültürel bağlar iyice zayıflamakta ve kültür birliği önemli oranda darbe yemektedir. Bu da aynı şekilde, halk kitlelerinin biribirini anlayamaması, ortak çıkarlarla güçlü bir biçimde biribirine bağlanamaması sonucunu doğurmaktadır. Yine ekonomik birlik de zaten parçalanmıştır. Değişik parçalarda farklı egemen ulus burjuvazisinin ekonomik çıkarları yürürlüktedir. Tüm Kürdistan toplumunun ortak bir pazar içinde birleşmesi engellendiği gibi, her parçada ulusal bir pazar olayı da geliştirilmeyip, hakim ulusların pazarlarına bağlı, onların uzantısı biçimindeki ekonomik ilişkiler geliştirilmektedir. Bu da Kürdistan'da pazar birliğinin oluşmasını değil, tersine ekonomik parçalanmanın daha da derinleşmesine yol açmaktadır. Bütün bunlar, Kürdistan'ın parçalanmasının ulusal farklılaşmayı nasıl derinleştirdiğini, her parçada Kürt ulusal değerleri tahrip edilirken yerine hakim ulusların ulusal değerlerinin nasıl geliştirildiğini gösterir.

İşte tüm bu alanlarda, böylesine bir farklılaşmayı ortaya çıkaran parçalanma, temellerini her ne kadar ortaçağdan almaktaysa da, daha çok birinci dünya savaşından sonra geliştirilmiş ve ikinci dünya savaşından sonra, yani 1946'lardan 1975'lere kadar olan dönemde bu, coğrafi parçalanmaya uygun olarak ekonomi, dil, kültür alanlarında farklılaşma derinleştirilmiştir. Sömürgeci kapitalist gelişme sınırlı bir dönüşüm sağladığında, Kürdistan parçalarının ulusal ve toplumsal yapılarında böylesine farklılaşma, kendini tanıyamama, imha olma, katmerli bir yabancılaşmaya uğrama ortaya çıkmıştır. Ve bu temelde bazı modern sosyal güçlerin oluşması sözkonusudur. Bu modern sosyal güçler oluşurken, tümüyle kendi ulusal ve toplumsal gelişmeleriyle ve kendi öz kimlikleriyle ortaya çıkma yerine, hakim ulusların ekonomik, sosyal ve ulusal gelişme süreçleri içinde ve bu süreçlerin Kürdistan'daki bir uzantısı biçiminde ortaya çıkma gibi bir özellik sözkonusudur. Modern birçıkış deniliyor ama katmerli bir yabancılaşmayla birlikte olan bir çkıştır bu. Dünya halkları bu yıllarda ulusal kurtuluşlarının zirvesine ulaşırken, Kürdistan böylesine bir imha süreci içinde bulunuyordu. Ve böylesine çağdışı bir baskı sistemi yeryüzünden silinirken, Kürdistan'da bu baskı sisteminin en çağdışı olanı, en azgını ve en tahripkârı yaşanıyordu. 1970'lerin ortalarından itibaren Kürdistan yeni bir döneme girerken, böylesine bir tarihsel ve toplumsal temeli miras olarak aldı.

Üçüncü Dönem :

Halen içinde bulunduğumuz bu dönem, her parçada farklı yıllarda olmak üzere genel olarak 1970'li yıllarda başlamıştır. Dönemin belirgin özelliği, genel olarak modern ulusal kurtuluş dönemi, modern ulusal kurtuluşçu eğilimlerin ilk uyandığı ve ortaya çıktığı dönem olmasıdır. Kürdistan'ın her parçasında şu ya da bu oranda gelişen kapitalist sömürgeciliğin yarattığı kısmi dönüşüm içinde ortaya çıkan modern güçler, ler, sömürgeciliğe karşı modern bir direnme dönemi başlatmışlardır. Bu dönem, empreyalizme de işbirliği kuran sömürgeci güçlerin, kendi ülkelerinde sağladıkları çarpık kapitalist gelişmeleri cılız bir biçimde de olsa Kürdistan'a da taşırmaları, bunun sonucunda Kürdistan'daki direnmenin modern objektif temele kavuşması, bu direnme güçlerinin dışarda sosyalizm ve ulusal kurtuluş güçleriyle aynı çıkar bağları içine girmesi, içerde klasik direnme öğelerinin yerine modern direnme öğelerinin hakim olması, ulusal kurtuluş probleminin modern bir çözüme ulaştırılması için objektif temellerin bulunması gibi özelliklere sahiptir. Bu genel özellikler yanında, hem direnmenin başlaması ve hem de gelişmesi hususlarında her parçanın kendine özgü farklı özellikleri de vardır.

Kuzey-Batı Kürdistan açısından bu üçüncü dönem, yani modern ulusal kurtuluş sürecine girme dönemi 1970'lerden itibaren başlamıştır. Coğrafyası ve nüfusuyla en büyük, ve kapitalist sömürgecilik içine en erkenden alınmış bir parça olması itibarıyla üçüncü dönem açısından da Kuzey-Batı Kürdistan başat durumdadır. Nasıl ki klasik ayaklanmalar burada varlığını erkenden yitirmişse, yine nasıl ki ikinci dönemde Türk burjuvazisi burada sömürgeciliği en fazla geliştirmişse, buna bağlı olarak modern ulusal kurtuluş sürecine girmede de Kuzey-Batı Kürdistan önceliğe sahiptir. Ve 1970'lerde başlayan bu süreç, günümüzde devam etmektedir.

Bu parçada direnmenin objektif koşulları daha 1940'lardan itibaren hızlı bir gelişme içine girmiştir. Emperyalizme bağımlı Türk kapitalizmi geliştikçe ve Kürdistan'a girdikçe, Kürdistan'da modern direnmenin objektif koşulları da gelişmiştir. 1950'lerden itibaren hızlı bir gelişme içine giren Türk kapitalizmi 1960'larda tekelciliğe yöneldiğinde etkisini Kürdistan'da da göstermiş ve kapitalist bir gelişme burada da hızlanmıştır. Ve bu objektif gelişme sürecine bir subjektif gelişme süreci eşlik eder. Güney ve Doğu Kürdistan'da daha klasik ayaklanmalar ve durgunluk dönemi ya da bunlar içiçe yaşanırken Kuzey-Batı Kürdistan modern ulusal kurtuluş sürecine girmiştir. Kuzey-Batı Kürdistan parçasında diğer parçalardan önce oluşan bu modern ekonomik ve sosyal durum, kendisini modern ideolojik ve politik eğilimlerin ortaya çıkmasında gösterir. Türk burjuvazisi tarafından, özellikle isyanların ezilmesiyle başlatılan ve uzun süre devam ettirilen sert bir ulusal imha süreci sonunda da inanılmıştı ki, Kürdistan ülke, ulusal ve toplumsal gerçeklik olarak artık tarihe gömüldü. İşte tarihe gömüldü, bitti tükendi denildiği bir anda devrimci düşüncenin devreye girmesi, yeni sosyal güçlerin ülkesine, toplumuna ve ulusuna sahip çıkma temelinde tarihsel rollerini oynamaya başlaması, ve böylece Kürdistan tarihinde yeni bir evrenin böyle sosyal güçler tarafından ve bunların çıkarlarının ifadesi olan ideolojik, politik eğilimlerle geliştirilmesi ortaya çıktı. Kuzey-Batı Kürdistan'daki objektif gelişmenin bu seviyesine böyle bir subjektif gelişmenin eşlik etmesi, bir çok çevrelerde görülmüş de olsa gerçek anlamda şaşırtıcı değildir.

Güney Kürdistan açısından bu yeni dönemin başlaması, daha önce de açıkladığımız gibi biraz daha karmaşıktır. 1946'lardan itibaren başlayan durgunluk, sert baskı döneminin daha erkenden kırıldığını ve yerini bir direnmeye terkettiğini belirtmiştik. Ancak bu direnmenin, Kürdistan'daki objektif gelişmeler temelinde ve sistemli bir yolla hazırlanmış olarak geliştirilen bir direnme değil, daha çok Arap hakim sınıfları arasındaki çelişkinin çözülmesi, Arap milli burjuvazisinin işbirlikçi rejimi yıkması sonucu oluşan elverişli şartlardan yararlanılarak ortaya çıkan bir direnme olduğunu iyi bilmek gerekir. Irak'taki 1958 devrimi ardından ortaya çıkan bu direnme hareketinde ağırlıklı olarak klasik güçler yer almış ve kendi önderliklerini sürdürmüşler, ancak cılız bir biçimde modern direnme güçleri de harekete katılmışlardır. Klasik önderliğin iç ve dış politikasının, programı, örgüt ve mücadele anlayışının bu direnmeyi yenilgiye götüreceği kesin iken, ve 1975'lerde böyle bir yenilgi ortaya çıktığında, hazırlıksız ve zayıf olan modern öğeler direnmeyi sürekli kılamamışlardır. Zaten mevcut objektif konum, subjektif alanda modern eğilimlerin tam hakim olmasına engel olmaktadır. Bu açından, içinde modern öğeleri zayıf ve sınırlı bir biçimde bulundurması itibariyle Güney Kürdistan'da modern direnmenin ilk nüvelenmelerini 1960'lardan başlatmak mümkünse de, bu güçlerin harekette fazla bir varlık gösterememesi, klasik öğelerin tam hakimiyeti altında sürdürülen direnmenin yenilgiye götürülmesi sonucunda 1975'lerden itibaren ortaya çıkan evre, modern ulusal kurtuluş döneminin gerçek başlangıcı olarak kabul edebiliriz. Zaten özellikle Kuzey-Batı Kürdistan'daki gelişmelerin etkisiyle Güney Kürdistan'da yeni evrenin ancak 1975'lerden sonra başlatılabileceği de açıktır. Aslında Güney Kürdistan'ın bu ekonomik karmaşıklığı, Kürdistan'daki objektif gelişme temelinde değil, ayrıksı, istisna, Kürdistan'ın tümünü temsil etmekten uzak bir biçimde ve daha çok Irak'taki gelişmelere dayalı bir direnmenin ortaya çıkmış olması, yenilgiye gidecek kadar ağır olumsuzluklar taşıması, tüm Kürdistan'ı olumsuz yönde etkilemiştir.

Doğu Kürdistan'da üçüncü dönem ağırlıklı olarak Şahlığın yıkılmasıyla başlamış ve halâ devam etmektedir. Henüz nitelik kazanmamış, klasik toplumsal yapının temsilcileri durumunda olan güçlerle, İran ve Kürdistan genelindeki gelişmelerin zorladığı modern güçlerin içiçe bulunduğu ve klasik eğilim zayıflarken modern eğilimin gelişme olanaklarının güçlü olduğu bir durum yaşanmaktadır. Diğer parçalardan daha aktif bir direnme Doğu Kürdistan'da sürmektedir, ama bu direnmenin de olumsuzlukları ve talihsizlikleri vardır. Mevcut sürmekte olan direnme, Kürdistan'daki sosyal güçlerin çıkarları doğrultusundan yoğun bir ideolojik, politik ve örgütsel çalışma temelinde ortaya çıkmamış, tersine ideolojik ve politik eğilimlerin en zayıf, en dağınık olduğu bir dönemde, gelişen İran devriminin yarattığı avantajlardan yararlanılarak ortaya çıkan bir direnme olmuştur. Ve ciddi bir

KÜRDİSTAN ULUSAL KURUTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

faaliyet yürütmek bir yana, neredeyse kendi varlığını bile kaybetmiş olan eski İran-KDP'nin, ortaya çıkan elverişli durumdan yararlanarak kendi önderliğini hakim kılma gibi bir durumu vardır. Bu önderlik, başlangıçta İran'daki devrimci gelişmelerden yararlanırken, daha sonra da İran-Irak savaşından yararlanarak güç almaya çalışmıştır. Bu konumuyla da öz durumundan kaynaklanan zayıflıklarla doludur. Ortaya çıkan fırsatlardan yararlanma temelinde ve önemli zaaflarla oluşan Doğu Kürdistan direnmesi, bu fırsatlardan olumlu bir biçimde yararlanma değil, giderek olumsuz bir yönde yararlanma gibi bir konuma girmektedir. Bu açıdan, modern ulusal kurtuluş mücadelesinin önemli bir alanı olmaya aday olduğu gibi, klasik öğelerin fırsatları kötü kullanarak olumsuzluğa da yol açabileceği, özellikle İran-Irak savaşının son bulmasıyla olumsuz bir sonucun da doğabileceği bir alandır. Kısmen, Güney Kürdistan'da1958'de ortaya çıkan gelişmeye benzer bir gelişmedir. Nasıl ki Irak-KDP, 1958 devriminden yararlanarak kendisini örgütlemiş ve direnmeye önderlik etmişse, benzer bir durumu 1978'lerde İran-KDP elde etmeye çalışmıştır. Böylesine biribirine benzeyen, böylesine olumluluk öğeleriyle olumsuzluk öğelerini bir arada bulunduran hareketler olmaktadırlar bunlar. Ama Doğu Kürdistan direnmesinde modern öğelerin etkisinin daha fazla olduğunu da unutmamak gerekir. Böylece Doğu Kürdistan'da modern ulusal kurtuluş döneminin 1978'lerde başladığını söyleyebiliriz.

Suriye egemenliğindeki Kürt toplumunun durumu, geneldeki bu gelişmelerle sıkı bağlılık içindedir. Özellikle şimdiye kadar Güney Kürdistan'daki gelişmeyle bağlantılı bir durumu yaşamışlardır. Ama günümüzde daha çok Kuzey-Batı Kürdistan'daki gelişmelerle bağlılık içinde yaşamaları sözkonusu olabilecektir.

Böylece her parçaya ilişkin yeni bir dönemin başlangıç biçimlerini açıkladıktan sonra, bu üçüncü dönemde Kürdistan genelindeki sosyal güçleri ve bunların ideolojik, politik eğilimlerini biraz daha yakından ele alalım. Daha çok Kuzey-Batı Kürdistan'ın önderlik ettiği modern ulusal kurtuluş dönemi, eskinin bir yığın olumsuzluklarını da bağrında taşıyan, ama modern eğilimlerin ilk öncülerinin de sağlamaya başlandığı ilk evreyi yaşamaktadır. Modern objektif gelişmeler ağır olumsuzlukları da içinde taşıdığından ve zayıf olduğundan ötürü, subjektif alandaki gelişmelerde klasik ile moderni içiçe bulundurmakta, ama modern öğelerin giderek klasik öğelere karşı hızla üstünlük kazandıkları, modern ulusal kurtuluş akımlarının ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel alanlarda varlıklarını giderek daha çok duyurmaya başladıkları görülmektedir. Ve daha çok bu dönemin başlatıcı gücü Kuzey-Batı Kürdistan olmaktadır.

Önümüzdeki dönemde, gerek genel olarak tüm Kürdistan'da ve gerekse ayrı ayrı her parçada bu dönemin nasıl sonuçlar doğuracağını önceden kestirmek olanaksızdır. Her ne kadar 1958 Irak'ında ve 1978 İran'ında görüldüğü gibi bazı ani gelişmeler olabilir ve bunlar Kürdistan'ı da etkileyebilirlerse de, bunlar planlı, programlı hazırlanan ve istenilen sonucu veren gelişmeler olamaz. Böylesi gelişmelere umut bağlamak, bunlarla Kürdistan için bir modern ulusal kurtuluş süreci başlatmayı beklemek beyhude ve anlamsızdır. Bir çok örgüt böyle bir durumu yaşar ve bu temelde kendilerine gelişme alanı tanırsa da, modern eğilimin gerçek sahipleri olması gereken proleter devrimcilerin, planlı ve programlı bir devrimciliğin böyle bir yaklaşımı kabul etmesi düşünülemez. bu açıdan, önümüzdeki dönemde modern ulusal kurtuluş akımlarının ne tür sonuçlara yol açabileceklerinin belirlenebilmesi için üzerinde durulması gereken şey, özellikle tüm Kürdistan'daki sosyal güçlerin bir değerlendirilmesi, bunların siyasal programlarının netleştirilmesi ve bu programları hayata geçirecek olan yol ve yöntemin incelenmesidir. Burada bilimsel bir öngörüde bulunulabilinir, ama bunun için günümüz Kürdistan'ında var olan sosyal güçlerin çıkarlarını ifade eden doğru programların, bu programları hayata geçirecek doğru strateji ve taktiklerin belirlenmesi gerekir. Ancak böyle gelişmeler olursa, geleceğin nasıl olabileceği kestirilebilinir.

Günümüz Kürdistan'ında herşeyden önce eski toplumsal yapının, -parçalanmışlık ve farklı ulusların egemenliği temelinde de olsa- aşılmış ve modern sosyal güçlerin ortaya çıkmış olduğunu belirtebiliriz. Her ne kadar devrimci bir tarzda ve bağımsız ulusal yapı içinde ortaya çıkmamışlar, sert bir ulusal baskı sistemi altında olmuşlarsa da, böyle bir objektif gelişmenin sağlandığı açık bir gerçektir. Ama bu dönüşümün tam olarak sağlanmadığı da bir o kadar açık gerçekliktir ve halâ ortaçağdan kalma aşiretçi-feodal güçler her parçada şu veya bu oranda vardır. Bunun yanında Kürdistan'da, bir yandan hakim ulusların burjuvazisiyle yakın bağlar içinde olan, öte yandan aşiretçi-feodal güçlerin dönüşümüyle ve onlara bağlı bir biçimde ortaya çıkan burjuva ve küçük-burjuva sınıfların gelişmesi olayı vardır. Ayrıca yabancı kapitalizmin Kürdistan'da gelişmesi temelinde, ortaya çıkan yerli burjuva ve küçük-burjuva sınıflar dışında, ağırlıklı olarak bir işçi sınıfının, yoksul köylülüğün ve aydın tabakanın oluşması sözkonusudur. Her parçada farklı oranda da olsa, sömürgeci kapitalist gelişme temelinde Kürdistan'da böyle modern sınıf ve tabakaların ortaya çıktığı açıktır. Bu durumuyla Kürdistan, bir yandan sürekli aşınan ve zayıf olan Ortaçağdan kalma sınıf gerçeğiyle, öte yandan çeşitli kesimlerden oluşan (küçük, orta, ...) burjuva sınıf gerçeğini yaşamakta; ayrıca başta işçi sınıfı olmak üzere, yoksul köylülük ve diğer emekçi kesimlerin varlığını tanımaktadır.

Böylece günümüz Kürdistan'ında varolan sosyal güçler, çeşitli özellikleriyle biribirine yakın olanları bir araya getirilerek, genel olarak üç ana güç biçiminde formüle edilebilinir. Birincisi, sömürgeci kapitalist gelişmeye bağlı olarak kısmen dönüşen ve yarı-feodal, yarı-burjuva özellik gösteren feodal-komprador güçler. İkincisi, kentte ticaret alanında ve kırda da tarımda zayıf bir gelişmeye sahip olan orta burjuvazi ile, kentte ve kırda ağırlıklı olarak bulunan ve burjuvazi adına hareket etmek isteyen küçük-burjuvazi. Üçüncüsü, gelişen sömürgeci kapitalizm temelinde oluşan işçi sınıfı, yoksul köylülük ve aydın-gençlik kesimi. Elbetteki bu sosyal ayrışma, Kürdistan'ın her parçasında değişik dönemlerde ve değişik düzeyde bir gelişim arzeder. Diğer parçalara göre gelişmenin en çok olduğu alan Kuzey-Batı Kürdistan'dır. Ama yine de böyle üçlü bir sosyal gelişmenin olduğu, ideolojik ve politik gelişmelerde daha çok bu kesimlerin çaba harcadıkları açık bir gerçektir. Kürdistan ulusal kurtuluş problemini anlamaya ve bu problemi çözmek için ortaya çıkan çeşitli ideolojik ve politik eğilimleri kavramaya çalışırken, bu sınıf gerçeğini sımsıkı olarak akılda tutmak gerekir.

Kürdistan'daki mevcut subjektif gelişmelerin temelinde böylesine bir sosyal gelişim olayı vardır. Bu sosyal gelişme, her parça içinde bir bütünlüğe sahip olduğu gibi, yine her parçadaki sosyal gelişme, bir yandan egemen ulusun sosyal gelişmesine de yakından bağlıdır ve öte yandan Kürdistan'ın diğer parçalarındaki sosyal gelişmeyle bağlılıkları ve etkileşimi vardır. Yani her parçadaki sosyal gelişmeyi, ne hakim ulustaki sosyalgelişmeden ayrı olarak düşünmek mümkündür, ne de Kürdistan'ın diğer parçalarındaki sosyal gelişmelerden ayrı tutmak mümkündür. Buradan da şu sonuç çıkar ki, Kürdistan'ın bir parçasına ilişkin olarak ulusal kurtuluş problemini ele alırken, aynı zamanda, bir yandan hakim ulus içindeki devrimci-ilerici ideolojik ve politik gelişmeleri, öte yandan Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ideolojik ve politik eğilimleri de düşünmek, incelemek gerekir. Böylesine bir biribirine bağımlılık içinde bu güçlerin tüm iç ve dış bağlantılarını gözönüne getirerek Kürdistan'daki sosyal güçleri tanımak, tanındığı oranda da bunların temel yönelimlerini izah etmek gerekecektir.

Kürdistan toplumunda, günümüzde hızlı bir biçimde süren sınıfsal ayrışma net bir şekilde sağlanmış olmaktan uzaktır. Uçlar henüz boy vermiştir. Bu sınıfların maddi planda ki varlıkları bir geçektir, ama çoğunlukla içiçe bulunmaktadır. Aynı sosyal gerçeklik içinde yarı-feodal öğeleri bulacağımız gibi, küçük-burjuvazinin ve işçi sınıfının, yoksul köylülüğün varlığını da bulabiliriz. Bütün bunların içinde bir aşiretçilik olgusu vardır. Yüzyıllardan beri Kürt toplumunda yaşayan aşiretçilik bağları modern sosyal gelişme önünde engel olmaktadır. Yine dinsel ideolojinin etkinliği modern gelişmeyi engellemektedir. Sosyal gelişme, Ortaçağdan kalma bu kurumlar tarafından engellendiği gibi, aynı zamanda sömürgeciler de sosyal gelişmenin hızlı olmaması için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bu durumda, Kürdistan ulusal kurtuluş problemi incelenirken, bu problemi çözme iddiasında olan farklı ideolojik ve politik eğilimler değerlendirilirken sosyal güçlerin bu tür özelliklerini de dikkate almak gerekecektir. Sosyal yapıdaki ayrışmanın bu sınırlılığının ulusal kurtuluşa etkisini iyi bir biçimde görmek gerekecektir. Ayrışma hızlandığı ve derinleştiği oranda ulusal kurtuluştaki klasik, burjuva ve proleter eğilimlerin biribirinden ayrılığını görmek mümkün olabilecektir. Yine bu eğilimlerin içiçe geçmişliğinin, sosyal yapıdaki bu içiçe geçmişliğe bağlı olduğunu anlamak gerekir. Eğer feodal-komprador sınıfın ideolojik ve politik eğilimi içinde küçük-burjuva ve proleter öğelerin varlığı; küçük-burjuva ideolojik politik formasyon içinde yarı-burjuva, yarı-feodal öğeler ile proleter öğenin varlığı; ve yine proleter ideolojik-politik formasyon içinde feodal-komprador ve küçük-burjuva öğelerin etkisinin varlığı ile karşılaşıldığında şaşırmamak, Kürdistan'daki sosyal yapının bu özelliğini iyi kavrayarak, cevabı burada aramak gerekir.

Ama günümüz Kürdistan toplumsal yapısında sınıfsal farklılıkların da inkar edilemiyeceği, inkar etmek isteyen anlayışların maddi gerçekliğe ters düşeceği oldukça açıktır. Bu nedenle modern ulusal kurtuluş hareketi ele alındığında, bu farklı sosyal güçlerin etkisini görmemek, bunları açıkça belirtmemek mümkün değildir. O halde mevcut üç temel sosyal gücün, tarihsel miraslarına, hakim ulus sosyal yapısıyla ve biribirleriyle ilişkilerine dayanarak varlıkları oranında modern ulusal kurtuluş hareketi içinde etkilerini gösterecekleri, kendi öz kimlikleriyle bu alana girmek zorunda kalacakları ve ideolojik-politik-örgütsel bir güç olarak kendilerini sınıyacakları açıkça ortadadır.

Kürdistan ulusal hareketini incelerken, daha önce belirtmiş olduğumuz sosyal yapıya uygun olarak mevcut ideolojik ve politik eğilimleri üçlü bir tasnife tabi tutmak; bu eğilimleri, temel noktalardaki birliklerine dayanarak üç ana gruba ayırmak gerekecektir. Bir kere, yarı-feodal, yarı-burjuva nitelikte bir ilkel milliyetçilik, değişik parçalarda şu veya bu oranda etkisini duyurmakta, yaşamaktadır. İkinci olarak, küçük-burjuvazinin geliştirmeye çalıştığı ve çoğunlukla cılız olan burjuvazinin de çıkarlarını dile getiren bir milliyetçilik; küçük-burjuva milliyetçiliği sözkonusudur. Üçüncü olarak, emekçi sınıf ve tabakaların çıkarlarının bir ifadesi olan proletaryanın ideolojik-politik eğilimi, proleter yurtseverliği günümüzde bir gerçekliktir ve hızla gelişmektedir. Kürdistan'ın her parçasında şu veya bu oranda bu tür ideolojik-politik eğilimler yaşamaktadır. Parçalar düzeyinde bu eğilimleri ele alalım ve durumlarını kısaca görelim.

Herşeyden önce, Kuzey-Batı Kürdistan'ın sosyal ayrışmayı daha erkenden, daha hızlı ve daha güçlü yaşadığını belirtmek gerekir. Feodal toplum yapısı en çok burada aşılmış, kapitalizm en çok burada gelişmiştir. Yine burada, aşiretçi-feodal güçler çoktan Türk burjuvazisi içinde erimişlerdir. Bu nedenle, yarı-feodal, yarı-burjuva ideolojik-politik formasyon, Kuzey-Batı Kürdistan'da en zayıf olanıdır ve sosyal temelindeki tükenmeye bağlı olarak 1970'li yıllarda iyice zayıflamıştır. Her nekadar 1960'lı yıllarda, Güney Kürdistan'daki etkilemesi sonucu, özellikle yarı-feodal yapının etkin olduğu alanlarda, yarı-feodal, yarı-burjuva ideolojik-politik eğilim kısmi gelişme gösterdiyse de, bu, Kuzey-Batı Kürdistan'daki sosyal gelişmeyi temsil etmeyen bir olaydı ve 1970'li yıllara geldiğimizde hızla zayıfladı. Bundan böyle Kürdistan'ın bu parçasında, her ne kadar bazı unsurlar bu tip bir gelişmeyi sağlamak isteselerde, mevcut toplumsal gelişim düzeyi ve bu gelişmeyi temsil eden akımlar karşısında yarı-feodal yarı-burjuva eğilimin gelişme şansı bulması mümkün değildir.

Kuzey-Batı Kürdistan'da, yarı-feodal, yarı-burjuva eğilimin bu zayıflığına karşı, küçük-burjuva eğilim daha güçlü bir konumda bulunmaktadır. Kürdistan'ın bu parçasındaki sosyal statüde küçük-burjuvazinin yeri ağırlıktadır, Türkiye'de gelişen kapitalizmin Kürdistan'a yansıması ve yarı-feodal topluluk yapısının hızla aşınması ile birlikte, kentsel ve kırsal alanda küçük-burjuvazi hızla çoğalmaktadır. Bu nedenle, küçük-burjuvazinin ideolojik ve politik eğilimi, mevcut akımlar içinde daha gelişmiş bir sosyal temele sahiptir. Ama, bir yandan dönüşümüyle oluştuğu feodal özellikleri bağrında taşıması ve öte yandan sömürgeci devlete bağımlılık temelinde oluşması, küçük-burjuvazinin çarpıklığını ve zayıflığını gösterir. Bu zayıflık ve çarpıklık, bu sınıfın ideolojik ve politik eğilimlerinin özellikle ulusal kurtuluşa yönelen biçimlerinde kendini açıkça ortaya koyar. Bu doğrultuda küçük-burjuva eğiliminin ulusal kurtuluşa en reformist, en teslimiyetçi ve en sağ bir çizgide yaklaşması sözkonusudur. Bir yandan Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yarı-feodal, yarı-burjuva ve burjuva çizgilerden etkilenmesi, diğer yandan Türkiye'deki sosyalist gelişmenin etkisini duyması, onu, ideolojik çarpıklığa, politik kararsızlığa ve bağımsız ideoloji ve politika formüle edemezliğe götürmektedir. Bunun sonucunda Kuzey-Batı Kürdistan'ın küçük-burjuvazisi, Asya ve Afrika ülkelerinde gördüğümüz gibi bağımsız bir devrimci milliyetçilik üretememekte, ulusal kurtuluş için devrimci-demokrat bir akım yaratamamaktadır. Genel olarak, en gerici burjuva milliyetçiliğiyle proletarya ideolojisini en oportünistçe, en eklektik bir biçimde bir araya getirmesi ve böylece kendini maskelemesi sözkonusudur. Bağımsız ideoloji ve politika üretememesi, onu, çeşitli güçlere bel bağlamaya, şurdan burdan medet ummaya itmektedir. Zaman zaman sağa veya "sol"a kayması, zaman zaman olumluluğa ve olumsuzluğa gitmesi, zaman zaman radikal bir milliyetçiliğe veya reformist-teslimiyetçiliğe yönelmesi bu sınıfsal özelliklerinden dolayıdır.

Devamı S: 16'da

Baştarafı S: 15'te

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

Ulusal kurtuluşa en yoğun katılması gereken güçlerden birisi olan bu sınıfın, mevcut ideolojik ve politik akımlarının, bir yandan ulusal kurtuluş problemini çözümleme iddiasında bulunurken, öte yandan bunu engelleyici bir konuma düşmeleri, yine bu özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Öte yandan, Kuzey-Batı Kürdistan'da güçlü bir biçimde gelişen proleter eğilim vardır. Özellikle işçi sınıfının güçlü bir biçimde gelişmesi ve Türkiye'deki sosyalist gelişmenin etkilemesi ile Kuzey-Batı Kürdistan'da Marksist-Leninist gelişme hızlanmıştır. İşçi sınıfının maddi gelişimi ideolojik-politik gelişimini de hızlandırmış ve bu durum, işçi sınıfını modern ulusal kurtuluş hareketinin yaratıcı bir sınıfı, Marksizm-Leninizmi de Kürdistan'da proleter yurtseverliğini yaratan bir ideoloji haline getirmiştir. Özellikle yarı-feodal, yarı-burjuva çözümün tükenmiş olması ve küçük-burjuvazinin de devrimci bir çözüm getirmekten uzak bulunması, ulusal kurtuluş probleminin çözümünde, işçi sınıfını çözümleyici temel, önder ve vazgeçilmez bir sosyal güç haline getirmekte; işçi sınıfını, böyle bir devrimci görevi omuzlamaya zorlamakta; onun ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinin, problemin çözümünde vazgeçilmez olduğunu ortaya koymaktadır. Ve bu anlamda, özellikle Kuzey-Batı Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketi içinde küçük-burjuvazinin reformist-milliyetçiliği ile proletaryanın devrimci yurtsever çizgisi arasında bir çatışma sözkonusudur. Henüz gelişiminin başlangıcında bulunan Kuzey-Batı Kürdistan ulusal Kurtuluş hareketinin ilerletilmesi için çözümlenmesi gereken problemlere, bir yandan küçük-burjuvaca yaklaşım, öte yandan proleterce yaklaşım vardır. Ulusal kurtuluş probleminin çözümü için, bir yanda küçük-burjuvazinin programı, strateji ve taktiği sözkonusudur. Ve yoğun olarak 1975'lerden beri yaşanan bu süreçte, farklı ideolijik, politik ve pratik mücadele anlayışlarının yürürlükte olması, hegomanya kurma anlamında biribirleriyle çatışması sözkonusudur.

Diğer parçalara kıyasla sosyal gelişmenin ve modern sınıfların oluşumu biçimindeki sosyal ayrışmanın en zayıf olduğu alan olan Güney Kürdistan'da, yarı-feodal, yarı-burjuva önderliğin 1975'de yenilmesiyle birlikte, burjuva, küçük-burjuva milliyetçiliği kendisini çok şanslı hissetti. Henüz çok zayıf bir sosyal konumda bulunan işçi sınıfının kendi ideolojik-politik formülasyonunu da dayatması sözkonusu değildi. Ve böylece dönem, tümüyle bir küçük-burjuva milliyetçiliği dönemi gibi gözüküyordu. Bu ortamda ve çoğunlukla KDP'nin dağılması temelinde ortaya çıkan küçük-burjuva ideolojik, politik ve örgütsel yapılar hızla şekillenmeye başlamıştı. Ama 1975'lerden itibaren, bir yandan Kuzey-Batı Kürdistan'da ortaya çıkan proleter ideolojik-politik gelişimin etkisi, öte yandan eski miras üzerinde fakat biraz daha farklı temelde yeniden ortaya çıkan KDP hareketi, bu küçük-burjuva milliyetçi gelişmeye fazla soluk aldırmadı. Böylece, buradan kaynaklanan küçük-burjuva milliyetçiliği, özelde güney Kürdistan ve genelde ise tüm Kürdistan için açmak istediği milliyetçilik dönemi konusunda fazla başarılı olamadı.

Kendisini çeşitli örgütlenmeler biçiminde formüle eden bu küçük-burjuva akım, her ne kadar Güney Kürdistan'da en güçlü köklere sahipse de, şimdilik karmaşık bir durumu yaşamaktadır. Belli oranda bulunan burjuva-feodal öğelerin yanı sıra sosyalist öğeleri de içinde barındırmaktadır. Mevcut sosyal ayrışmanın zayıflığı nedeniyle bunların içiçe bulunmasına rağmen, önümüzdeki dönemde hem sosyal ayrışmanın hızlanması ve hem de Kuzey-Batı Kürdistan'da proleter etkinin artması sonucunda, farklı sınıfların çıkarlarını temsil eden ideolojik-politik yapıların ayrışacağı açıktır. Bugün Güney Kürdistan'da proleter öğelerin zayıf olmasına karşılık, küçük-burjuva ve burjuva-feodal ideolojik-politik formülasyonlar daha hakim durumdadır. Ama yarı-feodal, yarı-burjuva öğelerle küçük-burjuva öğeler de net bir biçimde birbirlerinden ayrışmadıkları gibi, biribirlerine karşı üstünlük kurmuş olmaktan da uzaktırlar.

Güney Kürdistan'daki gelişmelerin bir benzerini Doğu Kürdistan'da görmek mümkündür. Özellikle yarı-feodal, yarı-burjuva öğelerin burjuva, küçük-burjuva öğelere dönüşmeleri burada daha kolay olabileceğe benzemektedir. Bugün Doğu Kürdistan'da, burjuva ideolojik-politik önderliğin belli oranda sağlandığı görülmektedir; ve proleter eğilimin zayıf olması sözkonusudur. Sosyal yapıdaki ayrışma, Kuzey-Batı Kürdistan'a göre burada zayıf olduğundan, ideolojik-politik yapıda da yarı-feodal, yarı-burjuva öğelerle burjuva, küçük-burjuva öğelerin, ve hatta zayıf bir durumda da olsa proleter öğelerin, burada bir karışımı, bütünleşmesi sözkonusudur. Ancak günümüzde hızlanan sosyal ayrışmaya bağlı olarak, mevcut ideolojik-politik yapıdan da sağa ve sola doğru parçalanmaların olduğu görülmektedir.

Ve ayrıca, Suriye'nin egemenliğinde bulunan Kürt toplumu içindeki ideolojik-politik şekillenmelerin, burada ayrışan sosyal yapıya göre ve önemli ölçüde de Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ideolojik-politik yapılanmalara bağlı olarak geliştiğini de belirtmek gerekir.

Burada belirtilmesi gereken diğer önemli bir husus da, Kürdistan'daki bu belli başlı sınıf eğilimlerinin, gerek ulusal problemin çözümünde ve gerekse toplumsal problemin çözümünde henüz nitelikten çok uzak oldukları gerçeğidir.

Kürdistan'da varolan ideolojik-politik eğilimler, belirlemiş olduklarımızın dışında başka öğeleri de içermektedir. Çeşitli sınıf eğilimlerini yansıtan ve hakim uluslar adına konuşan ideolojik-politik formülasyonlar da vardır. Özellikle modern ulusal kurtuluşçu eğilim gelişmeden önce, Kürdistan'da ağırlıkta olan hakim ulus ideolojik ve politik formülasyonlarıydı. Hakim ulusların milliyetçiliklerinden kaynaklanan partiler, örgütlenmeler sözkonusuydu. Modern ulusal kurtuluşçu eğilimin gelişmesiyle birlikte, daha incelmiş ve maskelenmiş bir milliyetçilik olan sosyal-şovenizme doğru bir dönüşüm sözkonusu oldu. Yine bundan da öteye, hakim ulustan en devrimci akımların bir kolunun da, bazı hastalık ve eksikklikleriyle birlikte, Kürdistan'ın değişik parçalarının bazı alanlarında bulunması sözkonusudur. Yani Kürdistan'da ideolojik-politik alan, sadece Kürdistan toplumsal gerçekliği içindeki üç eğilimle sınırlanmıyor, bunlarla birlikte, hakim ulusların azgın şoven milliyetçiliği, maskelenmiş bir milliyetçilik olan sosyal-şovenizm, ve hakim ulus devrimciliğini üstlenen eğilimler de, Kürdistan'da değişik oranda bulunuyorlar. Ve Kürdistan'daki ağır ulusal ve toplumsal baskı koşulları, tüm bu eğilimlerin bir arada, yanyana, içiçe bulunmalarını olanaklı kılıyor. Ve yine tüm bu eğilimler, çeşitli sorunlar karşısında net olmaktan oldukça uzaktırlar. Tüm bu güçlerin, Kürdistan gerçekliğinden kaynaklandıklarını, buradaki ulusal ve toplumsal koşullara göre şekillendiklerini söylemek mümkün değildir.

Sonuç olarak, ulusal parçalanmışlık, toplumsal gelişmenin çarpıklığı ve zayıflığı etkisini ideolojik ve polotik alanda da göstermekte; çeşitli sosyal güçlerin ideolojik ve politik alanda berrak olmalarını, ,öz çıkarları doğrultusunda program geliştirmelerini zorlaştırmaktadır. Objektif koşullardaki gerilik subjektif alanda ilkelliğe yol açmakta; ve bu durum da, ulusal kurtuluş probleminin açık bir biçimde ortaya konulamamasına, probleme doğru çözümler getirilememesine, bundan da öteye ulusal kurtuluş eğiliminin güçlü bir biçimde ortaya çıkarılamamasına yol açmaktadır. Ve eğer bugün, Kürdistan ulusal kurtuluş problemi geç kalmış olarak ve eksik bir biçimde tartışılıyor, güçlü bir ulusal kurtuluş hareketi haline gelinemiyorise, bunun nedenlerini böyle bir tarihi, ulusal ve toplumsal gelişim sürecinde aramak gerekir. Bugünkü ideolojik, politik üstyapı, sadece bu temeli yansıtmaktadır. Buraya kadar belirlemeye çalıştığımız bu kısa tarihsel ve toplumsal bakış açısı, daha ilerde ortaya koyacağımız Kürdistan ulusal kurtuluş problemini ve çözüm yolunu doğru kavrayabilmek için hem zorunlu, hem de gerekli idi. Ve böyle bir tarihi yaklaşımın ışığında problemi daha doğru bir biçimde ele alabilme ve çözüm geliştirebilme mümkün olacaktır.

İKİ
PROBLEMİN ORTAYA KONULUŞU

A- Değişik Güçler Açısından Problemin Durumu

Kürdistan ulusal kurtuluş problemi, her ne kadar çeşitli ulusal ve uluslararası güçler tarafından günümüzde yeterince tanınmamışsa da, Ortadoğu'nun en ciddi ve önemli ulusal problemlerinden bir tanesidir. Değişik güçlerin probleme bakış açıları farklıdır, ya da günümüzde henüz sınıf çıkarlarını yansıttığı biçimiyle problem tam kavranmış değildir.

Kapitalist-emperyalist sistem açısından Kürdistan problemi, işbirlikçilerinin uygulayacağı katliamlardan zoraki asimilasyon yöntemlerine kadar her türlü gerici zor aracıyla tasfiye edilmesi gereken bir problemdir. Özellikle devrimci mücadelenin gelişmemesi problemin devrimci yöntemlerle çözülmemesi ve emperyalizmin başına bela olacak bir olay haline gelmemesi için gereken her şeyin yapılması, ve işbirlikçilerinin yaptığı bütün uygulamaların emperyalizm tarafından her türlü yardımla desteklenmesi sözkonusudur. Kapitalist-emperyalist sistem, sorunu kendi içinde çözmeyi değil, onu zorla tasfiye etmeyi istemektedir. Kürdistan'ın bağımsız bir kapitalist ülke haline gelmesini de kabul etmemekte, kendi mantığı içinde böyle bir çözümün artık aşındığını, sistemin geldiği bugünkü noktada böyle bir kapitalist ülkenin ortaya çıkmasının zor olduğunu, ortaya çıksa bile ancak kendisiyle çelişki halinde ve kendisiyle savaş içinde doğacağını, ve bu temelde de kendisine büyük zararlar verebileceğini ve kendisinden kopabileceğini düşünmektedir. Bu nedenle de işbirlikçileri vasıtasıyla her türlü karşı-devrimci yöntemi uygulayarak sorunu tasfiye etmeye çalışmaktadır.

Hakim ulusların emperyalizme bağımlı egemen sınıfları açısından Kürdistan problemi, yine, katliamlardan en ince aldatma yöntemlerine kadar her türlü yöntem kullanılarak zorla tasfiye edilmesi gereken bir problemdir. Ve bu güçler, günümüzde her türlü yöntemi daha baskıcı bir biçimde uygulayarak, bu tasfiye işini derinleştirmeye ve tamamlamaya çalışmaktadırlar. Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal gerçekliğini kendi ulusal ve toplumsal yapıları içinde imha etmeye uğraşmakta, bu imhayı önemli oranda gerçekleştirdiklerini ve sonuca götürebileceklerini düşünmektedirler. Bu güçler de, sorunun reformist bir mantıkla bile çözümünü kesinlikle kabul etmemekte, bu konuda atıyormuş gibi gördükleri bazı adımlar ise kesin imha için bir tuzak olarak değerlendirmekten öteye gidememektedirler.

Kürdistan hakim sınıfları açısından ise ülkedeki problem, daha çok burjuvalaşma, sermaye biriktirme sömürü yapma ve hakim ulusların ulusal ve toplumsal yapısı içinde kendi olanaklarını, ekonomik, sosyal, siyasal güçlerini arttırabilmeleri problemidir. Ve Kürdistan ulusal değerlerini koruyarak ve savunarak değil, ağırlıklı olarak bu değerleri inkar ederek ve daha çok sınıf çıkarlarını ön plana çıkararak bir gelişme sağlamak istemektedirler. Kürdistan'daki problemden kastettikleri şey, problemi inkar temelinde ve ulusal özelliklerinden soyutlanmış olarak, ulusal çıkarlardan soyutlanmış sınıf çıkarlarını, aile çıkarlarını geliştirmektedir. Ulusal problemi bunun için bir aracı kılmaktadır. Ulusal problemi doğru bir tarzda çözerek sınıfsal gelişmelerini sağlamak yerine, ulusal sorunu kullanarak ekonomik, sosyal, siyasal gelişmelerini sağlamak istemektedirler. böyle bir mantıkla probleme yaklaşmakta ve problemden yararlanmaya çalışmaktadırlar.

Kürdistan'ın çeşitli orta kesimleri -işbirlikçi kesimlerle işçiler ve yoksul köylüler arasında kalanları- açısından, problemin durumu daha çok huzursuzluk vericidir. Bunlar, ulusal kurtuluştan kesin yana olmakla kendi sınıfsal çıkarlarını öne almak arasında bocalamaktadırlar. Yani, hangi oranda ulusal sorundan yararlanacaklarını, sınıfsal gelişmelerinin hangi oranda ulusal kurtuluşa bağlı olduğunu, hangi oranda bağlı olmadığını pek fazla kestirememektedirler. Sınıfsal gelişmelerini sağlayacakları oranda ulusal soruna yaklaşmakta, bazan ulusal kurtuluştan yana gözükmekte, bazan da olumsuz bir biçimde yaklaşarak yerli egemen sınıflar gibi ulusal sorundan yararlanıp burjuvalaşmaya, daha da gelişmeye çaba harcamaktadırlar.

Başta işçi sınıfı olmak üzere ülkenin emekçi kesimleri açısından, sorun henüz tüm boyutlarıyla anlaşılmış, kavranılmış değildir. Bunlar, kendi yoksulluklarının, işsizliklerinin, güçsüzlüklerinin temelinde ulusal problemin yattığını yeterince kavrayamamaktadırlar. Sınırlı olarak bu bilince ulaşsalar bile, bunu güçlü bir ulusal kurtuluş siyaseti seviyesine çıkaramamaktadırlar. Ulusal kurtuluş siyasetinin sınıfsal kurtuluşlarını ne oranda gerçekleştireceğini yeterince düşünememekte, henüz böyle güçlü bir bilinçlenme seviyesine ulaş mış bulunmamaktadırlar.

Kürdistan'daki probleme, emekçi kesimlerin sözcüsü oldukları iddiasında bulunan güçler de değişik biçimlerde bakmaktadırlar. Bazıları, sorunu bir demokratik anayasal haklar sorunu olarak, yine bazıları sorunu bir otonomi -özerklik- sorunu olarak, bazıları ise bir kültürel sorun olarak görmektedirler. Tüm bunlar iyi niyetten de ileri gelse, gerçekte Kürdistan'-daki problemin bir ulusal kurtuluş problemi olduğunu ve böyle ele alınması gerektiğini kavramama anlamına gelmektedir. Ve bunun sonucu olarak da, zaman zaman egemen sınıfların çıkarlarıyla aynı konuma düşmektedirler. Ayrıca, çeşitli nedenlerle de olsa bölge ve dünya sosyalist, devrimci, ilerici güçleri, Kürdistan'daki problemi Ortadoğu'da emperyalizme karşı mücadelede Kürdistan'ın önemini henüz yeterince kavrayamamışlardır; ve bu nedenle soruna doğru ve yeterli yaklaşımı henüz geliştirememektedirler.

Gerek problemin oluşması ve gelişmesinden direkt sorumlu olan kapitalist-emperyalist sistemin ve işbirlikçilerinin gerçek durumlarının açığa çıkarılıp teşhiri açısından, gerekse soruna sahip çıkması gereken dünya devrimci güçleriyle ülkedeki yurtsever güçler açısından olsun, Kürdistan'daki problemin ortaya doğru konulmasında hayati bir önemi vardır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin kapitalist-emperyalist sisteme ne gibi zararlar verebileceğinin ve dünya devrimci sürecine neler kazandırabileceğinin yeterince anlaşılması, ancak problemin doğru bir tarzda ortaya konulmasıyla mümkün olabilir. Sorunu yalnızca "Kür-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURUTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

distan ve Kürt halkı var mıdır, yok mudur?" biçiminde ele almak, çok geri, ve daha çok da düşmanın istediği bir yaklaşımdır. Bugün ülke ve halk gerçekliğini tartışmak, soruna çok geriden bakmak, ve bir yığın tuzaklarla dolu olan düşmanın çekmek istediği tartışma alanına girmek demektir. Yine öte yandan sorunu, "otonomi sorunu", "demokratik anayasal haklar sorunu" biçiminde ele almak, bir devrim sorunu olarak değil, bir reform sorunu olarak görmek, meseleyi giderek emeperyalizmin de yedeğine düşebilecek tehlikelerle dolu bir ortama itmek, dışta kapitalist-emperyalist sistemin, içte de egemen sınıfların oyununa düşmek olur. Bu durumlar, gerçekte sorunuyaratanların istemleri doğrultusunda soruna yaklaşmak demektir ki, bütün bunlar ister-istemez sorunun devrimci bir tarzda ortaya konulmasını ve çözüme götürülmesini engelleyecektir.

Bunların yerine Kürdistan'daki sorunu, bir devrim sorunu olarak ortaya koymak, yine yerli egemen sınıfların bir sorunu olarak değil, daha çok ezilen ezilen kesimlerin bir sorunu olarak ortaya koymak, kapitalist-emperyalist sistemin bir yedeği olarak değil dünya sosyalist devrim sürecinin bir parçası olarak görmek en doğru yaklaşımdır ve hayati önem taşır. Ve Kürdistan'daki problem, herhangi bir problem değil, Kürdistan'daki problem, herhangi bir problem değil, kesinkes bir ulusal kurtuluş problemidir. Ulusal kurtuluş problemi deyince de, bu, bir devrim problemi, Kürdistan'da bağımsız bir ulusal kurtuluş devrimini geliştirme problemi olarak kavranmalıdır.

Eğer Kürdistan gerçekliği,ülkesiyle, üzerinde yaşayan halkıyla, ulusal ve toplumsal biçimlenişiyle günümüze kadar doğru bir biçimde ortaya konulmamışsa, bunun nedenlerini, Kürdistan'la ilgili güçlerin belirlemiş olduğumuz konumlarında, yani emekçilerin ulusal probleme yeterince sahip çıkamamaları ve emekçiler dışındaki kesimlerin ise, tarihten günümüze kadar çıkarlarını daha çok Kürdistan'ın ezilmesinde, siyasal gerçekliğinden tasfiye edilmesinde görmelerinde aramak gerekir. Ve bu anlamda şunu açıkça söyleyebiliriz ki, Kürdistan'da ulusal kurtuluş probleminin ortaya çıkışı bile, ezilen modern kesimlerin ve bunların önderi olabilen işçi sınıfının ortaya çıkmasına yakından bağlıdır. Eğer problem, modern bir tarzda kendisini günümüzde ortaya çıkarmış ve gündemleştirmişse, bu durumun, proletaryanın ortaya çıkışına yakından bağlı olduğunu belirtmek gerekir. Geçmişte çeşitli güçler -önderlik hep hakim sınıfların damgasını taşır- problemi çözmek amacıyla hareket yaratabilecek kadar gelişmelerine rağmen, Kürdistan problemini, çağdaş bir ulusal kurtuluş problemi haline getirememişlerse, bu durumun da, egemen sınıfların bizzat problemin kaynağı olmalarından ileri geldiğini bilmek gerekir. Onlar, problemin çözücü güçlerinden değil, ağırlaştırıcı güçlerinden birisi olmuşlardır. Bunun yanında, modern bir sınıf olarak proletaryanın ortaya çıkışı, problemin de modern bir tarzda ortaya çıkması ve çözümü için de koşulların gelişmesi anlamına gelmektedir. Günümüzde, Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş probleminin varolduğu, bunun çözümlenmesinin güncel bir olay haline geldiği, gerek bölgedeki ve gerekse Kürdistan'ı parçalayan ülkelerdeki siyasal gelişmeler açısından en önemli bir sorun durumuna ulaştığı, çözümü için de koşulların önemli oranda olgunlaştığı rahatlıkla görülebilmektedir.

Şimdiye kadar genellikle tarihsel gelişim içinde bazı olanakların tesadüfen ortaya çıkmasıyla bağlantılı olarak problem kendisini hissettirmiş, ve bazı güçler de böylesi anlarda devreye girmişlerdir. Özellikle uluslararası tecrit duvarı yıkıldığında, ulusal baskıcı güçler parçalandığında ve sorunu kolayca ortaya koyma zemini doğduğunda, egemen güçler, hazırlıksız bir biçimde ve en ilkel yöntemlerle soruna sahip çıkıp, onu kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda çözmek istemişlerdir. Özellikle geçmişteki klasik ayaklanmalar döneminde, bu, hep böyle olagelmiştir. Sorunun kaynaklandığı egemen devletlerin baskıları hafifler hafiflemez ya da bu devletler parçalanır parçalanmaz, topluma egemen bulunan hakim sınıfların önderliğinde, derhal bir ayaklanma döneminin geliştiği; ama önderlik eden güçlerin belli bir hazırlığı, örgütlenmesi ve netleşmiş bir doğru siyasal çizgisi olmadığından ötürü, mevcut ulusal baskıcı güçler kendilerini yeniden örgütler örgütlemez, ve sorunu zorla, imhayla tasfiye etmeye yönelir yönelmez ayaklanmaların yenilgiye uğradığı ve ulusal baskıcı güçlerin başarı sağladığı görülmüştür. Böylece, tarihi fırsatlar hep Kürdistan'ın aleyhine işlemiş, bu fırsatları kullanan ve giderek tasfiye olan aşiretçi-feodal güçlerin tavrı hep böyle olmuştur. Sınıfsal zayıflıkları ve aşılmışlıkları, onları, ulusal soruna hep bu biçimde yaklaşmaya itmiştir. Bu, sadece Kuzey-Batı Kürdistan'da değil, Kürdistan'ın tüm parçalarında şimdiye kadar var olan bir gerçekliktir.

Ama, ne zamanki modern emekçi güçler ve bunların önderi proletarya ortaya çıkmış, işte o zaman, sorunun da, tarihsel tesadüflerle ele alınması yerine, daha başlangıçtan itibaren problemin derin bir tahlili, bu tahlilden kaynaklanan somut bir siyasal programı, bu programı hayata geçiren doğru devrimci bir strateji ve taktikler geliştirilebilmiştir. Ancak bu temeldedir ki, tarihsel tesadüfler olsun ya da olmasın, ani gelişmelerle problemin çözümü kolaylaşsın ya da zorlaşsın, tüm bunların bir ayrıntı olduğu, gelişmeyi ancak yandan etkileyen tesadüfi etkenler olduğu açığa çıkmış; ama proletaryanın önderliğinde problem ve çözümü, daha başlangıçtan itibaren doğru ideolojik, politik ve giderek pratik bir mücadeleyle gündemleşmiştir. Artık Kürdistan'daki problem, geçmişte Kürdistan'ın tüm parçalarında görüldüğü gibi tesadüfe dayanılarak veya egemen devletin çeşitli biçimlerdeki çözülmesine bağlı olarak değil, proletarya önderliğinde ve halkın özgücüne dayanılarak başlangıçtan itibaren adım adım geliştirilmek istenilen bir ulusal kurtuluş mücadelesi sorunu haline gelmiştir. Eğer egemen devletin çözülmesi, proletarya önderliğinde ulusal kurtuluş akımı tarafından olmuyor, bazı iç ya da dış etkenler sonucu oluyorsa, proletarya bundan ancak taktik olarak yararlanabilir; ama tüm programını, örgütlenmesini ve pratik çalışmasını bu tip çözülmelere dayandıramaz. Problemin kavranışı günümüzde hızla bu noktaya doğru gelmektedir; ve bu noktaya doğru geldiği oranda da daha ağırlıklı olarak tahlile konu olmakta, bu tahlilden çıkılarak çözüme götürülmeye çalışılmaktadır.

Geçmişte probleme sahip çıkan çeşitli güçlerin tahlil geliştirememeleri ve sorunu belli bir tahlil temelinde ele alamamaları, onların sınıfsal konumlarından ileri gelmektedir. Bilimsel öngörüden yoksun olan egemen sınıfların, problemi bilimsel yöntemlerle ele alıp işleyememeleri, netleştirememeleri, onların problem karşısındaki durumlarını da açığa kavuşturur. Eğer bir sınıf, problemi net bir şekilde ortaya koyamıyorsa, bundan, bu sınıfın problemi tanıma yeteneğinde ve çözme gücünde olmadığı sonucu ortaya çıkar. Eğer bir sınıf, problemi tüm ayrıntılarıyla gündemine koyma cesaretini gösteriyorsa, problemi en doğru bir biçimde tanıyor ve çözüm yöntemleri ortaya koyabiliyor ise, bundan da, bu sınıfın problemi çözücü güçlerinden biri olacağı ve en net, en berrak tahlillere ve çözüm yollarına sahip olan sınıfın da bizzat problemi çözen sınıf olacağı sonucu çıkar. Ve eğer günümüzde, Kürdistan'daki problem, bir ulusal kurtuluş problemi olarak, daha çok proletarya eğilimi tarafından net bir biçimde tahlile tabi tutulmuşsa ve bu temelde çözüm yöntemleri geliştirilmişse, aynı zamanda bu, proletaryanın ulusal ve toplumsal kurtuluşunun ayrılmaz bir biçimde biribirine bağlı olduğunu, herşeyden önce bu kurtuluşun kendi eseri olması gerektiğini ve kendisinden başka gücün bu kurtuluşla kendisi kadar ilgilenemeyeceğini ortaya çıkarır.

B- Problemi Ağırlaştıran Objektif Etkenler

Kürdistan ulusal kurtuluş probleminin ağırlaştırılmasında, coğrafik, demografik, ulusal ve toplumsal koşullardan oluşan bazı temel objektif etkenler önemli rol oynamaktadır. Yine bu objektif temel üzerinde yükselen ideolojik, politik ve eylemsel bazı faktörler de önemli etkiler yapmaktadır.

Sorunu incelerken, Kürdistan'daki problemin coğrafik ve demografik temelinin parçalanmış olduğunu öncelikle belirtmek gerekir. Günümüz dünyasında her türlü ulusal ve toplumsal problem, belli bir coğrafya ve nüfus temelinde çözüme götürülmektedir. Ama Kürdistan sözkonusu edilince coğrafyasının ve nüfusunun dengesiz bir biçimde parçalandığı ve parçalar arasında önemli farklılıkların doğduğu görülecektir. Kürdistan'ın bu durumu, coğrafya ve nüfusunun parçalanmış olması, genel olarak ulusal kurtuluş hareketinin program, strateji ve taktiğini etkiler. Herşeyden önce, hareketin temel alanının neresi olması gerektiği ve hangi nufus parçasının hareket için temel alınacağı sorunu gündeme gelir ki, bu açıdan, ulusal kurtuluş hareketinin gelişimi için en elverişli coğrafya alanının neresi olacağı ve hangi nüfus parçasının toplumu genelde temsil etme yeteneğinde olduğu problemleri kendilerini ortaya çıkarır. Yine coğrafyası ve nüfusuna göre her parçanın, hareketin geneli içinde ne tip roller oynayabileceğinin belirlenmesi, önemli bir sorun olarak karşımıza çıkar. Eger siyasal olarak parçalanmamış bir coğrafya ve nüfustan yola çıksaydık, bu tür sorunlar karşımıza çıkmayacaktı; ama çok parçalanmış bir coğrafya ve nüfusu temel aldığımız için, her parçasının geneli etkileme ve genele katkı derecesinin belirlenmesi önemli bir sorun olmaktadır. Bu durumu görmezlikten gelmek, her parçanın bütün içindeki yerini ve rolünü doğru bir biçimde tesbit etmemek, ulusal kurtuluş hareketinin program, strateji ve taktik olarak daha başlangıçta önemli yanlışlıklarla karşılaşmasına yol açacaktır. Ayrıca her parçanın da kendi içinde özellikleri vardır ve hem coğrafi özellikleri, hem de nüfus özellikleriyle detaylı bir biçimde dikkate alınması gerekir.

Bütün bunlar yapılmadan, her hangi bir parça üzerinde rastgele bir hareket inşa etmek, program, strateji ve taktik alanlarında belirlemeler yapmak, önemli sakıncaları içinde taşiyacaktır. Genel içinde özelin yerini detaylı bir tahlille belirlemeden, sanki o parça yalnız başına bir bütünmüş gibi ya da bütünü temsil edebilme güç ve yeteneğindeymiş gibi hareket etmek, ilerde ortaya çıkacak yenilginin tohumlarını daha başlangıçta ekmek anlamına gelecektir. Geçmişte bu konudaki düşüncesizliğin nelere yolaçtığını herkes açıkça gördü ve tarafımızdan da ilerde izah edilecektir. Her parçanın özgül ağırlığını ortaya koymadan, problemin geneli içindeki yerini doğru kavrayıp belirtmeden, bundan da öteye her türlü pratik davranışta bunları gözönüne getirmeden atılacak adımlar, geçmişte olduğu gibi önümüzdeki dönemde de karşımıza önemli engeller dikilebilecektir. Bu açıdan, Kürdistan ulusal kurtuluş problemi incelenir ve çözüm yolları ortaya konurken, parçaların özelliklerini, kendi başlarına ne yapıp yapamayacaklarını, problemin geneldeki çözümüne hangi oranda katkı sağlayabileceklerini mutlaka doğru bir biçimde belirlemek gerekecektir.

Coğrafya ve nüfusun parçalanmış olmasıyla birlikte kendini dayatan diğer bir problem de, toplumsal yapının farklı siyasal egemenlikler tarafından parçalanmış olmasıdır. Kürdistan'ın her parçasında ulusal baskıyı uygulayan egemen sınıfın ulusal ve toplumsal yapısı egemenlik altında tuttuğu parçaya da yansımakta, Kürdistan'ın bu parçasını daha çok kendi ulusal ve toplumsal yapısına benzetmeye çalışmakta, ve uzun yıllardan beri bu politika uygulandığı için Kürdistan'ın ulusal ve toplumsal yapısında önemli oranda bir farklılık oluşmuş bulunmaktadır. Kürdistan'ın her parçasındaki Kürt toplumu, zoraki bir asimilasyona uğratılarak hakim ulusun ulusal ve toplumsal yapısı içinde bir şekillenmeye, eritilmeye, kendisinden uzaklaştırılmaya tabi tutulmuş, böyle bir uygulamayla kendi öz gerçekliğini belli oranda yitirmiştir. Türk, Fars ve Arap ulusal ve toplumsal yapıları Kürdistan toplumsal yapısı üzerine yansıyınca, başlangıçta biraz bütünlük arzeden ulusal değerler giderek farklılaşmaya, dağılmaya, erimeye ve bir çok konuda kendi öz gerçeklerinden soyutlanma ya uğramıştır. Ve bu durum, Kürdistan'daki problem için bir toplumsal tahlil, bu tahlile dayanan parti ve cephe programları, bu temelde stratejik ve taktik anlayışlar geliştirilmesini zorlaştırmıştır. Parçalanan toplumsal ve ulusal yapıda farklılaşmanın gelişmesi, Kürdistan bütünlüğü için bir program, strateji ve taktik geliştirilmesini, tek parti ve tek cephenin oluş turulmasını büyük oranda güçleştirmiştir. Bundan da öteye parçalanan toplumsal birimlerin farklı süreçlere tabi tutulması, her parçadaki toplumsal şekillenme için hangi oranda bir siyasal program geliştirilebileceğini, bu programa hangi tip örgütlenmelerin sahip çıkabileceğini saptamayı da zorlaştırmıştır. Kısaca genelde tek bir parti ve cephe, tek bir strateji ve taktik geliştirmeyi zorlaştırdığı gibi, özelde her parça için de bağımsız bir siyasal program, bağımsız bir stratejik ve taktik anlayış geliştirmeyi de güçleştirmiştir. Ulusal ve toplumsal farklılaşma tüm bu alanlarda önemli zaafların, ve eksikliklerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Bu durum, yalnızca Kürdistan parçalarının özelliklerinden değil, bu parçaları egemenlik altında tutan hakim ulusun toplumsal yapısından da kaynaklanmaktadır. Farklı siyasal, ulusal ve toplumsal merkezlerin iç ve dış politikaları egemenlik altında tutulan Kürdistan parçasını da etkilemekte, bu durum ise diğer parçalarla olan farklılığını daha da arttırmaktadır. Yine Kürdistan'ın her parçasını egemenlik altında tutan ulusal baskıcı gücün iç ve dış politikası, ekonomik, sosyal ve ulusal politikası diğer parçaları egemenlik altında tutan güçlerinkinden farklı olduğundan, problemin çözümü için her parçada bunun dikkate alınması, program, strateji ve taktiğin buna göre ayarlanması zorunluluğu vardır. Ama, aynı zamanda tüm bu parçalar genelde bir Kürdistan toplumsal gerçekliğinin içinde yer aldıklarından ötürü bütünselleşmiş bir programa, strateji ve taktiğe de ihtiyaç vardır. Ulusal ve toplumsal farklılaşma her parçanın kendi programını, örgütlenmesini, stratejisini ve taktiğini yaratması gerektiğini öne çıkarırken, ne kadar parçalanmış olursa olsun, Kürdistan geneli de genel bir stratejinin düşünülmesini, genel bir hareket ve davranış birliğinin gerekli adımlarının atılmasını, genelde ulusal çıkarların programlaştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Diyarbakır Zindanlarındaki Katliamın Dünya Basınındaki Yankıları...

Milli Güvenlik Konseyi Başkanı
Kenan Evren
Ankara/Türkiye

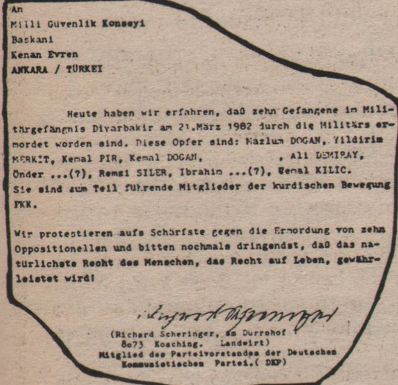
Bugün öğrendiğimize göre Diyarbakır askeri hapishanesinde, 21 Mart 1982'de 10 tutuklu askerler tarafından katledilmiş bulunmaktadır.

Öldürülenler: Mazlum Doğan, Yıldırım Merkit, Kemal Pir, Kemal Doğan, Ali Demiray, Önder (?), Remzi Siler, İbrahim (?), Cemal Kılıç.

Bunların önemli bir kısmı PKK üst düzey elemanlarıdır.

Biz bu 10 muhalifin öldürülmesini en kesin bir tutumla protesto ediyor, insanların en doğal hakkı olan yaşama haklarına saygı duyulmasını istediğimizi bildiriyoruz.

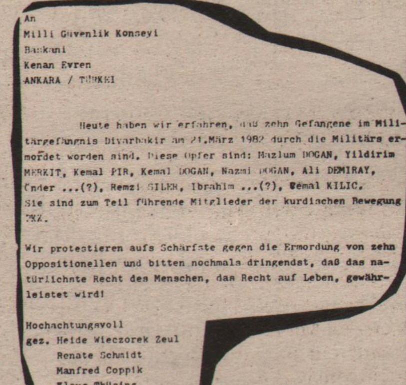
(İmza)
Richard Scheringer
Am Dürnhof 8073 Kösching
Alman Komünist Partisi (DKP)
yönetim kurulu üyesi.

An
Milli Güvenlik Konseyi
Baskani
Kenan Evren
ANKARA / TÜRKEI

Heute haben wir erfahren, daß zehn Gefangene im Militärgefängnis Diyarbakir am 21.März 1982 durch die Militärs ermordet worden sind. Diese Opfer sind: Mazlum DOGAN, Yildirim MERKIT, Kemal PIR, Kemal DOGAN, , Ali DEMIRAY, Önder ...(?), Remzi SILER, Ibrahim ...(?), Cemal KILIC. Sie sind zum Teil führende Mitglieder der kurdischen Bewegung PKK.

Wir protestieren aufs Schärfste gegen die Ermordung von zehn Oppositionellen und bitten nochmals dringendst, daß das natürlichste Recht des Menschen, das Recht auf Leben, gewährleistet wird!

(Richard Scheringer, am Dürnhof
8073 Kösching. Landwirt)
Mitglied des Parteivorstandes der Deutschen Kommunistischen Partei.(DKP)

An
Milli Güvenlik Konseyi
Baskani
Kenan Evren
ANKARA / TÜRKEI

Heute haben wir erfahren, daß zehn Gefangene im Militärgefängnis Diyarbakir am 21.März 1982 durch die Militärs ermordet worden sind. Diese Opfer sind: Mazlum DOGAN, Yildirim MERKIT, Kemal PIR, Kemal DOGAN, Nazmi DOGAN, Ali DEMIRAY, Önder ...(?), Remzi SILER, Ibrahim ...(?), Cemal KILIC. Sie sind zum Teil führende Mitglieder der kurdischen Bewegung PKK.

Wir protestieren aufs Schärfste gegen die Ermordung von zehn Oppositionellen und bitten nochmals dringendst, daß das natürlichste Recht des Menschen, das Recht auf Leben, gewährleistet wird!

Hochachtungsvoll
gez. Heide Wieczorek Zeul
Renate Schmidt
Manfred Coppik
Klaus Thüsing
Klaus Kirschner

Arbeiter Kampf
Gazetenin Adı: Komunistischer Bund (Komünistler Birliği)

Tarih: 19.4.1982

DİYARBAKIR ASKERİ HAPİSHANESİNDE 37 TUTUKLU ÖLDÜRÜLDÜ!

Türkiye'deki bir Kürt şehri olan Diyarbakır'da bir askeri hapishanede 20 Mart'ta en az 37 kişinin bir askeri birlik tarafından öldürüldüğü bildirilmektedir. Bu tutukluların bir kısmı işkence ile, bir kısmı ise kurşuna dizilerek öldürülmüşlerdir.

Bu zindanda en az 3331 kişi bulunmakta ve bunların önemli bir çoğunluğunu Kürt bağımsızlık örgütleri üyeleri teşkil etmektedir.

Bu hapishanedeki tutukluluk koşulları diğerlerinden kat kat daha berbattır. Uzun süreden beri kesin ziyaretçi yasağı vardır. Tutukluların avukatları ile görüşmeleri imkansızdır.

Tutukluların önemli bir bölümü yalnızca Kürtçe konuşabilmelerine rağmen, yargılamalar Türkçe yapılmaktadır.

Bütün bu uygulamalara karşı Mart ayı başlarında cezaevinde bir açlık grevi başlatıldı.

Askerler, açlık grevini kırabilmek için bazı "elebaşları"nı özel işkenceye çekmiştir.

Bunun sonucu olarak beş tutuklu ölmüştür. Bunlar arasında Kürdistan İşçi Partisi üst düzeydeki üyelerinden biri olan Mazlum DOĞAN da bulunmaktadır.

Açlık grevini bununlada kıramayan askeriye bu kez de direnen tutukluları kurşunlamıştır. Bunlar içerisinde de bir çok PKK üst düzey üyeleri bulunduğu bildirilmektedir. Bunlardan dokuz kişinin ismi elimize geçmiştir.

(Bilgiler, Alternative Türkeihilfe, Türkei Komitee-Hamburg, BİRKOM-Hamburg'dandır)

Rote Fahne (Kızıl Bayrak)
Alman Komünist İşçi Birliği
Merkez Yayın Organı.

24 Nisan 1982

TÜRKİYE ASKERİ HAPİSHANESİNDE KİTLE KATLİAMI!

Rote Fahne

Hiçbir hafta geçmiyor ki cunta ve temsilcileri "Demokrasiye dönüş"ü kısa sürede gerçekleştireceklerini açıklamasınlar. Göründüğü kadarı ile bundan oldukça etkilenmiş olan "Süd Deutche Zeitung"dan bir gazeteci, 17 Mart'ta yayınlanan uzunca bir yazısında "Türk askerlerinin terörizmin kökünü nasıl kuruttuklarını ve demokrasiyi ne biçimde yeşerteceklerini" dile getirdi. Yazıda -eşitlik şarttır- faşist MHP davası ile Dev-Sol davası karşılaştırılıyor ve sonuçta şu tesbit yapılıyor: Bu büyük yargılamaların yanında, Türkiye'nin değişik şehirlerinde daha küçük ve spekülatör davalar da sürüyor.

Bu daha küçük ve daha az spekülatör davalar arasında 2000 kişilik PKK, üyelerinin Diyarbakır'daki davaları da sayılıyor.

Bu 2000 kişi, yalnızca bir tek avukat sahip. Diğerleri, askerlerin ölüm tehditleri sonucu dava takibini terk ettiler.

Diyarbakır askeri hapishanesinde, Kürt halkının Yeniyıl Bayramı olan 21 Mart'ta bir katliam uyguladı.

Demokrat gazetesine göre, PKK MK'si üyesi Mazlum DOĞAN 15 Mart 1982'de hapishane dışına haber çıkarttığı gerekçesi ile önce işkenceye tabi tutulmuş, da ha sonra da hücresinde elle boğularak öldürülmüştür. Hapishane içi tüm ilişkiler yasaklanmış olmasına rağmen kallesçe cinayet, öbür tutuklular tarafından hemen hissedilmiş, yoldaşları işkence altında iken iki hücredeki tutuklular, kendi hayatlarını kaybetme tehlikesini göze alarak, açlık grevine başlamışlardı. Bunun üzerine sıkıyönetim komutanlığı yayınladığı bir emirle, şehirdeki halka, hapishaneye yanaşmamalarını bildirdi, hapishane ziyaretleri de yasaklandı. Hapishane personeline dışarı çıkma yasağı konarak hapishanenin tüm dünya ile irtibatı kopartıldı.

Demokrat Türkiye'nin belirlemesine göre, askerler daha sonra 35 ve 37. koğuşlar üzerine kurşun yağdırarak, birçok tutukluyu süngülediler ...

Sonuç büyük olasılıkla: 38 ölü, 50 yaralı. Öte yandan Alman burjuva basınının "Türkiye askerleri terörizmi kurutmak istiyorlar" biçimindeki kulak tırmalayıcı sesleri daha da yükseliyor.

Katliamın şehirde duyulması ile birlikte sıkıyönetim yetkilileri, tutuklu ailelerinden 200-250 kişiyi tutuklamıştır.

Türk cuntasının "demokrasiyi yeşertme" anlayışı budur!. Her ilerici insanın bu canilige karşı çıkması, Türk ve Kürt halklarının faşist askeri cuntaya karşı yürüttükleri direniş mücadelesini desteklemesi ve dayanışma göstermesi gerekmektedir.

- Federal Hükümetin cuntaya yaptığı askeri ve ekonomik yardıma son!
- Türk askerlerinin işkencelerine ve cana kast eylemine son!

Le Monde

Fondateur : Hubert Beuve-Méry
Directeur : Jacques Fauvet

21.4.1982

Eylemci Kürtler Türkiye'deki Baskılara Dikkatleri Çekiyorlar!

Fransa'da kalmakta olan 30'a yakın PKK sempatizanı eylemci Kürt ile Türkler, 20 Nisan'da öğleye doğru, baskıları dile getirmek için "Le Monde" binasını işgal ettiler.

Baskıların kurbanları Türkiye'nin doğusundaki Kürtlerdir.

Eylemciler üzerinde "Diyarbakır'daki katliamları protesto ediyoruz" yazısı bulunan bir pankart açtılar.

Bu şehirde hapsedilen 447 Kürdistan İşçi Partisi üyesine karşı açılan mahkemeler halâ devam etmekte ve bunlardan 97 kişinin idamı istenmektedir.

İsveç'te sürgünde yaşayan yazar Mahmut Bakır'da olayı doğrulayarak 38 yurtseverin öldürüldüğünü iddia etmiştir. (Le Monde 7 Nisan)

M. Bakır bu bilgiyi, bu şehirde oturmakta olan çeşitli kişilerle yaptığı telefon görüşmelerinden aldığını belirtmiştir.

Paris'teki eylemci Kürtlerin bilgilerine göre, PKK hareketinin üç önderi, Mazlum DOĞAN, Kemal PİR ve M. Hayri DURMUŞ öldürülmüş, ama öldürülmeden önce işkenceye tabi tutulmuşlardır. Tutuklular, mahkemeye götürülme bahanesi ile alınıp işkenceye çekildikten sonra, asılarak öldürüldükleri belirtilmektedir.

....

Bu eylemci Kürtlerin talepleri şunlardır:

"Tarafsız bir komisyon ile her basın organından bir temsilcinin bu hapishaneye gönderilmesi, tutuklular için gıda maddesi ve ilaçların ulaştırılması"

Turquie

La politique d'Ankara à l'égard de l'Europe et des États-Unis est encore indécise

Le général Evren a quitté le lundi 5 avril Ankara pour la Roumanie où il séjournera jusqu'au 8 avril, à l'invitation du président Ceausescu.

Cependant, on a appris dans la capitale turque qu'un nouveau procès s'ouvrira le le 29 avril contre M. Ecevit (Parti républicain du peuple), ancien premier ministre. Celui-ci risque sept mois de prison pour avoir violé le décret qui interdit les débats politiques en répondant aux questions de divers organes de presse étrangers. En revanche, l'instruction engagée en vertu du même décret contre M. Demirel (Parti de la justice), ancien premier ministre, a été abandonnée.

D'autre part, un écrivain exilé en Suède a affirmé le lundi 5 avril que trente-nuit nationalistes kurdes, détenus à la prison Diyarbakir (dans l'est du pays), ont été torturés à mort la semaine dernière. Selon M. Bakir, qui affirme avoir eu des contacts téléphoniques avec des personnalités de cette ville, le massacre aurait été connu lorsque les autorités turques rendirent les corps à leurs familles.

Le secrétaire d'Etat, M. Alexander Haig, faisait, en février devant le Congrès américain, l'éloge de la politique du général Evren et garantissait, une nouvelle fois au dirigeant turc, la confiance et le soutien de l'administration Reagan. Ces déclarations furent accueillies avec une satisfaction non dissimulée à Ankara par des milieux officiels assez las, pour ne pas dire plus, des remontrances européennes. Quelques jour plus tôt, les arrestations des membres du Comité turc pour la paix avaient apporté de l'eau au moulin des détracteurs européens du régime militaire. *« On n'aurait pas pu mieux faire, à la veille de la venue de M. Tindemans, à la veille des débats sur l'aide économique à la Turquie, au Bundestag et à l'O.C.D.E., si l'on avait voulu tout simplement saboter les relations avec l'Europe »*, estime un observateur d'Ankara.

Boudée par l'Europe, qui a différé le versement de l'aide prévue par le quatrième protocole de la C.E.E., qui rechigne, dans le cadre de l'O.C.D.E., la Turquie a besoin d'un appui solide et n'a guère d'autre choix que les Etats-Unis. Ces derniers mettent sur pied leur force d'intervention rapide (Rapid deployment Force), c'est-à-dire des unités capables d'intervenir en cas de crise dans la région du Golfe. Pour des raisons géographiques, la Turquie devrait être le principal « porte-avions » de ce dispositif. Ils sont donc, bien qu'ils ne l'avancent pas, demandeurs.

... tuel conflit qui pourrait surgir à ses portes.

Ce pays a adhéré à l'OTAN à la fois par nécessité et par conviction. La partie cachée de ses relations avec l'U.R.S.S., c'est un antisoviétisme nourri par le souvenir des invasions et par le souvenir plus récent des tentatives de déstabilisation imputées à Moscou. On sait que diverses organisations terroristes ont reçu avant le coup d'Etat des subsides de l'U.R.S.S. et de la R.D.A. Une grande partie des armes saisies depuis le 12 septembre 1980 provenait des pays de l'Est. On sait aussi que deux radios continuent toujours d'émettre en Turquie, l'une à partir de Berlin-Est et l'autre, en kurde, depuis l'Union soviétique.

Mais, comme tous les pays frontaliers des pays de l'Est, elle a, et c'est la partie visible de ces relations, une politique sinon teintée de neutralisme, du moins de bon voisinage avec l'U.R.S.S. Les relations commerciales avec ce pays se développent depuis quinze ans sur la base notamment d'une politique de troc qui ne coûte pas cher en devises. La Bulgari est, d'une part, un gros fournisseur d'électricité. Le général Evren, qui se déplace peu, vient d'y effectuer une visite officielle, et se trouve actuellement en Roumanie. Même si l'un des objectifs de cette politique balkanique est sans doute d'irriter la Grèce, un autre est d'illustrer la politique de détente qu'on entend mener avec l'Est ...

... effectifs, le degré d'organisation et les intentions de ces groupes d'exilés. Ce qui apparaît en revanche, c'est que cette frontière est rien moins qu'étanche : le quotidien d'Istanbul *Gunes* a publié récemment un reportage sur les « passeurs » turcs qui demandent 350 000 livres aux Iraniens pour la faire traverser.

Ce qui est certain surtout, c'est que cette zone constitue un motif de préoccupation commun pour la Turquie et les Etats-Unis. Les provinces de l'Est, peuplées en grande partie de Kurdes, sont toujours un terrain potentiel de propagation des troubles de l'Iran. Les Etats-Unis quant à eux voient dans l'Iran le point de passagé d'une éventuelle pousée soviétique vers le Golfe.

Les positions officielles n'ont pas changé : aucun marchandage n'est en cours. Mais, de la même manière qu'il existe aux Etat-Unis une école qui tient pour prioritaire la défense du Golfe (alors que les Européens ne souhaitent pas y être impliqués militairement), il existe à Ankara une tendance prête, pour d'autres raisons, à tourner le dos à l'Europe pour miser sur les Etats-Unis. L'attitude des instances européennes à l'égard de la Turquie dans les semaipropos de la Turquie dans les semaines qui viennent pèsera lourd sur la posibilité pour ces deux courants de se rencontrer et de s'imposer.

CLAIRE TRÉAN.

türkei information
DEVRİMCİ YOL

KATLİAM, İDAM, İŞKENCE VE BASKI, YALAN VE DEMOGOJİ İŞTE TÜRK CUNTASI BUDUR ASKERİ DİYARBAKIR HAPİSHANESİNDE KATLİAM

Massaker, Hinrichtungen, Folter und Unterdrückung, Lügen und Demagog...
DAS IST DIE TÜRKISCHE JUNT...

Massaker im Militärgefängnis Diyarbakır

MAZLUM DOGAN

● Führende Mitglieder der PKK ermord...

Seit Mitte März führten die politischen Gefangenen im Militärgefängnis Di... bakir einen Hungerstreik durch, um gegen die Repressionen, die mensch... verachtende Behandlung, die militärische Indoktrination zu protestie... Schon vor dem Hungerstreik wurde die einminütige Besuchszeit für Ange... rige und Anwälte ganz verboten.
Am 21.März 1982, dem Tag des Neujahrsfestes des kurdischen Volkes (NE... ROZ) wurden 13 Revolutionäre ermordet.
Die Durchführung dieses Massakers gerade an diesem Tag und die Tatsac... daß es sich bei den Ermordeten um führende Mitglieder der Arbeiterpa... Kurdistans, PKK (Mazlum DOGAN, Mitglied des ZK, Önder DEMIRKOL... handelt, zeigt das planvolle Vorgehen der Junta. Die Gewalt der fasc... stischen Generäle zielt auf die physische Vernichtung der Führer der Op... sition und insbesondere auf die Ausschaltung des Widerstandes des kurdisch... Volkes.
Weiteren Meldungen zufolge sind in der Zeit zwischen Jahresbeginn und En... März 1982 in Diyarbakir mindestens 37 Menschen ermordet worden. Di... Junta wird versuchen durch ähnliche Massaker oder durch "Erschießen au... der Flucht aus dem Militärgefängnis" auch weitere Führer politischer Orga... nisationen zu vernichten.
PROTESTIERT GEGEN DIE MASSAKER IN DIYARBAKIR!
VERHINDERT DIE VERNICHTUNG WEITERER MENSCHENLEBEN

PKK'nin üst düzeydeki üyeleri katledildi.

Mart ayının ortalarından itibaren, baskıları, insanı aşağılatıcı tutumları, askeri eğitimi protesto için, Diyarbakır askeri cezaevindeki tutuklular açlık grevine başlamışlardı. Bu nedenle, açlık grevi öncesinde varolan, aileler ve avukatlarla bir dakikalık görüşmede tamamen yasaklandı.

21 Mart 1982 günü -ki bu gün aynı zamanda Kürt halkının yeni yıl bayram günü NEWROZ'dur- 13 devrimci katledildi. Katliamın bu günde yapılmış olması, öldürülenlerin Kürdistan İşçi Partisi'nin ileri düzeydeki üyeleri oluşu (Mazlum DOĞAN PKK-MK üyesidir), cuntanın bunun planlı bir şekilde gerçekleştirdiğini göstermektedir.

Faşist generaller bununla, zoru, muhalefetin önderlerini fiziksel olarak imha etmeyi hedefledi-ği,özellikle de Kürt halkının direnişini kırmak istediği görülmektedir.

Gelen en yeni haberlere göre Mart ayı sonlarında Diyarbakır'da 37 kişinin öldürüldüğü bildirilmektedir.

Cunta benzeri katliamlarla veya "hapishaneden kaçarken vuruldu,, gibi tertiplerle politik örgütlerin önderlerini ketletmeye devam edecektir.

-Diyarbakır'daki katliamı protesto et!

-Bundan sonra da insanların hayatlarının yokedilmesini önle!

die tageszeitung

14.4.1982

Diyarbakır Askeri Hapishanesinde Katliam!

Türkiye'nin Kürt kesimindeki Diyarbakır askeri hapishanesinde en az 37 tutuklu öldürülmüştür.

Tutukluların bir kısmı cani bir işkence ile, diğer kısmı ise kurşuna dizilerek katledilmişlerdir.

Bu katliamlarla ilgili bilgiler gazetemiz "taz" tarafından -ki bu, şimdiye kadar Türkiye'deki tutuklulara yönelik alışılmış caniliklerinin çok üstünde bir olay- doğrulanmıştır.

Hamburg Türkiye Komitesi'nin verdiği bilgilere göre şu anda Federal Almanya'da olayın bir görgü tanığı bulunmaktadır.

Taz'ın elde ettiği bilgilere göre, Diyarbakır'daki bu katliam baskı dalgasının zirvesi olup, askerlerin, tutukluların Mart ayında başlattıkları açlık grevini kırmak için yaptıgı bir girişimdir.

Diyarbakır Türkiye'deki Kürtler için onların gizli başkentidir. Bu nedenle, bu şehirde Kürt ulusal kurtuluş örgütlerinden değişik grupların gücü vardır.

Diyarbakır askeri hapishanesinin işlevi, merkezi toplama yeri olması ve "bölücülük" iddiası ile çeşitli kurbanların daha çok burada takibata uğratılmasıdır.

Burada 3331 tutuklu bulunmaktadır. Diğer Türk hapishaneleri ile, doğudaki bu hapishane karşılaştırıldığında, burada durumun özellikle çok berbat olduğu göze çarpar. Burada mahkûmlar sonsuz bir keyfi uygulamaya tabidirler. Ziyaret yasağı normal birşeydir.

Örneğin: Ankara ve İstanbul'da, çok sınırlı da olsa varolan avukat desteği, Diyarbakır'da kesinlikle sözkonusu değildir.

Kürt gruplarının kitle yargılamaları Türkçe yapılmakta ve sadece Kürtçe bilen tutukluların durumu ise gözönüne bile alınmamakdır.

Mahkûmlar açlık grevine azami haklarını elde etmek için başvurdukları belirtilmektedir.

Grev kırıcı metodların dışarıya ulaşmasını engellemek için askerlerin hapishanede kesin ziyaret yasağı uyguladıkları bildirilmektedir. Bununla yetinmeyen yöneticiler bazı tutukluları sözümona "elebaşı oldukları" iddiası ile özel işkenceye tabi tutmuşlardır. Bu tutuklulardan beş kişinin öldürüldüğü, bunlardan birinin de PKK üst düzey yöneticilerinden Mazlum DOĞAN olduğu belirtilmektedir...

SOL TUTUKLULAR ÖLDÜRÜLDÜ

Güvenilir bilgilere göre Diyarbakır askeri hapishanesinde 20.3'te (bu bir Kürt ulusal bayramı günüdür) dokuz solcunun öldürülmüştür. Bunlar Kürdistan İşçi Partisi üyeleridir. Öldürülenler: Mazlum Doğan, Celal Kılıç, tahminen Mehmet Hayri Durmuş, Yıldırım Merkit, A.Rıza Altun, Muzaffer Ayata.

Üç haftadan beridir hapishane ziyaretçi yasağı ilan edilmiştir. Bir koğuş protestolara hala devam etmekte, bazı tutuklular ise açlık grevini sürdürmektedirler.

Morde im Militärgefängnis Diyarbakir

Berlin (taz) - Mindestens 37 Gefangene sollen in den ersten April-Wochen im Militärgefängnis von Diyarbakir im kurdischen Teil der Türkei ermordet worden sein. Die Gefangenen sind zum Teil brutalen Folterungen erlegen oder aber schlicht erschossen worden. Die Informationen über dieses Massaker, das selbst bei der gewohnten Brutalität in türkischen Gefängnissen bisher ohne Beispiel ist, sind der „taz" von drei unterschiedlichen Gruppen bestätigt worden. Nach Angaben des Türkei-Komitees Hamburg hält sich in der BRD ein Zeuge der Massaker auf, dem in den letzten Tagen die Flucht aus der Türkei gelungen ist. Nach den Informationen der taz sind die Morde im Gefängnis in Diyarbakir der Höhepunkt einer Repressionswelle, mit der die Militärs versucht haben sollen, einen im März begonnenen Hungerstreik zu brechen.

Diyarbakir gilt unter den Kurden in der Türkei als ihre heimliche Hauptstadt. Entsprechend groß ist gerade in dieser Stadt der Grad der Organisation in verschiedenen kurdischen Befreiungsgruppen. Das Militärgefängnis in Diyarbakir hat die Funktion einer zentralen Sammelstelle kurdischer Gefangener, die Opfer der militärischen Verfolgung wegen „Seperatismus" geworden sind. Insgesamt 3331 Gefangene befinden sich zur Zeit in diesem Knast. Selbst im Vergleich zu anderen türkischen Gefängnissen sieht es hier im Osten besonders schlimm aus, die Gefangenen sind einer schrankenlosen Willkür ausgesetzt, es besteht Besuchsverbot und selbst der minimale Beistand durch Anwälte, der in Istanbul und Ankara noch gewährleistet ist, findet in Diyarbakir nicht statt. Die Massenprozesse gegen die kurdischen Gruppen werden in türkischer Sprache geführt, auch wenn viele Angeklagte nur kurdisch sprechen.

Mit dem Hungerstreik sollen die Gefangenen einen letzten verzweifelten Versuch unternommen haben, wenigstens minimale Rechte durchzusetzen. Als erstes reagierten die Militärs mit einem totalen Besuchsstop, schon um zu verhindern, daß Informationen über die Methoden, den Streik zu brechen, nicht nach Außen gelangen. Nachdem dies nicht ausreichte, wurde eine Reihe von Leuten, die als die Rädelsführer angesehen wurden, herausgegriffen und schwer gefoltert. Bei diesen Folterungen wurden fünf Gefangene ermordert, unter anderem ein führendes Mitglied der kurdischen Arbeiter- und Bauernpartei (PKK), Mazlum Dogan. Partei

Die anderen Ermordeten sollen in Gruppen erschossen worden sein. Um zu verhindern, daß sich Informationen über diese Morde unter der Bevölkerung verbreiten, haben die Militärs die Verbindungswege rund um Diyarbakir gesperrt.

...stgenommen

...ben wurden. Die Nilitärstaatsanwaltschaft hat deswegen bereits eine Haftstrafe von fünf Jahren gefordert.

Der ehemalige Premier, der zu den Kritikern der türkischen Militärregierung gehört und bereits zwei Monate wegen seiner Kritik an den Militärs inhaftiert war, hatte unter anderem in einem Beitrag für das Nachrichtenmagazin „Spiegel" erklärt, die Militärs hätten sich zu Unrecht bei der Machtübernahme am 12. September 1980 auf den Republikgründer Atatürk berufen. Im Rahmen eines anderen Verfahrens soll sich Ecevit am 29. April wegen Unterstützung des linksgerichteten Gewerkschaftsverbandes DISK verantworten. 52 führenden Funktionären dieses Verbandes droht die Todesstrafe. (dpa)

Baştarafı S: 2'de

Cunta Sömürü ve Rüşveti Arttırıyor...

dört elle sarıldı. Zamları üst üste halkın sırtına bindirdi, kendi takımı dışında kimseye yaşama hakkı tanımadı.

Bu baskı ve işkenceye, sömürü ve talana rağmen cunta amacına ulaşamadı. PKK partizan ve savaşçılarına istediği darbeyi vuramadı. Tam tersine yer yer direnmelerle karşılaştı. Halk da onun bu baskı ve pasifikasyonuna rağmen boyun eğmeyip gizli de olsa muhalefetini sürdürdü. Hele son zamanlarda halkın kin ve nefreti ve bu muhalefet gidererek belirginleşmeye başladı. Halk PKK savaşçılarına daha çok sahip çıkarak direnmesini sürdürdü. Türk sömürgecileri amaçlarına ulaşamadıkları gibi bu uygulamalarıyla açığa çıkan yüzlerini bir kez daha göstererek kendilerini iyice teşir ettiler. Halk, cuntanın kendilerine birşey veremeyeceğini iyice kavradı, bu düzenden bir an önce kurtulmanın zorunluluğunu bizzat kendi pratiğiyle anladı. Aynı zamanda ordunun manevi gücünü (!) de kırarak askerler arasında hoşnutsuzluk yarattı. Yaptığı operasyonlar kendisine çok pahalıya maloldu. Ekonomik gücü bu; amaca ulaşamayan operasyonları kaldıramaz oldu. Uygulamaları uluslararası alanda büyük tepkilere yolaçtı. Türk burjuvazisi giderek daha da tecrit olmuş duruma düştü.

İşte cunta, kendisine kâr getirmeyen bu tip seri operasyonları yer yer azaltarak bu sefer de ajan ve ihbarcı şebekeleri örgütlemeye başladı. Şehirlerde ve köylerde ihbarcı ağını oluşturdu. Halka baskı yaptığında "ihbarları değerlendiriyoruz" süsünü verdi. Bunun en son ve açık örneği, Nusaybin'in kışla mahalesinde, kaçak mal ihbarı vardır gerekçesiyle, mahaledeki tüm evlerin bir bir aranmasıdır. Polis ve jandarmalar kadınların ziynet eşyasını çaldı, kaçaktır diye ev eşyalarına el koydu. Sahipleri daha sonra karakola giderek eşyalarının çalındığını, geri verilmesi gerektiğini söylediklerinde, sert bir şekilde azarlandılar ve geri kovuldular. Yine Nusaybin'de Süleymanê Ahmet adında biri rüşvet vermediğinden taburun dörtyüz metre ilerisinde 20 Mayıs gecesi kurşunlanarak öldürüldü. Gerekçe olarak da dört kişiyle beraber taburu basmaya gelirken öldürüldüğü gösterildi.

Diyarbakır askeri cezaevi subayı, hakim ve avukatların tek geçim kaynağı haline getirildi. Avukatlar tutukluların ailelerinden para alıyor, ama hiç bir savunma yapmıyorlar. Çünkü bu avukatlar bizzat cuntanın avukatlarıdır. Bu avukatlar bazen de hakimlerle gizliden anlaştıklarını, çocuklarının serbest bırakılması için hakimlere rüşvet vermek gerektiğini açık açık belirterek ailelerden para alıyorlar. Ama bugüne kadar bırakılan yok. En son olarak Diyarbakır'da iki savcı, bir üsteğmen ve bir başçavuşla Kızıltepe'den iki kişiden oluşan böyle bir şebeke ortaya çıkarıldı. Bu şebeke Diyarbakır'da tutuklu bulunan A. ve M.A'nın Kızıltepe'deki akrabalarından çocuklarınızı bırakacağız diyerek A'nın babasından 200, M.A'nın abisinden de 250 bin lira para alıyor. Daha sonra da siz devrimcilere zamanında para ve silah vermişsiniz, hakkınızda böyle bir ihbar vardır diyerek A'nın babasıyla M.A'nın abisi ve amcasıoğlunu tutukladılar.

Mardin ve Ömerli'nin Xırbê Mırişka, Xırbê Belık, Xırbê Kevir, Terê ve Rışvanê köylerinde silah ihbarı vardır diyerek, tüm köylülere işkence yaptılar, onlarcasını gözaltına aldılar. Gözaltına alınanlardan da yüzbinlerce liralık rüşvet yediler. Ayrıca Diyarbakır ve Mardin'in bazı köylerinde muhtarlara emir vermişler, her köyde günde iki aile nöbet tutacak diye. Köye gelip-giden yabancıların kimlikleri sorulacak, durumu şüpheli olanlar muhtara teslim edilecek, muhtar da onları en yakın karakola teslim edecek. Ama köylere uygulanan bu oyun hiç de başarılı olamadı, hiç bir köylü kendisinden isteneni yapmadı.

Mardin ilinde sömürgeci kolluk kuvvetleri ve üst kesim bürokratlar açıktan rüşvet almaktadırlar. Rüşvet ve zoraki para alma sistemleştirilerek halk aboneli duruma getirildi. Subaylar ve askerler esnafın malı ve köylünün ürünüyle bedeva geçiniyor. Ama bu durum Mardin halkında büyük tepkilere yol açınca cunta ne yapacağını şaşırdı. Yüzünü artık gizleyemiyor. Bu rüşvetçi unsurları cezalandırması gerekirken tersine topladıkları paraları eğlence alanlarında harcayabilmeleri ve hoş vakit harcayabilmeleri için onları deniz kenarına ve Türkiye'nin büyük merkezlerine gönderdi. Buna da "subayların genel dağıtımı yapıyoruz" diyorlar, gelecek subayların ise çok iyi olduğunu, ulusal duyguyla eğitildiklerini söylüyorlar. Aslında bunların eskisinden daha çok rüşvet almada ve baskı yapmada ustaca eğitildikleri anlaşılıyor. Eskiden mahrumiyet bölgesi olan Kürdistan bugün subaylar için şans bölgesi (sömürü ve talan yapmada) olmuştur. Ayrıca cuntanın Mardin'deki yetkilileri, halkın kolluk kuvvetlerine, yani, yeni subaylara, her alanda yardımcı olmasını, olmayanların sert bir şekilde cezalandırılacaklarını söylerek, yeni bir tehdit daha savurdular.

Ama tüm uygulamalara rağmen halk cuntaya boyun eğmemekte ve korkunun yerine giderek direnme ruhu almaktadır. Son zamanlarda bu açıkça kendini gösterdiğinden cunta yetkililerinin büyük bir telaş içinde, yeni manevralara başvuracağı, yeni bazı oyunlar oynayacağı açıktır.

Devrimci Selamlar
H.D.

Serxwebûn Yazı Kuruluna,

Baştarafı S: 2'de

Ayrıca B.G.den İ.Y. amansız işkenceye tabi tutulmasına rağmen halen direnmektedir. H.A. arkadaş da halen işkencededir. Pazarcık'a bağlı Köprüağzı karakol çavuşu vasıtasıyla köy halkına terör estirmekte hergün bir köyün 12 yaşından büyük tüm insanları toplatılarak kulakları, bıyıkları, çekilerek tokat atılarak hiç bir cevap alamayınca da adi küfürler savurarak daha sonra da saatlerce süren yat kalk sürün talimleri yaptırılmaktadır.

Daha önce silahlarını teslim eden köylüler tek tek işkenceye alınarak, silahı kimden, nereden, hangi devrimciye vermek için aldığı sorulmaktadır. Bu yüzden çok sayıda köylü işkenceden geçirilmiştir ve bir kısmı da halen tutukludur. Köy muhtarı ve 8 yaşlı köylü vatandaş işkenceye alınarak göğüslerine ve ayak altlarına çivi çakılmıştır. Köylülerin toplu halde gezmeleri, bir yere gitmeleri yasaktır. Ancak daha önceden muhtara verilen beyannameler doldurularak köyden ayrılmak mümkün olmaktadır. Ayrıca Hitler'in Almanya'da yaptığı gibi, tüm gençlik spor zehirine yakalatılmak istenmektedir, bu ise halkın dikkatini ve kazanımlarını yok etmek ve köreltmek için başvurulan bir başka metottur. Bütün Pazarcık köylerinde uygulanan bu oyun komutanlarca verilen bir direktifle her köyde futbol takımı oluşturmak ve köyler arasında zorunlu müsabakalar düzenleme, haftanın Çarşamba, Cumartesi ve Pazar günleri yapılan bu müsabakalara köylülerin işlerinden silah zoruyla köy otobüslerine doldurularak Pazarcık'a alınıp götürülmesi biçimlerinde uygulanmaktadır. Halk bundan hiç memnun değildir. 23 Nisan 82'de tüm köylüler toplatılarak Maraş'a götürüldüler güya Maraş halkıyla barıştıracaklarmış! Köylülerden toplanan paralarla kurban satın alınıp Maraş valisi için kestirilmiştir. Ayrıca Köprüağzı başçavuşu kız kardeşi evleniyor diye her köyden zorla 30.000 bin lira toplattırdı. Zaten maddi durumları zayıf olan köylülerin kinlerini ve nefretlerini anlamak hiç de zor değil. İçerdeki tutuklu yakınlarından edinilen bilgiye göre, çoğu verem gibi bulaşıcı hastalıklara yakalanmış olup, doktora bile çıkarılmamaktadırlar. Artık alışkanlık haline gelen, her gün ev aramalar, adam dövmeler sorguya çekilmeler köy halkının ve yöre köylerinin nefretinden başka bir şey kazanmamıştır. Halk cuntadan nefret etmektedir. Şu da bir gerçektir ki halk bir bekleyiş içindedir. Silahlar çoğunlukla teslim edilmemiştir. Eğer yöre halkıyla irtibata geçilirse ve yeniden, amatör örgütlenme yerine profesyonel ilişkiler geliştirilirse daha ileri mevzilerin kazanılacağı bir gerçektir.

Baskılar ve Yıldırma Hareketi Pazarcık Halkını Teslim Alamayacaktır!
Yaşasın PKK Savaşçıları!

Devrimci Selamlar
İ.Ö.

JI MAHKEMÊN ÖRFI-IDARA DIYARBEKIR KÛ DEST PÊ KIRINE, JI DAWAYÊN PKK Ê, ABUQAT ŞERAFETTIN KAYA DI DE DER

Destpêk dı hejmara 5 an deye

SERXWEBÛN; Bı derba leşkeriya cunta faşist ya12 İlonê, gırtın lı gora demên berê bı çı awayi hate guhartın? Hın zêdetır dı gırtına de, kijan kısma jı xwe ra dıkırın amanç? Jı bona gırtınê jı berêva, politiqe ka kû ava kırıbın hebû? Ev politiqa çıbû?

ŞERAFETTİN KAYA; Bı 12 İlonê va hema dest bı gırtınan kırın. Lı Diyarbekır dı nav bajêr de kesên jı qısmên mamoste, kesnas û entellektüel, dı dema 1971 i de û pıştı vê demê kû navê wan dı siyasetê da bûye wana hemi gırtın. Kû ev ji, jı sûçê kû navê wan ketiye nav siyasetê pêştır, tewrên wani siyasi tınebûn. Ev çav tırsandıneki bû. Kesê kû xwe demoqrat, ronakbır ditita wazifên wani bıroqrati hebûn. Huqûqçi û abuqat jı bona dı demên pêşda bê deng bıminın vê çav tırsandınê bı cih anin. Hışkiya gırtınê, pıştı kû cunta hat dı meheki da xuyabû. Jı nışka ve û neqleki ve tewrên mahkema û sawciya qelıbi. Jı gundan, bajaran bı sedan, hezaran kes cıvandın û wan xıstın cihên merkezên gırtına bınçav. Lı mahkemê weki demên berê bê xwendına dosyayê van kesan hatıne gırtın. Hetta kû hewci sıtendına ifada wan ji neditıne. Cuzdanê wan sıtendın pê da bı du kelima ifadên wan derbas kırıne û wan dıgırtın. Dı gırtına de, qısmê tevgerkesên tekoşina çekdari jı xwe re armanç dıgırtın. Misaleki yên kû dı endametiya PKK ê û alikari bı PKK ê re kırıne dıhatın gırtın. Û jı ber vi sebebi hatıbûn, an ji bı vi navi dan û sıtendınên wan çêbûbûn. Jı bûna gırtına wan, dıxwazi delil hebın an ji tınabın lı ser vi ne dısekniyan wan dıgırtın.

Jı bona gırtına, dı be kû ditıneka wan jı berê va hebe. Ani politiqeki dıbe kû hebe. Kû lı gora mın ew ji; yên kû dı tevgêra tekoşina netewi Kurdistan de cih gırtıbe beri her tışti, van gıştekı tekoşêra bıgrın û wan têxın zindanê. Jı xwe operasyonên kû çêdıkırın ji dıdan xuyakırın kû, cunta; lı Kurdistanê dı pêşide lı ser gırtına militanên PKK ê û yên jı ware alikari kırıye bıseknın û pıştı wan hê bıçın ser siyasetên dınê. Kû ev pilan, dı operasyona de ji xuya dıbû. Bê xwendına dosyayên gırtiyên PKK ê, bıryarên kû dıdan ji vi nişandıda. Ev pilan û bı cih anin xwe, lı gıştki Tırkiyê ji; lı ser Dev-Yol û Dev-Sol çê kırıne. Dı derxıstına televiziyonê de, meselên tevgerê Hilvan û Fatsa yê de ji politiqa cuntayê bı zelali derkete derva. Weşina televiziyonê de; (kû rastiya bı xeleti û rûreşi weşandın) jı bona gırtiyên PKK ê, ev bû sebebek jı mahkema re. Jı van gırtınê bınçav û gırtınan de, amanca duyemin ji; çavtırsandına gel û dıjitiya wa lı dıji şoreşgera binın û tesira şreşgera lı ser gel qels bıkın. Bı tevayi dı gırtınan de amanca wan pozberi, tekoşina netewi Kurdistan bın bıxın, qadroya bı gışti bıgrın û bıngeha şereki qewi û vê dozê jı olê rabıkın. Amanca wan tev ev bû.

SERXWEBÛN; Lı dıji gırtiya, tewrên wan weki hevdû bû an ji vê ferqê tê dıxıstın nava wan? Vê ferqê lı gora çê û vêya jı bo çê dıkırın?

ŞERAFETTİN KAYA; Bı karanina wanê lı ser hepsa, dı 12 İlonê da bı bıngehi hate guhartın. İca ew der, jı rewşa hepsa derket, jı bo qırkırına gıştekı gırtiya û cihki; eziyet û lêdanê. Lê, ev tade û eziyet lı ser MHP liya û tırşıkçiyên wan, bı kar ne dıanin. Jı çavtırsandınê pêştır, lı ser şerietçiya, Mehmet Celal Bucak, lı ser zılamên wi û Mehmet İzol, lı Hilvanê ji, jı aşireta Süleymana kesên kû dı hepsê da ajantiyê dıkın lı ser wana tade û eziyeta ne dıkırın. Eziyet û tadên gıran lı ser şreşgera û bı taybeti ji, bı gırani lı ser gırtiyên PKK bı cih dıanin. Hım jı wê politiqa lı ser vê siyasetê, programa televiziyonê û hım ji qısmeki jı van gırtiya lı dıji karbıdestên hepsê û politiqa şovenist kû lı hepsê bı cih dıanin lı dıji van derdıketın. Sebebê eziyet û tadên gıran ev bûn. Lı ser gırtiyên PKK ê, yên lı ber xwe dıdın û yên bê berxwedan ji ferqa politiqa wan hebû. Eziyet û lêdanên kû lı ser berxwedaran bı cih dıanin, dı tarixê da misalê wan tıneye û nakeve aqılê insanan. Ev qatiye kû, qırkırına vanê dabûn pilankırın. Yên dı hepsê de, ani dı derheqên şoreşgerên siyasetên dınêde ji, ev amanc hebû. Qırkırına wan ji amanc kırıbûn. Lê dı pêşiyêda berxwedarên PKK ê dı pilanda bûn.

SERXWEBÛN; Kû wın bı rewşa xwe ya abuqateki, tewrên we yê lı dıji gırtına, eziyet û lêdana çıbû?

ŞERAFETTİN KAYA; Beri 12 İlonê, dı derheqên van tıştan de, abuqatên kû lı Diyarbekır dıman, jı ber tewrên Baro ya Diyarbekır deng derdıket. Lê pıştı 12 ê İlonê, zordestiya kû zêdekırın, weki mın dı şorê da daye nişandan dı şefeqa roja 12 ê İlonê da kû bı gırtına entellektüela tırsa kû hate belakırın, dı vê neticê da, hım Baro, hım ji hın abuqatan xwe bı paşda dan. İcarê, dı van pırsgırêkan de bı abuqatanre imkana xebateka bı tesiri nemabû. Jı ber van yekan ji, jı bê çareyi em bı Buroyê lı ser vê meselê sekının. Bê ûsûliyên dı gırtına de, û dı derheqên berdana gırtiya de bıryar tê sıtendın, hê pıştı pazde rojan wi berdıdın, eziyet û lêdanên kû lı hepsa çêdıbın, lêdana kû lı dıji insanetiyê dı qempên Naziya de ji nehatıne ditın kû dı hepsa de lı ser gırtiyan pêk tının, kurtekırına paraztınê gırtiya, tadeyên lı ser gırtiya û dan û sıtendınên wana bı abuqatê wan re hatiye qedexekırınê û qedexekırına dı nav maliya û gırtiya (yên kû bı Tırki nızanın) alet û imkanên paraztınê kû jı destê gırtiya derxıstıne, tewrên mahkeman kû lı dıji gırtiya û abuqatê wane dı derheqên van meselan gışti de dı hın deman de jı serekê Güvenlik Konseyi, Başbakan, wezirê adaletê, serekê gışti kurmayê, serekê yekitiya Baroyê, wezirê hundur, serekê Baroya huqûqa Tırk, serekê Baroya Diyarbekır ra û jı komutanê idara örfiyê ra jı bo kû, van bêrêyiyên dı hepsada hene bıdın seknandın û dıderheqên wande dawak bê vekırın mın seri lı wan da. Lı ber van ji, nıvisên kû mın hazırkırıbû herçıqas kû xebata wê dabın seknandın ji, sırf jıbona bı van tıştan zanebın mın vê nıvisê bı dest jı CHP û rojnama Cumhuriyetê ra ji şiyandıbû. Jı xeyni van ji qısmên şoreşger, demoqrat û welatparêz ra ji, mın ev tışta dabû nişandan.

Tı mafeki jı vê xebata xwe, me nedi, jı ber vê ji hin tade lı ser me zêdetır bûn. Lı dû me geriyan û şopên me ajotın. Dı mahkeman de derheqên van meselan de tewrê xwe deynım gotınên gırtiya bınıvsinım, herçıkas ne bırewşeki erini be ji jıbona bıryarsıtendınê tesir bıkım, dı paraztına gırtiyan de "eziyet û lêdan bı destê hakım û sawciya û bı emrê karbıdestan çedıbın" ifadên dıbın eziyet û lêdanê de tê sıtendın, bıryarê kû lı ser van dıdın yan ji lı ser pırskırına van eziyet û lêdana çêdıbın kû me van diyarkır tewrê wan lı dıji me hê zêdetır xırabû. Kû me dı diyarkırınên xwe de nişandabû kû gıştekı karbıdesta û cunta van eziyet û lêdana dı ecıbine, diyarkırınên meyi bı vi awayi lı xweşiya mahkema û sawciya neçûbû. Dı derheqên van meselade bı rexın dê û bavên gırtiya ji, me seri lı wan dabû, lê, dı vê serilêdana me de ji tı neticeyeki me nesıtend.

Pıştı kû ez hatım gırtın lı sekna vê meselê imkana abûqata ji nema. Dı mahkema de lı ser van mesela mın tıştek nedi. Dı hın deman de abûqat Hüseyin Yıldırım derheqên van mesela de dı mahkemê tewr daniye, bı qanûni ji lı ser van meselan sekıniye. Hetta kû ger ev eziyet û lêdan neyên seknandın, da dıyarkırın kû baweri bı mahkeman nayê. Jı ber vê tewri wi pêşi xıstın bın gırtına bınçav, dawiyê bı leystıkeka sawci û yargıç hate gırtınê.

SERXWEBÛN; We abûqatiya kijan dawa kıriye? Vana dawayên şexsi bûn an ji dawayên grubi bûn? Rewşa wan çı bû?

ŞERAFETTİN KAYA; Dawayên kû ez ketımê gıştekı dawayên siyasi bûn. Ez wekilê hın dawayên jıber hın bûyera hatıbûn, hım ji wekilê gırtınên dawayên siyasi bûm . Mın wekiltiya dawayên grubi, yên; PKK, Rêya Azadi, Rızgari, KUK, Rêya Şoreşger (Dev-Yol), Rızgari (Kurtuluş), Kawa, û yê TİKKO yê bûm. Lê, gıştekı gırtiyên van gruba re wekiltiya mın tınebû. Wekilê gellek gırtiya hebûn. Dawayê zêdeyiyê gırtiya gruba Baro ya me ya şırikati dabû ser mılên xwe. Ev zêdeyi dı gıhişte jı 3/4 ê gırtiya. Lê beri kû dawayên grubi vebın, jı hın dawayên jı ber mesela hatıbûn vekırın ez ketıbûm wan ji. Weki dawaya Orhan AYDIN û Zeki YILMAZ. Hejmara vana jı sedi zêdetır bû. Rıhêntına me ya lı van dawayên kû mın lı jorê daye nişandan, bela kû lı ser vê meselê em rınd dısekının, jı ber tewrên me yên mahkema jıbona kû dawayên grubi bı rıheti bên ajotın, berxwedanên gırtiya bên şıkandın, imkana paraztına siyasi jı olê rakın ew eziyet û lêdanên lı ser gırtiya jıbo kû nekevın dosyaya û tesirek lı ser alema gışti bı cih neynın, xeletiyên dı pêşda dı vejınandına tarixê de neyın xuyakırın, jı ber van sebeba bı leystıkeka pıçû ez hatıme gırtınê. Dema ez hatım gırtın bı rasti ji hinga mın xıstın bın gırtına bınçav dı vê demêda, iddianameya gruba siyasi ê merkezi ya PKK hatıbû danin û roja dawayê hatıbû xuyakırın. Jıbo kû iddianamê bı vejınının û paraztına iddianamê serrastbıkım vê imkanê ji nedane mın û mın gırtın. Bıryar û meseloka jıbona gırtına mın dı wê şevê da, kû iddianame hatıbû der lı cihên eziyet û lêdanê hazırkırın.

SERXWEBÛN; Dı van dawa de lı dıji dawaya PKK ê tewr û amanca mahkema çıbû? Bı cihaninên wan bı cı awayibûn. Tu, vejınandına vê meselê dıkarı bı huqûqi bı cih bini?

ŞERAFETTİN KAYA; Mahkemê dı derheqê dawayên PKK ê da bı bıryarên pêşi tewr datının. Jı hınek tevgeran xusûsi pêştır jı gıştekı gırtiyên PKKê ra dı tewrên wan de ev xuya bûbû kû, lı gora qanûna TC yê benda 168/1 jıbo cezakırına 15 sali lıhev hatıbûn. Bıryar û bı cih aninê wanê bı vi awayi ji çêbûbûn. "Yargıtay" ji lı ser vê meselê bê seknandın bıryar dısitend. Jı vê ji mırov têdıgıhişt kû "Yargıtay" ji dı derheqê vê dawê da bı bıryarê pêşın bû û hatıbû tesirkırın. Ev senaryoya kû hatiye hazırkırın, dı nav vê senaryoyê da mahkeme tevger datanin. Herweki kû sawciya ev hareket, hareketeka "çete"ye,"jıbona mafê xwe şerê aşirti lıdar xıstiye". Dıda xuyakırın mahkeme ji meselê dı vê rewşêda dıda berçavên xwe û dı nava vê senaryoyê da tewrê xwe bı cih ani. Gırtiyên paraztına xwe bı siyasi dıkırın jıbona va tışta ditınên kû dıdane xuyakırın, mahkeme axaftına wan dıda sekınandın û dı derheqên bûyeran de pırsa jı wan dıkır. Bersıvê hın tışta jı wan dıxwestın. Ev rewş ji dıde nişandan kû tewrê mahkemê jı berêva bı bıryari hatıbû sıtendın. Mahkemên örfi idarê, mahkemên gırêdayine kû dı meşandına dawayên PKK ê da ev gırêdayiya wan gelek zelale û qatiye. Lı dıji paraztına siyasi tewrên wani serbıxwe bê imkane. Lewra kû gışti gırtiya dı paraztınên xwe de bı aşkere dıbêjın "em lı dıji dewletêne, şer lı dıji kedxwarê dewleta Tırk dıdın. Gırti vi tewri bı aşkere dıbêjın. Mahkeme ji, mahkemên vê dewletêye kû gırti lı dıji wi şer dıkın. Û ew bı dewletêva gırêdayine. Wê hıngê tewrê vê mahkemê imkana wê heye kû serbıxwebe? Mahkemeka wıha, rewşa wê ya huqûqi tıne û nayê xeberdan. Rewşa sekna mahkemê û bıryarê kû derdıxın jı dûr û nêzikva dan û sıtendınê wê bı huqûqre tıneye. Ne lı gora huqûqêne. Ev dışıhube yeki kû bı çek agıri mıroveki bıke û mırov, yê kû bı çek beri mırov dabe wi bı destên xwe bıde cezakırın. Dı vê derêde lı gora kaidê adaletê û bêterefi çewa wi kesi bıdın cezakırın. Dı vê derê da tıştê kû lı dıji huqûqêye ew ji eve; ew kes lı dıji mahkemên vê dewletê şer dıkın, dı serda ji bı mahkemên vê dewletê têne cezakırın.

Jı xwe dı tarixa Kurdistan de, derheqên dawayên tevgerên Kudistanê de, tewrên mahkemên TC'yê tên zanin. Bı cihaninên wan lı ber çavın. Tewrêki bı awaki dın,jı van mahkeman nayê gumankırın.

SERXWEBÛN; Jı ber van tewrên dı dawayan de rewşa ser hepısxana lı dıji van yeka hêlên demoqrat, avayiyên huqûqi, rojname û tewrên avayiyên navnetewi bı çı awayi dıbini? Lı gora te, ev avayi û sazûman imkana wana tewreki tesiri û bı gırani tınebû?

ŞERAFETTİN KAYA; Weşan lı Tırkiyê jı ber bıryara 52 û 65'an nıkarın lı ser van meselan bısekının. Bı xusûsi ji lı ser hepsa Diyarbekır û tewrên mahkemên Diyarbekır, eziyet û lêdan û gefên lı ser gırtiya herçıqas kû bıbinın ji dı derheqên van yekan de tewr danaynın. Ev bela kû, jı cunta dıtırsın an ji, jı nexweşina lı ser pırsgırêka Kurda ye. Jı ber van merıv nıkare tıştek bêje. Ancak dıxwazi, yektiya Baroyê, sazûmana huqûqa Tırk û berpırsyarê Komisyona Navnetewiya Azakırınê, dı gırtına Orhan AYDIN û hevalên wi da û dı dawa DİSK'ê de weki lı ser hepsên İzmir, İstanbul û Anqerê dısekının kırtek seknandına xwe nedane ser hepsa Diyarbekır û mahkemên wê û eziyet û lêdanên wê lı ser gırtiya nedanê berçavê xwe. Bı xusûsi ji, dı dawayên PKK da jı weşina televiziyonê de, ew ji dıbın tesirêde mabûn û bê tewr man.

Xebata sazûmanên navnetewi, bı xusûsi ji Asamble ya Awrûpê, Komisyona Navnetewiya Azakırınê û Komisyona Huqûqê çêbûye. Bı qeneta mın dı nava komisyonê de bı tewrên hin kesa ev xebat bı lez ketiye. Lê dı van xebatên xwe da rewşa gırtiyên hepsa Diyarbekır û pırsgırêka Kurda dernexistıne peş û lı serê nasekınının Pilan û bıcihaninên lı hepsa Diyarbekır; qırkırına gırtiya daye berçavê xwe. Bıcihaninê wanê lı Kurdistan jı xwere vi amanc gırtiye kû; tekoşina vi geli û netewi jı olê rake, wi bıheline. Lı gora qanûna yekitiya navnetewa, ev sazûman wazifa wana eve kû pıştgırtiyê gelê bındest bın û lı hêla wan bıminın. Jı ber vê yekê ji sazûmanên nevnetewi bıcihanina dı vê rewşê da bıdın berçavê xwe û cihê dewleta Tırk derxın der û lı gora vi ji tedbir bıstinın. Dema kû dı vê rewşêda çûne ser meselê, wê hıngê ewê tedbirê qewi karıbın bıstinın û tesira wan ewê zêde bıbe. Sazûmanên navnetewi, lı ser tewrên dewleta Tırk dısekının. Lê dı vê da tı tesira hepsên Kurdistanê û rewşa gelê wê têde tıneye. Bı aksi ji zorbazi zêde dıbe. Cunta jı ber tewrên sazûmanên navnetewi jı xeberdanê tewrê xwe yê lı dıji mafên insanetiyê acız dıbe. Ancak jı vi tewrê xwe pêştır nıkare tıştek bıke. An ji, jı vi tewri pêştır tı tıştek jı destê wi nayê.

Hê zêdetır tedbirê siyasi û abori bên sıtendın û cih dı vê hêlê da tesir bên kırın ewê ev tesir bı erini netice bıde. Ez bı vê baweriyê me kû imkanê sâzûmanên navnetewi hene. Lê dıxwazım lı ser nuqteki dınê ji bısekınım. Sazûmanên navnetewi rewşa nava Tırkiyê pê nızanın. Weşanên Tırk û berpırsiyarên Tırka jı wanre rastiyê berçav nakın. Yên kû lı Tırkiyê bı wanre dı axıvın ji, jı wanre dı derheqên van mesela de restiyê dernaxın der (jı xwe yên bı wanre dıdın dıstinın rewşa wan xuyaye) yên kû vê meselê bı her hawayi dızanın bela kû pışteka wan tıneye, tıştên kû werın serê wan jı wan dıtırsın, bı nav meselê dernaxın der, meseleki weki kû; abuqatên jı Fransê hatıbûn,tu abuqateki Diyarbekırre xebernedabûn û jı wanre ne hatıbû gotın.

Yên kû dı hepsa da dıbın eziyet û lêdanê dene ji, bela kû sıpartıneka wan tıneye, eziyet û lêdana, tewrên mahkema naynın der. Jı abûqat û maliyên xwere ji van tışta nabêjın. Yên kû van derdıxe der jı eziyet û lêdanên gıran tu kesek wi nıkare xelas bıke. Dıbe kû têgıhiştına vê meselê ji çêbıbe.

★ ★ ★

JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ, DOZA PKK

"TEKOŞİNA SERXWEBÛN Û AZADIYA KURDİSTAN JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ BÛYE MALÊ DÎROKÊ"

Endamê KM-PKK ê komunistê bı rûmet Mazlum DOĞAN 21 Adar 1982 a, jı hêla kedxwara, faşistê Tırk va, bı nêzikayi ev sê sale, işkencê xwe pışti berdewam kırın vırde, jı bona rû'he berxwedanê bı fetsinın û bıtemırinın, disa bı eziyet û işkencên gıran pêşda, wi bı fetsandıni qetlkırın

Dıbın gellek bê imkani eziyet û işkencên dıjwar de hatiye hazırkırın, lê jı bona diyarkırına parastına siyasi ya PKK ê fırsend nedane, parastına siyasi ya PKK ji. Mazlum DOĞAN hazır kırıbû. Ne tenê ew bı berxwedana xwe bûbû timsalê lıberxwedanê, dı demên dıjwari de ji bı vê xebata xwe; kedxwariya faşista Tırk û zılmû zorbaziyên wê, ê kû lı ser esiran bı kardıanin û lıberxwedana lı dıji vana bı belge kıriye û bı gıhiştandına derva ji lı berxwedaneka bê pêl û bêl daniye berçav.

Yek jı sebebê kû hewqas bûye amanc ji; dı destpêka rojnama me, hejmara yekide weşina bı serenavê "Lı Hepsû Zindana Zılma Bê Pêl û Bêl û Lıberxwedana Şoreşgeri" hwd. Jı bo hın nıvisên dınê. Hogırê me xebateka bı rûmet aniye holê, bı biranina hogırê xwe, jı ana pêde emê; rûpelên xwe, hê zêdetır û dıbın her zori de, bıve-neve, xebata wiya dı vê holêda û têgıhiştıya wi jıbo bı jinbıkın, rûpelên rojnama jı vanra emê vekın.

Serxwebûn

Jı hêla hakımê durışmê, gırti Mazlum, DOĞAN hate gazikırın.

Dı sorgiya hati gırti Mazlum DOĞAN de

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Tê idiakırın kû, tu mensûbê rêxıstına PKKê yi, tê dı vê avakırına rêxıstınê de cih sıtendiye. Te vazifên sewk û idarê de cih gırtiye, te karên rêxıstınê, ên weşandınê bırê bıriye. Te endamê rêxıstınê Ali DURSUN jı xestexana Diyarbekırê dı tebaxa 1978 yi de bı hın kesên dın re, revandiye, te bınavê İbrahim ŞENEL huviyeteke sexte bıkaranıye.

GIRTİ; Dıvê, ez idianamê bıxwazım. Jıbona ku ez tevan baş bıkarıbım bêjım, idianameki bıdıne mın. Ku ez lı gora wê, bı peyıvım, wê çêtır bıbe.

HAKIMÊ DURIŞMÊ; Bıla. (idianame gırti re hate dayin)

GIRTI; Ez dıxwazım ifada xwe bı du rêyan bıdım. A yekemin, wek ku tê idiakırın, ez endamê Partiyê me. Jı ber vê yekê, sûçên ku tên ser Partiyê, û pêrek jı endamê Partiyê ên dın...

HAKIMÊ DURIŞMÊ; Neha bınêre, berê jı mera va tışta bêje; bı çı awayi mensûbê Partiyê yi, kingê tu keti Partiyê, jıbo çê tu keti Partiyê, pışti izaha vanan, jı mera van tışta bêje; suçên dı derheqên we, yani tu çı bêji-beje, da ku em berê cihête bızanıbın. Gora vana bersıv bıde.

GIRTİ; İfada mın, ifada mın a şexsi da ku baştır bê fahmkırın beri hemû van, der heqê avabûna Partiyê, derheqê armanca wê û hwd... dıvê ez hın gotınan bıkım. Bı van gotınan re, ifada mın dıkare ser cihê xwe rasti û çêtır rûnê.

Nıha ezê ser hın tıştên idianamê pır nasekınım. Ger, mın beri nıha ifade bıdana bı koma Diyarbekırê re, mınê lı ser hın tıştên dın ji gotınan bıkıra. Lê belê, hın hevalên kû beri mın ifade dane, lı ser van tışta pêyıvine, bona vê yekê ser va tıştan jı nûvede peyv ne hewceye.

HAKIMÊ DURIŞMÊ; Bı kurti bêje, pır kın bı çend gotınan.

GIRTİ; Erê, ezê ifade bıkım kû dı va nıqta de ê jı hêla mın, an ji....,

HAKIMÊ DURIŞMÊ; Kijan nıqta tu qebûl dıki, kijan naki? Pır kın bêje.

GIRTİ; Bıla. Nıha bı gelamberi, tevger dı alema gıştiya Tırkiyê de, jı hêla weşanên resmi, jı hêla rojnaman de bı navê "Apocular" hatiye nasdan kırın. Dı nava gel de lı bıli me, jı hêla hın komên çepên Tırkiyê û jı hêla tevgerên burjuwê milletvanên Kurdistan de wûsa em tên navdan. Lê merıv organizasyo nekê siyasi bı navê keseki bıde navdan ne tışteki raste. Jı ber kû heqiqet ji ne wûsaye. Navê wê lı ser wê ye. Partike û navê wê Partiya Karkerên Kurdistane. Gotına "Apocular" hê pırtır jı hêla burjuwê milletvaniyên Kurd hatiye bıkaranin. Lı ber vê qeste, jı talimkırına gelê Kurdistanê gundi ji ev wûsa hatiye navdan. Mina kû gel CHP dı kesaniya Ecevit de dıbine. Mina kû gel AP dı kesaniya Demirel de dıbine, hwd. Jı bona me ji, wûsa bûye. Jı ber nave rêber û pêşajoyê tevgerê, heval Abdullah, burjuwên milletvan û weşanên resmi ên dewletê û teşwiqa rojnaman, tevger dı nava gelde bı navê "Apocular" hatiye nasdan û navdan. Navê rasti ne "Apocular"e. Û navê tevgerê lı serê ye. Û Partiki siyasi ye. Çiroka UKO ji wûsaye. Ev ji tevgerên lı Tırkiyê ên çep lı gora xwe tevgera me, tevgerake milletvan ditıne, pivandıne û jı ber vê yekê terimê "ulusalcı" yani "milliyetçi" hatiye bıkaranin û pışre ji dı nava gel de bı berajotê de UKO hatiye belav û fırehkırın. Bı pêwisti lı bakûra welat tevger bı vi navi hatiye navdan. Lê belê aleqa UKO bı tevgerêra nine. Dı weşinên dewletê ên resmide -Dema kû ez hê jı derve bûm, nehatıbûm gırtın- jı ber sebebên gırtınên ên Elazizê terima UKO hatiye bı karanin. Ez vê tışti wûsa dıbinım. Tevger ne partike, lê ne organizasyoneke siyasi û ne tevgereke siyasi lê çetekan jı ordiyeke bı vi awayi navdan û nasdan propaxande dıkın. Jı ber vê yekê, ev nav tê bıkaranin. Ev dıjbûneke, rûreşiyake. Dı heqiqetê de tıştek wûsa tıne. heval lı ser vê yekê xeberdan. Ez bû neqla duyemin vê disa dıbêjım. Rasti, ne dıvê bû kû ez vê carek dın bêjım.

Lê tenê dıvê, ez lı ser pırsa avakırına rêxıstınê bı peyıvım. Jı bona kû ifada mın, çêtır û vekırıtır bê fahmkırın ev gıringe. Û jı bona ifadên gırtiyên dın re ev hewceye. Ez vêna dıvê bı bıngehi bêjım. Ez awayiya bani a gurumên huquqi bı rengê zagonê çinên karbıdest dıbinım. Ger qeweta vê çêkırınê hebe tê nedıkeliyan da heye. Hın zagon û şertên huqûqi têne jı bona vê kêliyê derbasdarın. Yani jı ber quweta xwe a çêkırınê ev derbasdare.

Derbasdarıya vê ê dirokê tenê, ger lı hemberê pêşveçûna hêzên kedzadar ne çeper be berbıgotıne. Lê belê, kû ev daninan lı hemberên hêzên kedzadar zencir lêbıxe, çeper bıgıre, derbasdarıyake vê nine. Jı ber vê yekê ji, qararên kû jıbo mın û jıbo gırtiyên doza Partiyê tên dayin dıvê kêliyêde derbasdar nabinım û tenê bala xwe dıdım derbasdarên diroki. Çêtır bê gotın, ez tenê lı hemberê dirokê xwe berpırsiyar dıbinım. Û lı gora wê ezê ifade bıdım. Dı idianame de tê gotın kû "lı komela Xwendevaniya Bılında Demokratik lı Ankara" Abdullah ÖCALAN û endamên dın, dı komelê de dan û sıtendın kırıne. Dı dan û sıtendınê xwe da lı ser van tışta sekınine. Jı hêla lı Tırkiyê da kû Kurd keda wan tê talankırın û xwarın.

Dı nişandana sawcide mıntiqa rojava û rojhılat tê gotın, lê em; Kurdistana Bakûrnivro û rojava bıbêjın hê lı ser domkırına kedxwariya Tırk hatiye seknandın. Pışti va ji Kurd gıhiştıne rewşa netewi, dewletê Tırkiyê lı serê hukumdari avakırıye, leşkerê Tırk vê derê işxal kırıye, hwd. tê idiakırın. Dınav van de hın tıştên rast hene. Lê hın tışt ji nerastın. Belê peyvên dın lı ser van tışta buye kû; bı leşkeri işxala dewletê Tırk heye lı ser Kurdistanê û Kurdistan; welateki mêtıngehe û zenginiya ser erd û bın erdên wê tên talankırın, rewşa wêya cıvatki tê belakırın, çandi û zımanê wê dıbın zılmê daye, şans jı bona pêşveçûna wê tıneye û lı ser pêşxıstına hêzên abori peyvandın bı gırani çêbûne. Lê ırk-mırk lı gora Marksizmê ninın. Jı ber vê sebebê ji ırqitiya Kurd û tıştên dın nehatıne holê û ez ne bawerım kû lı ser van gotın çêbûbın. Ev neraste. Xeyni vi ji tıştek awha heye. Ez bı endamiya Partiyê ne ez tenê ji yên kesên dınê ji, elbet jı proxrama Partiyê û jı "tüzük"a Partiyê bı xeberım. Yani ez; bê xwendına proxrama Partiyê û "tüzük"a wê jıbo endametiyê, hewqas ne hış pasım. tu kes ji nine. Lı vê derê "tüzük"eka Partiki heye. Bı rasti, ew "tüzük"a Partiyê ya kû mın xwend û ez dızanım, û dı navbera vê "tüzük"ê de gelek ferq heye

Nıvis Berdewam Dıke

JI KOMA NIVİSMENDÊ SERXWEBÛNÊ RE!

Jı betlanê nû vegerıya me. Ez lı ser xwe pêwist ditım ku mın lı Kurdistanê çı ditiye, jı we re bınıvısinım. Ez bawerım ku wê pikoli, xwinrêji û êşên lı Kurdistanê hıneki ronak bıke.

Herweki tê zanin, lı Kudistanê dı nava şêweyên kadxwari de kışandına şêweyên kapitaliste kedxware de çineke nû û modern ya zanebûna proletarya hebûna berê ya kevnar jı cih leqand, lı hemberê çinên kevnar yên, feodal komprador, teslimiyetkar, (xwesıparkar û caşên kedxwaran hêza rızgarıya Kurdistanê hin bı zaneti pêşde dıçe û dıgıhe tala serefraziyê. Lı dıji pêşveçûna têkoşina serxwebûna Kurdistan û tekoşina sazmendiya Tırkıyê, lı hêla dın ger paşverûtiyû konevanıya emperyalizma vi beşi ji pêve bê dalıqandın, wê bê ditın ku burjuwayê Tırkê tekelvan bêhn dı bıkaranina faşizmê de gırt û xwinrêjıya xwe lı Kurdıstanê hin zêdetır kır û bı taybeti jıbo tunekırkarıya rêberiya gelê me ya PKK sekınıye û kırıye tıştekı rojani. Gava hin dı dema danışwarıyê de bû, cuntaya faşiste kedxware Newrozê de rêberê gelê Kurdistane bıjarte Mazlum DOĞAN û kuştına gellek hêsirên dozê yên PKK jıbo vê rewşê hinkerek ronake.

Lı Kurdistanê cihên ku gellek pikoli û çavsori lê dıbe yek ji jê Pazarcık e. Jı bûyera Maraşê ku dewleta Tırke kedxwar dı 21 Kanûnê de bı plan urfi idare bıkarani û jı wê rojê ta iro (bı taybeti lı 19 bajarê Kurdistanê) pikoli lı ser gelê Pazarcıkê berdewam dıke. Dema cunta hat seri, ev pikoliyanan hin û hin zêdetır bıkarhatın. Hereketa PKK dı gundi û ronakbıran de xwediyê pıştgıriyake mezın bû bı vi awayi lı hemberê vê rewşê kedxwaran hemû hêzên xwe yên kotekvan (işkenceci) leşker û ajanên xwe şıyandın vê qadê û hemû dı vê barê de bı pêwisti kırın. Bı vi awayi; jı xwendegeha navin ya C.P. (orta okul) 7 memosteyên pêwistkarê welatperwer û gellek gundi gırtın û dı bın hıngavtınê de derbaskırın. Jı gellek jı vanan ta iro dı gırtıngeha Mêrsinê dı bınê lêdan û hıngavtınê re derbas dıbın. Jı ber ku dılxwazên PKK ne, jı bo wan parêzmende (awukat) nıkare bê gırtın. Jı ber ku zıyaret (ditın) 5 deqiqene, mırov nıkare bızanıbe ku çı daxwazıyên hevalên gırti heye. Lı hêla dın ji, kulfetên gırtıyên dı nava xızaniyake mezınde ne. Herweki têzanin, dı vi beşi de ajaneki pêwistkarê kedxwarên, çı dı vi beşi de dı be çı nabe, bı raporan dıgıhine mêtıngeran û dı vê barê de gundiyaki gellek saf (A......... E.........) têdıgıhine ev hemû kırınan bı destê mamoste Süleyman Karakaya dıgıhê başçawuşê qereqolê. Dema jı wana nameyek bı destê gundiyeki dıkeve şûnde rewş derdıkeve der. Dema ji vanan nameyek bı Süleyman Karakaya vê rewşê dıbıhize şûnde, zûtır gund terk dıke, kıncên leşkeri lıxwedıke û bı leşkeran re pêwistkarı operasyonan dıbe. Lı hêla dın ji, herweki berê hatıbûn gırtın û dı bın lêdanê re derbas dıbın, dılxwazên PKK Y.......... Y.......... û B.......... Y.......... disa têne bınçavkırın û gırtın, disa dıkevın bın nirê lêdan û kotekan. Nahêlın kulfetê ev hevalên hatıne gırtın werın ziyaretiya wan û gava tên ji, dı bın lêdanê re derbas dıkın û jı bo lı mal bısekının lı wan gellek çavsorıyan dıkın. Dılxwazeki PKK M......... B.....-.... lı gel kedxwaran dı şerê çekdar de hate gırtın û lı pê cemsekê hate gırêdan, nivmıri anin gund û gotın"kesên alikarıya şoreşgeran bıkın wê halê wanê weha be" û jı wê roje şûnde bırın, ta iroj qet xeberek jê nehatıye hılanin. Jı vê yekê şûnde, jı B.G. İ......... Y......... herweki gellek hate hıngavtın ji disa ta iroj lıberxwe dıde. Heval H......... A......... ji hin dı bın lêdanê de ye (işkencê de ye). Çawişê qereqola Köprü Ağzı, lı Pazarcıkê terora wi lı ser gundan herdem heye û dema tê gund jı 12 salıyan de dest pêdıke û dıgre, lı qada mırovan komi serhev dıke, guhê hınekan, sımbêlên hınekan û dev û pozên hınekan dıkşin û sillan bı mırovan dıkeve, dema sıxêf û xeberan dıde şûnde, bı wan talima vekeve û xwe bı erdê re bıkşine, dıke.

Gundıyên berê ku çeka (sılah) xwe teslimi wan kırıne, jı nûve de dıgrın û dıkşinın bın lêdanê û jı wan "ev çek jı kuderê aniye u jı bo bı de kijan şoreşgeri", tê pırsin. Jı ber vê rewşê gellek gundi dı bın lêdanê re derbas dıbın. Gellek kes ji, hin jı wan gırtine. Muxtarê gund û 8 gundiyên pirsali hatın gırtın û jı lêdanê şûnde dı bınê lıngên wan de mix kutan. Bıhevreçûn û tevkariya gundiyan qedexeye. Kesek bıhevre nı kare here derekê. Ango ev gundi dıkarın bı beyanên ku berê jı muxtarê gund re hatıne dayin, dıkarın gundi vana tıje bıkın û bıhevre herın bıgerın. Herweki Hitler lı Almanya dıkır. Hemû ciwan bı zıhêra sporê têne tevdan. Ev ji metodeke kû bal û daxwaziyên gel jı ser armanca wan bê kûrkırın, bırê dıxinın. Bı direktifek komutanan hemû gundiyên Pazarcıkê komi serhev dıkın û dıbın tıje otobuza dıkın û dıbın lı nava gundan musabaqên futbolê çê dıkın û bı zorê bı gundiyan futbolê bı liskandın dıdın. Ev rewşa jı idarê û tevdira gundi û kedkaran bê çare dıhêlın. Gel jı vê rewşê qet ne memnûne. Dı 23 Nisan 1982 de hemû gundi komi serhev kırın û bırın Maraşê, ango evya bı navê gundiyan bı gelê Maraşê re lı hev binın. Bı komkırına pereyên gundiyan qurban hate kırin û jı bo waliyê Maraşê hate serjêkırın. Lı hêla dın ji, jı bo zewaca kuçka çawişê Köprü Ağzı jı her gundi 30 000 lira bı zorê hat berevkırın. Zati xızaniya rewşa abori û bê çaretiya gundiyan aniye ku mırov hêrs û nıfrina hundurê wan fêm bıke. Herweki jı xwedi û kulfetên gırtiyan hate bıhistın, gırtiyên dı hundur de gellek jı nexweşiyan merezine û jı berxwe dernaxın ba doktoran. Edi jı hobûna her roj lêgeriya malan, lêxıstına mırovan û kışandına pırsinan gelê gund jı nifrinê pêdetır tıştek hılnaniye. Gel jı cuntayê xwin vedırêşe. Ev ji, rastiyake; gel bendewari hêvidariyake ye. Gellek çek hatıne teslim kırın. Ger pêwendi û tevdireke nû bı gel re çêdıbe û lı şûna şêweyên cıvakbendiya amator pêwendiyên profesyonel amade bıbe, wê mewziyên hin pêşvetır bırêkevın.

Tırs û pikoli nıkare hêza gelê Pazarcıkê teslim bıgre û rawestine.

Bıji tekoşer û dozevanên PKK ê.

Selavên şoreşgeri

Baştarafı : 24'te

de savaşmaktadır. Tabii bu söylediklerimiz Arap ulusal kurtuluş hareketlerinin rolünü küçümsediğimiz anlamına gelmez ve onların rollerini azaltmaz. Tersine bu ulusal kurtuluş hareketlerinin emperyalizme ve işbirlikçisi oligarşik diktatörlüklere karşı verdikleri mücadeleler, Arap ulusal kurtuluş mücadelesini tamamlamaktadır.

Arap ulusal kurtuluş hareketi bugün iki farklı bunalım içinden geçmektedir. Birinci bunalım doğal olarak Arap kurtuluş hareketindeki milli burjuva önderliğinde ortaya çıkmaktadır. Ulusal demokratik devrimci görevlerin yerine getirilmesinde, ileri adımlar atılmasında, ülkenin siyasi bağımsızlığının sağlanmasında, emperyalizme karşı çıkarak kendini Amerika'nın etkisinden kurtarmasına, yabancı sermayeye el koyarak, ülkedeki egemenliğini sınırlandırmasına rağmen, burjuva önderlik kendisini kapitalist pazardan koparamayan (koparamaz) devletin elindeki kamu sektörünü kapitalist pazarın yasalarına göre çalışmakta, kırda toprak reformu yapmasına rağmen köylünün toprak sorununu köklü bir şekilde çözümleyemediği gibi, bununla sadece kentte ve kırda kapitalist gelişmeyi sağlamaktadır. Bu da ülke ekonomisinin daha gelişmiş ve dünya ekonomisinin merkezi olan Amerika, Batı Avrupa ve Japon kapitalist pazarlarına bağlı olmasına yol açmaktadır. Ayrıca gerici sınıfların çıkarları gereği muhalefet güçlerini tasfiye etmekte, ama çoğu zaman da Arap gericilerinin önderlik ettiği ve "Arap dayanışması" bayrağı altına girerek, gericilikle ilişki kurmakta ve pratikte de büyük oranda gericiliğin geliştirdiği politikalara bağlı kalmaktadır.

Arap burjuva hareketi ilk ortaya çıktığında gericiliğe karşı çıkmış, ona karşı mücadele etmiş ve ulusal hareketi desteklemiştir. Buna rağmen yerli Arap gericiliği ile ilişkisini kesmemiş, onlarla sürekli pazarlık yapmaya kalkışmıştır. Bu yöntemler, gericiliğe ve yabancı egemenliğe karşı, halk kitlelerinin uyanmasını örgütlenmesini ve mücadele vermesini engellemektedir. Emperyalizmin ve siyonizmin düşmanca kışkırtmalarına ve içteki gericiliğin komplolarına karşı, halk kitlelerinin demokratik uyanışı ve örgütlenmesine, ülkeyi ve devrimi savunmasına şiddetle karşı çıkılmaktadır. Bu durum, ulusal burjuvazinin halk kitlelerinden duyduğu korkudan kaynaklanmakta ve bundan dolayı, kendilerinin sınıfsal çıkarlarını aşan kitlelerin uyanışına izin vermemektedirler. Bu sınır aşılması halinde, hemen gericiliğe sarılarak, diktatörlüğe başvurmakta ve demokratik özgürlükleri gaspetmekte, komünizm ve emekçilerin bağımsız örgütlenmesini kökünden koparmaya çalışmaktadırlar.

Ulusal burjuvazi egemenliğini kurabilmek için devlet yönetimini, vazgeçilmez bir yatırım aleti olarak görmekte ve demokratik özgürlüklere sürekli düşmanlık yaratmaktadır. Egemenliğini koruyabilmek için de kitleler üzerindeki baskısını arttırarak, onları bağımsızlıklarından tecrit etmekte, kitle örgütleri ve sendikalar üzerinde egemen olmaya, kendi partisini etkin kılmaya çalışmakta, hakimiyetlerini tehdit etmemeleri için de, diğer parti ve ulusal güçlerin faaliyetlerini yasaklamaktadır. Bu gelişmeleri; bunların sosyalist sistemle, özellikle de Sovyetler Birliği ile ilişkilerine de yansımaktadır. Emperyalizme ve siyonizme karşı mücadelede sosyalist ülkelerle ilişki geliştirmenin gerekliliğini bilmelerine rağmen, kurdukları ilişkileri kalıcı bir stratejik birlik seviyesine çıkarmak istememektedirler. Emperyalizme, siyonizme ve yerli gericiliğe karşı mücadelede, ortak çıkarlar temelinde esaslı bir birliğin oluşturulmasındaki hareket noktaları ilkesel değildir. Bütün çabaları devletler arası ilişkilerini bir denge biçiminde (tutmak) ve sadece taktiksel ilişkiler kurmaktır. Sosyalist ülkeleri sadece silah kaynağı ve tek taraflı ekonomik ve siyasi destek sağlayan güçler olarak görmektedirler.

Arap ulusal kurtuluş hareketinin diğer bunalımı, zayıflığından ve geçen dönem boyunca maddi ve düşünsel olarak kesintisiz yok olma, iftira ve kasıtlı sahtekârlık uygulamalarına maruz kalan Arap demokratik ve sol güçlerin parçalanmışlığından ve dağınıklığından kaynaklanmaktadır. Şüphesiz ki, stratejik ve taktik siyasi yönelmelerin mesafe katetmesine, objektif koşullara dayanılarak doğru mücadele yöntemlerinin oluşturulmasına, engel olan ideolojik ve politik hataların ortaya çıkmasında, bu durumun etkisi büyüktür.

En belirgin ve tehlikeli hata, objektif (koşulların) da bir gereği olan, ulusal demokratik devrimlerde ve tüm ulusal kurtuluş hareketlerindeki işçi sınıfının rolünü inkâr eden sağcı reformist teori ve düşüncelerde somutlaşmaktadır. Bu durum, pratik bir koşul ileri sürmeden önderliği milli burjuvaziye teslim ederek, ulusal kurtuluş hareketinin burjuvazinin emrine girmesine de yansımaktadır.

Bunlar Arap ulusal kurtuluş hareketinin bunlımlarının en belirgin yanlarıdır. Kuşkusuz Arap ulusal kurtuluş hareketi büyük ve önemli bir güce sahip bulunmaktadır. Eğer bu gücünü doğru bir şekilde kullanabilirse, emperyalizme karşı koymada ve faaliyetlerini durdurmada önemli ve esaslı bir rolü olacaktır. Siyasi, askeri, iktisadi ve beşeri açıdan sonsuz olanaklara sahip olan Arap karşı koyma cephesi SUMUD, hain Sedat'ın yürüttüğü politikaya karşı büyük bir tepki gösterdi.

Gerçek olgular şunu bir kez daha gösterdi ki, eğer isterlerse; Amerikan politikasının propagandasını yapan gericiliğin çabalarını ve yine eğer son olarak Fas Zirve toplantısında olduğu gibi, birlikte bir tutum içine girerlerse, Suudi Arabistan'ın Zirve'ye sunduğu, başta Arap ve Filistin topraklarını işgal eden İsrail'in meşrulaştırılması olmak üzere, ABD'ye ve İsrail'e çok sayıda tavizler veren teslimiyetçi Fahd Planı'nın kabul edilmesi konusunda ve İsrail'e ikili barış antlaşmasına Camp-Dawid ittifakına bağlı olan Sedatçı Hüsnü Mubarek yönetimini "Arap saflarına geri döndürme" konusunda gerici çevrelerin içine girdiği karanlık çabaları durdurabilirler.

Arap karşı koyma cephesi SUMUD'un geliştirilmesinde Filistin Devrimi'nin özel bir rolü vardır. Ve Arap ulusal kurtuluş hareketiyle ilişkileri organiktir. Özellikle Amerikan emperyalizminin tehlikeli politikasının şiddetlendiği; işgal altındaki halkımızın ayaklanmasını bastıran, halkımızın tek yasal temsilcisi olan FKÖ'ye gerici hedefler yaratan, başta; ülkeye dönüp, kendi kaderini tayin ve FKÖ'nün önderliğinde bağımsız ulusal devletini inşa etme hakkı da olmak üzere, ulusal haklarımızı tanımamada ısrar eden İsrail'in, Suriye'ye, Lübnan'a, halkımıza ve devrimimize saldırı ihtimalinin arttığı bu dönemde, anti-emperyalist, anti-siyonist hareketin silahlı önderi rolünü oynayan Arap ulusal kurtuluş hareketi içindeki Filistin Devrimi'nin önderlik görevini yerine getirmesi zorunludur. Tüm bunlarla birlikte Arap ulusal kurtuluş hareketi, özellikle de karşı koyma cephesi SUMUD, zor koşullar içinde olmasına rağmen, zaferi elde etmede maddi temele sahiptir.

SERXWEBÛN: Filistin Kurtuluş Hareketi nasıl doğdu ve gelişti? Karşı karşıya olduğu iç ve dış sorunlar nelerdir? Bu sorunların çözümünü nasıl görüyorsunuz? Bu çerçevede, Filistin Devrimi'nin bir örgütü olan DFLP'nin genel sekreteri olarak, devrimci cephe hakkındaki değerlendirmeniz nedir?

N. HAVATMEH: 1948 Yılında Filistin topraklarının büyük bir kısmı üzerinde İsrail devletinin kurulmasıyla halkımız üzerinde büyük bir zulüm başladı. Halkımızın yarısı ülkenin dışına çıkarak dağıldı, ülkede kalan kısmı ise topraklarımızı işgal eden Mısır ve Ürdün'e bağlanmak zorunda kaldı. Bu durum, Filistin halkının gerçek kimliğinin ve topraklarının kaybolmasına ve Filistin Devrimi'nin; İsrail'in Filistin topraklarındaki yayılmacılığına ve emperyalizmin bölgeyi nüfuzu altına almak istemesi planlarına karşı mücadele eden Arap karşı çıkma hareketi içindeki özel rolünün kaybolmasına yol açtı. 1950'lerin başlarında yükselen Arap ulusal burjuvazisinin programları, ilk anda emperyalizmin bu planlarına karşı ciddi ve faal dayanaklar yaratabildi ama daha sonra başarısızlığa uğradı.

Filistin'in ulusal ayağa kalkışı, sınıfsal, ideolojik ve siyasi gelişmesi, henüz oluşum halindeki iki akımdan ibaret olan silahlı Filistin örgütlerinde ifadesini buldu. 1960'ların başından itibaren emperyalizmin ve siyonizmin, halkımızın ulusal servetlerini gaspetme, topraklarımızda yayılma ve bölge halklarını egemenliği altına alma girişimlerine karşı yürütülen Arap ulusal ve toplumsal muhalefet mücadelesi içinde Filistin hareketinin özel bir rolünün olması, ona faal bir konum kazandırdı. 1965 Yılının başlarında silahlı mücadelenin doğması ve FKÖ'nün kurulmasıyla bağımsız bir Filistin kimliğinin ortaya çıkması ve gelişmesi, halkımızın İsrail işgaline karşı silahlı mücadelesinde yeni bir safha oldu. 1967 Yenilgisiyle birlikte Filistin Devrimi, çeşitli sınıf ve tabakalar arasında yayılarak ve etkinlik kurarak bir halk hareketine dönüştü. Bölgenin siyasi haritasında önemli bir siyasi konum kazanarak, Arap ve Filistinlilerin İsrail'le olan çelişkisinin geleceğini etkileyen faktörlerden biri olmaya başladı.

Devrimci inancımız Filistin silahlı mücadelesinin doğuşunda ilk hamleyi ulusal burjuvazinin yaptığını belirtmemizi zorunlu kılmaktadır. Bu tarihi öncelikten ötürü, 1967 yenilgisiyle birlikte, feodal önderliğin örgütsel bunalımının artması, Filistin ulusunun kurtuluş mücadelesinde önderlik görevini yerine getirmemesi ve örgütü geliştirememesi, bu konuda acz içine düşmesinden sonra, harekete ulusal burjuvazi egemen oldu. 1969'da cephemizin kurulmasıyla Filistin Devrimi ilk defa demokratik bir nitelik kazandı. Cephemiz FKÖ çerçevesinde ilk andan itibaren kendisini siyasi bir önder, seçkin bir grup olarak açıkladı ve ilk aylardan itibaren FKÖ içine girerek, onun kuruluşlarında, kitlesel ve siyasal çerçevesinde aktif bir çalışma yürütmeye başladı.

Cephemiz daha başlangıçta FKÖ çerçevesinde Filistin ulusal birliğinin yaratılmasının özel önemini kavradı. Cephemizin, mücadele birliğine ait sayılı programların anlaşılır bir şekilde açıklaması bunu ispatlamaktadır. Örgütü (FKÖ'yü) Filistin'in ulusal faaliyetlerine yönelik, tüm devrimci grupların gerçek bir birlik çerçevesine dönüştürmeyi hedefleyen bu çabamız; modern güçlerin Filistin Kurtuluş hareketinin önderliğini ele geçirmesinden sonra, iki akım tarafından şiddetli bir muhalefetle karşı karşıya kaldı.

Sağ burjuva akım, bu çabalarımızın gerçekleşmesini kendi örgütsel ve siyasal çıkarlarına ve FKÖ ve onun çeşitli kuruluşlarındaki bireysel egemenliğine karşı bir tehlike olarak gördü. Sol sapma akım da "FKÖ devrimci değil" diyerek örgüte katılmaktan çekindi.

Filistin yurtseverlerini ve devrimin tüm gruplarını kapsayan ulusal birleşik cephe yolunda atılan bir adım olarak FKÖ'nün çerçevesinde Filistin ulusal birliğinin geliştirilip pekiştirilmesine verdiği amansız bir mücadeleyle hazırlanan; FKÖ'nün tüm önemli siyasi başarılarını elde etmesinde, çeşitli devletler ve Araplar tarafından aktif bir şekilde, halkımızın başta ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin ve bağımsız ulusal devletini kurma hakkı olmak üzere ulusal haklarını ve onun tek yasal temsilcisi olarak FKÖ'nün tanınmasına temel teşkil eden ve halkımızın verdiği mücadelenin yönünü, en açık bir şekilde tespit eden rolüyle, FKÖ'nün ve halkımızın programı olarak 1974'te ulusal meclisin 12. dönem toplantısında kabul edilinceye kadar sağın ve sekter solun ilk anda şiddetli muhalefetiyle karşı karşıya kalan aşamalı siyasi programın, Ağustos 1973'te açıklanarak yayınlanması cephemizin şerefine ait oldu. Ulusal Meclis 1979'da ulusal birlik için en başta ulusal ve siyasal programı kabul ederek çeşitli kararlar aldı. Çünkü ulusal burjuvazinin devrimdeki tutumu, FKÖ'deki ve kuruluşlarındaki önemli yeri, onun buralarda egemenliğini ve tek yönetimci siyasetini sürdürme amacında olduğunu göstermektedir.

Dışta devrim gruplarının birliği, içte işgale karşı halkımızın mücadelesini yönlendirmek için ulusal cephenin kurulması konusunda alınan kararlar, hâlâ uygulanmış değildir. Halkımızın geçmiş tecrübesi, son yiğitçe ayaklanması, bu kararın uygulanmasının ne kadar zorunlu olduğunu ve ulusal burjuvazinin siyasi yönünün, içte ulusal cephenin kurulmasına engel olmadığını gösterdi. Bu durum; birliğin gerçekleşmesi için gerekli itici faktörleri bulma yönünde Marksist-Leninist tüm sol güçleri kapsayan demokratik solun birliğini yaratmada cephemize büyük sorumluluklar düşmektedir. 1981'de İkinci Ulusal Kongremiz, başta önder bir parti kurup Filistin işçi sınıfının birliğini yaratmak üzere, Filistin solunun birliğini yaratmayı karara bağladı. Karar ve yönetim birliğinin nispi temsil temelinde, FKÖ ve onun çeşitli kuruluş ve temsilcileri çerçevesinde Filistin ulusal birliğinin yaratılmasında atılması gereken esaslı adımdan vazgeçilemez. İç örgütlenmenin olgunlaşması ve iç ilişkilerde demokratik-merkeziyetçiliğe bağlılık seviyesi, kitleleri etkileme oranı vs. konularında Filistin sol gruplarının subjektif koşulları uygun olmamasına rağmen, bu tarihi göreve başlamak için objektif koşulların olgunlaştığını bir daha belirtmek yararlı olacaktır. Bu tarihi görev, kendisini Filistin sol gruplarına zorla dayatmaktadır. Bu doğru yönelmelerin hayata geçirilmesi için uygun koşullar doğuncaya kadar, bu grupların kendi aralarındaki ilişkilerde zorluk çıkarma yerine yakınlaşmaları ve tartışmalarda derin bir sorumlulukla, diğer tüm sorunların çözümlenmesine devam etmeleri gerekir. Bu güce ortak siyasi taban teşkil eden birleşmiş siyasi programın açıklanmasına ulaşılmasındaki ve siyasi görüşmelerin içeriğinin geliştirilip pekiştirilmesindeki gereklilik, günlük çalışmaların yoğunlaştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Cephemiz, bu doğru yönelmelerin gerçekleşmesi içine sol gruplarla yan yana, başta ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin hakkı olmak üzere, ulusal haklarının gerçekleşmesi içine verilen mücadelede, halkımızın tek yasal temsilcisi FKÖ'nün çerçevesinde, devrim ve ulusal birliğin gerçekleşmesi için yurtsever güçlerle ve devrimin tüm gruplarıyla yan yana mücadele etmeye devam edecektir.

SERXWEBÛN : Ulusal kurtuluş için mücadelede özerkliği bir çözüm olarak görüyor musunuz? Değilse devrimin stratejisi nasıl olacak? Filistin Devrimi'nde diplomatik çözümlere inananlar var mıdır? Filistin Devrimi'nde bu çözümlerin yer ve konumu nedir?

N. HAVATMEH : Camp-Dawid'in ürünü olan özerklik; birinci derecede, halkımızın başta ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin ve bağımsız ulusal devletini kurma hakkı olmak üzere, onun tek yasal temsilcisi olan FKÖ'yü ve ulusal haklarımızı çiğnemeyi hedeflemektedir. İşgalci siyonist hareket, ülke içindeki yurtsever kişileri ve belediye başkanlarını vurmada yürüttüğü yoğun faaliyetleri ve hakımız ve devrimimiz tarafından kesin olarak reddedilen özerklik planının gerçekleşmesi için, FKÖ'nün yerine gerici halefleri, büyük bir istekle besledi. Başarıya ulaştığında, ülkemizin ve halkımızın yayılmacı siyaset ve işgal karşısında esir bir duruma gelmesine yol açacak tehlikelerin tertiplendiği bu tür bir planın reddedilmesi, bizim ve halkımızın uyanıklığı sayesindedir.

Ulusal Meclisin çeşitli dönem toplantılarındı aldığı kararlarda ve FKÖ'nün bölgelerinde görüldüğü gibi ulusal mücadelemizin hedefi, ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin ve bağımsız devletini kurmayı ger-

Devamı S: 23'te

Baştarafı S: 1'de

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ KURULDU

saldırı halindedir. Halkın muhalefetini dile getirmesi hakkını araması kanla ateşle engellenmektedir. Bu koşullar altında halk için tek yol devrimdir. Faşist diktatörlüğün yıkılması ve demokratik halk iktidarının kurulmasıdır.

Apaçık bellidir ki halklarımız çetin bir mücadele ile karşı karşıyadır. Emperyalizmin askeri örgütü NATO ile faşist generaller çetesi içiçedir. Cunta'nın ekonomik politikasının IMF ve OECD gibi emperyalist finans kuruluşları belirlemekte ve desteklemektedirler. ABD'nin ülkemizdeki askeri varlığı hızla artmaktadır. Eğitimden yargıya kadar tüm devlet kurumları askerileştirilmekte, faşist çeteler köşe başlarına yerleştirilmektedir. Fabrikalara, garnizonlar kurulmuştur. Ülkemiz kendi Ordusunun işgali altındadır. Poliste işkence ekipleri, jandarmada katliam birlikleri oluşturulmuştur. Tekellerin eline geçen basın ve TRT yalanlar yayarak bu düzene destek olmaktadır. Fakat halklarımıza karşı bu azgın savaş ilanına rağmen bugün direnme devam etmektedir. Bir yılı aşkın bir süredir hapishanelerde, işkence tezgahlarında, idam sehpalarında, dağlarda dinmeyen direnme tomurcukları, geleceğin büyük fırtınasının ilk habercisidir. En basit sendikal haktan, en temel insan hak ve özgürlüklerine kadar tüm insanca yaşam koşulları ancak faşist diktatörlüğe karşı direnme temelinde yükselecek emekçi yığınların mücadelesi ile sağlanabilir. Bu görevin üstesinden gelebilmek açıktır ki tüm halk güçlerinin birlikteliğini gerektirmektedir. Artık bütün sorunların tek tek çözüm yolları tıkanmış, iktidar sorununda düğümlenmiştir. Bütün halk kesimleri faşist rejimin topyekûn saldırısı altındadır. İşte bu tarihi dönemeçte Türkiye devrimci hareketinin ve Türkiye Kürdistanı Ulusal Kurtuluş Hareketinin ayrı ayrı akımları tek bir nehir olup akmalıdır.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi işte bu amaç etrafında haklarımızın siyasal örgütlerini biraraya getirmiştir. Bugün Devrimci Yol, PKK, "Emekçi", SVP, TKEP, TKP (ML), Acilciler, Devrimci Savaş, "İşçinin Sesi", örgütleri bu mücadelede birleşmişlerdir. Bunun ötesinde tüm demokratik ve devrimci örgütlerin birleştirilmesi yolunda çalışmalar devam etmektedir. Çabalarımızın başarıyla sonuçlanacağına ve Cephenin en geniş halk yığınlarında kök salacağına inanıyoruz. Hedefimiz halk demokrasisi ilkelerini şimdiden halk güçleri arasındaki ilişkilerde hayata geçirmektir. Geleceğin halk iktidarının tohumlarını içinde taşıyan bu birliktelik faşist diktatörlüğü altedecektir.

12 Eylül öncesinde devrimciler, faşist saldırganlığa karşı halk yığınlarının devrimci gücünü uyandırma görevini üstlenmişlerdi, oysa şimdi çok daha karmaşık görevle, askeri-faşist yönetimin baskıları altında yokedilmek istenen tüm devrimci, ilerici, yurtsever güçleri demokratik halk iktidarı uğruna mücadeleye seferber etme görevi ile karşı karşıyayız. Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi bu görevi hakkıyla başarıya ulaştırmanın tarihsel sorumluluğunu taşımaktadır.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Türkiye işçi sınıfını, köylülerini ve tüm halk kesimlerini kendilerini iktisadi çöküntüye ve siyasi köleliğe uğratan askeri-faşist diktatörlüğe karşı tek kurtuluşları olan demokratik halk iktidarını kurmak için mücadeleye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Türkiye Kürdistanının ulusal baskı altında tutulan, faşist rejim ve toprak ağalığı tarafından katliamlara uğratılan yoksul köylülerinin ve tüm ezilenlerinin ulusal gelişmelerini durduran her türlü insani değerini çiğneyen bu eli kanlı düzenden kurtulmak için Türkiye halkıyla omuz omuza savaşmaya, bağımsız ve özgür temellerde Türkiye halkıyla birliğini oluşturmak için mücadeleye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Ortadoğu'nun mazlum halklarını, bölgemizde ABD emperyalizminin ileri karakolunu oluşturan, siyonizmin ve bölge gericiliğinin işbirlikçisi, savaş kışkırtıcılığı yapan ve işgal emelleri güden faşist rejime karşı Türkiye halklarının mücadelesini desteklemeye çağırıyor.

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi,

Barıştan ve silahsızlanmadan yana tüm insanlığı, Dünyamızı barut fıçısına çeviren emperyalizme ve onun Ortadoğu'daki maşası militarist ve faşist Ankara rejimine karşı halklarımızın mücadelesi ile dayanışmaya çağırıyor.

HİÇBİRŞEY BAĞIMSIZLIKTAN VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ OLAMAZ!
ZAFER HALKLARIMIZIN BİRLEŞİK DİRENİŞ MÜCADELESİ İLE SAĞLANACAKTIR!
YAŞASIN FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK DİRENİŞ CEPHESİ!

FKBDC Genel Komite

1 Haziran 1982

Baştarafı S: 1'de

SÖMÜRGECİ FAŞİST CUNTANIN DİYARBAKIR ZİNDANLARINDAKİ KATLİAMLARI DEVAM EDİYOR

devrimci ve yurtseverin katledildiğini duyurduğumuz bu olaydaki diğer ölenlerin kimler olduğunu, olay titizlikle gizlendiği için öğrenmemiz mümkün olmamıştı. Gazetemize ulaşan haberlere göre, Mayıs ayının ortalarından itibaren yine aralıklarla altı devrimcinin cenazesi daha ailelerine teslim edilmiştir.

Şu ana kadar ikisinin kimliklerini tesbit edebildiğimiz Bağımsızlık ve Özgürlük Şehitlerimizden ikisinin Viranşehirli, birinin Mazıdağlı, birinin Çermikli, birinin Kızıltepeli ve birinin Hilvanlı olduğu öğrenilebilmiştir. Bunlardan Kızıltepeli şehit yoldaşımız PKK önder kadrolarından elektrik yüksek Mühendisi Ferhat Kurtay, Çermikli şehit ise yine PKK savaşçılarından "Nesimi" kod adıyla tanınan Yaşar Öner'dir.

Ferhat Kurtay'ın ailesi, komünist önderin ölümünden, Mayıs 20'den sonra haberdar edilmiş, ancak cenazesi 31 Mayıs'ta ailesine teslim edilerek, aynı gün Kızıltepe'de gömülmüştür.

Ferhat Kurtay, Mazlum Doğan gibi ölümü uzun süre gizlenemeyecek olan bir devrimci idi.

1977 yılından itibaren mühendislik mesleğini bırakıp aktif olarak devrimci faaliyet yürüttüğü Mardin yöresinde, fedakârlığı, bilinci, cesaret ve kararlılığı ile yöre halkı tarafından doğal bir önder olarak benimsenen Ferhat Kurtay, büyük bir titizlikle yürüttüğü faaliyetlerinde, düşmana en ufak bir ipucu vermemiş, yakalandığı 1979 yılında içerde ağır işkence koşulları altında sürdürdüğü direnişi ile de düşmanı, hukuk kuralları çerçevesinde kendisine en ufak bir ceza veremeyecek kadar açıkta bırakarak çılgına çevirmişti. Ferhat Kurtay cezaevindeyken bile halk kitleleri, devrimciler ve sempatizanlar üzerinde saygınlığı ve otoritesi nedeniyle bir ilgi merkezi olmaya devam ediyordu.

İşte bu nedenle onu affetmeyen eli kanlı sömürgeci faşist cunta, yasal hiçbir dayanağı olmaksızın, en alçakça işkencelerden sonra, başını parçalayarak ve göğsünü, vücudunu yakarak, onu katletmiş, ancak tüm çabalarına rağmen yukarıda belirttiğimiz nedenlerle olayı gizleyememiş ve suçları, tüm iğrençlikleri ile, bir kez daha ortaya dökülmüştür.

Ferhat Kurtay'ın öldürüldüğünü duyan Mardin yurtsever köylülüğü yollara dökülmüş, faşist cuntanın azgın terörüne rağmen, ona gerektiği biçimde sahip çıkacağını kararlılıkla göstermiştir. 150'ye yakın taksi ile cenazeyi Kızıltepe girişinde karşılayan yurtsever Mardinlilerden, yine yaklaşık 4.000 kişinin cunta kuvvetlerine karşı direnerek, cenaze törenine katıldığı bildirilmektedir.

Ferhat Kurtay'ın ağabeyisi Davut Kurtay da 1979 yılı sonlarında, yerel gericilik tarafından katledilmişti. Ferhat Kurtay'ın ölüm haberinin duyulmasından sonra yine peş peşe 5 devrimcinin cenazesi daha ailelerine teslim edilerek çok sıkı tedbirler altında memleketlerinde toprağa verilmişlerdir.

Ölüm olayları açıklık kazanan son 6 kişiden Ferhat Kurtay'ın 20 Mayıs civarlarında öldürüldüğü, diğer 5'nin büyük olasılıkla daha önceki toplu katliamda şehit edilmiş bulundukları belirtilmektedir. Bu yoldaki kanıyı ortaya çıkaran en belirleyici etken, şehit edilenlerin, Mazlum Doğan da dahil olmak üzere, hemen hepsinin yakılmış ve boğulmuş olması, hepsinin vücutlarında derin yanık izleri bulunmasıdır.

Son olarak ortaya çıkan olay, Kürdistan halkı ve onun önder güçleri üzerinde askeri faşist cuntanın pervasızca sürdürdüğü katliamları bir kez daha en çıplak bir biçimde sergilemiş, ancak düşmanın amaçladığının aksine halk kitleleri ve devrimci-demokratik kamuoyunun direniş azmini bilemiştir.

Sömürgeci faşist cuntanın yaptıkları yanına kalmayacak, hesabı mutlaka sorulacaktır.

★ ★ ★

Baştarafı S: 1'de

PKK Elazığ Grubu Davası Başladı...

Elazığ grubu davası, faşist Türk sömürgecilerinin Kürdistan halkı ve PKK üzerinde uyguladıkları genel baskı ve yoketme hareketi içerisinde, PKK'yi kesin imha planının başlatıldığı bir birim ve tüm PKK davaları ile mücadelesi üzerine gölge düşürmek, birkaç hain, alet edilerek iğrenç ihanet ve teslimiyet oyunlarının tezgahlandığı, bir dava olması açısından özel bir öneme sahiptir.

1979 Mayıs ayı sonlarında, Ali GÜNDÜZ, Şahin DÖNMEZ, ve Rıza SARIKAYA ile birlikte yakalanan, Elazığ bölgesi PKK kadro ve taraftarları yukarıda adını verdiğimiz bu üç kişinin polise girdiği işbirliği sonucu, bunların haklarında yaptığı ihbarları kabul etmeleri için MİT tarafından aylar süren ağır işkence ve baskılara uğratılmış, teslimiyet ve ihanete zorlanmışlardı. Ancak PKK kadro ve taraftarları ağırlıklı olarak devrimci direniş eğilimine sahip çıkıp, ihaneti reddettiklerinden, sürekli işkence ve katliamlara uğratılmışlar. PKK'nin seçkin kadrolarından Aytekin TUĞLUK'un şehit düştüğü 1979 sonlarında bu katliamda onlarca yurtsever ve devrimci tutuklu da yaralanmıştır.

Bütün bunlara rağmen, teslimiyet ve ihaneti teşir ederek hakim direniş ruhunu yükselten Elazığ grubu devrimci ve yurtsever tutukluların çabaları Diyarbakır cezaevindeki PKK'li yoldaşlarının kahramanlıklar ve fedakarlıklarla dolu direniş mücadelesi ile birleşince sömürgecilerin tüm oyunları boşa çıktı.

Diyarbakır askeri zindanlarında PKK'li önder ve savaşçılara peş peşe caniyane katliamlar uygulayarak korku ve panik havası ortamında teslimiyeti hakim kılmaya çalışan faşist celatlar, bu mizanserlerini PKK Elazığ grubu davasında konuşturdukları uşakların ihanet belgeleri ile tamamlamak istemektedirler.

Yoksa tüm yayın imkanlarını sunarak sergiledikleri bu hainlerin ihbar ve karalama çabalarına karşılık devrimci ve yurtsever tutukluların ifadelerine bir satırla bile yer memeleri nasıl izah edilir?

★ ★ ★

OKUYUCUYA

Gazetemizin baskı ve sayfa sayısı arttırıldığından dolayı maliyetindeki artış nedeniyle bu sayıdan itibaren fiyatının 2 DM olduğunu bildiririz.

Serxwebûn

Baştarafı S: 22'de

RÖPORTAJ

çekleştirme yönündedir. Halkımız ve devrimimiz bu hedefin gerçekleşmesi için, başta silahlı mücadele olmak üzere tüm araçları kullanmayı öngörmüş bulunmaktadır. Ayrıca devrimimiz, bu hedefin gerçekleşmesinde kayıtsız şartsız olarak ona hizmet edecek her türlü yöntemi uygulamayı onaylamaktadır. Ve o, elde edilecek herhangi bir siyasi ve diplomatik başarıyı, ulusal bağımsızlık için verilen adil mücadeleye kesinlikle yardım edecek bir faktör olarak görmektedir.

SERXWEBÛN : Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci-demokratik hareket ve bölge devrimci hareketleri çerçevesinde PKK'nın durumunu nasıl görüyorsunuz?

N. HAVATMEH : Türkiye'deki askeri diktatörlük yönetimi, Sovyetler Birliği'nin güney sınırı üzerinde Amerikan emperyalizminin stratejik çıkarlarını koruma ve güvence sağlama rolünü oynamaktadır. Bu uğurda Türkiye'deki ulusal demokratik güçlere ve Kürdistan halkının güçlü ulusal istemlerine karşı en gelişmiş baskıları uygulamaktan çekinmemektedirler.

Egemen faşist cunta son yıllarda bu istemlere ve yoksul emekçi Türk halkının, ABD emperyalizmi tarafından desteklenen burjuvazinin egemenliğine ve yönetimine karşı ilerici-sosyal mücadelelerine olan düşmanlığını eski gerici hükümetlere oranla daha da arttırdı. Filistin Devrimi içinde biz, Türkiye halkının demokratik güçlerinin ve Kürt halkının kahramanca mücadelesine büyük değer vermekteyiz. Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesinin ve Türkiye'de demokratik bir yönetim için, Türkiye ilerici-demokratik ve diğer güçlerin yanındayız. Mücadeleci Partinize bu konuda tehlikeli ve büyük görev düşmektedir. Halkımızın tecrübesi, ondan önce halkınızın tecrübesi ve dünyada sayılı halkların tecrübesi çeşitli yöndeki siyasi akımlardan oluşan ulusal-demokratik güçlerin birliğinin daima gerekli bir sorun olduğunu göstermiştir. Bütün hedefleri gerçekleştirinceye dek birliğin sağlanması ve mücadelede halkın etkinliğinin süreklileştirilmesi, üzerimize düşen bir görevdir.

Türkiye'deki faşist askeri yönetimin saldırılarının arttığı bugün, tüm bu güçler arasında ortak temelde bir mücadele programına ulaşmada görev, birinci derece Kürdistan demokratik güçlerine düşmektedir.

Adil ve meşru ulusal haklar üzerinden atlama çabalarına karşı tüm demokratik ve ulusal güçlerle halkın etkinliğini geliştirme ve birliğini sağlama ilk görevdir. Görüşümüze göre Kürt ulusal hareketinin saflarında en köklü gücün özel görevi, bu demokratik mücadele birliğini gerçekleştirmektir. Bu yönde Partinize özel görevler düştüğü düşüncesindeyiz. Halkımızın adil ve haklı davası, her gün dünyada yeni dostlar kazanmakta ve Partinizin verdiği zorlu mücadele sayesinde her gün daha çok siyasi başarılar elde etmektedir.

Halkımız ve devrimimiz, adil davanızın ve gerçek adalet ve barış server güç ve halkların yanında içtenlikle durmaktadır.

★ ★ ★

RÖPORTAJ

N. HAVATMEH: "FİLİSTİN DEVRİMİ BİR YANDAN ARAP ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİNİN ÖNDERLİĞİNİ YAPARKEN, DİĞER YANDAN AMERİKA, İSRAİL VE DİĞER GERİCİLERİN ORTAK FAALİYETLERİNE KARŞI, DOĞRUDAN VE AKTİF BİR ŞEKİLDE SAVAŞMAKTADIR,,

SERXWEBÛN : ABD emperyalizminin gericilikle ittifak, özellikle de CENTO ve benzeri paktları kurduktan sonraki Ortadoğu politikasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce bu politikanın sonuçları nelerdir?

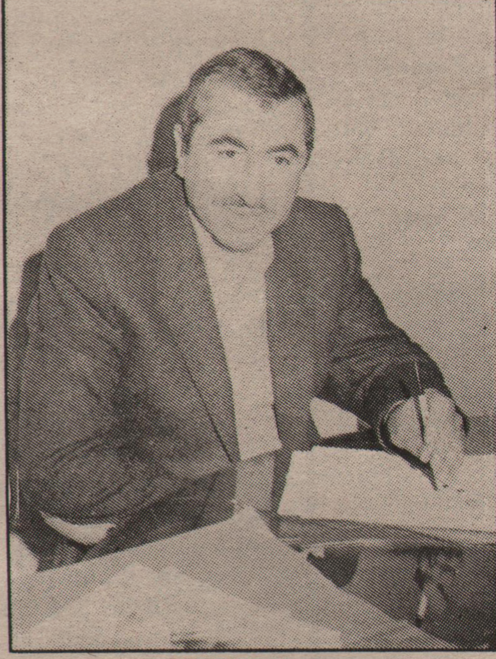
NAİF HAVATMEH : ABD'nin uzun yıllardan beri bölgedeki siyaseti, tekelci ekonomik çıkarları çeşitli araçlarla temsil eden merkezi sorunda yoğunlaştı. ABD, bu hedeflerinin gerçekleşmesi için çeşitli biçimde taktikler uyguladı. Ama bu taktiklerin hepsi aynı noktada birleşerek tek yöne işaret ediyordu. ABD, istediği zaman düşmanca saldırmada, onun ilerici-yurtsever grup ve hareketlerine darbe vurmada, İsrail'e sınırsız yardım politikasını uygulayarak, onu en gelişmiş savaş aletleri ile donatarak ve düşmanlığını geliştirerek ileri bir kol olarak kullandı. Bu siyaset şüphesiz en belirgin olanıydı. Bunun yanı sıra ABD, bölgeye doğrudan müdahalelerde bulunmasının koşullarını yaratmak için askeri diktatörlüklere ve Arap gerici yönetimlerine yardım politikasını uyguladı. Halkların ulusal değerlerini gaspetme, bunu dünya emperyalist tekellerin hizmetine sokma, bölgedeki ilerici-yurtsever güçlere darbe vurmak ve halkları kahretme görevini, başta İsrail olmak üzere bu gerici devletlere verdi.

Bugün bölge halklarının büyük çoğunluğu yoksulluk, cehalet ve çeşitli hastalıklarla dolu bir yaşam içindedirler. Buna karşılık; asalak büyük burjuvazi ve kompradorların ince (en iri) tabakası halkların değerlerini bir nimet olarak görmektedirler. Hiç kuşkusuz ki Amerika'nın bölgedeki İsrail taraftarı politikası; İsrail'in başta Filistin halkı olmak üzere tüm Arap ulusumuzun halklarına düşmanlık gütme, halkımızın tek yasal temsilcisi olan FKÖ önderliğinde ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin etmesi ve ulusal devletini kurma hakkı da dahil olmak üzere, tüm ulusal haklarını inkâr etme gibi uygulamaların da somutlaşmaktadır. Bu konuda İsrail'in devletler topluğunun iradesini çiğneyerek BM kararlarını reddetmesi; Umman'da, Suudi Arabistan'da, Camp-Dawid'ten sonra da Türkiye, Pakistan ve Mısır'da olduğu gibi; Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelere ve ilerici yurtsever yönetimlere karşı terör estirmede, bölgedeki gerici ülkelerin Amerikan emperyalizminin çıkarlarını koruma doğrultusunda gelişmiş askeri üslere dönüştürülerek, bu ülkelerdeki ulusal-demokratik güçlere karşı baskı uygulamada böylelikle kahredici siyasetlerini devam ettirerek demokratik özgürlükleri gaspetmede ve bölgedeki gerici askeri diktatörlük yönetimlerini cesaretlendirmede önemli bir etkendir.

Kuşkusuz bölge halklarının diri gücü olan yurtsever (ulusal)-demokratik güçlerin yurtseverce kalkışı gelişmesi ve kahramanca karşı koyması, ABD bölgenin kendi paktlarını dümenine olan bağlılığını korumak için başvurduğu bütün girişimleri boşa çıkararak Bağdat-CENTO-Paktlarının lağvedilmesi gibi birçok önemli başarılar kazandı. Ayrıca bu konuda işaret edilmesi gereken diğer bir nokta da, emperyalizmin, Mısır'ı Camp-Dawid'e katarak ve Amerikan-İsrail işbirliği çerçevesinde faaliyet yürüterek bazı geçici başarılar kazanmasıdır. Fakat şu inançtayız ki, bölgedeki Arap ilerici ve yurtsever güçler, aralarında kuracakları dayanışmayla Amerika ve yerli işbirlikçilerinin planlarını hezimete uğratarak, sosyal ilerlemelerini ve ulusal bağımsızlıklarını elde edeceklerdir.

SERXWEBÛN : Bölgede Filistin-İsrail çelişkisinin esas olması nedeniyle, doğal ve ulusal haklar çelişkisinin çözümünde genelde bölge, özelde Arap gericiliğinin geliştireceği politika ve emperyalizmin Arap gericiliğine yükleyeceği rol hakkındaki görüşünüz nedir? Bundan hareketle Camp-Dawid ve Emir Fahd planı konusundaki görüşünüz nedir?

N. HAVATMEH: Şüphesiz genelde bölge gericiliğinin, özelde ise Arap gericiliğinin başlıca görevi, bölgede Amerikan stratejisinin hizmetinde çalışmaktır. Bu gericilerin ürettiği siyaset hiç kimseden gizli değildir... hiç kimseden...! Bunlar dikkatleri, bölgeyi tehdit eden ABD'nin, işbirlikçilerinin ve İsrail'in düşmanlık siyasetinden uzaklaştırarak, sunni olarak yarattıkları "Sovyet Tehlikesi" ne karşı yöneltterek, esas tehlike olan ABD emperyalizminin bölgeye hükmetme ve egemen olma çabalarının açıktan propagandasını yaptılar. Bu konuda Arap gericileri, özellikle de Suudi Arabistan belirgin rol oynamaktadır. Suudi Arabistan, İsrail-Mısır ikili barış antlaşmasını ve Camp-Dawid ittifakını onaylayan hain Sedat siyasetini gizlemek için elinden gelen çabayı gösterdi. Bugün de, bu teslimiyetçi ittifaklara bağlı olan Sedatçı Hüsnü Mubarek yönetimini "Arap saflarına dönüş" e zorlamaktadır. Emir Fahd Planı, bu amaçların gerçekleşmesinde, İsrail'in meşrulaştırılması ve yayılmacı emellerinin onaylanmasında gericiliğin en büyük, en tehlikeli siyasetiydi.

FDKC Lideri
Naif HAVATMEH

ABD, bölge üzerindeki amaçlarını gerçekleştirmek için, işbirlikçisi Arap gericilerinin ayakta kalmasında ısrar etmektedir. ABD emperyalistleri, karşılıksız olarak İsrail'in meşrulaşmasını içeren ve bütün Arapların planı olarak sunulan meşhur (sesi kötüye çıkan) Emir Fahd Planının hazırlanmasında ve bütün maddelerinin korunmasında bölgedeki gerici yönetimleri zorladı. Halkımız buna karşı yiğitçe durdu. Bugünkü ayaklanma buna büyük bir kanıttır. Genelde bölge halklarının özelde Arap halkları ve bölgedeki ilerici-yurtsever yönetimlerin plana karşı çıkmalarının Amerika politikasının boşa çıkarılmasında, sosyal ilerleme ve ulusal hakların elde edilmesindeki etkisi büyük olacaktır.

SERXWEBÛN : Genelde Ortadoğu, özelde Arap hareket ve devrimleri ve bu devrimlerin etki alanı ve olanakları hakkındaki görüşleriniz ve değerlendirmeleriniz nelerdir?

N. HAVATMEH: Bir yandan emperyalizmin ve gericiliğin bazı yerlerde geçici başarılar sağlaması, diğer yandan birçok ülkede devrimci ve ulusal uyanış, bu ülkelerde emperyalizmin işbirlikçisi sağcı-gerici yönetimlerin artan bunalım durumu, dünyanın ve Ortadoğu'nun günümüzdeki genel niteliğidir. Sudan, Somali, Kuzey Yemen, Irak ve diğer ülkelerde olduğu gibi, gerici Arap ülkelerinin bazılarına emperyalizmin serum verme ve bu ülkelerde restorasyon çabaları onların ayakta kalmalarını, Amerika'nın stratejik politikası doğrultusunda istikrarlı bir biçimde görev yapmalarını artık sağlayamayacaktır. Varlıklarını dahi yaşatmada zorluk çeken, acz içinde olan bu yönetimlerin; geniş halk yığınları içinde yapılan çalışmalarla ve bunların zorlamasıyla bunalımları artmaktadır.

Filistin halkının sorununa gelince: Filistin Devrimi gelişmesini sürdürerek, tek yasal temsilcisi olan FKÖ'nü dünyaya kabul ettirdi; bölgede savaş ve barış konusunda temel bir güç, ve özel bir rolünün olduğunu kanıtladı. Bundan dolayı dünya; başta ülkeye dönüş, kendi kaderini tayin etme ve bağımsız bir devletini kurma hakkı da olmak üzere halkımızın ulusal haklarının tanınmasını (veya kabul etti).

Batı Sahra halkı, Mağrip (Fas) gerici krallık yönetiminin zorla ve haksızca kendine bağlama uygulamalarına karşı Vadi Zahra (Çiçek Vadisi) Sak'a Hamra (Kızıl tarla) Halk Kurtuluş Cephesi önderliğinde mücadelesini sürdürüyor. Batı Sahra halkı, dünyaya ve özellikle Afrika Birliği örgütüne ve diğer yapılan toplantılara da kendisini kabul ettirdi.

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin enternasyonalist yardımlarını alan Afganistan ilerici yönetimi, maddi temelini yüzyılların geri kalmışlığından ve zulmünden bulan sorunlarını çözmek için mücadelesini sürdürüyor.

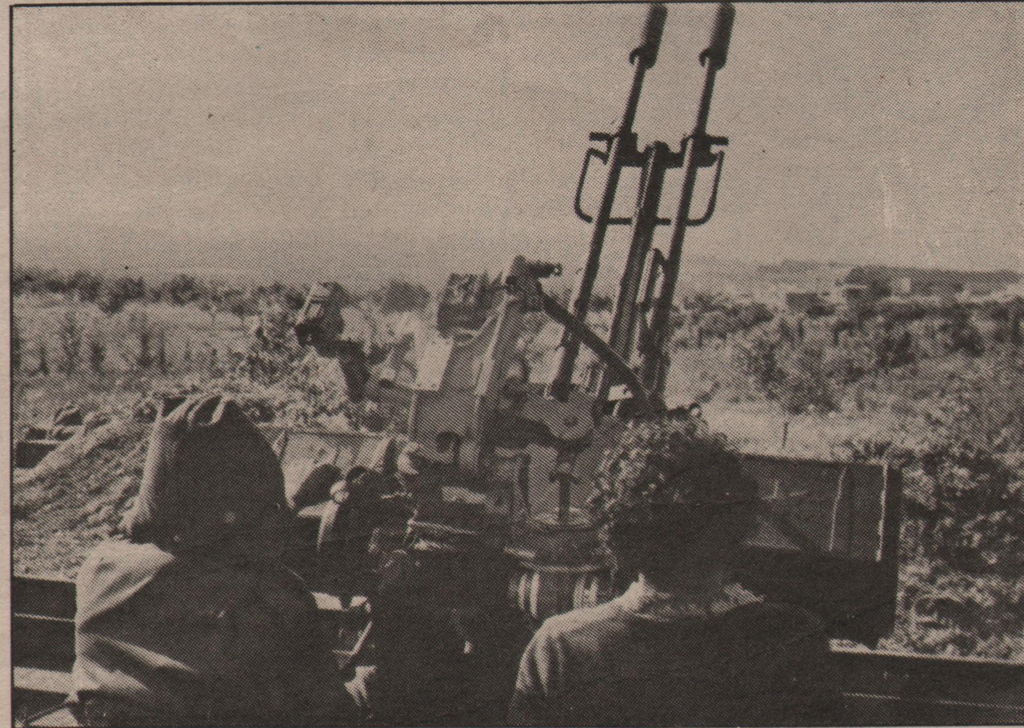
İran'daki halkçı İslam Devrimi, emperyalizmin bölgede önemli oranda sarsılmasını sağladı. Ayrıca İran Devrimi'ni kuşatma ve yıkma amacında olan Arap gericiliğinin hizmetindeki Saddam Hüseyin yönetimine ve emperyalizme karşı aktif tavır aldı.

Türkiye'de ise, Türkiye halkı ve ilerici demokratik güçler, Amerikan emperyalizminin işbirlikçisi askeri cuntaya karşı mücadelelerini sürdürüyorlar. Aynı zamanda Türkiye, Irak ve İran'daki Kürt halkı, ulusal hakları için haklı mücadelesini sürdürüyor. Bölgenin diğer alanlarında ulusal bağımsızlık ve demokrasi için halk hareketleri yükselmesine devam ediyor. Fakat tüm bu gelişmeler, Mısır, Türkiye, Irak, Sudan, Somali, Fas, Tunus'ta olduğu gibi, çoğu zaman ulusal mücadelelerin önderliğini ele geçirerek halkları tehlikeli yenilgilere maruz bırakıp, geleceklerine büyük zararlar getiren burjuva önderliği sorununun çözülmesini ve bölge ülkelerinde ve halk hareketleri saflarında, radikal güçlerin kendi özel rollerini oynamaları gerektiğini belirtmemizi engellemez. Bu halkların mücadelelerinin başarı ve zafer ufukları açılmıştır artık. Şüphesiz, açıklanan seviyeye doğru geliştirilmesi ve mücadele birliklerinin yaratılması gerekir. Halkların ve devrimci güçlerin mücadele birlikleri, emperyalizmin ve gerici işbirlikçilerinin tüm planlarını ve komplolarını boşa çıkarmada ve emperyalizmi yıkmada önemli bir faktör olacaktır.

SERXWEBÛN : Genelde Arap, özelde ise Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketinin Ortadoğu ulusal kurtuluş hareketleri içindeki rolü ve konumu, Arap Ulusal Kurtuluş Hareketinin karşılaştığı sorunlar, teslimiyetçi çözümleri reddeden cephenin (Sumud Cephesi) ulusal kurtuluş hareketindeki rolü, Filistin Devrimi'nin ulusal hareketlerle ilişkisi ve bu ilişkinin etki alanı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

N. HAVATMEH : Arap ulusal kurtuluş hareketi emperyalizmin, siyonizmin ve gericiliğin bölgedeki planlarına karşı önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu hareket, tüm Arap ulusunun ve bu ulusun her parçasındaki ulusal kurtuluş ve sosyal ilerleme mücadelesinde ağır sorumluluklar taşımaktadır. Bu çerçevede Filistin Devrimi de özel bir yer teşkil etmektedir.

Emperyalizmin ve siyonizmin bölgemize ait özel politikası hiç şüphesiz ki ulusal kurtuluş hareketlerini, özellikle de bunun silahlı önderi olan Filistin Devrimini hedeflemektedir. Filistin Devrimi bir yandan Arap ulusal kurtuluş hareketinin önderliğini yaparken, diğer yandan Amerika, İsrail ve diğer gericilerin ortak faaliyetlerine karşı doğrudan ve aktif bir şekil-

Devamı S: 22'de

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebûn
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1
Deutsche Bank - Köln
Konto: 1282805 BLZ: 370 700 60

Hollanda	2.50 hfl
Fransa	5.00 ff
Belçika	35.00 bfr
Isviçre	2.00 sfr
Avusturya	15.00 s
Danimarka	6.50 dkr
Isveç	5.00 skr
Norveç	5.00 nkr
Yunanistan	50.00 Dr
Ingiltere	0.50 £

Auflage
10.000